

หนังสือบุตรสิรา*

อารัมภบทของผู้แปล^{a1}

¹เราทั้งหลายได้รับคำสอนสำคัญต่างๆ หลายเรื่อง เป็นมรดกมาจากหนังสือธรรมบัญญัติ หนังสือประกาศก ²และข้อเขียนอื่นๆ^{b2}ที่ตามมา ³อิสราเอลจึงสมควรได้รับคำสรรเสริญเพราะการอบรมสั่งสอนที่ชาญฉลาด ⁴ผู้ที่อ่านและคุ้นเคยกับหนังสือเหล่านี้ไม่ควรมีความรู้เพียงเพื่อตนเองเท่านั้น ⁵แต่เมื่อมีความรู้แล้ว เขาก็ควรให้ความรู้นี้เป็นประโยชน์แก่ผู้อื่นด้วย ⁶อาศัยทั้งคำพูดและข้อเขียน ⁷เพราะเหตุนี้ เยซูของข้าพเจ้าจึงใช้เวลานาน เอาใจใส่ ⁸อ่านหนังสือธรรมบัญญัติ ⁹หนังสือประกาศก ¹⁰และข้อเขียนอื่นๆ ของบรรพบุรุษ ¹¹เขาจึงมีความคุ้นเคยอย่างดีกับหนังสือเหล่านี้ ¹²และปรารถนาจะเขียนบางสิ่งเพื่ออบรมสั่งสอนให้ผู้อื่นมีปรีชาญาณ ¹³ผู้ที่รักปรีชาญาณและคุ้นเคยกับคำสอนเหล่านี้ ¹⁴จะได้ก้าวหน้ายิ่งขึ้นในการดำเนินชีวิตถูกต้องตามธรรมบัญญัติ

¹⁵ดังนั้น ข้าพเจ้าจึงเชิญชวนท่านทั้งหลาย ¹⁶โปรดตั้งใจ ¹⁷อ่านข้อเขียนนี้ ¹⁸และให้อภัย ¹⁹ในกรณีที่คุณเห็นว่า ²⁰ข้าพเจ้าไม่อาจแปลข้อความได้ตรงความหมาย ทั้งๆ ที่ได้พยายามอย่างดีที่สุดแล้ว ²¹⁻²²ทั้งนี้ก็เพราะว่า ข้อความที่พูดเป็นภาษาฮีบรูนั้นอาจจะมีความหมายไม่เหมือนเดิมเมื่อแปลออกมาเป็นภาษาอื่น ²³ยิ่งกว่านั้น ไม่เพียงแต่ข้อเขียนนี้เท่านั้น ²⁴แต่หนังสือธรรมบัญญัติ หนังสือประกาศก ²⁵และข้อเขียนอื่นๆ ²⁶ก็ยังมี ความแตกต่างอยู่ไม่น้อยเมื่ออ่านในภาษาเดิมด้วย

²⁷ปีที่ 38 รัชสมัยกษัตริย์เอเวอร์เกเตส^{c3} ²⁸ข้าพเจ้าได้มาที่ประเทศอียิปต์ และระหว่างที่อยู่ที่นี่ ²⁹ได้พบข้อเขียนฉบับนี้^{d4}ที่มีคุณค่ามากในการสั่งสอน ³⁰ข้าพเจ้าจึงคิดว่าจำเป็นอย่างยิ่งที่ข้าพเจ้าจะเอาใจใส่และยอมลำบากบ้างเพื่อแปลหนังสือฉบับนี้ ³¹ข้าพเจ้าใช้เวลาทั้งกลางวันและกลางคืนศึกษาเต็มความสามารถ ³²ศึกษาตลอดเวลา ³³เพื่อแปลหนังสือฉบับนี้จนสำเร็จ ³⁴จะได้เป็นประโยชน์แก่ผู้ที่อยู่ต่างประเทศ ซึ่งต้องการจะศึกษาหาความรู้ ³⁵และปรับปรุงตนให้พร้อมที่จะดำเนินชีวิตตามธรรมบัญญัติ.

I. รวมภาค

ที่มาของปรีชาญาณ^{a5}

- 1.** ¹ปรีชาญาณทั้งหมดมาจากองค์พระผู้เป็นเจ้า^{b6} และอยู่กับพระองค์ตลอดไป ²เมื่อดทลายในทะเล หยาดน้ำฝน วันที่โลกคงอยู่ ใครเล่าจะนับได้ ³ความสูงของท้องฟ้า ความกว้างของแผ่นดิน ความลึกแห่งห้วงสมุทร^{c7} ใครเล่าจะสำรวจได้ ⁴ปรีชาญาณถูกเนรมิตขึ้นมาก่อนสิ่งใด ความรู้รอบคอบมีมาแต่ในรันดร^{d8} ⁶ใครเล่าได้รับการเปิดเผยถึงที่มาของปรีชาญาณ ใครเล่ารู้ความคิดลึกลับของปรีชาญาณ^{e9} ⁸มีเพียงผู้เดียวเท่านั้นที่มีปรีชาและนำเกรงขาม

1 อารัมภบท ^a ผู้แปลหนังสือบุตรสิราเป็นภาษากรีกได้เขียนข้อความที่เป็นอารัมภบทนี้เพิ่มไว้ตอนต้นของหนังสือ พระศาสนจักรไม่คิดว่าอารัมภบทนี้เป็นข้อความที่ได้รับการดลใจจากพระเจ้า

^{2b} “หนังสือธรรมบัญญัติ หนังสือประกาศก และข้อเขียนอื่นๆ” ส่วนนี้เป็นส่วนที่ชาวอียิวใช้หมายถึงพระคัมภีร์ทั้งหมดของตน (= พันธสัญญาเดิม) เพราะเขาแบ่งหนังสือต่างๆ ในพระคัมภีร์เป็น 3 หมวด (ดู 1 มค 12:9 เขิงอรรถ c) ส่วนนี้ยังพบได้อีกในข้อ 8-10, 24-25 นักวิชาการไม่แน่ใจว่าในศตวรรษที่ 2 ก.ค.ศ. เมื่อบุตรสิราเขียนหนังสือของตนนี้ พระคัมภีร์แต่ละหมวดมีหนังสือครบตั้งที่เรารู้จักในปัจจุบันนี้หรือยัง

^{3c} “กษัตริย์เอเวอร์เกเตส” คงหมายถึงกษัตริย์โทเลมีที่ 7 Euergetes Physcon ซึ่งครองราชย์ในช่วงเวลาปี 170-117 ก.ค.ศ. ดังนั้นปีที่ 38 ของรัชกาลนี้จึงตรงกับปี 132 ก.ค.ศ.

^{4d} “พบข้อเขียนฉบับนี้” แปลโดยคาดคะเน เพราะคำนี้ในภาษากรีกเป็นคำคุณศัพท์ซึ่งแปลว่า “ไม่เหมือน” – แต่ในที่นี้ใช้เป็นคำนาม

51 ^a เนื้อหาในบทแรกนี้มีความคิดหลักหลายเรื่องจัดเป็นชุดๆ คล้ายกับตอนต้นของหนังสือสุภาพ

^{6b} พระคัมภีร์ภาษากรีกฉบับ LXX ชอบใช้คำว่า “องค์พระผู้เป็นเจ้า” (gr. = Kyrios) แปลพระนาม “ยาห์เวห์” ของพระเจ้า ผู้แปลหนังสือบุตรสิราใช้วลี “องค์พระผู้เป็นเจ้า” นี้บ่อยๆ แม้เมื่อแปลพระนามอื่นๆ ของพระเจ้าในภาษาฮีบรูด้วย

^{7c} “ความลึกแห่งห้วงสมุทร” แปลตามต้นฉบับภาษาละติน (ดู ภาษาซีเรียคด้วย) – ต้นฉบับภาษากรีกว่า “ห้วงสมุทรและปรีชาญาณ”

^{8d} เลขลำดับข้อในหนังสือบุตรสิราแต่เดิมใช้กับตัวบทภาษาละตินซึ่งยาวกว่าต้นฉบับภาษากรีก ดังนั้นในส่วนแปลฉบับนี้จึงมีบางข้อขาดหายไป แต่ก็ได้เพิ่มเข้ามาในภายหลัง ข้อที่ขาดไปเหล่านี้ยังพบได้ด้วยในสำเนาคัดลอกโบราณภาษากรีกชุดหนึ่ง (ซึ่งจะมีอักษรย่อกำกับบอกไว้ Gk 248) – ข้อ 5 ที่ขาดไปมีความว่า **“บ่อเกิดของปรีชาญาณคือพระวาจาของพระเจ้าในสวรรค์ วิถีทางของปรีชาญาณคือธรรมบัญญัติในรันดร”**

^{9e} สำเนาโบราณภาษากรีก Gk 248, ส่วนแปลโบราณภาษาซีเรียค, Hexapla และสำเนาแปลภาษาละตินเพิ่มข้อ 7 ดังนี้ **“ความรู้จักปรีชาญาณได้ปรากฏแก่ผู้ใดบ้าง และใครเข้าใจว่าปรีชาญาณมีวิถีทางมากมาย”**

คือพระองค์ผู้ประทับบนพระบัลลังก์¹⁰
องค์พระผู้เป็นเจ้าทรงเนรมิตปรีชาญาณ⁹¹¹
ทอดพระเนตรเห็นและทรงวัดขนาด
แล้วทรงหลังปรีชาญาณลงมายังพระราชกิจหังปวงของพระองค์
¹⁰พระองค์ประทานปรีชาญาณแก่มนุษย์ตามพระทัยกว้างขวางของพระองค์
ทรงแจกจ่ายแก่บรรดาผู้ที่รักพระองค์

ความยำเกรงพระเจ้า^h¹²

¹¹ความยำเกรงองค์พระผู้เป็นเจ้าเป็นสิริรุ่งโรจน์และความภูมิใจ
เป็นความยินดีและความชื่นชมเหมือนได้สวมมงกุฎ
¹²ความยำเกรงองค์พระผู้เป็นเจ้าทำให้ดวงใจเบิกบาน
ให้ความสุข ความยินดี และชีวิตยืนยาว
¹³สำหรับผู้ยำเกรงองค์พระผู้เป็นเจ้า ทุกสิ่งจะจบลงด้วยดี
เขาจะได้รับพระพรในวันที่เขาสิ้นชีวิต¹³
¹⁴ความยำเกรงองค์พระผู้เป็นเจ้าเป็นบ่อเกิดแห่งปรีชาญาณ
พระองค์ทรงเนรมิตปรีชาญาณให้อยู่กับผู้มีเชื่อตั้งแต่ในครรภ์มารดา
¹⁵ปรีชาญาณสร้างที่พำนักถาวรในหมู่มนุษย์
และจะดำรงอยู่กับลูกหลานของมนุษย์อย่างซื่อสัตย์
¹⁶ความยำเกรงองค์พระผู้เป็นเจ้าเป็นปรีชาญาณที่สมบูรณ์
ผลของปรีชาญาณทำให้มนุษย์อิมใจ
¹⁷ปรีชาญาณทำให้บ้านเต็มไปด้วยสิ่งพึงปรารถนาสารพัด
และทำให้ยุ่งฉางมีผลผลิตของปรีชาญาณเต็มเปี่ยม
¹⁸ความยำเกรงองค์พระผู้เป็นเจ้าเป็นปรีชาญาณสูงสุด
ทำให้สันติภาพและสุขภาพเจริญรุ่งเรือง
¹⁹องค์พระผู้เป็นเจ้าทอดพระเนตรเห็นและทรงวัดปรีชาญาณ
ประทานความรู้และความเข้าใจให้เหมือนฝน
ทรงยกย่องเกียรติยศของผู้ที่มีปรีชาญาณ
²⁰ความยำเกรงองค์พระผู้เป็นเจ้าเป็นรากเหง้าของปรีชาญาณ
กิ่งก้านของปรีชาญาณคือชีวิตยืนยาว¹⁴

ความพากเพียรและการบังคับตน

²²ผู้มีโทสะไร้เหตุผล^k¹⁵ยอมแก้ตัวไม่ได้
โทสะนั้นแหละจะถ่วงเขาลงสู่ความพินาศ
²³คนพากเพียรต้องอดทนจนถึงเวลาที่กำหนด
ในที่สุด เขาจะมีความยินดี
²⁴เขาจะเก็บความคิดไว้จนถึงเวลาที่กำหนด
แล้วคนจำนวนมากจะยกย่องปัญญาของเขา

ปรีชาญาณและความซื่อตรง

²⁵ในคลังของปรีชาญาณมีภาชนะต่างๆ ที่ให้ความรู้
แต่ความยำเกรงพระเจ้าเป็นที่รังเกียจของคนบาป
²⁶ถ้าท่านต้องการได้ปรีชาญาณ จงปฏิบัติตามบทบัญญัติ¹⁶

10^f ผู้แต่งเห็นว่าพระเจ้าทรงมีแต่พระองค์เดียวและทรงอยู่เหนือทุกสิ่ง ปรีชาญาณเป็นคุณลักษณะของพระองค์และเป็นจุดเด่นของสิ่งสร้างทั้งหลาย เป็นของประทานจากพระเจ้าแก่มนุษย์ วรรณกรรมปรีชาญาณมักกล่าวถึงปรีชาญาณว่าเป็นเสมือนบุคคลหนึ่ง (สภษ 8:22 เชิงอรรถ e) แต่ในข้อนี้ปรีชาญาณเป็นเพียงสิ่งสร้างและจะเป็นพระเจ้าไม่ได้

11^g ส่วนแปลภาษาละตินเพิ่ม "อาศัยพระจิตเจ้า" -- แต่วลีนี้เป็นข้อความที่คริสตชนเดิมเข้ามาแนบ

12^h สำหรับชาวฮิว "ความยำเกรงพระเจ้า" มีความหมายเพียงความเลื่อมใสศรัทธาทางศาสนา ความคิดดั้งเดิมเรื่องความหวาดกลัวต่อหน้าอำนาจยาเกรงของพระยาห์เวห์ได้สูญหายไปจากเทววิทยาของชาวฮิวแล้วในสมัยที่หนังสือนี้แต่งขึ้น

13ⁱ ต้นฉบับภาษาละตินเสริมตรงนี้ว่า "14ความรักพระเจ้าคือปรีชาญาณนายยกย่อง 15แต่ผู้ที่พระเจ้าทรงสำแดงพระองค์ให้เห็นก็รักพระองค์ พิศเพ่งพระองค์ และประกาศพระราชกิจยิ่งใหญ่ของพระองค์"

14^j สำเนาโบราณภาษากรีก Gk 248, ส่วนแปลโบราณภาษาซีเรียค, Hexapla เสริมว่า "21ความยำเกรงองค์พระผู้เป็นเจ้าลบล้างบาป ผู้ที่มั่นคงจนถึงที่สุดจะไม่ถูกลงโทษ" – ส่วนต้นฉบับภาษาละตินเสริมว่า "26ความยำเกรงองค์พระผู้เป็นเจ้าเป็นความเลื่อมใสศรัทธาในความรู 27แต่คนบาปรังเกียจปรีชาญาณ ความยำเกรงองค์พระผู้เป็นเจ้าขจัดบาปออกไป"

15^k "ผู้มีโทสะไร้เหตุผล" แปลตามตัวอักษรว่า "โทสะอธรรม"

16^l สำหรับบุตรสิรา ปรีชาญาณและการปฏิบัติตามธรรมบัญญัติเป็นสิ่งที่อยู่ควบคู่กัน (19:20; เทียบ ปญจ 12:13) แต่ในที่นี้ปรีชาญาณเป็นรางวัลของผู้ปฏิบัติตามบทบัญญัติ

แล้วองค์พระผู้เป็นเจ้าของเจ้าจะประทานปรีชาญาณแก่ท่าน
27 ความยำเกรงองค์พระผู้เป็นเจ้าของเจ้าเป็นปรีชาญาณและการอบรมสั่งสอน
พระองค์พอพระทัยความซื่อสัตย์และความอ่อนโยน
28 อย่าตั้งตาคอยต่อความยำเกรงองค์พระผู้เป็นเจ้าของเจ้า
อย่าเข้าใกล้พระองค์ด้วยใจไม่เที่ยงตรง
29 อย่าเป็นคนหน้าซื่อใจคดต่อหน้าคนทั้งหลาย^{m17}

จงควบคุมคำพูดให้ดี
30 อย่าทะเลาะงัดใจ เพื่อจะไม่ล้ม
ท่านจะได้ไม่ต้องอับอาย
องค์พระผู้เป็นเจ้าของเจ้าจะทรงเผยความลับของท่าน
จะทรงทำให้ท่านต้องอับอายในหมู่ผู้มาชุมนุมกัน
เพราะท่านไม่แสวงหาความยำเกรงองค์พระผู้เป็นเจ้าของเจ้า
และจิตใจของท่านเปี่ยมด้วยความคดโกง

ความยำเกรงพระเจ้าเมื่อประสบความยากลำบาก^{a18}

- 2.** 1 ลุกเอ๋ย ถ้าท่านปรารถนาจะรับใช้องค์พระผู้เป็นเจ้าของเจ้า
ก็จงเตรียมตัวรับการทดลองเถิด
2 จงมีใจเที่ยงตรงและมั่นคง
อย่าตกใจเมื่อตกทุกข์ได้ยาก
3 จงยึดพระองค์ไว้ อย่าพรวดจากพระองค์ไปเลย
เพื่อท่านจะได้รับเกียรติในวันสุดท้ายของท่าน
4 จงยอมรับทุกสิ่งที่เกิดขึ้นกับท่าน
จงพากเพียรเมื่อต้องเผชิญกับเคราะห์ร้าย
5 เพราะทองคำต้องถูกทดลองในไฟฉะนั้น
ผู้ที่พระเจ้าพอพระทัยก็ต้องรับการทดลองให้ตกต่ำประหนึ่งอยู่ในไฟฉะนั้น
6 จงวางใจในพระเจ้า แล้วพระองค์จะทรงช่วยเหลือท่าน
จงเดินตามทางตรง และมีความหวังในพระองค์เถิด
7 ท่านทั้งหลายที่ยำเกรงองค์พระผู้เป็นเจ้าของเจ้า จงรอรับพระเมตตา
อย่าเดินนอกทาง เพื่อจะไม่ต้องล้ม
8 ท่านทั้งหลายที่ยำเกรงองค์พระผู้เป็นเจ้าของเจ้า จงวางใจพระองค์
แล้วรางวัลของท่านจะไม่หลุดมือไป
9 ท่านทั้งหลายที่ยำเกรงองค์พระผู้เป็นเจ้าของเจ้า จงหวังรับสิ่งดี
ความสุขนิรันดร์ และพระเมตตาจากพระองค์
10 จงพิจารณาคนรุ่นก่อนๆ ว่า
มีใครบ้างที่วางใจในองค์พระผู้เป็นเจ้าของเจ้าแล้วต้องผิดหวัง
มีใครบ้างที่ยำเกรงพระองค์อย่างมั่นคงแล้วถูกทอดทิ้ง
มีใครบ้างที่เรียกขานให้พระองค์ทรงช่วยเหลือแล้วพระองค์ไม่ทรงเหลือวและ
11 เพราะองค์พระผู้เป็นเจ้าของเจ้ามีพระทัยสงสารและเมตตา
ทรงอภัยบาปและทรงช่วยให้รอดพ้นในยามทุกข์ร้อน
12 ระวังจิตจงเกิดแก่คนมีใจฉลาดและไม่กล้าทำการใด^{b19}

และระวังจิตจงเกิดแก่คนบาปที่เหยียบเรือสองแคม
13 ระวังจิตจงเกิดแก่คนใจเฉื่อยชา เพราะเขาไม่มีความเชื่อ
เขาจึงจะไม่ได้รับการปกป้องเลย
14 ระวังจิตจงเกิดแก่ท่านทั้งหลายที่สูญเสียความพากเพียรอดทน
ท่านจะทำอย่างไรเมื่อองค์พระผู้เป็นเจ้าของเจ้าเสด็จมาเยี่ยมท่าน
15 บรรดาผู้ยำเกรงองค์พระผู้เป็นเจ้าของเจ้าอย่ายอมไม่ละเมียดพระบัญชา
บรรดาผู้รักพระองค์จะเดินตามหนทางของพระองค์
16 บรรดาผู้ยำเกรงองค์พระผู้เป็นเจ้าของเจ้าพยายามทำตนให้เป็นที่พอพระทัย
บรรดาผู้รักพระองค์ย่อมอิมใจในธรรมบัญญัติ^{c20}

17^m “ต่อหน้าคนทั้งหลาย” แปลตามสำนวนแปลโบราณต่างๆ – ดันฉบับภาษากรีกว่า “ในริมฝีปาก”

18^a ความคิดนี้พบบ่อยๆในพันธสัญญาเดิม โดยเฉพาะในหนังสือเพลงสดุดี

19^b “มีใจฉลาดและไม่กล้าทำการใด” แปลตามตัวอักษรว่า “มีใจฉลาดและมีมือล่า” ดูเหมือนว่าผู้เขียนต้องการเตือนชาวยิวให้กล้าต่อต้านผู้ที่เบียดเบียนเขา ผู้เขียนประณามชาวยิวที่ละทิ้งศาสนา แม้เพียงภายนอกเท่านั้น (“เหยียบเรือสองแคม”) ด้วย (ข้อ 12ข, 15 เทียบ 2 มคบ 6:21-28)

20^c บุตรสรีราคิดว่าความรักไม่ขัดกับความเชื่อฟัง เพราะเป็นเรื่องเดียวกัน ความรักไม่แสวงหาผลประโยชน์ ความหวังจะได้รับรางวัลไม่ใช่ความคิดหลักในที่นี้ ทำที่เช่นนี้เป็นเอกลักษณ์ของ บสร แต่เราจึงพบได้อีกในข้อเขียนของชาวยิวคนอื่นด้วย

¹⁷บรรดาผู้ยาเกรงองค์พระผู้เป็นเจ้าของมีใจพร้อมอยู่เสมอ
รู้จักถ่อมตนเฉพาะพระพักตร์พระองค์
¹⁸เราจงมอบตนไว้ในอ้อมพระกรขององค์พระผู้เป็นเจ้าของ มีใจในอ้อมแขนของมนุษย์
เพราะพระองค์ทรงยิ่งใหญ่เพียงใด ก็ทรงพระเมตตาเพียงนั้น

หน้าที่ต่อบิดามารดา

3. ¹ลูกทั้งหลาย จงฟังข้าพเจ้าซึ่งเป็นบิดาของท่านเถิด
ถ้าท่านทำเช่นนี้ ท่านจะรอดพ้น
²องค์พระผู้เป็นเจ้าของทรงปรารถนาให้บิดาได้รับเกียรติจากบุตร
ทรงกำหนดให้มารดาได้รับความเคารพจากบุตร
³บุตรที่ยาเกรงบิดาก็ชดเชยบาปของตน
⁴บุตรที่ให้เกียรติมารดาก็เหมือนกับสะสมทรัพย์สมบัติไว้
⁵ผู้ที่ยาเกรงบิดาก็มีความสุขจากบุตรของตน
เมื่อเขาอธิษฐานภาวนา พระเจ้าก็จะทรงฟังเขา
⁶บุตรที่ให้เกียรติบิดาจะมีอายุยืน
บุตรที่เชื่อฟังองค์พระผู้เป็นเจ้าของจะทำให้มารดาชื่นใจ
⁷ผู้ยาเกรงองค์พระผู้เป็นเจ้าของมีใจยอมให้เกียรติแก่บิดา^{a21}
เขารับใช้บิดามารดาเหมือนรับใช้เจ้านาย^{b22}
⁸จงให้เกียรติบิดาด้วยการและวาจา
เพื่อพรจากบิดาจะได้ลงมาเหนือท่าน
⁹พรของบิดาทำให้บ้านเรือนของบุตรมั่นคง
แต่คำสาปแช่งของมารดาย่อมถอนรากฐาน
¹⁰อย่าภูมิใจเมื่อบิดาของท่านต้องอับอาย
เพราะความเสื่อมศักดิ์ศรีของบิดาไม่เป็นเกียรติแก่ท่าน
¹¹เกียรติของมนุษย์ย่อมมาจากเกียรติของบิดา
และความอับอายของมารดาก็เป็นความอับอายของบุตรด้วย
¹²ลูกเอ๋ย จงดูแลบิดาของท่านในวัยชรา
อย่าให้เขาเศร้าโศกตลอดชีวิต
¹³แม้สติปัญญาของบิดาจะเสื่อมลง ก็จงสงสารเขา
อย่าดูหมิ่นเขาขณะที่ท่านยังแข็งแรงอยู่
¹⁴เพราะพระเจ้าจะไม่ทรงลืมความเมตตาของท่านต่อบิดา
พระองค์จะทรงนับว่าความเมตตานี้เป็นการใช้โทษบาปของท่าน
¹⁵เมื่อท่านตกทุกข์ได้ยาก พระเจ้าจะทรงระลึกถึงท่าน
บาปของท่านจะสลายไปดั่งน้ำแข็งละลายเมื่อถูกแสงแดด
¹⁶บุตรที่ละทิ้งบิดาก็เหมือนผู้กล่าวดูหมิ่นพระเจ้า
บุตรที่ทำให้มารดาเสียใจ จะถูกองค์พระผู้เป็นเจ้าของสาปแช่ง

ความถ่อมตน

¹⁷ลูกเอ๋ย ไม่ว่าท่านจะทำสิ่งใด จงทำด้วยความถ่อมตนเถิด
แล้วท่านจะเป็นที่รักมากกว่าคนให้ของกำนัล^{c23}
¹⁸ท่านยิ่งเป็นใหญ่มากขึ้นเท่าใด ก็ยิ่งต้องถ่อมตนลงมากเท่านั้น
แล้วพระเจ้าจะโปรดปรานท่าน^{d24}
⁽¹⁹⁾ ²⁰เพราะพระอำนาจขององค์พระผู้เป็นเจ้าของยิ่งใหญ่
พระองค์ทรงได้รับเกียรติจากผู้ต่ำต้อย^{e25}
²¹อย่าแสวงหาความรู้ที่ยากเกินไปสำหรับท่าน
อย่าค้นคว้าสิ่งที่เกินกำลังของท่าน^{f26}

21 **3**^a แปลตามสำเนาโบราณภาษากรีก Gk 248 และสำนวนแปลโบราณภาษาละติน

22^b “เหมือนรับใช้เจ้านาย” -- บางคนแปลข้อนี้โดยคาดคะเนว่า “เหมือนรับใช้ขององค์พระผู้เป็นเจ้าของ”

23^c “ท่านจะเป็นที่รักมากกว่าคนให้ของกำนัล” - ต้นฉบับภาษากรีกว่า “ท่านจะเป็นที่รักของผู้ที่พระเจ้าพอพระทัย”

24^d สำเนาโบราณภาษากรีก Gk 248 และสำนวนแปลโบราณภาษาซีเรียคเสริมข้อ 19 ว่า “¹⁹ผู้หยิ่งจองหองและมีชื่อเสียงมีจำนวนมาก แต่ผู้ถ่อมตนเป็นผู้ที่พระเจ้าทรงเปิดเผยความลับให้ทราบ”

25^e ผู้เขียนต้องการเน้นว่าพระเจ้าทรงพระกรุณาเป็นพิเศษต่อผู้ถ่อมตน โปรดให้เขามาสัมผัสกับพระองค์ได้ แต่ต้นฉบับภาษาฮีบรูว่า “พระเมตตาของพระเจ้านั้นยิ่งใหญ่ ทรงเปิดเผยความลับแก่ผู้ถ่อมตน” ซึ่งเป็นความคิดที่พบได้บ่อยๆในพันธสัญญาเดิมว่าพระเจ้าประทานพระพรมากมายแก่ผู้ถ่อมตน (สดด 25:14; สภษ 3:34; เทียบ มธ 11:25; ลก 1:52)

26^f “อย่าค้นคว้าสิ่งที่เกินกำลังของท่าน” ผู้เขียนตำหนิผู้มักรู้มักเห็น (ข้อ 21-34) ถ้าผู้มีปรีชาศึกษารวมบัญญัติก็เพียงพอแล้วสำหรับชีวิต

22 จงไตร่ตรองแต่สิ่งที่คุณได้รับมอบหมาย
ท่านไม่จำเป็นต้องสนใจเรื่องเร็นลับต่างๆ
23 อย่าไปยุ่งเกี่ยวกับเรื่องที่เกิดปัญญาของท่าน⁹²⁷

เพราะเรื่องที่พระเจ้าทรงเปิดเผยก็เกิดปัญญามนุษย์อยู่แล้ว
24 การยึดมั่นในความเห็นของตนทำให้หลายคนหลงทาง^{h28}
ความคิดที่ผิดทำให้เขาตัดสินใจโดยลำเอียง^{i29 (25)}

ความหยิ่งจองหอง

26 ผู้มีใจตึงตังจะได้รับผลร้ายในบั้นปลาย
ผู้ที่ชอบเสียงอันตรายก็ยอมพินาศในอันตรายนั้น^{j30}
27 ผู้มีใจตึงตังจะรับทุกขกรรมอย่างหนัก
คนบาปยิ่งจะสะสมบาปมากขึ้น
28 ผลร้ายของความเย่อหยิ่งยากอย่างยิ่งที่จะบำบัดได้
เพราะความชั่วร้ายฝังรากลึกในตัวเขา
29 จิตใจของคนฉลาดยอมไตร่ตรองเรื่องอุปมา
ผู้มีปัญญายอมไต่หาคนที่ตั้งใจฟัง

การแสดงความรักต่อคนยากจน

30 นำย้อมดับไฟเงินใด การให้ท่านยอมชดเชยบาปเงินนั้น
31 ผู้ตอบแทนการกระทำของผู้อื่นด้วยความดี^{k31} ย่อมคิดถึงอนาคต
เมื่อเขาล้ม เขาก็จะพบผู้คอยค้ำจุน

4.

1 ลูกเอ๋ย อย่าทำให้คนจนขาดสิ่งจำเป็นสำหรับเลี้ยงชีวิต
อย่ามองข้ามความต้องการของผู้ขัดสน
2 อย่าทำให้คนหิวโหยต้องโศกเศร้า
หรือทำให้คนขัดสนต้องขัดเคือง
3 อย่าทำให้ผู้มีใจขัดเคืองต้องโกรธมากขึ้น
อย่าให้คนที่มีความต้องการต้องรอคอยความช่วยเหลือ
4 อย่าผลักไสผู้ตกทุกข์ได้ยากที่มาขอความช่วยเหลือ
อย่าหันหน้าไปจากคนยากจน
5 อย่าหันหลังให้คนที่มีความต้องการ
อย่าเปิดโอกาสให้ผู้ใดสาปแช่งท่าน
6 เพราะถ้าเขาสาปแช่งท่านในยามทุกข์ร้อน
พระเจ้าผู้สร้างของเขาจะทรงฟังคำวอนขอของเขา
7 จงทำตนให้เป็นที่รักแก่ชุมชน
จงกัมศิระชะเคารพผู้ใหญ่
8 จงเจี่ยหูฟังคนยากจน
จงตอบคำทักทายของเขาอย่างมีมารยาท
9 จงช่วยผู้ถูกกดขี่ให้พ้นเงื้อมมือผู้ข่มเหง
อย่าขลาดกลัวผู้ใดเมื่อท่านต้องตัดสินใจ
10 จงเป็นเสมือนบิดาสำหรับเด็กกำพร้า
จงเป็นเสมือนสามีสำหรับแม่ของเด็กเหล่านั้น^{a32}
แล้วท่านจะเป็นเหมือนบุตรของพระเจ้าสูงสุด
ผู้ทรงรักท่านยิ่งกว่ามารดา

ปรีชาญาณเป็นผู้สั่งสอน^{b33}

27^g “อย่ายุ่งกับเรื่องที่เกิดปัญญาของท่าน” – แปลตามต้นฉบับภาษาฮีบรู ส่วนต้นฉบับภาษากรีกว่า “อย่ายุ่งกับกิจการที่ไม่จำเป็น”

28^h “การยึดมั่นในความเห็นของตนทำให้หลายคนหลงทาง” – ต้นฉบับภาษาฮีบรูว่า “เพราะความคิดเห็นของมนุษย์มีมากมาย”

29ⁱ สาเนาโบราณภาษากรีก Gk 248 เสริมข้อ 25 ว่า “²⁵ถ้าไม่มีตา ท่านก็ไม่เห็นแสงสว่าง ถ้าไม่มีความรู้ ก็อย่าพยายามสอนผู้อื่น”

30^j ต้นฉบับภาษาฮีบรูว่า “ผู้ที่ชอบความสบาย ก็จะถูกความสบายจูงไป”

31^k “ผู้ตอบแทนการกระทำของผู้อื่นด้วยความดี” – ไม่ชัดเจนว่า “การกระทำของผู้อื่น” เป็นการกระทำดีหรือเลว สิ่งที่คุณเขียนต้องการสอนคือ “เราต้องตอบแทนการกระทำนั้น (ไม่ว่าจะดีหรือเลว) ด้วยความดีเสมอ”

32^{4 a} “แม่ของเด็กเหล่านั้น” – บางคนแปลว่า “แม่มาย” ตามต้นฉบับภาษาฮีบรู พันธสัญญาเดิมกล่าวบ่อยถึงการช่วยเหลือ “แม่มายและลูกกำพร้า” ดู ฉธบ 10:18; 14:29; 24:19; 1ซลฯ; สดต 68:5; 146:9; อสค 22:7.

33^b ข้อความตอนนี้กล่าวถึงปรีชาญาณเป็นเสมือนบุคคล เช่นเดียวกับใน สภษ 1:23-25; 8:12-21; 9:1-6 – “บุตร” ของปรีชาญาณ

11 ปรียาญาณส่งเสริมบรรดาบุตรให้พัฒนาขึ้น
 และเอาใจใส่ดูแลผู้ที่แสวงหาปรียาญาณ
 12 ผู้ที่รักปรียาญาณย่อมรักชีวิต
 ผู้ตื่นแต่เช้าแสวงหาปรียาญาณย่อมมีความยินดีเต็มเปี่ยม
 13 ผู้มีปรียาญาณจะได้รับสิริรุ่งโรจน์เป็นมรดก
 ไม่ว่าเขาจะไปทีใด องค์พระผู้เป็นเจ้าจะทรงอวยพรเขา
 14 ทุกคนที่รับใช้ปรียาญาณย่อมถวายคารวกิจแด่พระผู้ศักดิ์สิทธิ์
 องค์พระผู้เป็นเจ้าทรงรักทุกคนที่รักปรียาญาณ
 15 ผู้เชื่อฟังปรียาญาณย่อมตัดสินนานาชาติ
 ผู้คอยเฝ้าปรียาญาณจะมีชีวิตอยู่อย่างปลอดภัย
 16 ผู้ใดวางใจในปรียาญาณ ผู้นั้นก็จะได้รับปรียาญาณเป็นมรดก
 บรรดาบุตรหลานก็จะรักษาปรียาญาณไว้เป็นมรดกด้วย
 17 ในเบื้องต้น ปรียาญาณจะนำเขาไปตามทางคดเคี้ยว
 ทำให้เขากลับและตกใจ
 จะเคี้ยวเข็ญเขาด้วยการอบรมเคร่งครัด
 และลองใจเขาด้วยกฎเกณฑ์
 จนกว่าปรียาญาณจะไว้ใจเขาได้
 18 แล้วจะกลับไปหาเขาทันที ทำให้เขายินดี
 และจะเปิดเผยความลับแก่เขา
 19 ถ้าเขาหลงไปทางอื่น ปรียาญาณก็จะทอดทิ้งเขา ปล่อยให้พินาศ³⁴

ความสงบเสถียรที่รู้จักละเอียดและความเคารพผู้อื่น³⁵

20 จงคำนึงถึงสถานการณ์ และระวังตัวจากความชั่ว
 แล้วท่านจะไม่ต้องละเอียดใจ
 21 ความละเอียดต่อบางสิ่งนำไปสู่บาป
 ความละเอียดต่อบางสิ่งนำไปสู่เกียรติและศักดิ์ศรี
 22 อย่าลำเอียงจนท่านต้องรับความเสียหาย
 อย่ากลัวผู้อื่นจนท่านต้องประสบหายนะ
 23 อย่าเงิบเมื่อจำเป็นต้องพูด
 อย่าซ่อนปรียาญาณของท่านไว้³⁶
 24 ปรียาญาณแสดงออกด้วยคำพูด
 ความรู้ปรากฏด้วยคำปราศรัย
 25 อย่าพูดขัดแย้งกับความจริง
 แต่จงละเอียดที่ไม่มีความรู้
 26 อย่าอายที่จะสารภาพบาปของท่าน
 อย่าขวางกระแสน้ำเชี่ยว³⁷
 27 อย่าพินอบพิเทาต่อคนโง่
 อย่ามีใจลำเอียงต่อผู้มีอำนาจ
 28 จงต่อสู้เพื่อความจริงแม้จะต้องตาย
 พระเจ้า องค์พระผู้เป็นเจ้าของท่านจะทรงต่อสู้เพื่อท่าน
 29 อย่าเก่งแต่ปาก
 และอย่าเกียจคร้านเฉื่อยชาในการกระทำ
 30 อย่าเป็นเหมือนสิ่งโต³⁸ เฉพาะในบ้าน
 อย่าคอยจับผิดผู้รับใช้
 31 อย่าเอื้อมมือไปหยิบ
 แล้วหุดมือกลับเมื่อต้องคืนให้

หมายถึงทุกคนที่แสวงหาปรียาญาณและปฏิบัติตาม (ดู ลก 7:35)

34^c ข้อ 15-19 ในต้นฉบับภาษาฮีบรูเป็นคำพูดของปรียาญาณเองในบุรุษที่ 1 ตามแบบเดียวกันกับคำปราศรัยใน สภษ 1:22ฯ; 8:1ฯ.

35^d ข้อความนี้จะสะท้อนความเป็นอยู่ของชาวยิวที่ถูกชักชวนให้รับอารยธรรมของชาวกรีก และเสแสร้งไม่ยอมปฏิบัติตามความเชื่อจากชนบประเพณีดั้งเดิมของตน (ดู 1 มคบ 1:12-15; 2 มคบ 4:11-16).

36^e “เมื่อจำเป็นต้องพูด” – สำเนาโบราณบางฉบับว่า “ในเวลาแห่งความรอดพ้น” – “อย่าซ่อนปรียาญาณของท่านไว้” แปลตามต้นฉบับภาษาฮีบรู สำเนาโบราณภาษากรีก GK 248 และตามสำนวนแปลโบราณภาษาละติน - ข้อความนี้ไม่มีในต้นฉบับภาษากรีก

37^f “อย่าขวางกระแสน้ำเชี่ยว” หมายความว่า “มนุษย์จะขวางกระแสน้ำเชี่ยวก็ยิ่งง่ายกว่าจะปิดบังบาปของตนไม่ให้พระเจ้าทรงทราบ” – ชาวยิวในยุคนั้นรู้ว่าจำเป็นต้องสารภาพบาปของตนต่อพระเจ้า (ลนต 5:5; กตว 5:7; 2 ซมอ 12:13; 1 พกษ 21:27; สดต 38:1,4-5; 51:5).

38^g “เหมือนสิ่งโต” – ต้นฉบับภาษาฮีบรูและภาษาซีเรียควา “เหมือนสุนัข” เพื่อแสดงท่าทีคอยจับผิดเหมือนสุนัขที่เหี้ยวขอกแซกหาสิ่งของอย่างกล้าก่ลัวๆ

ความรำรวยและความถือดี

- 5.** ¹อย่าวางใจในทรัพย์สมบัติของท่าน
อย่าพูดว่า “ฉันไม่ต้องพึ่งใคร”
²อย่าคล้อยตามความโน้มเอียงและกำลังของท่าน
จนทำทุกอย่างที่ใจปรารถนา
³อย่าพูดว่า “ใครจะมีอำนาจเหนือฉัน”^{a39}
เพราะองค์พระผู้เป็นเจ้าจะทรงลงโทษท่านแน่นอน
⁴อย่าอวดว่า “ฉันทำบาปก็ไม่เห็นเป็นไร”^{b40}
เพราะองค์พระผู้เป็นเจ้าทรงรู้จักคอยเวลาของพระองค์
⁵อย่ามั่นใจว่าจะได้รับอภัย
จนทำบาปมากยิ่งขึ้น
⁶อย่าพูดว่า “พระเมตตาของพระองค์ใหญ่ยิ่งนัก
พระองค์จะทรงอภัยบาปมากมายของฉัน”
เพราะพระองค์ทั้งทรงให้อภัยและทรงลงโทษ
พระองค์จะทรงลงโทษคนบาปเมื่อใดก็ได้
⁷อย่าริรอที่จะกลับมาหาองค์พระผู้เป็นเจ้า
และอย่าผิดวันประกันพวง
เพราะองค์พระผู้เป็นเจ้าจะทรงลงโทษโดยฉับพลัน
และท่านจะพินาศในวันพิพากษา
⁸อย่าวางใจในทรัพย์สมบัติที่ได้มาอย่างอยุติธรรม
ทรัพย์สินเช่นนี้จะไม่เป็นประโยชน์ในวันเคราะห์ร้าย

ความตรงไปตรงมาและการรู้จักบังคับตน

- ⁹อย่าผิดข้าวให้พัดปลิวไปตามลมทุกทิศทาง
อย่าเดินไปทุกทิศทุกทางเหมือนคนบาปไร้สัจจะ
¹⁰จงมั่นคงในความคิด
พูดคำไหนก็ให้เป็นคำนั้น
¹¹จงพร้อมที่จะฟัง
จงคิดให้รอบคอบก่อนจะตอบ
¹²ถ้าท่านมีความรู้ จงตอบผู้อื่น
ถ้าไม่รู้ ก็จงปิดปาก
¹³คำพูดให้ทั้งเกียรติยศและอัปยศ
สิ้นของมนุษย์อาจนำความพินาศมาสู่เขา
¹⁴อย่าให้เขาเรียกท่านว่าเป็นคนช่างนินทา
อย่าใช้ลิ้นเป็นกับดักผู้อื่น
ขโมยจะได้รับความอับอายฉันใด
คนไร้สัจจะก็จะถูกลงโทษหนักฉันนั้น
¹⁵อย่าทำร้าย^{c41}ผู้อื่น ไม่ว่าในเรื่องเล็กหรือเรื่องใหญ่
จงระวังอย่ากลายเป็นศัตรูต่อมิตรสหาย

- 6.** ¹เพราะชื่อเสียงไม่ดีนำความอับอายและการสบประมาทมาให้ฉันใด
คนบาปไร้สัจจะก็จะได้รับความอับอายและถูกสบประมาทฉันนั้น
²อย่าตกเป็นเหยื่อของตัณหา
เพราะตัณหาจะผลาญกำลังของท่านเหมือนวัวเพศผู้
³มันจะกินใบไม้ของท่านจนหมดสิ้น แล้วท่านจะสูญเสียดอก
จนท่านจะเป็นเหมือนต้นไม้ที่หมดใบ
⁴อารมณ์ร้ายทำลายผู้มีอารมณ์นั้น
ทำให้เขาเป็นที่เย้ยหยันของศัตรู

มิตรภาพ

- ⁵ปากหวานทวิจำนวนมิตรสหาย
วาจาสุภาพส่งเสริมอัธยาศัยไมตรี
⁶มีมิตร^{a42}มากไว้เป็นการดี
แต่จงมีที่ปรึกษาเพียงคนเดียวในพันคน

39^a ผู้ที่กล่าวเช่นนี้เป็นเหมือนคนงโงใน สดด 53:1 ที่คิดว่าแม้มีพระเจ้า พระองค์ก็ไม่ทรงสนพระทัยดูแลสิ่งสร้างใด ๆ

40^b ผู้ไม่มีความเชื่อคิดว่าพระเจ้าไม่ทรงลงโทษความผิด เพราะเขาทำบาปแล้วไม่เห็นว่าเป็นโทษเขาแต่ประการใด

41^c “อย่าทำร้ายผู้อื่น” – แปลตามต้นฉบับภาษาฮีบรู ต้นฉบับภาษากรีกว่า “อย่าขาดความรู้”

7 ถ้าท่านต้องการมีเพื่อน จงลองใจเขาก่อน
 อย่าด่วนไว้ใจเขา
 8 บางคนเป็นเพื่อนเมื่อได้ประโยชน์
 แต่เมื่อท่านลำบาก เขาก็หายหน้าไป
 9 มิตรบางคนกลายเป็นศัตรู
 และนำการวิวาทกับท่านไปโพยพอให้ท่านต้องอับอาย
 10 บางคนเป็นเพื่อนกิน
 แต่เมื่อท่านลำบาก เขาก็หายหน้าไป
 11 เมื่อทุกอย่างราบรื่น เขาก็เป็นเพื่อนคู่ใจ
 ทำตนเป็นนาย บังอาจสั่งผู้รับใช้ของท่าน^{b43}
 12 แต่เมื่อท่านตกอับ เขาก็จะลุกขึ้นมาเป็นศัตรูกับท่าน
 คอยหลีกเสี่ยงไม่พบหน้าท่าน
 13 จงอยู่ห่างจากศัตรูของท่าน
 และจงคอยระวังมิตรสหายของท่าน
 14 มิตรสหายชื่อสัตย์เป็นที่ปกป้องแข็งแรง
 ใครพบมิตรเช่นนี้ก็เหมือนได้พบสมบัติ
 15 มิตรสหายชื่อสัตย์หาความีได้
 ไม่มีมาตรใดวัดค่าของเขาได้
 16 มิตรสหายชื่อสัตย์เป็นเสมือนยาอายุวัฒนะ
 ผู้ยาเกรงองค์พระผู้เป็นเจ้าเท่านั้นจะพบเขาได้
 17 ผู้ยาเกรงองค์พระผู้เป็นเจ้าย่อมรักษามิตรภาพอย่างมั่นคง
 เขาเป็นเช่นใด มิตรสหายของเขาก็เป็นเช่นนั้น^{c44}

การอบรมสั่งสอนให้มีปรีชาญาณ

18 ลูกเอ๋ย จงเลือกหาการอบรมตั้งแต่วัยเยาว์
 แล้วท่านจะพบปรีชาญาณตลอดไปจนวัยชรา
 19 จงเอาใจใส่ดูแล^{d45} ปรีชาญาณตั้งชวานาที่ไถนาหว่านพืช
 แล้วจงรอคอยผลดีของปรีชาญาณ
 ท่านจะเหน็ดเหนื่อยเพียงชั่วคราวเพื่อปลูกฝังปรีชาญาณ
 แล้วในไม่ช้าท่านจะได้กินผลของปรีชาญาณ
 20 ปรีชาญาณเข้มงวดมากกับคนโหดเขลา
 คนโง่อยู่กับปรีชาญาณได้ไม่นาน
 21 ปรีชาญาณเป็นเสมือนก้อนหินหนักที่ใช้ทดลองกำลัง
 คนโง่จะทิ้งไปในไม่ช้า
 22 เพราะปรีชาญาณมีความหมายสมกับชื่อ
 น้อยคนนักจะเข้าถึงปรีชาญาณได้
 23 ลูกเอ๋ย จงฟังเถิด จงจดจำคำตักเตือนของเราไว้
 อย่าละทิ้งคำแนะนำของเรา
 24 จงยอมให้ปรีชาญาณใช้ตรวนล่ามเท้าของท่านไว้เถิด
 จงปล่อยให้ปรีชาญาณเอาปลอกมาสวมคอของท่านไว้
 25 จงก้มลงรับแอกของปรีชาญาณมาแบกไว้
 อย่าขัดเคืองที่ปรีชาญาณล่ามท่านไว้
 26 จงเข้าหาปรีชาญาณสุดจิตใจ
 จงเดินตามทางของปรีชาญาณสุดกำลัง
 27 จงตามรอยเท้าแสวงหาปรีชาญาณ แล้วปรีชาญาณจะแสดงตนแก่ท่าน
 เมื่อพบปรีชาญาณแล้ว ก็อย่าปล่อยให้หลุดไป
 28 ในที่สุด ท่านจะได้พักผ่อนกับปรีชาญาณ
 และปรีชาญาณจะกลายเป็นความยินดีสำหรับท่าน
 29 โขตรวนของปรีชาญาณจะเป็นเครื่องป้องกันแข็งแรงสำหรับท่าน
 ปลอกคอที่ปรีชาญาณสวมให้ท่านจะเป็นเสมือนอภรณ์รุ่งโรจน์
 30 แอกที่ปรีชาญาณให้ท่านแบก^{e46} จะเป็นเสมือนเครื่องประดับทองคำ

426^a "มิตร" – แปลตามตัวอักษรว่า "ผู้ที่มีสันติกับท่าน" – ดันฉบับภาษาฮีบรูว่า "ผู้ที่ท่านหักทลาย"

43^b "กล้าสั่งผู้รับใช้ของท่าน" – ดันฉบับภาษาฮีบรูว่า "เมื่อท่านลำบาก เขาก็จะละทิ้งท่าน"

44^c ประโยคนี้คงจะหมายความว่า "เพื่อนเป็นที่รักเหมือนกับตนเอง" – ยังอาจมีความหมายได้อีกว่า "เพื่อนจะเป็นเหมือนตนเอง คือ ยาเกรงพระเจ้า" -- ความเลื่อมใสต่อพระเจ้าเป็นประกันว่ามิตรภาพจะถาวร

45^d "เอาใจใส่ดูแล" – แปลตามตัวอักษรว่า "เข้าหา"

46^e "และที่ปรีชาญาณให้ท่านแบก" – แปลตามดันฉบับภาษาฮีบรู ดันฉบับภาษากรีกว่า "ปรีชาญาณสวมเครื่องประดับทองคำ"

โชครวนที่ปรึกษาญาณล้ำท่านไว้จะเป็นเหมือนเข็อกสีม่วงแดง

³¹ท่านจะสวมปรัชญาญาณเป็นอาภรณ์รุ่งโรจน์
และจะสวมปรัชญาญาณเป็นมงกุฎนำความยินดีแก่ท่าน
³²ลูกเอ๋ย ถ้าท่านปรารถนา ท่านจะได้รับการสั่งสอน
ถ้าท่านเอาใจใส่ ท่านจะเจลียวลลาด
³³ถ้าท่านรักที่จะฟัง ท่านก็จะได้เรียนรู้
ถ้าท่านเงี่ยหูฟัง ท่านก็จะมีปรีชา
³⁴ท่านจงไปอยู่ในกลุ่มของบรรดาผู้อาวุโส
ถ้าผู้ใดมีปรีชา ก็จงเข้าไปอยู่ใกล้ชิดกับเขา
³⁵จงยินดีฟังพระวาจาทุกคำของพระเจ้า
อย่าปล่อยให้สภาพชีวิตที่มีปรีชาหลบหนีท่านไป
³⁶ถ้าท่านเห็นคนเจลียวลลาด จงรีบไปพบเขาแต่เข้าตู่
ให้เท่าของท่านเหยียบธรณีประตูของเขาจนสึกกร่อน
³⁷จงไตร่ตรองธรรมเนียมปฏิบัติขององค์พระผู้เป็นเจ้า
จงเอาใจใส่ปฏิบัติตามกฎบัญญัติของพระองค์อยู่เสมอ
พระองค์จะทรงบันดาลให้ใจของท่านเข้มแข็ง
และท่านก็จะได้รับปรัชญาญาณดังที่ท่านปรารถนา

คำแนะนำต่างๆ

7. ¹อย่าทำความชั่ว แล้วสิ่งเลวร้ายจะไม่เกิดกับท่าน
- ²จงหลีกเลี่ยงความอธรรม แล้วความอธรรมจะหลีกเลี่ยงหนีไปจากท่าน
- ³ลูกเอ๋ย อย่าหว่านความอยุติธรรมในรอยไถ
แล้วท่านจะไม่ต้องเก็บเกี่ยวผลความอยุติธรรมถึงเจ็ดเท่า
- ⁴อย่าขออำนาจปกครองจากองค์พระผู้เป็นเจ้า
อย่าขอที่นึ่งมีเกียรติจากพระราชา
- ⁵อย่าอวดว่าท่านเป็นผู้ชอบธรรมเฉพาะพระพักตร์องค์พระผู้เป็นเจ้า
อย่าอวดฉลาดเฉพาะพระพักตร์พระราชา
- ⁶อย่าแสวงหาตำแหน่งผู้พิพากษา
ถ้าท่านไม่มีกำลังที่จะขจัดความอยุติธรรม
เพราะท่านจะตกอยู่ใต้อิทธิพลของผู้มีอำนาจ
และความเที่ยงตรงของท่านจะต่างพร้อย
- ⁷อย่าวางอำนาจกับพลเมืองส่วนใหญ่
อย่าทำให้ประชาชนเสื่อมความนับถือต่อท่าน
- ⁸อย่าปล่อยให้ตัวท่านไปซ้ำอีก
เพราะแม้ทำบาปเพียงครั้งเดียว ท่านก็จะไม่พ้นโทษ
- ⁹อย่าพูดว่า “พระเจ้าจะพอพระทัยของถวายมากมายของฉัน
เมื่อฉันนำของมาถวาย พระเจ้าผู้สูงสุดจะต้องทรงรับไว้”
- ¹⁰อย่าสังเลใจเมื่ออธิษฐานภาวนา
อย่าละเลยที่จะให้ท่าน
- ¹¹อย่าหัวเราะเยาะคนที่กำลังทุกข์ใจ
เพราะพระเจ้าผู้ทรงกตให้ตกต่ำ ก็ทรงยกให้สูงขึ้นได้ด้วย
- ¹²อย่าปั้นเรื่องเท็จใส่ความพี่น้องของท่าน
และอย่าทำเช่นนี้กับเพื่อนของท่านด้วย
- ¹³จงระวังอย่ากล่าวคำเท็จ
เพราะนิสัยเช่นนี้ไม่เกิดประโยชน์เลย^{a47}
- ¹⁴อย่าพูดพล่ามในที่ประชุมกับผู้อาวุโส
อย่ากล่าวซ้ำซากเมื่ออธิษฐานภาวนา
- ¹⁵อย่าเกลียดการงานที่เหน็ดเหนื่อย
เช่นการทำไร่ไถนาที่พระเจ้าผู้สูงสุดทรงกำหนดไว้
- ¹⁶อย่าคบกับกลุ่มคนบาป
จงจำไว้ว่าพระเจ้าจะทรงลงโทษในไม่ช้า
- ¹⁷จงถ่อมตนให้มาก
เพราะโทษของคนอธรรมคือไฟและหนอน^{b48}

477^a “นิสัยเช่นนี้ไม่เกิดประโยชน์ใดเลย” แปลตามตัวอักษรว่า “การต่อเนือง(?)ไม่เกิดผลดี” – ความหมายไม่ชัดเจน แต่ต้นฉบับภาษาฮีบรูว่า “ผลตามมาไม่เป็นที่พอใจ”

48^b ต้นฉบับภาษาฮีบรูละคำ “ไฟ” อาจยึดความคิดมาจาก โยบ 25:6 แต่เราพบว่า “ไฟและหนอน” รวมกัน ใน อสย 66:24 (ซึ่ง มก 9:48 อ้างถึงด้วย) ; และใน ยดธ 16:17.

การปฏิบัติต่อมิตรสหายและครอบครัว

- ¹⁸อย่านำเพื่อนไปแลกกับเงิน
อย่านำพี่น้องแท้ๆ ไปแลกกับทองคำจากเมืองโอฟีร์
¹⁹อย่าเสียโอกาสที่จะมีภรรยาดีและเจสิยวฉลาด^{c49}
เพราะความมีเสน่ห์ของนางมีค่ามากกว่าทองคำ
²⁰อย่าทำร้ายผู้รับใช้ที่ทำงานอย่างซื่อสัตย์
และลูกจ้างที่รับใช้ท่านเต็มกำลัง
²¹จงรักผู้รับใช้ของท่านสุดจิตสุดใจ^{d50}
อย่ารังเกียจที่จะให้อิสระแก่เขา
²²ถ้าท่านมีสัตว์เลี้ยง จงเลี้ยงดูให้ดี
ถ้าสัตว์เหล่านี้มีประโยชน์ ก็จงเก็บไว้
²³ถ้าท่านมีบุตร ก็จงอบรมสั่งสอนเขาให้ดี
จงสอนให้เขาอ่อนน้อมเชื่อฟัง^{e51}ตั้งแต่วัยเยาว์
²⁴ถ้าท่านมีบุตรหญิง จงดูแลร่างกายของเขา
แต่อย่าตามใจจนเขาลืมตัว
²⁵จงจัดให้บุตรหญิงได้แต่งงาน ท่านก็ทำงานใหญ่สำเร็จแล้ว
แต่จงยกเขาให้แก่ชายที่มีปรีชา
²⁶ถ้าท่านมีภรรยาที่ถูกใจ ก็อย่าขับไล่นาง
แต่ถ้าท่านไม่ชอบ ก็อย่าไวใจนาง
²⁷จงนับถือบิดาสุดจิตสุดใจ
จงอย่าลืมนำมารดาให้กำเนิดท่านด้วยความเจ็บปวด
²⁸จงระลึกว่าท่านทั้งสองเป็นผู้ให้กำเนิด
จะมีสิ่งใดมาตอบแทนบุญคุณนี้ได้^{f52}

การปฏิบัติต่อสมณะ

- ²⁹จงยำเกรงองค์พระผู้เป็นเจ้าของเจ้าสุดจิตใจ
และจงนับถือบรรดาสมณะของพระองค์^{g53}
³⁰จงรักพระผู้ทรงสร้างท่านมา จงรักพระองค์สุดกำลัง
อย่าละเลยผู้รับใช้ของพระองค์
³¹จงยำเกรงองค์พระผู้เป็นเจ้าของเจ้าและให้เกียรติสมณะ
จงถวายบรรณาการส่วนที่พระเจ้าทรงบัญชาไว้ให้แก่เขา
คือผลผลิตแรก ไหล่สัตว์ที่ถวายเป็นเครื่องบูชา
รวมทั้งเครื่องบูชาที่กำหนดไว้ และของถวายศักดิ์สิทธิ์อื่นๆ

การปฏิบัติต่อคนยากจนและคนที่ตกทุกข์ได้ยาก

- ³²จงยื่นมือช่วยคนยากจน
เพื่อท่านจะได้รับพระพร^{h54}อย่างเต็มเปี่ยม
³³จงมีใจกว้างต่อมนุษย์ทุกคน
อย่ามีใจแคบแก่ผู้ตายⁱ⁵⁵
³⁴อย่าเบียดเบียนคนที่ร้องให้
จงร่วมทุกข์กับผู้ที่โศกเศร้า
³⁵อย่ารื้อรอกที่จะไปเยี่ยมคนเจ็บไข้

49^c ประโยคนี้ยังแปลได้อีกว่า “อย่าดูถูกภรรยาที่เจสิยวฉลาดและดี” – เทียบ ข้อ 26.

50^d “จงรัก...สุดจิตสุดใจ” – แปลตามตัวอักษรว่า “จิตใจของท่านจงรัก....” – ต้นฉบับภาษาฮีบรูว่า “จงรักผู้รับใช้ของท่านรักตนเอง”

51^e “จงสอนให้เขาอ่อนน้อมเชื่อฟัง” – ต้นฉบับภาษาฮีบรูว่า “จงหาผู้แต่งงานให้เขา”

52^f ต้นฉบับภาษาฮีบรูละข้อ 27-28.

53^g บุตรสาวมีความเคารพต่อพิธีกรรมและบรรดาสมณะ (ดู บทที่ 50) ในที่นี้เขากล่าวถึงการเคารพนับถือบรรดาสมณะควบคู่ไปกับการนมัสการพระเจ้า (เทียบ ข้อ 31) ดังที่ธรรมนูญที่กำหนดไว้ คือ อพย 29:27; ลนต 5:6 (เกี่ยวกับการถวายบูชาสดเชยบาป); ลนต 7:32; กตว 18:11-18 (เรื่องผลผลิตแรก); ฉธบ 18:3 (เรื่องไหล่สัตว์ที่ถวายเป็นเครื่องบูชา) – ส่วน “เครื่องบูชาที่กำหนดไว้” แปลตามตัวอักษรว่า “เครื่องบูชาที่นำความศักดิ์สิทธิ์มาให้” ซึ่งหมายถึง “เครื่องบูชาที่ช่วยให้มนุษย์ประพฤติตนถูกต้อง” คงเป็นการกล่าวพาดพิงถึงการถวายบูชาที่กำหนดไว้ใน ลนต 2:1-16.

54^h พระพรนี้มาจากพระเจ้า

55ⁱ เกี่ยวกับหน้าที่ต่อผู้ตายที่จะต้องได้รับการฝังศพอย่างเหมาะสม ดู 2 ซมอ 21:10-14; ทบต 1:17-18; 12:12; อสย 34:3; ยรม 22:19. ในสมัยต่อมา ชาวฮีบรูยังถวายค่าภานาและเครื่องบูชาอุทิศแก่ผู้ล่วงลับด้วย (2 มค 12:38-46) แต่ดูเหมือนว่าธรรมนูญที่ห้ามประกอบพิธีกรรมที่ไม่ใช่ประเพณีของชาวฮีบรูที่แก่ผู้ล่วงลับ (ฉธบ 26:14; เทียบ บสร 30:18; บรค 6:26) แต่บุตรสาวไม่ให้อายและเยียดอะไรเกี่ยวกับเรื่องนี้.

ถ้าทำเช่นนี้ ท่านจะเป็นที่รักของทุกคน
³⁶จะทำสิ่งใด จงระลึกถึงบ้านปลายของชีวิต
แล้วท่านจะไม่ทำบาปเลย⁵⁶

ความรอบคอบและสามัญสำนึก

- 8.** ¹อย่าโต้เถียงกับคนมีอำนาจ
เพราะท่านจะตกอยู่ในเงื้อมมือของเขา
²อย่ามีคดีความกับคนร่ำรวย
เพราะท่านจะต้องเสียเปรียบ
ทองคำทำให้คนจำนวนมากเสียคน
ทำให้พระทัยของกษัตริย์ล่าเอียง
³อย่าโต้เถียงกับคนพูดพาล่าม
อย่านำฟินไปใส่ไฟ
⁴อย่าเล่นกับคนโง่
เพราะเขาจะด่าทอบรรพบุรุษของท่าน^{a57}
⁵อย่ากล่าวดูหมิ่นคนบาปที่กลับใจ
จงจำไว้ว่าเราทุกคนล้วนมีความผิด^{b58}
⁶อย่าดูหมิ่นคนชรา
เพราะเราบางคนก็จะเป็นคนชราเช่นเดียวกัน
⁷อย่าดีใจเมื่อผู้ใดสิ้นชีวิต
จงระลึกว่าเราทุกคนจะต้องตายเช่นเดียวกัน

บทเรียนจากผู้อาวุโส^{c59}

- ⁸อย่าดูหมิ่นคำสอนของบรรดาผู้มีปรีชา
จงไตร่ตรองคำพึงเพยของเขา
ท่านจะได้รับความรู้จากเขา
แล้วจะเรียนรู้วิธีการรับใช้เจ้านายได้
⁹อย่ามองข้ามคำสั่งสอนของบรรดาผู้อาวุโส
เพราะเขาก็ได้เรียนรู้มาจากบรรพบุรุษ^{d60}เช่นเดียวกัน
ท่านจะได้เรียนรู้จากเขาให้รู้จักคิด
และรู้จักวิธีตอบตามกาลเทศะ

ความรอบคอบ

- ¹⁰อย่ายั่วกิเลสของคนบาปให้ลุกโชนเหมือนจุดถ่านไฟ
เพราะท่านจะถูกเปลวไฟของเขาลวก
¹¹อย่าโต้เถียงกับคนชอบหาเรื่อง
เขาอาจจะวางกับจับผิดคำพูดของท่าน
¹²อย่าให้ผู้มีอำนาจมากกว่าท่านยืมสิ่งใด
แต่ถ้าให้ยืมไปแล้ว จงคิดว่าของนั้นสูญเปล่า
¹³อย่าเป็นประกันเกินกำลังทรัพย์ของท่าน
ถ้ารับประกันใคร จงเตรียมใจไว้ใช้หนี้แทนเขา
¹⁴อย่ามีคดีความกับผู้พิพากษา
เพราะผู้พิจารณาคดีจะตัดสินเข้าข้างเขา
¹⁵อย่าร่วมเดินทางไปกับคนชอบผจญภัย
เพราะเขาจะเป็นภาระแก่ท่าน

56^j “ไม่ว่าจะทำสิ่งใด” – แปลตามต้นฉบับภาษาฮีบรู ต้นฉบับภาษากรีกว่า “ไม่ว่าจะพูดสิ่งใด” – แม้ว่าบุตรสิรายังไม่เข้าใจชัดเจนเรื่องพระเจ้าทรงตอบแทนความดีความชั่วหลังความตาย กระนั้นก็ดี เขายังเน้นหลายครั้งถึงความสำคัญของวาระสุดท้ายของชีวิต (ดู 11:26-28).

57⁸ ^a การด่าทอบรรพบุรุษเป็นนิสัยเลวๆของชาวตะวันออก

58^b “มีความผิด” – แปลตามต้นฉบับภาษาฮีบรู ต้นฉบับภาษากรีกว่า “สมควรได้รับโทษ”

59^c บุตรสิราผู้ดีวาระกรรมประเภทปรีชาญาณเป็นความรู้ที่รับถ่ายทอดมาจากบรรพบุรุษ – ในสมัยก่อน ทั้งในอิสราเอลและอียิปต์ ผู้จะเข้ารับราชการจำเป็นต้องเรียนรู้วิธีการ “รับใช้เจ้านาย” เสียก่อน

60^d บรรดาธรรมาจารย์ให้ความสำคัญมากแก่คำสอนที่ได้รับถ่ายทอดมาจากบรรพบุรุษ คำสอนเหล่านี้ได้ชื่อรวมๆกันว่า “กฎเกณฑ์ที่บอกเล่าต่อกันมา” (ดู ฉธบ 4:9; 11:19; โยบ 8:8; 12:12; สดด 44:1; 78:3๗) – หนังสือส่วนใหญ่ของพระคัมภีร์ล้วนเป็น “กฎเกณฑ์ที่บอกเล่าต่อกันมา” ก่อนที่จะถูกบันทึกไว้เป็นลายลักษณ์อักษร โดยเฉพาะอย่างยิ่งสุภาษิตและคำพึงเพยต่างๆของบรรดาผู้มีปรีชา

เขาจะทำตามใจตนเอง
ความโหดเขลาของเขาจะทำให้ท่านพินาศไปด้วย
¹⁶อย่าโต้เถียงกับคนอารมณ์ร้าย
อย่าเดินทางไปกับเขาในที่เปลี่ยว
เพราะชีวิตไม่มีค่าแต่อย่างไรสำหรับเขา
เมื่อไม่มีผู้ใดช่วยท่านได้ เขาจะทำร้ายท่าน
¹⁷อย่าปรึกษาคนโง่
เพราะเขาไม่เก็บความลับ
¹⁸อย่าเปิดใจกับทุกคนที่ท่านพบ
ท่านจะไม่ได้ประโยชน์อะไรเลย^{e61}

สดรี

9.

¹อย่าหึงหวงภรรยาที่ท่านรัก
เพราะท่านจะสอนเล่ห์กลที่นางจะใช้ทำร้ายท่าน
²อย่ามอบตนไว้ใต้อำนาจของสดรี
เพราะนางจะควบคุมท่านทุกอย่าง
³อย่าคบกับหญิงแพศยา
เพราะท่านจะตกในบ่วงของนาง
⁴อย่าไปคลุกคลีกับหญิงนักร้อง
เพราะท่านจะตกเป็นเหยื่อเล่ห์กลของนาง
⁵อย่าเพ่งมองหญิงพรหมจารี
เพราะท่านจะต้องรับโทษพร้อมกับนาง
⁶อย่ามอบตนแก่หญิงโสเภณี
เพื่อท่านจะไม่สูญเสียมรดกของท่าน
⁷อย่ากวาดตาไปทั่วทุกถนนในเมือง
อย่าเดินเตร่ไปตามที่ลับตาคน
⁸เมื่อเห็นหญิงงาม จงหันหน้าไปเสีย
อย่าจ้องดูหญิงงามที่ไม่ใช่ภรรยาของท่าน
ความงามของหญิงทำให้หลายคนลุ่มหลง
ความรักต่อนางเป็นเหมือนไฟที่เผาท่าน
⁹อย่านั่งร่วมโต๊ะกับหญิงที่แต่งงานแล้ว
อย่าร่วมฉลองดื่มสุรากับนาง
เพราะจิตใจของท่านจะหลงรักนาง
และท่านจะเปลืองใจสิ้นใจลงสู่ความพินาศ

ความสัมพันธ์กับผู้อื่น

¹⁰อย่าทิ้งเพื่อนเก่า
เพราะเพื่อนใหม่จะไม่เหมือนเพื่อนเก่า
เพื่อนใหม่ก็เหมือนเหล่าใหม่
เหล่าใหม่ทิ้งไว้ให้เก่าแล้วจึงจะดื่มได้ด้วยความยินดี
¹¹อย่าอิจฉาความรุ่งเรืองของคนบาป
เพราะท่านไม่รู้ว่าจะจบของเขาก็คงเป็นอย่างไร
¹²อย่าร่วมยินดีกับความสำเร็จของคนอธรรม
จงจำไว้ว่าท่านจะได้รับโทษก่อนจะไปถึงแดนมรณะ^{a62}
¹³จงหลีกเลี่ยงห่างจากผู้ที่มีอำนาจประหารชีวิต
แล้วท่านจะไม่กังวลกลัวความตาย
ถ้าท่านเข้าไปพบเขา จงระวังอย่าพลาดผิด
มิฉะนั้นเขาอาจเอาชีวิตท่านได้
จงรู้ไว้ว่าท่านกำลังเดินอยู่ท่ามกลางบ่วงแร้ว
และกำลังเดินอยู่บนเชิงเทียนของเมือง^{b63}
¹⁴จงปลุกฝังความสัมพันธ์ที่ดีกับเพื่อนเท่าที่ท่านจะทำได้
และจงปรึกษากับผู้มีปรีชา
¹⁵จงสนทนากับผู้เฉลียวฉลาด
การพูดทุกครั้งของท่านจงเกี่ยวข้องกับธรรมเนียมปฏิบัติของพระผู้สูงสุด

61^e “ท่านจะไม่ได้ประโยชน์อะไรเลย” – ต้นฉบับภาษาฮีบรูว่า “อย่าทำให้ความสุขของท่านหายไป”

62^{9 a} “ก่อนจะไปถึงแดนมรณะ” – ในพันธสัญญาเดิม ชาวฮีบรูมีความเชื่อว่าพระเจ้าทรงลงโทษคนบาปหรือประทอนรางวัลแก่ผู้ชอบธรรมในชีวิตนี้ เพราะเขายังไม่มีความรู้ชัดเจนเรื่องชีวิตหน้า

63^b ผู้ที่อยู่บนเชิงเทียนของเมืองย่อมเป็นเป้าให้ศัตรูใช้ลูกธนูยิงใส่เขาได้โดยง่าย – ต้นฉบับภาษาฮีบรูว่า “เดินบนดาชาย”

- ¹⁶จงเชิญบรรดาผู้ชอบธรรมมาร่วมโต๊ะกับท่าน
จงภูมิใจที่ท่านยำเกรงองค์พระผู้เป็นเจ้า
¹⁷ช่างฝีมือได้รับค่าชมเชยเพราะผลงานของเขาฉันใด
ผู้นำประชากรก็จะได้รับการยกย่องเพราะมีปรีชาในการพูดฉันนั้น^{c64}
- ¹⁸คนพูดมากเป็นที่หวั่นกลัวแก่ชาวเมือง
คนพูดไม่คิดยอมเป็นที่เกลียดชัง

ผู้มีหน้าที่ปกครอง

- 10.** ¹ผู้ปกครองบ้านเมืองอย่างมีปรีชายอมสอนประชาชนให้เป็นคนดี
การปกครองของผู้รอบคอบย่อมมีระเบียบ
²ผู้ปกครองเป็นเช่นใด ชำราชากรของเขาก็เป็นเช่นนั้น
เจ้าเมืองเป็นอย่างไร พลเมืองก็เป็นอย่างนั้น
³กษัตริย์ที่ไม่ทรงได้รับการอบรมที่ดียอมทำให้ชาวเมืองพินาศ
บ้านเมืองจะเจริญก็เพราะความเฉลียวฉลาดของเจ้านาย
⁴อำนาจปกครองแผ่นดินอยู่ในพระหัตถ์ขององค์พระผู้เป็นเจ้า
พระองค์ทรงบันดาลให้มีผู้นำที่เหมาะสมกับกาลเทศะ
⁵ความสำเร็จของมนุษย์อยู่ในพระหัตถ์ขององค์พระผู้เป็นเจ้า
พระองค์ประทานเกียรติแก่ผู้ออกกฎหมาย

คำติเตียนคนเยอหยิ่ง

- ⁶อย่าโกรธพี่น้อง ไม่ว่าเขาจะทำผิดอย่างไรกับท่าน
อย่าทำสิ่งใดขณะที่อารมณ์โกรธเคืองยังไม่สงบลง
⁷ความเยอหยิ่งเป็นที่เกลียดชังทั้งแก่องค์พระผู้เป็นเจ้าและแก่มนุษย์
ทั้งองค์พระผู้เป็นเจ้าและมนุษย์ย่อมรังเกียจความอธรรม
⁸อำนาจปกครองผ่านจากชนชาติหนึ่งไปยังชนอีกชาติหนึ่ง
เพราะความอยุติธรรม ความรุนแรง และความโลภ
⁹ทำไมผู้ที่เป็นแต่เพียงฝุ่นดินและขี้เถ้าจึงเยอหยิ่งเล่า
แม้มนุษย์ยังมีชีวิตอยู่ เครื่องในของเขาก็น่ารังเกียจ^{a65}
¹⁰โรคเรื้อรังทำให้หมอลงปัญญา^{b66}
แม้วันนี้เขาเป็นกษัตริย์ พรุ่งนี้เขาก็จะตาย
¹¹เมื่อมนุษย์ตาย มรดกของเขาก็คือสัตว์เลื้อยคลาน สัตว์ป่า และหนอน
¹²ความเยอหยิ่งของมนุษย์เริ่มต้นจากการละทิ้งองค์พระผู้เป็นเจ้า
และจากการที่ใจของเขาอยู่ห่างจากพระผู้ทรงสร้างเขามา
¹³เพราะความเยอหยิ่งเริ่มต้นจากบาป
ผู้ที่ยึดมั่นในบาปย่อมเทสิ่งน่ารังเกียจออกมา
เพราะฉะนั้น องค์พระผู้เป็นเจ้าจะทรงลงโทษเขาอย่างคาดไม่ถึง
ทรงทำลายเขาจนสิ้นเชิง
¹⁴องค์พระผู้เป็นเจ้าทรงคว่ำผู้ทรงอำนาจจากบัลลังก์
ทรงยกผู้ถ่อมตนให้ขึ้นนั่งแทน
¹⁵องค์พระผู้เป็นเจ้าทรงถอนรากของบรรดาชนต่างชาติ^{c67}
และทรงปลูกผู้ต่ำต้อยขึ้นแทนที่
¹⁶องค์พระผู้เป็นเจ้าทรงคว่ำเขตแดนของชนต่างชาติ
ทรงทำลายเขาจนถึงรากของแผ่นดิน
¹⁷พระองค์ทรงกำจัดและทำลายคนเหล่านี้ให้สิ้นไป
ทรงลบล้างเขาจากความทรงจำของแผ่นดิน
¹⁸ความเยอหยิ่งมิได้ถูกสร้างขึ้นสำหรับมนุษย์
ความโมโหร้ายไม่มีไว้สำหรับผู้ที่เกิดจากหญิง

บุคคลที่ควรได้รับเกียรติ

^{64c} คำพังเพยนี้เปรียบเทียบนายช่างที่ต้องมีฝีมือในการสร้างผลงานสิ่งประดิษฐ์ของตน แล้วจึงจะได้รับค่าชมเชย กับผู้ปกครองบ้านเมืองที่ต้องมีวิาทศิลป์ในการโน้มน้าวให้ประชาชนปฏิบัติตามที่ตนต้องการ – แต่ด้วยทไมชัดเจน – ต้นฉบับภาษาฮีบรูว่า “ผู้มีฝีมือปิดบังความถูกต้อง และผู้นำประชากรเชี่ยวชาญในการพูด”

⁶⁵**10**^a “เครื่องในของเขาก็น่ารังเกียจ” – แปลตามสำนวนแปลโบราณภาษาซีเรียคและคำอธิบายของคนโบราณ -- ต้นฉบับทั้งภาษากรีกและภาษาฮีบรูไม่ชัดเจน

^{66b} ต้นฉบับภาษาฮีบรูว่า “โรคเล็กน้อยทำให้หมอลงปัญญา” -- เราไม่เข้าใจว่าข้อนี้หมายความว่าอย่างไรกันแน่

^{67c} “ชนต่างชาติ” – บางคนแปลว่า “คนเยอหยิ่ง” – ส่วนสำนวนแปลโบราณภาษาละตินว่า “ชนชาติเยอหยิ่ง”

¹⁹ชาติใดเล่าควรได้รับเกียรติ คำตอบคือชาติมนุษย์
ชาติใดเล่าควรได้รับเกียรติ คำตอบคือบรรดาผู้ยาเกรงองค์พระผู้เป็นเจ้า
ชาติใดเล่าไม่ควรได้รับเกียรติ คำตอบคือชาติมนุษย์
ชาติใดเล่าไม่ควรได้รับเกียรติ คำตอบคือบรรดาผู้ละเมิดบทบัญญัติ
²⁰ผู้นำยอมได้รับเกียรติในหมู่พี่น้องของตน
แต่บรรดาผู้ยาเกรงองค์พระผู้เป็นเจ้าได้รับเกียรติจากพระองค์^{d68} (²¹)
²²คนร่ำรวย คนมีสกุล และคนยากจน
จงภูมิใจที่มีความยาเกรงองค์พระผู้เป็นเจ้า
²³ไม่เป็นการถูกต้องที่จะดูหมิ่นคนฉลาดเพราะเขายากจน
และไม่ควรยกย่องผู้ใดที่เป็นคนบาป
²⁴ผู้ยิ่งใหญ่ ผู้พิพากษา และผู้มีอำนาจควรได้รับเกียรติ
แต่ไม่มีผู้ใดในพวกนี้ยิ่งใหญ่กว่าผู้ยาเกรงองค์พระผู้เป็นเจ้า
²⁵แม้เมื่อคนอิสระรับใช้ทาสที่มีปัญญา
คนฉลาดก็จะไม่บ่น^{e69}

ความถ่อมตนและการพูดตรงไปตรงมา

²⁶อย่าอวดฉลาดเมื่อท่านทำงาน
อย่าอวดเก่งเมื่อท่านลำบาก
²⁷คนทำงานและมีทุกสิ่งที่จะเป็น
ยังดีกว่าคนที่ชอบโอ้อวดและไม่มีอะไรกิน
²⁸ลูกเอ๋ย จงให้เกียรติตนเองแต่พอประมาณ
จงตีค่าตนเองตามที่เป็นจริง
²⁹เมื่อคนหนึ่งยอมรับผิด ผู้ใดเล่าจะประกาศว่าเขาเป็นผู้บริสุทธิ์
เมื่อคนหนึ่งดูถูกตนเอง ผู้ใดเล่าจะให้เกียรติเขา
³⁰คนยากจนได้รับเกียรติเพราะความรู้
คนร่ำรวยได้รับเกียรติเพราะทรัพย์สินสมบัติของตน
³¹ถ้าคนหนึ่งได้รับเกียรติเมื่อยังยากจน เมื่อเขามั่งมีก็ยิ่งจะได้รับเกียรติมากขึ้น
ถ้าคนหนึ่งถูกสบประมาทเมื่อเป็นคนมั่งมี เขาก็ยิ่งจะถูกสบประมาทมากขึ้นเมื่อยากจน

อย่าตัดสินแต่เพียงภายนอก

11.

¹ผู้ต่ำต้อยที่มีปรีชาจะไม่น้อยหน้าผู้ใด
เขาจะมีที่นั่งร่วมกับผู้มีอำนาจ
²อย่าชมผู้ใดเพราะเขามีรูปร่าง
อย่าดูหมิ่นผู้ใดเพราะหน้าตาของเขา
³สิ่งเป็นสัตว์ปีกตัวเล็กๆ
แต่ผลผลิตของมันหวานที่สุด
⁴อย่าอวดตัวเพราะเสื้อผ้าที่สวม^{a70}
อย่าหยิ่งผยองในวันที่ท่านได้รับเกียรติ
เพราะพระราชกิจขององค์พระผู้เป็นเจ้านำพิศวงยิ่ง
แต่มนุษย์มองไม่เห็น^{b71}
⁵กษัตริย์หลายพระองค์เคยประทับบนพื้นดิน^{c72}
และคนแปลกหน้าได้รับมงกุฎ
⁶ผู้ทรงอำนาจหลายคนต้องได้รับความอับอายอย่างมาก
คนมีชื่อเสียงก็ตกอยู่ในอำนาจของผู้อื่น

จงคิดก่อนพูด

⁷จงสอบสวนให้ถี่ถ้วนก่อนจะตำหนิ
จงคิดให้ดีก่อนจะกล่าวโทษ
⁸จงฟังให้ดีก่อนจะตอบ

68^d สำเนาโบราณภาษากรีก Gk 248 เสริมข้อ 21 ว่า **"21ความยาเกรงองค์พระผู้เป็นเจ้าเป็นจุดเริ่มต้นการยอมรับจากพระเจ้า แต่ความดีอันและเยอหยิ่งเป็นจุดเริ่มต้นของการถูกพระเจ้าทรงทอดทิ้ง"**

69^e เทียบความคิดของนักบุญเปาโลเรื่องทาส (กท 3:28; คส 3:11; ฟม 16)

70¹¹ ^a ต้นฉบับภาษาฮีบรูว่า "อย่าดูหมิ่นผู้สวมเสื้อผ้าเก่า อย่าดูถูกผู้ที่มีความทุกข์"

71^b "แต่มนุษย์มองไม่เห็น" – แปลตามตัวอักษรว่า "พระราชกิจของพระองค์ซ่อนเร้นอยู่สำหรับมนุษย์" -- ชะตากรรมของมนุษย์อาจกลับเป็นอย่างอื่นได้ในพริบตาเดียว ดังตัวอย่างในข้อต่อไป (เทียบ 1 ซมอ 2:8; โยบ 12:17-19; สดด 113:7).

72^c "นั่งบนพื้นดิน" – ต้นฉบับภาษาฮีบรูว่า "ผู้ถูกกดขี่ได้นั่งบนบัลลังก์"

อย่าสอหดแทรกขณะที่ผู้อื่นกำลังพูด
9อย่าถกเถียงเรื่องที่มีใช้พระของท่าน
อย่ายุ่งเกี่ยวกับคนบาปที่กำลังทะเลาะกัน
10ลูกเอ๋ย อย่าลงมือทำกิจการหลายอย่าง
เพราะถ้าทำมากเกินไป ท่านจะไม่พ้นความผิด
แม้ท่านจะวิ่ง ก็จะไม่บรรลุเป้าหมาย
แม้ท่านจะหนี ก็หนีไม่พ้น^{d73}
11บางคนทำงานเหน็ดเหนื่อยและรีบร้อน
แล้วก็พบว่ายิ่งตกต่ำกว่าเดิม

จงวางใจในพระเจ้าแต่ผู้เดียว

12บางคนเฉื่อยชา ต้องการความช่วยเหลือ
เขาไม่มีทรัพย์สินสมบัติ มีแต่ความขาดแคลน
ถึงกระนั้น องค์พระผู้เป็นเจ้าก็ทอดพระเนตรเขาด้วยความโปรดปราน
ทรงยกเขาขึ้นจากความตกต่ำ
13ทรงโปรดให้เขาไม่ต้องน้อยหน้าผู้ใด
จนคนจำนวนมากต้องประหลาดใจ
14ความสุขและความทุกข์ ชีวิตและความตาย
ความมั่งคั่งและความยากจนล้วนมาจากองค์พระผู้เป็นเจ้า^{e74} (15) (16)
17ของประทานจากองค์พระผู้เป็นเจ้าคงอยู่กับผู้ยำเกรงพระองค์^{f75}
ความโปรดปรานของพระองค์บันดาลให้เขามีความสุขตลอดไป
18บางคนร่ำรวยเพราะขยันและประหยัด
บำเหน็จที่เขาจะได้รับคืออะไร
19เขาคงจะคิดว่า “ฉันพักผ่อนได้แล้ว
เวลานี้ฉันมีกินมีใช้สบายแล้ว”
แต่เขาหารู้ไม่ว่าจะสบายเช่นนี้ได้นานเท่าไร
ก่อนตาย เขาต้องทิ้งทุกสิ่งแก่ผู้อื่น^{g76}
20จงซื้อสัตย์ต่อหน้าที่^{h77} ทำงานอย่างขะมักเขม้น
จงประกอบอาชีพเลี้ยงตนจนถึงวัยชรา
21อย่าแปลกใจที่คนบาปประสบความสำเร็จ
จงวางใจในองค์พระผู้เป็นเจ้า และเอาใจใส่ในกิจการงานของท่าน
เพราะเป็นเรื่องง่ายที่องค์พระผู้เป็นเจ้า
จะทรงบันดาลให้คนจนร่ำรวยขึ้นโดยฉับพลัน
22ผู้ยำเกรงพระเจ้าจะได้รับพระพรจากพระองค์เป็นบำเหน็จ
พระองค์ทรงบันดาลให้พระพรบังเกิดผลโดยฉับพลัน
23อย่าถามว่า “ฉันต้องการอะไรบ้าง
ตั้งแต่บัดนี้ ฉันจะจัดการทรัพย์สินสมบัติอย่างไร”
24อย่าพูดว่า “ฉันไม่ต้องพึ่งใคร
แล้วฉันตรายใจจะมากล้ากรายได้”
25เมื่อมีความสุข เรามักจะลืมความทุกข์
เมื่อมีความทุกข์ เราก็มักจะลืมความสุขⁱ⁷⁸
26เป็นเรื่องง่ายสำหรับองค์พระผู้เป็นเจ้า ในวันที่คนหนึ่งตาย
ที่จะทรงตอบแทนเขาตามความประพฤติ
27ความทุกข์เพียงชั่วโหมงเดียวทำให้ลืมความสุข
ในวาระสุดท้ายของมนุษย์ กิจการของเขาจะถูกเปิดเผย
28อย่าประกาศว่าผู้ใดมีสุขก่อนที่เขาจะตาย

73^d “แม้ท่านจะวิ่ง..... ก็หนีไม่พ้น” – ดันฉบับภาษาฮีบรูว่า “ถ้าท่านไม่วิ่ง ท่านก็จะไม่บรรลุเป้าหมาย ถ้าท่านไม่แสวงหา ก็จะไม่พบ”

74^e ดันฉบับภาษาฮีบรู สำนานาโบราณภาษากรีก Gk 248 สำนวนแปลโบราณภาษาละตินและภาษาซีเรียค เสริม ข้อ 15-16 ว่า
“¹⁵ปรีชาญาณ ความเข้าใจ และความรู้ล้วนมาจากองค์พระผู้เป็นเจ้า ความรักและกิจการดีก็มาจากพระองค์
¹⁶ความโง่เขลาและความมืดถูกสร้างมาสำหรับคนบาป ผู้ที่พึงพอใจในความชั่วก็แก้ตัวลงพร้อมกับความชั่ว”

75^f “ผู้ยำเกรงพระเจ้า” – ดันฉบับภาษาฮีบรูว่า “ผู้ชอบธรรม” เช่นเดียวกับในข้อ 22 และใน 12:2; 13:17.

76^g บางทีข้อนี้อาจเป็นแรงบันดาลใจของอุปมาใน ลก 12:16-21 ที่กล่าวถึงความไร้ประโยชน์ของทรัพย์สินสมบัติที่สะสมไว้ เพราะเมื่อถึงวันตาย เจ้าของจะเอาทรัพย์สินสมบัติไปไม่ได้

77^h “จงซื้อสัตย์ต่อหน้าที่” แปลตามดันฉบับภาษาฮีบรู – ดันฉบับภาษากรีกว่า “จงซื้อสัตย์ต่อพันธสัญญา”

78ⁱ จากบริบท ข้อนี้ น่าจะหมายความว่า “เมื่อมีความสุข เรามักจะลืมว่าความสุขอาจจะมาถึงได้ และเมื่อมีความทุกข์ เรามักจะลืมว่าความสุขอาจเป็นไปได้ในอนาคต” ด้วย ไม่ใช่หมายถึงแต่อดีตเท่านั้น

เพราะเราจะรู้จักคนหนึ่งได้อย่างแท้จริงก็เมื่อเขาจบชีวิตเท่านั้น⁷⁹

อย่าไว้ใจคนธรรมดา

²⁹อย่าพาผู้ใดเข้ามาในบ้าน

เพราะคนเจ้าเล่ห์มีอุบายมากมาย

³⁰ใจคนเย่อหยิ่งเป็นเหมือนนกต่อในกรง

เขาคอยล่อหลอกท่านให้มาติดกับ^{k80}

³¹คอยข่มขู่บิดเบือนความดีให้เป็นความชั่ว

คอยจับผิดแม้กิจการที่ดี

³²ประกายไฟเพียงน้อยนิดจุดกองถ่านให้ลุกโพล่งได้

คนบาปข่มหาโอกาสฆ่าผู้อื่น

³³จงระวังคนชั่ว เพราะเขาวางแผนแต่ความชั่วร้าย

เพราะเขาจะทำลายชื่อเสียงของท่านตลอดไป

³⁴ถ้าท่านนำคนแปลกหน้าเข้ามาในบ้าน เขาอาจจะทำให้เกิดปัญหา

ท่านจะกลายเป็นคนแปลกหน้าในครอบครัวของท่าน

ข้อแนะนำในการทำความดี

12.

¹เมื่อทำความดี จงรู้เถิดว่าท่านจะทำความดีต่อผู้ใด

แล้วท่านจะได้รับการตอบแทนความดีนั้น

²จงทำความดีต่อผู้ชอบธรรม แล้วท่านจะได้รับการตอบแทน

ถ้ามิใช่จากเขา ท่านก็จะได้รับจากพระเจ้าสูงสุดอย่างแน่นอน

³ผู้ที่ดีจรรยาในความชั่วจะไม่ได้รับผลดี

ผู้ที่ไม่ยอมให้ท่านแก่ผู้อื่น ก็จะไม่ได้รับผลตอบแทนเช่นเดียวกัน^{a81}

⁴จงให้แก่ผู้ยำเกรงพระเจ้า

แต่อย่าช่วยเหลือคนบาป^{b82}

⁵จงทำดีต่อผู้ต่ำต้อย

แต่อย่าให้สิ่งใดแก่ผู้ไม่ยำเกรงพระเจ้า

จงขัดขวางอย่าให้ผู้ใดให้อาหารแก่เขา

ท่านก็อย่าให้เขาด้วย

เพราะเขาจะใช้สิ่งที่เขาได้รับนี้เพื่อมีอำนาจเหนือท่าน

แล้วท่านจะได้รับผลร้ายเป็นสองเท่าของความดีที่ท่านได้ทำ

⁶พระเจ้าสูงสุดทรงเกลียดชังคนบาป

และจะทรงตอบแทนผู้ไม่ยำเกรงพระองค์อย่างสาสม

⁷จงให้แก่คนดี

แต่อย่าช่วยเหลือคนบาป

มิตรแท้และมิตรเทียม

⁸ในยามสุข ท่านไม่อาจรู้ว่าผู้ใดเป็นมิตรแท้

แต่ในยามทุกข์ จะปรากฏชัดว่าผู้ใดเป็นศัตรู

⁹เมื่อผู้หนึ่งประสบความสำเร็จ ศัตรูของเขาจะโศกเศร้า^{c83}

แต่เมื่อเขามีความทุกข์ แม้แต่มิตรก็จะเหินห่าง

¹⁰อย่าไว้ใจศัตรูเลย

เพราะทองสัมฤทธิ์ขึ้นสนิมฉินใจ

ความชั่วของศัตรูก็จะปรากฏขึ้นฉินนั้น

¹¹แม้เขาจะถ่อมตนก้มศีรษะเดินมาพบท่าน

79^j “เมื่อเขาจบชีวิตเท่านั้น” – แปลตามต้นฉบับภาษาฮีบรู ต้นฉบับภาษากรีกว่า “ในหลุมหลาน”

80^k “เขาคอยล่อหลอกท่านให้มาติดกับ” – ต้นฉบับภาษาฮีบรูว่า “คอยข่มขู่กัดกินเหมือนสุนัขป่า” – “นกต่อ” ถูกขังไว้ในกรงเพื่อส่งเสียงเรียกให้นกอื่นเข้ามาติดกับฉินใจ ใจของผู้เย่อหยิ่งก็เป็นเหมือนกับดักล่อให้ผู้อื่นเข้ามาทำบาปด้วยฉินใจ

81^{12 a} ต้นฉบับภาษาฮีบรูของข้อนี้เป็นดังนี้ “ผู้ที่ทำดีต่อคนชั่วจะไม่ได้รับประโยชน์อันใด การกระทำของเขานั้นเป็นกิจการดีไม่ได้”

82^b ส่วนวนแปลโบราณภาษาละตินเสริมว่า “เพราะพระองค์จะทรงลงโทษผู้ไม่ยำเกรงพระเจ้าและคนบาป ทรงกำหนดไว้ล่วงหน้าวันที่เขาจะถูกลงโทษ 5 จงให้แก่คนดีและอย่าต้อนรับคนบาป” – แต่พันธสัญญาใหม่จะสอนตรงกันข้าม เช่น มธ 5:43-48; ลก 6:27-36; รม 12:20 -- นักบุญออกัสตินรู้สึกไม่สบายใจต่อคำสอนนี้ของบุตรสิรา จึงอธิบายว่า “อย่าให้แก่คนบาปในฐานะที่เขาเป็นคนบาป แต่จงให้แก่คนบาปเพราะเขาเป็นมนุษย์คนหนึ่ง”

83^c “ศัตรูของเขาจะโศกเศร้า” – ต้นฉบับภาษาฮีบรูว่า “แม้คนที่เกลียดชังเขาก็เป็นมิตร” ซึ่งดูเหมือนจะเป็นความคิดที่คลั่งจองจอนมากกว่า

จงเอาใจใส่ระวังเขาไว้ให้ดี
 จงทำกับเขาเหมือนผู้เข็ดกระจกเงา
 แล้วท่านจะเห็นว่าสนิมของเขาจะคงอยู่ไม่นาน^{d84}
¹²อย่าให้เขามาขึ้นเคียงข้างท่าน
 เพื่อมิให้เขาผลักท่านออกและเข้ามาแทนที่
 อย่าให้เขานั่งข้างขวาของท่าน
 เพื่อเขาจะแย่งที่นั่งของท่านไม่ได้
 ในที่สุดท่านจะรู้ว่าข้าพเจ้าพูดถูก
 ถ้าท่านไม่เชื่อคำพูดของข้าพเจ้า ท่านจะต้องเสียใจ
¹³ผู้ใดเล่าจะส่งสารหมองที่ถูกงูกัด
 หรือส่งสารผู้ที่เข้าไปใกล้สัตว์ร้าย
¹⁴ในลักษณะเดียวกัน ไม่มีผู้ใดส่งสารผู้ที่คบคนบาป
 และร่วมทำบาปกับเขา
¹⁵เขาจะอยู่กับท่านชั่วระยะหนึ่ง
 เมื่อท่านพลาดพลั้ง เขาก็จะไม่อยู่อีกต่อไป
¹⁶ศัตรูปากหวาน
 แต่ใจของเขาคิดจะโยนท่านลงในคู
 ศัตรูมีบนานาตาได้
 แต่เมื่อมีโอกาส เขาจะดูดเลือดของท่านไม่มีวันอิม
¹⁷ถ้าท่านประสบเหตุร้าย เขาจะมาพบท่านเป็นคนแรก
 เขาจะแสวงหาเหมือนจะช่วยท่าน แต่แล้วเขาก็จะขัดขาท่านให้ล้ม
¹⁸เขาจะสันตริษะและตบมือเยาะเย้ยท่าน^{e85}
 เขาจะพูดนินทาท่านหลายเรื่อง เผยโฉมหน้าที่แท้จริงของเขา

จงคบกับคนชั้นเดียวกัน

13. ¹ผู้ใดจับยางมะตอย มือก็จะเปื้อน
 ผู้ใดคบกับคนเยอหยิ่งก็จะเป็นเหมือนกับเขา
²อย่าแบกของหนักเกินกำลัง
 อย่าคบกับคนที่แข็งแรงและร่ำรวยกว่าท่าน
 ทำให้ท่านจึงนำหม้อดินไปวางใกล้หม้อเหล็ก
 เมื่อกระทบกัน หม้อดินก็จะแตก^{a86}
³คนร่ำรวยไปแก้งเขาแล้วยังต่อว่าผู้อื่น
 คนยากจนถูกกลั่นแกล้งแล้วยังต้องไปขอโทษ
⁴ถ้าท่านเป็นประโยชน์ต่อคนร่ำรวย เขาจะเอาเปรียบท่าน
 ถ้าท่านขัดสน เขาจะละทิ้งท่าน
⁵ถ้าท่านมี เขาจะมาอยู่กับท่าน
 จะปกอลอกท่านโดยไม่ละอายใจ
 เขาจะยิ้มกับท่าน จะให้ความหวังแก่ท่าน
 จะพูดดีกับท่าน ถามท่านว่า "คุณต้องการอะไร"
⁶ถ้าเขาต้องการท่าน เขาจะหลอกลวงท่าน
⁷เขาจะจัดงานเลี้ยงทำให้ท่านต้องอับอาย
 เขาจะทำเช่นนี้สองสามครั้งจนท่านหมดตัว
 แล้วเขาจะหัวเราะเยาะท่าน
 เมื่อเห็นท่าน เขาก็จะหลีกเลียงท่าน
 สันตริษะดูหมิ่นท่าน
⁸จงระวังอย่าให้เขาหลอกลวงท่าน
 อย่าให้เขาตูดถูกท่านเพราะความโง่เขลาของท่าน^{b87}
⁹เมื่อผู้มีอำนาจเชิญท่าน อย่ารีบด่วนรับเชิญ
 แล้วเขาจะรบเร้าเชิญท่านอีก
¹⁰อย่าเสนอนหน้า เพราะท่านจะถูกปฏิเสธ

84^d "จงทำกับเขา.....สนิมของเขาจะคงอยู่ไม่นาน" – ดันฉบับภาษาฮีบรูว่า "จงทำกับเขาเหมือนกับคนที่เผยความลับ แล้วเขาจะทำร้ายท่านไม่ได้ จงระลึกถึงผลของความอิจฉา"

85^e การสันตริษะเป็นอาการแสดงการเยาะเย้ยใน โยบ 16:4; สดต 22:7; 109:25; ตู มธ 27:39 – ส่วน "การตบมือ" ตู พคค 2:15; อสค 15:6; นสม 3:19.

86¹³ ^a การเปรียบเทียบเช่นนี้ยังพบได้ในนิทานอีสปด้วย

87^b "เพราะความโง่เขลาของท่าน" – แปลตามสำนวนแปลโบราณภาษาละตินและภาษาซีเรียค – ดันฉบับภาษากรีกว่า "เพื่อความเพเล็ดเพลิ่งของท่าน" – ดันฉบับภาษาฮีบรูว่า "จงระวังอย่าทะเยอทะยาน อย่าทำตนเป็นคนโง่"

แต่อย่าห่างเหินเกินไป เพราะเขาจะลืมนาน^{c88}
¹¹อย่ายกตนเท่าเทียมกับเขา
 อย่าเชื่อคำพูดมากของเขา
 เพราะเขาพูดมากก็เพื่อลวงใจท่าน
 แม้เมื่อเขายิ้ม เขาก็ยังทดสอบท่าน
¹²ผู้ไม่เก็บความลับที่ได้ฟังมาเป็นคนใจร้าย
 เขาไม่ละเว้นที่จะทำร้ายและลามโซ่ท่าน
¹³จงเอาใจใส่ระวังเขาให้ดี
 ท่านกำลังเดินไปสู่ความพินาศที่อาจเกิดขึ้นได้ทุกเวลา^{d89 (14)}
¹⁵สรรพสัตว์ล้วนรักสัตว์ชนิดเดียวกัน
 มนุษย์ทั้งหลายก็ย่อมรักผู้อยู่ในฐานะเดียวกันด้วย
¹⁶สัตว์ทุกชนิดสมสู่กับสัตว์ชนิดเดียวกัน
 มนุษย์ก็สมาคมกับผู้ที่เหมือนกับตน
¹⁷สุนัขป่าจะอยู่ร่วมกับลูกแกะได้หรือ
 คนบาปจะอยู่ร่วมกับผู้ยำเกรงพระเจ้าไม่ได้เช่นเดียวกัน
¹⁸หมาในกับหมาบ้านจะอยู่ด้วยกันอย่างสันติได้หรือ
 เศรษฐีกับคนยากจนจะอยู่ด้วยกันอย่างสันติได้หรือ^{e90}
¹⁹ลาป่าเป็นเหยื่อของสิงโตฉันใด
 คนยากจนก็เป็นเสมือนอาหารของเศรษฐีฉันนั้น
²⁰สภาพตำต้อยเป็นที่น่ารังเกียจสำหรับคนเยอหยิ่งฉันใด
 คนยากจนก็เป็นที่น่ารังเกียจสำหรับเศรษฐีฉันนั้น
²¹ถ้าเศรษฐีคนหนึ่งกำลังจะล้ม มิตรสหายก็มาช่วยพยุงเขาไว้
 ถ้าคนยากจนล้มลง แม้แต่มิตรสหายก็ยังผลึกเขาซ้ำอีก^{f91}
²²ถ้าเศรษฐีคนหนึ่งล้มลง คนจำนวนมากก็มาช่วยเหลือเขา
 แม้เขาพูดอย่างโง่เขลา ใครๆ ก็ชมเชย
 ถ้าคนตำต้อยล้มลง ใครๆ ก็ตำหนิเขา
 ถึงเขาจะพูดมีเหตุผล ก็ไม่มีใครสนใจ
²³เมื่อเศรษฐีพูด ทุกคนยอมเงยบ
 และยกย่องคำพูดของเขาจนถึงฟ้า
 แต่ถ้าคนยากจนพูด ใครๆ ก็ถามว่า “คนนี้เป็นใครกัน”
 ถ้าเขาสะดุด ใครๆ ก็ยิ่งช่วยผลึกเขาให้ล้มลง
²⁴ความร่ำรวยยอมดีเมื่อไม่มีบาป
 ความยากจนยอมชั่วร้ายตามความคิดของผู้ไม่ยำเกรงพระเจ้า^{g92}
²⁵ใจมนุษย์ยอมปรากฏบนใบหน้า
 ทั้งเมื่อคิดดี หรือคิดชั่วร้าย
²⁶ใบหน้าแจ่มใสสะท้อนใจเป็นสุข
 แต่การคิดค้นสุภาพสันดานงานหนัก^{h93}

ความสุขแท้จริง

14. ¹ผู้ไม่ทำบาป^{a94} ด้วยคำพูดยอมเป็นสุข
 เขาไม่ต้องเป็นทุกข์ใจเพราะบาป

88^c คำแนะนำเช่นนี้เป็นตัวอย่างชัดเจนว่าบุตรสิราเดินสายกลางและพูดประชดประชัน – พระวาจาของพระเยซูเจ้าใน ลก 14:8-10 แม้ดูเหมือนจะมีความหมายใกล้เคียงกัน แต่หมายความอีกอย่างหนึ่งและต้องการสอนคนละเรื่อง คือให้เป็นคนถ่อมตน

89^d สำเนาโบราณภาษากรีก GK 248 เสริมข้อ 14 ว่า **“14 เมื่อท่านได้ยินเรื่องเหล่านี้ขณะที่กำลังนอนหลับ ก็จงตื่นขึ้น จงรักองค์พระผู้เป็นเจ้าตลอดชีวิตและอธิษฐานวอนขอพระองค์ให้ประทานความรอดพ้นแก่ท่าน”**

90^e บุตรสิราเห็นว่าการที่มนุษย์ต้องคบค้ากับบุคคลที่มีฐานะเดียวกันเป็นการขยายกฎธรรมชาติ ให้มีการประสานกลมกลืนกัน จึงสอดคล้องกับพระประสงค์ของพระเจ้า บุตรสิราไม่ประณามว่าความร่ำรวยเป็นสิ่งชั่วร้ายเสียทั้งหมด (ดูข้อ 24) แต่ต้องการป้องกันมิให้คนยากจนคิดผิดไปว่าการคบกับคนร่ำรวยเป็นการดี แล้วจะถูกคนร่ำรวยเอาเปรียบได้

91^f ข้อความในข้อนี้อาจต้องเข้าใจเป็นภาษาเปรียบเทียบ “การสะดุดล้ม” อาจมีความหมายว่า “พูดโง่ๆ” เพราะบริบทเป็นเรื่องการพูดจา (เทียบ 14:1)

92^g “ตามความคิดของผู้ไม่ยำเกรงพระเจ้า” – แปลตามตัวอักษรว่า “ความยากจนเป็นความชั่วร้ายในปากของผู้ไม่ยำเกรงพระเจ้า” – ความร่ำรวยไม่ใช่สิ่งเลวร้ายในตัวเอง แต่ก็มิอันตราย

93^h ไม่ชัดเจนว่าข้อความ 2 บรรทัดนี้มีความเกี่ยวข้องของกันอย่างไร เพราะต้นฉบับทั้งภาษากรีกและภาษาฮีบรูไม่ชัด.

94**14** ^a “ผู้ไม่ทำบาป” แปลตามตัวอักษรว่า “ผู้ไม่สิ้นใจ” – เพลงสดุดีหลายบทกล่าวถึงความสุขของผู้มีใจบริสุทธิ์ (สดด 1; 32; 119) ผู้มีปรีชา (สดด 41) และผู้ยำเกรงพระเจ้า (สดด 128) แม้ว่ามันมนุษย์ทั่วไปมักคิดว่าบุคคลเหล่านี้ไม่มีความสุขก็ตาม ข้อความเหล่านี้เป็นการเกริ่นล่วงหน้าถึง “ความสุขแท้” ที่พระเยซูเจ้าจะตรัสเทศน์สอนบนภูเขา (มธ 5:1-12).

²ผู้ที่มีโนธรรมไม่ดิเตียนย่อมเป็นสุข
ผู้ไม่สิ้นหวังก็ย่อมเป็นสุขเช่นเดียวกัน

ความอิจฉาและความโลภ

³คนตระหนี่ไม่ควรจะมีทรัพย์สิน
ทรัพย์สินสมบัติจำนวนมากมีประโยชน์อะไรสำหรับคนโลภ
⁴ผู้ที่ยอมอดเพื่อสะสมทรัพย์สินสมบัติก็สะสมไว้สำหรับผู้อื่น
ผู้อื่นจะใช้ทรัพย์สินของเขาอย่างฟุ่มเฟือย
⁵ผู้มีใจแคบต่อตนเองจะมีใจกว้างต่อผู้อื่นได้อย่างไร
เขาใช้ทรัพย์สินสมบัติทำให้ตนมีความสุขยังไม่ได้เลย
⁶ไม่มีใครใจร้ายเท่ากับคนที่ทรمانตนเอง
เขาต้องรับผลจากความใจร้ายของตน
⁷ถ้าเขาทำดีบ้าง เขาก็ทำด้วยความบังเอิญ
แต่ในที่สุดความใจร้ายของเขาก็จะปรากฏ
⁸ผู้อิจฉาริษยาเป็นคนใจร้าย
เขาเป็นอนหน้า⁹⁵ไม่สนใจชีวิตของผู้อื่น
⁹คนตระหนี่ไม่พอใจสิ่งที่ตนมี
ความโลภ⁹⁶ทำให้ใจของเขาแห้งแล้ง
¹⁰คนตระหนี่หวงแม่แต่อาหาร
แม้บนโต๊ะเขาก็มีไม่พอกิน
¹¹ลูกเอ๋ย จงอยู่ดีกินดีเท่าที่ทำได้
อย่าลืมนำสิ่งของมาถวายแด่องค์พระผู้เป็นเจ้าของตามสมควร
¹²จงระลึกว่าความตายจะไม่รอช้า
ท่านไม่รู้เวลาที่นัดไว้กับแดนมรณะ⁹⁷
¹³จงทำดีต่อมิตรสหายก่อนที่ท่านจะตาย
จงมีใจกว้างกับเขาตามความสามารถของท่าน
¹⁴อย่ามีใจแคบที่จะให้ความสุขแก่ตนในวันนี้
อย่าปล่อยสิ่งดีที่ท่านปรารถนาให้หลุดมือไป
¹⁵ท่านจะต้องละทิ้งทรัพย์สินสมบัติของท่านให้คนอื่นมิใช่หรือ
ผู้รับมรดกจะแบ่งผลจากความเหน็ดเหนื่อยของท่านมิใช่หรือ
¹⁶จงรู้จักให้ รู้จักรับ และรู้จักหาความสุข
เพราะในแดนมรณะจะหาความสุขไม่ได้แล้ว
¹⁷เสื้อผ้าเก่าไปเงินโต มนุษย์ทั้งหลายก็แก่ลงฉับนั้น
เป็นกฎตลอดไปว่าทุกคนต้องตาย
¹⁸ใบไม้เขียวขลุ่บนต้นไม้งาม บ้างก็เหี่ยวแห้งร่วงโรย บ้างก็อกขึ้นมาฉับนั้น
เชื้อชาติมนุษย์ทั้งหลาย บ้างก็ตาย บ้างก็เกิดมาฉับนั้น
¹⁹กิจการทุกอย่างของมนุษย์ต้องทรุดโทรมและสูญหายไป
ผู้ทำกิจการนั้นก็จะต้องจากไปพร้อมกันด้วย⁹⁸

ความสุขของผู้มีปรีชา

²⁰ผู้ที่เอาใจใส่คิดคำนึงถึงปรีชาญาณย่อมเป็นสุข
เขาใช้ความคิดถูกต้องตามเหตุผล
²¹พิจารณาในใจถึงหนทางแห่งปรีชาญาณ
และพยายามเข้าใจความลับของปรีชาญาณ⁹⁹
²²เขาตามหาปรีชาญาณเหมือนนายพรานไล่ล่าสัตว์
คอยซุ่มตามทางเพื่อพบกับปรีชาญาณ
²³เขาเป็นเสมือนครุฑที่คอยแอบมองทางหน้าต่างบ้านของปรีชาญาณ

95^b “เป็นอนหน้า” หมายความว่าเขาไม่ต้องการเห็นผู้อื่นที่ต้องการความช่วยเหลือจากเขา

96^c “ความโลภ” แปลตามตัวอักษรว่า “ความอธรรมที่ชั่วร้าย”

97^d “เวลาที่นัดไว้กับแดนมรณะ” แปลตามตัวอักษรว่า “พันธสัญญากับแดนมรณะ” หมายถึงวันเวลาที่พระเจ้าทรงกำหนดไว้ให้มนุษย์จบชีวิตของตน (เทียบ อสย 28:15,18)

98^e ข้อ 19 ในต้นฉบับภาษาฮีบรูว่า “กิจการทั้งหมดของมนุษย์ถูกกำหนดให้พินาศไป ผลงานของเขาจะตามเขาไปด้วย” – วว 14:13 จะเปลี่ยนความคิดที่มองกิจการทั้งหมดของมนุษย์ในแง่ร้ายให้เป็นการมองในแง่บวกมากกว่า โดยใช้ข้อความว่า กิจการดีของมนุษย์จะติดตามเขาไปปรับสิริรุ่งโรจน์ในชีวิตหน้าด้วย – ปัญญาจารย์คิดว่า การที่กิจการทั้งหมดของมนุษย์จะพินาศไปนี้เป็นความจริงที่รับได้ยาก แต่บุตรสิริใช้ความคิดนี้สอนให้มนุษย์รู้จักตัดใจจากผลงานที่มนุษย์ทำในชีวิตนี้

99^f “ความลับของปรีชาญาณ” -- เทียบ สดด 119 โดยเฉพาะข้อ 15,23,148 ซึ่งกล่าวถึงความสุขที่ได้มาจากการคิดคำนึงถึงธรรมบัญญัติ แต่ในข้อนี้ บสร เตือนให้มนุษย์พิจารณาถึงปรีชาญาณดังที่บรรดาผู้มีปรีชาสอนไว้ในสุภาษิตและคำพังเพยต่างๆ

แอบฟังที่ประตู
24 เขาเข้าใกล้บ้านของปรีชาญาณ
ดอกหลักกระโจมของตนใกล้กำแพงบ้านของปรีชาญาณ⁹¹⁰⁰
25 เขาตั้งกระโจมใกล้ปรีชาญาณ
มาพำนักในที่พักผ่อนทุกสบายทุกอย่าง
26 เขาจะมอบบุตรของตนไว้ในความคุ้มครองของปรีชาญาณ
และตั้งค่ายพักอยู่ใต้กิ่งก้านของปรีชาญาณ
27 ปรีชาญาณจะปกป้องเขาไว้จากความร้อน
และสิริรุ่งโรจน์¹⁰¹ของปรีชาญาณจะห้อมล้อมที่พำนักของเขา

- 15.** 1 ผู้เคารพยำเกรงองค์พระผู้เป็นเจ้าจะทำเช่นนั้น
ผู้ที่ยึดธรรมบัญญัติมั่นไว้¹⁰²จะได้รับปรีชาญาณ
2 ปรีชาญาณจะมาพบเขาดูจมารดา
จะต้อนรับเขาเสมือนเจ้าสาวพรหมจารี
3 จะให้เขามีความรู้เสมือนเป็นอาหารเลี้ยงชีวิต
ให้เขามีปรีชาญาณเป็นเสมือนน้ำดับความกระหาย
4 เขาจะยึดปรีชาญาณเป็นเครื่องค้ำจุนและจะไม่ล้ม
เขาจะไว้ใจปรีชาญาณและจะไม่ต้องอับอาย
5 ปรีชาญาณจะเช็ดหูเขาให้สูงเหนือเพื่อนบ้าน
จะให้เขากลับพูดในที่ประชุม
6 เขาจะพบความยินดีและความสุขเป็นเสมือนมงกุฎ
จะรับชื่อเสียงที่ยั่งยืนเป็นมรดก
7 คนโง่จะไม่ได้รับปรีชาญาณ
คนบาปก็จะไม่เห็นปรีชาญาณเลย
8 ปรีชาญาณจะอยู่ห่างไกลคนเย่อหยิ่ง
คนมึนจะไม่คิดถึงปรีชาญาณ
9 คำสรรเสริญไม่เหมาะกับปากคนบาป
เพราะองค์พระผู้เป็นเจ้ามิได้ประทานให้
10 ผู้มีปรีชาเท่านั้นสรรเสริญปรีชาญาณได้
องค์พระผู้เป็นเจ้าเท่านั้นทรงเฉลียวใจเขาให้ทำเช่นนั้น

มนุษย์มีอิสระเสรี

- 11 อย่าพูดว่า "องค์พระผู้เป็นเจ้าทรงทำให้ฉันผิดพลาด"
เพราะพระองค์ไม่ทรงกระทำ¹⁰³สิ่งที่ทรงเกลียด
12 อย่าพูดว่า "พระองค์ทรงนำฉันให้หลงทาง"
เพราะคนบาปไม่มีประโยชน์อะไรสำหรับพระองค์
13 องค์พระผู้เป็นเจ้าทรงเกลียดทุกสิ่งที่น่ารังเกียจ
และผู้ยำเกรงพระองค์ก็เกลียดสิ่งนั้นด้วย
14 พระองค์ทรงเนรมิตมนุษย์แต่แรกเริ่ม
ทรงปล่อยให้เขาตัดสินใจด้วยตนเอง¹⁰⁴
15 ถ้าท่านต้องการ ท่านก็ปฏิบัติตามบทบัญญัติได้
ท่านจะเชื่อสัตย์ต่อพระองค์หรือไม่ขึ้นอยู่กับท่าน
16 พระองค์ทรงวางน้ำกับไฟไว้ต่อหน้าท่าน
ท่านต้องการสิ่งใดก็จงยื่นมือหยิบด้วยตนเอง
17 ทั้งชีวิตและความตายอยู่ต่อหน้ามนุษย์
เขาเลือกสิ่งใดก็จะได้รับสิ่งนั้น
18 พระปรีชาญาณขององค์พระผู้เป็นเจ้ายิ่งใหญ่

100⁹ "ดอกหลักกระโจมใกล้กำแพงบ้านของปรีชาญาณ" หมายความว่ามาพำนักอยู่ใกล้กับปรีชาญาณ ภาพเปรียบเทียบผู้แสวงหาปรีชาญาณในข้อ 22-27 เป็นภาพของนายพราน (ข้อ 22) ครุฑ (ข้อ 23) และภาพของคนเร่ร่อนที่ปักกระโจมใกล้กับบ้านของปรีชาญาณ (ข้อ 24-27)

101^h "สิริรุ่งโรจน์" – ต้นฉบับภาษาฮีบรูว่า "ที่หลบภัย" อาจหมายถึงเมฆที่ประทับของพระยาห์เวห์ใน อพย 16:10; 24:16 ซึ่งอรรถ f, ซึ่งพวกเรย์เรียกว่า "shekinah" (การประทับอยู่[ของพระเจ้า])

102^{15 a} "ผู้ที่ยึดธรรมบัญญัติมั่นไว้" น่าจะหมายถึงบรรดาธรรมจารี – ยรม 2:8 กล่าวว่าคุณคนสำคัญในสังคมชาวยิวมี 4 กลุ่ม คือ บรรดาสมณะ ธรรมจารี เจ้านายและประกาศก – บรรดา "ธรรมจารี" จะมีบทบาทสำคัญในยุคหลังกลับจากการเนรเทศที่กรุงบาบิโลน (ดู อสร 7:6 ซึ่งอรรถ c)

103^b "พระองค์ไม่ทรงกระทำ" – แปลตามต้นฉบับภาษาฮีบรูและสำเนาโบราณภาษากรีกฉบับหนึ่ง – ต้นฉบับภาษากรีกว่า "จงอย่าทำ"

104^c "ตัดสินใจด้วยตนเอง" – ข้อความนี้มีกฤตยมาอ้างเพื่อสนับสนุนคำสอนเรื่องมนุษย์มีอิสระเสรีในการเลือกทำดีทำชั่ว

พระองค์ทรงสรรพานภาพและทรงแลเห็นทุกสิ่ง
19พระองค์ทอดพระเนตรเห็นผู้ยาเกรงพระองค์
ทรงรู้จักการทุกอย่างของมนุษย์
20พระองค์ไม่ทรงบัญชาผู้ใดให้เป็นคนอธรรม
พระองค์ไม่ทรงอนุญาตให้ผู้ใดทำบาป

คนบาปถูกสาปแช่ง

16. 1อย่าปรารถนามีบุตรหลายคน ถ้าบุตรเหล่านั้นเป็นคนเหลวไหล
อย่าดีใจมีบุตรที่ไม่ยาเกรงพระเจ้า
2ถ้าท่านมีบุตรจำนวนมากก็อย่ายินดี
หากเขาไม่เคารพยาเกรงองค์พระผู้เป็นเจ้า
3อย่าหวังว่าเขาจะมีอายุยืน
อย่าวางใจเกินไปที่มีบุตรหลายคน^{a105}
เพราะบุตรคนเดียวดีกว่าบุตรตั้งพันคน
การตายไร้บุตรดีกว่ามีบุตรหลายคนที่ไม่ยาเกรงพระเจ้า
4ผู้มีปรีชาคนเดียวทำให้บ้านเมืองเจริญรุ่งเรือง
แต่คนชั่วทั้งตระกูลจะถูกทำลาย
5ตาของฉันเคยได้เห็นเรื่องเช่นนี้มามาก
หูของฉันก็เคยได้ยินเรื่องที่ร้ายแรงยิ่งกว่านี้มาแล้ว
6ไฟจะลุกขึ้นในที่ชุมนุมของคนบาป
พระพิโรธจะเผาผลาญชนชาติที่เป็นกบฏ
7พระเจ้าไม่ทรงให้อภัยบรรดาอัยกษในสมัยก่อน
ซึ่งกบฏเพราะไวใจกำลังของตน
8พระองค์ไม่ทรงไว้ชีวิตเพื่อนบ้านของโลก
พระองค์ทรงเกลียดชังความเย่อหยิ่งของเขา
9พระองค์มิได้ทรงพระเมตตาต่อชนชาติที่ต้องพินาศ^{b106}
ทรงทำลายเขาเพราะบาปที่เขากระทำ
10พระองค์มิได้ทรงพระเมตตาต่อประชาชนหกแสนคนที่เดินทาง
เขาต้องตายเพราะมีจิตใจแข็งกระด้าง^{c107}
11แม้จะมีคนหัวรั้นเพียงคนเดียว
ถ้าพระองค์ไม่ทรงลงโทษเขาก็เป็นเรื่องแปลก
เพราะพระองค์ทั้งทรงพระเมตตาและทรงลงโทษ
พระองค์ทรงพระอานภาพทั้งเมื่อทรงพระเมตตาและเมื่อทรงลงโทษ
12พระเมตตาของพระองค์ยิ่งใหญ่ ความเคร่งครัดของพระองค์ก็ยิ่งใหญ่เช่นเดียวกัน
พระองค์ทรงพิพากษามนุษย์ตามกิจการของเขา
13ผู้ร้ายจะหลบหนีไม่ได้พร้อมกับสิ่งของที่ขโมยมา
ผู้ยาเกรงพระเจ้าอย่างสม่ำเสมอจะไม่ต้องผัดหวัง
14พระองค์ทรงค้ำนึ่งถึงกิจเมตตาทุกๆ ครั้ง^{d108}
ทุกคนจะได้รับผลตอบแทนตามกิจการที่เขาได้ทำ^{e109 (15) (16)}

พระเจ้าทรงตอบแทนการกระทำของมนุษย์อย่างแน่นอน

17อย่าพูดว่า "ฉันจะหลบซ่อนพ้นจากองค์พระผู้เป็นเจ้า
ในสวรรค์ ใครเล่าจะระลึกถึงฉัน
จะไม่มีใครรู้จักฉันในหมู่ประชากรจำนวนมาก

105^{16 a} "ที่มีบุตรหลายคน" – ต้นฉบับภาษาฮีบรูเสริมว่า "เพราะบุตรเหล่านั้นจะไม่มีอนาคตรุ่งเรือง" – และในข้อต่อไป หลังวลี "มีบุตรคนเดียว" ต้นฉบับภาษาฮีบรูยังเสริมว่า "ที่ปฏิบัติตามพระประสงค์ของพระเจ้า"

106^b "ชนชาติที่ต้องพินาศ" หมายถึงชาวคานาอันดั้งเดิม ก่อนที่ชาวอิสราเอลจะเข้ามายึดครองแผ่นดิน

107^c "ใจแข็งกระด้าง" ขวนให้คิดถึง อพย 12:37; กวด 11:21 หมายถึงชาวอิสราเอลที่ออกจากอียิปต์ แต่จะตายในถิ่นทุรกันดาร ไม่ได้เข้าไปในแผ่นดินคานาอันแห่งพระสัญญา (กวด 14:20-33)

108^d "พระองค์ทรงค้ำนึ่งถึงกิจเมตตาทุกๆ ครั้ง" – ต้นฉบับภาษาฮีบรูว่า "ทุกคนที่ปฏิบัติความชอบธรรมต้องได้รับการตอบแทน"

109^e สำเนาโบราณภาษากรีก Gk 248; ต้นฉบับภาษาฮีบรูและสำนวนแปลโบราณภาษาซีเรียคเสริมข้อ 15-16 ว่า "15พระเจ้าทรงบันดาลให้พระเจ้าฟาโรห์มีพระทัยแข็งกระด้าง เพื่อจะได้ไม่ต้องทรงรู้จักพระเจ้าและประกาศให้มนุษย์ได้ท้องฟ้า รู้จักพระราชกิจของพระเจ้า 16พระกรุณาของพระเจ้าเป็นที่ประจักษ์แก่สิ่งสร้างทั้งมวล พระองค์ทรงแบ่งแสงสว่างและความมิดของพระองค์แก่มนุษย์" (เทียบ บสร 12:6 และ มธ 5:45)

ฉันเป็นใครกันในโลกว้างใหญ่ไพศาล^{f110}
¹⁸ดูซี ท้องฟ้าและสวรรค์เหนือท้องฟ้า
 เทวโลกและแผ่นดินล้วนสิ้นสะเทือนเมื่อพระองค์เสด็จมา
¹⁹แม้ภูเขาและรากฐานแผ่นดิน
 ก็สั่นกลัวเมื่อพระองค์ทอดพระเนตร
²⁰แต่ไม่มีใครคำนึงถึงสิ่งเหล่านี้
 ใครเล่าสนใจวิถีทางของพระองค์
²¹ไม่มีมนุษย์ใดแลเห็นลมพายุ
 พระราชกิจส่วนใหญ่ของพระองค์ก็ซ่อนเร้น^{g111}
²²“ใครเล่าจะประกาศพระราชกิจเที่ยงธรรมของพระองค์ ใครเล่าจะรอคอย
 พันธสัญญาของพระองค์คงอยู่นานมาแล้ว”^{h112}
²³ผู้มีใจแคบคิดเช่นนี้
 เขาเป็นคนโง่หลงผิดคิดเหมือนคนบ้า

พระปรีชาญาณในการเนรมิตโลก

²⁴ลูกเอ๋ย จงฟังฉันเถิด จงเรียนรู้คำสั่งสอน
 จงตั้งใจฟังถ้อยคำของฉัน¹¹³
²⁵ฉันจะอธิบายคำสั่งสอนอย่างละเอียด
 จะประกาศความรู้อย่างถูกต้อง
²⁶ตั้งแต่แรกเริ่ม องค์พระผู้เป็นเจ้าทรงเนรมิตทุกสิ่ง¹¹⁴
 พระองค์ทรงบัญชาให้สิ่งสร้างแต่ละชนิดมีหน้าที่ของตน
²⁷พระองค์ทรงกำหนดระเบียบของสิ่งสร้างเหล่านี้ไว้ตลอดไป
 ตั้งแต่แรกเริ่มจนถึงสิ่งสุดท้ายในอนาคต
 สิ่งทั้งหลายจะไม่หิวโหยหรือเหน็ดเหนื่อย
 และจะไม่ละทิ้งการงานของตนเลย
²⁸ไม่มีสิ่งใดปะทะกับอีกสิ่งหนึ่ง
 ทั้งไม่ฝ่าฝืนพระวาจาของพระองค์เลย^{k115}
²⁹ต่อมา องค์พระผู้เป็นเจ้าทอดพระเนตรมายังแผ่นดิน
 ทรงบันดาลให้แผ่นดินเต็มไปด้วยพระพรต่างๆ
³⁰ทรงปกคลุมพื้นแผ่นดินด้วยสัตว์นานาชนิด
 ซึ่งจะต้องกลับเป็นดินอีก

17. ¹องค์พระผู้เป็นเจ้าทรงเนรมิตมนุษย์จากดิน^{a116}
 และทรงบันดาลให้เขากลับเป็นดินอีก
²พระองค์ทรงกำหนดวันและเวลาไว้แก่มนุษย์
 ทรงมอบอำนาจเหนือทุกสิ่งบนแผ่นดินให้เขา
³ประทานให้มนุษย์มีกำลังเหมือนพระองค์
 ทรงเนรมิตเขาตามภาพลักษณ์ของพระองค์
⁴ทรงบันดาลให้สัตว์ทั้งหลายเกรงกลัวมนุษย์
 มนุษย์จะได้เป็นนายปกครองสัตว์ป่าและนกทั้งปวง^{b117 (5)}
⁶พระองค์ประทานความคิด ลิน ดา หู และใจแก่มนุษย์
 เพื่อเขาจะรู้จักใช้เหตุผล^{c118}
⁷พระองค์โปรดให้เขามีความรู้และความเข้าใจอย่างเต็มเปี่ยม

110^f ผู้ที่กล่าวเช่นนี้เป็นเหมือนอาดัมและกาอินที่พยายามซ่อนตัวให้พ้นพระพิศมัยพระเจ้า (ปฐม 3:10; 4:9)

111^g ดันฉบับภาษาฮีบรูว่า “**20**พระองค์จะไม่ทรงคำนึงถึงฉันแน่ๆ ใครเล่าจะสนใจวิถีทางของฉัน **21**ถ้าฉันทำบาป ก็ไม่มีใครเห็น ถ้าฉันเคยพูดเท็จ ก็ไม่มีใครรู้”

112^h ข้อ 22 นี้เป็นความคิดของผู้ไม่ยำเกรงพระเจ้า เขารู้สึกว่าพระเจ้าไม่ทรงตอบแทนพฤติกรรมของมนุษย์ตามที่ทรงสัญญาไว้เลย – เกี่ยวกับ “พันธสัญญา” ดู บสร 14:2 เชิงอรรถ d – ดันฉบับภาษาฮีบรูว่า “ฉันจะหวังอะไรได้ เพราะพระวินิจฉัยของพระองค์อยู่ห่างไกล”

113ⁱ “จงตั้งใจฟังถ้อยคำของฉัน” – ผู้กล่าวข้อความต่อไปนี้เป็นผู้ใช้ปรีชาญาณ แต่เป็นธรรมจารย์ผู้สั่งสอนศิษย์

114^j “ทรงเนรมิต” – แปลตามดันฉบับภาษาฮีบรู – ดันฉบับภาษากรีกว่า “ทรงตัดสินใจ”

115^k บุตรสิรากล่าวถึงวงโคจรของดวงดาวในท้องฟ้า ซึ่งมีระเบียบ ไม่มีการปะทะหรือชนกันเลย

116^{17 a} ผู้เขียนเล่าเรื่องการเนรมิตตามลำดับในปฐม บทที่ 1 คือ พระเจ้าทรงเนรมิตดวงดาว พืช สัตว์ และมนุษย์

117^b สำเนาโบราณภาษากรีก Gk 248 เสริมข้อ 5 ว่า “**5**องค์พระผู้เป็นเจ้าประทานประสาททั้งห้าให้แก่มนุษย์ **ประทานสติปัญญาให้เป็นความสามารถประการที่หก และประทานความคิดตามเหตุผลให้เป็นความสามารถประการที่เจ็ด**” -- ความคิดเช่นนี้ดูเหมือนจะเป็นคำอธิบายตามปรัชญาลัทธิสโตอาของผู้คัดลอก

ทรงชี้มาให้เขารู้จักความดีและความชั่ว
8พระองค์ประทานแสงสว่างของพระองค์ในจิตใจของเขา
ทรงสำแดงให้เขาเห็นความยิ่งใหญ่แห่งพระราชกิจของพระองค์^{d119 (9)}
10มนุษย์จะได้สรรเสริญพระนามศักดิ์สิทธิ์ของพระองค์
และบอกเล่าความยิ่งใหญ่แห่งพระราชกิจของพระองค์
11พระองค์ประทานความรู้แก่เขา
ทรงมอบกฎแห่งชีวิตเป็นมรดกแก่เขา
12ทรงกระทำพันธสัญญานิรันดร์กับเขา
ทรงเผยให้เขารู้จักบทบัญญัติ^{e120}ของพระองค์
13ตาของเขาได้ชมพระสิริรุ่งโรจน์ยิ่งใหญ่ของพระองค์
หูของเขาได้ยินพระสุรเสียงดังกังวานของพระองค์
14พระองค์ตรัสแก่เขาว่า “จงละเว้นความอยุติธรรมทั้งปวง”
ประทานบทบัญญัติให้แต่ละคนปฏิบัติต่อเพื่อนบ้าน

พระเจ้าทรงพิพากษา

15ความประพฤติของมนุษย์อยู่เฉพาะพระพักตร์พระเจ้าเสมอ
ไม่ซ่อนพินสายพระเนตรไปได้เลย^{f121 (16) (17)}
17พระองค์ทรงแต่งตั้งให้ชนแต่ละชาติมีผู้ปกครอง
แต่อิสราเอลเป็นประชากรที่องค์พระผู้เป็นเจ้าทรงเลือกไว้เป็นกรรมสิทธิ์ของพระองค์^{g122 (18)}
19การกระทำทั้งหลายของมนุษย์อยู่เฉพาะพระพักตร์พระองค์เหมือนดวงอาทิตย์
พระเนตรของพระองค์มองดูความประพฤติของเขาอยู่เสมอ
20ความชอบธรรมของมนุษย์มิได้ซ่อนพินพระเนตร
บาปทั้งปวงของเขาอยู่เฉพาะพระพักตร์ขององค์พระผู้เป็นเจ้า^{h123 (21)}
22การให้ทานของมนุษย์มีค่าประเสริฐสำหรับพระองค์ประดุจแหวนตรา
พระองค์ทรงรักษาความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ของมนุษย์ไว้ดุจแก้วตาⁱ¹²⁴
23วันหนึ่งพระองค์จะทรงลุกขึ้นและประทานบำเหน็จ
จะทรงตอบแทนแต่ละคนตามความเหมาะสม^{j125}
24พระองค์ทรงให้ผู้สำนึกผิดกลับมา
ประทานกำลังใจแก่ผู้ขาดความพอกเพียร

คำเตือนให้กลับใจ

25จงกลับใจมาหาองค์พระผู้เป็นเจ้า ละทิ้งบาป
จงอธิษฐานภาวนาเฉพาะพระพักตร์พระองค์ จงเลิกทำผิดเคืองพระทัย
26จงกลับมาเฝ้าพระผู้สูงสุด จงหันหลังให้ความชอบธรรม^{k126}
จงเกลียดชังความชั่วร้ายโดยสิ้นเชิง
27ในแดนมรณะใครเล่าจะสรรเสริญพระผู้สูงสุด
ใครเล่าจะขอบพระคุณพระองค์แทนผู้มีชีวิตได้
28ผู้ตายที่ไม่อยู่แล้วจะสรรเสริญพระองค์ไม่ได้อีก

118^c ชาวิวโบราณคิดว่า “ดวงใจ” เป็นที่ตั้งของความคิดตามเหตุผลและความรู้

119^d “แสงสว่าง” – แปลตามตัวอักษรว่า “ดวงตา” -- สำเนาโบราณภาษากรีก Gk 248 เสริมข้อ 9 ว่า **“9ประทานความสามารถให้มนุษย์รู้จักประกาศสรรเสริญสิ่งมหัศจรรย์ที่ทรงกระทำตลอดไป”**

120^e “บทบัญญัติ” หมายถึงธรรมเนียมปฏิบัติที่พระเจ้าทรงเปิดเผยแก่โมเสสนบนภูเขาซีนาย

121^f สำเนาโบราณภาษากรีก Gk 248 เสริมข้อ 16-17 ว่า **“16มนุษย์ประพฤติชั่วร้ายมาตั้งแต่วัยเยาว์แล้ว เขาเปลี่ยนใจหินให้เป็นใจเนื้อไม่ได้ 17เพราะในการแบ่งแผ่นดินให้แก่ชนชาติต่างๆ..”** -- ข้อความเหล่านี้คงเป็นคำอธิบายที่ผู้คัดลอกยืมมาจาก อสค 11:19; 36:26 กล่าวว่ามีมนุษย์ไม่มีความสามารถทำความดีได้ – แต่บุตรสิรามิได้มองมนุษย์ในแง่ลบมากเช่นนี้

122^g สำเนาโบราณภาษากรีก Gk 248 เสริมข้อ 18 ว่า **“18พระองค์ทรงดูแลอิสราเอลเสมือนเป็นบุตรคนแรก ประทานแสงสว่างแห่งความรักของพระองค์ให้ และไม่ทรงทอดทิ้งเขาเลย”** – ในสมัยของบุตรสิรา อิสราเอลไม่มีกษัตริย์ปกครองแล้ว ยิ่งกว่านั้นชาวอิสราเอลหลายคนต่อต้านระบบกษัตริย์ปกครอง (1 ซมอ 8) และการต่อต้านเช่นนี้จะทวีขึ้นในสมัยราชวงศ์ฮัสโมเนียนปกครองหลังจากที่พวกมัคคาบีกอบกู้อิสราเอลได้

123^h สำเนาโบราณภาษากรีก Gk 248 เสริมข้อความข้อ 21 ว่า **“21แต่องค์พระผู้เป็นเจ้าทรงความดีและทรงรู้จักมนุษย์ที่ทรงเนรมิต ไม่ทรงทำลายหรือละทิ้งเขา แต่ทรงรักษาไว้ให้มีชีวิตต่อไป”**

124ⁱ สำเนาโบราณภาษากรีก Gk 248 เสริมว่า **“ประทานโอกาสให้บุตรชายหญิงของเขาได้กลับใจ”**

125^j ไม่เป็นที่ชัดเจนว่าพระองค์จะทรงตอบแทนการกระทำใดของมนุษย์ และจะทรงตอบแทนเมื่อไร

126^k สำเนาโบราณภาษากรีก Gk 248 เสริมว่า **“พระองค์จะทรงนำท่านออกมาจากความมืดไปสู่แสงสว่างแห่งความรอดพ้น”**

ผู้มีชีวิตและมีสุขภาพดีเท่านั้นจะสรรเสริญองค์พระผู้เป็นเจ้าของเขาได้
²⁹พระกรุณาขององค์พระผู้เป็นเจ้าของเขาช่างยิ่งใหญ่
พระองค์ประทานอภัยแก่ผู้กลับใจมาเฝ้าพระองค์
³⁰มนุษย์มีทุกอย่างไม่ได้
เพราะบุตรมนุษย์ไม่มีชีวิตอมตะ
³¹อะไรจะสว่างกว่าดวงอาทิตย์ ถึงกระนั้น ดวงอาทิตย์ก็ยังไม่รู้จักอับแสง
ความคิดของมนุษย์ก็ย่อมถูกความชั่วบดบังได้ด้วย
³²พระเจ้าทรงเฝ้าดูแลดวงดาวบนท้องฟ้า¹²⁷
แต่มนุษย์ทุกคนเป็นเพียงดินและเถ้า

ความยิ่งใหญ่ของพระเจ้า

18. ¹พระผู้ทรงอยู่ตลอดไปทรงเนรมิตจักรวาลทั้งหมด
²องค์พระผู้เป็นเจ้าของพระองค์เดียวทรงยุติธรรม^{a128 (3)}
⁴พระองค์ไม่ประทานอำนาจให้ผู้ใดไปประกาศพระราชกิจของพระองค์
ใครเล่าจะหยิ่งรู้สิ่งมหัศจรรย์ที่ทรงกระทำ
⁵ผู้ใดเล่าจะวัดพระอานุภาพยิ่งใหญ่ของพระองค์
ผู้ใดเล่าจะบรรยายถึงพระเมตตาของพระองค์ได้
⁶ไม่มีสิ่งใดจะต้องตัดออกหรือเพิ่มเติม
เป็นไปไม่ได้ที่จะหยิ่งรู้สิ่งน่าอัศจรรย์ขององค์พระผู้เป็นเจ้าของเขา
⁷เมื่อคนหนึ่งคิดว่าเขาจบแล้ว เขาก็เพิ่งจะเริ่มเท่านั้น
เมื่อเขาหยุด เขาก็ยังรู้สึกมีนงอยู่^{b129}

ความไม่เที่ยงแท้ของมนุษย์

⁸มนุษย์คืออะไร มีประโยชน์อะไร
ความดีของเขา คืออะไร ความชั่วของเขา คืออะไร
⁹ชีวิตของมนุษย์ ถ้าถึงร้อยปีก็นับว่ามากแล้ว
¹⁰แต่อายุไม่กี่ปีของเขาเปรียบกับนิรันดรภาพ
ก็เหมือนน้ำหยดเดียวในทะเล หรือเหมือนทรายเม็ดเดียว
¹¹องค์พระผู้เป็นเจ้าของเขาจึงทรงพากเพียรอดทนกับมนุษย์
ทรงหลังพระเมตตาให้เขา
¹²พระองค์ทรงเห็นและทรงทราบว่าจุดสิ้นสุดของมนุษย์นั้นน่าสมเพช
พระองค์จึงประทานอภัยให้เขามากยิ่งขึ้น
¹³มนุษย์เมตตาเพื่อนบ้านเท่านั้น
แต่องค์พระผู้เป็นเจ้าของเขาทรงพระเมตตาสิ่งมีชีวิตทั้งปวง
พระองค์ทรงดีเตียน ดักเตือน และสั่งสอน
ทรงนำเขาดังคนเลี้ยงแกะนำฝูงแกะของตน^{c130}
¹⁴พระองค์ทรงพระเมตตาผู้ยอมรับคำตักเตือนของพระองค์
ทรงพระเมตตาผู้หมั่นปฏิบัติตามคำสั่งของพระองค์

จงรู้จักใน ^{d131}

¹⁵ลูกเอ๋ย เมื่อท่านทำความดีกับผู้ใด อย่าตำหนิเขา
เมื่อให้ของผู้ใด อย่าพูดให้เขาเป็นทุกข์ใจ
¹⁶หยาดน้ำค้างยังลดความร้อนได้มิใช่หรือ
วาจ่าอ่อนหวานย่อมมีค่ามากกว่าของกำนัล
¹⁷ดูซิ ถ้อยคำเพียงคำเดียวย่อมมีค่ากว่าของกำนัล

¹²⁷ "ดวงดาวบนท้องฟ้า" – แปลตามตัวอักษรว่า "อานุภาพแห่งท้องฟ้าสูง" – เทียบ บสร 16:26-29; อสย 24:21.

¹²⁸ ^a สำนวนโบราณภาษากรีก Gk 248 เสริมว่า "และไม่มีพระเจ้าอื่นใดนอกจากพระองค์ ³พระองค์ทรงใช้พระหัตถ์ปกครองโลก สิ่งสารพัดปฏิบัติตามพระประสงค์ เพราะพระองค์ทรงเป็นกษัตริย์ ทรงปกครองทุกสิ่งด้วยพระอานุภาพ ทรงแยกสิ่งศักดิ์สิทธิ์จากสิ่งไม่ศักดิ์สิทธิ์"

¹²⁹ ^b เมื่อมนุษย์ใช้ความสามารถทั้งหมดของตนเพื่อรู้จักพระเจ้าและสิ่งมหัศจรรย์ของพระองค์ เขาเพิ่งเริ่มเข้าใจพระองค์ ข้อสังเกตเหล่านี้ชวนให้คิดถึงความคิดของ ปญจ แต่ข้อสรุปนั้นแตกต่างกันโดยสิ้นเชิง ปญจ คิดถึงแต่ความอนิจจังของมนุษย์เท่านั้น ส่วน บสร กล่าวถึงความอ่อนแอของมนุษย์เพื่อนเน้นความยิ่งใหญ่ของพระเจ้า

¹³⁰ ^c เทียบ 2 มคบ 6:13-16; ปชญ 12:19-22. ชาวฮิวสมัยหลังเนรเทศพยายามหาเหตุผลเพื่อสนับสนุนยืนยันความยุติธรรมของพระเจ้าในการลงโทษความผิดของมนุษย์ ในข้อความนี้เราพบความคิดชัดเจนเป็นครั้งแรกในพันธสัญญาเดิมที่ว่าพระเจ้าทรงพระเมตตาต่อทุกสิ่งที่ทรงเนรมิตมา

¹³¹ ^d คำแนะนำสั่งสอนให้ประพฤติดีดำเนินต่อไปที่ตรงนี้ การพิจารณาถึงพระเมตตากรุณายิ่งใหญ่ของพระเจ้าทำให้ผู้เขียนรวบรวมคำพังเพยเกี่ยวกับการแสดงความเชื่อเพื่อแผ่ต่อเพื่อนมนุษย์มาไว้ด้วยกัน

แต่คนใจกว้างพร้อมจะให้ทั้งสองอย่าง
18 คนโง่เขลาทีเดียวโดยไร้มรรยาท
ผู้ให้ของขวัญอย่างไม่เต็มใจทำให้ผู้รับขัดเคือง

การรู้จักไตร่ตรองมองการณ์ไกล

19 จงเรียนรู้ให้ดีก่อนที่จะพูด
จงดูแลสุขภาพ ถ้าไม่ต้องการเจ็บป่วย
20 จงพิจารณาตนเองก่อนที่พระเจ้าจะทรงพิพากษา
แล้วท่านจะพบพระเมตตาในวันที่พระองค์เสด็จมา
21 จงถ่อมตนก่อนที่ท่านจะเจ็บป่วย^{e132}
ถ้าท่านทำบาปไปแล้ว ก็จงเป็นทุกข์กลับใจ
22 อย่าให้สิ่งใดขัดขวางท่านมิให้ปฏิบัติตามคำบ่นบานในเวลาที่กำหนด
และอย่ารอจนตายก่อนที่จะจัดการเรื่องนี้ให้เรียบร้อย
23 จงคิดให้ดีก่อนจะบ่นบาน
อย่าเป็นเหมือนคนที่ทดลององค์พระผู้เป็นเจ้า
24 จงระลึกถึงพระพิโรธในวันสิ้นชีวิตของท่าน^{f133}
คือเวลาที่พระเจ้าจะทรงลงโทษเมื่อทรงเห็นพระพิศตรไปจากท่าน
25 เมื่อท่านอุดมสมบุญ จงคิดถึงเวลาอดอยาก
เมื่อท่านร่ำรวย จงคิดถึงเวลาที่ท่านยากจนและขาดแคลน
26 ตั้งแต่เช้าถึงเย็น ลมฟ้าอากาศเปลี่ยนแปลง
ทุกสิ่งผ่านพ้นไปรวดเร็วเฉพาะพระพิศตรองค์พระผู้เป็นเจ้า
27 ผู้มีปรีชาระวังตนในทุกสิ่ง
และเมื่อบาปล่อใจ^{g134} เขาก็ระวังตนไม่ทำผิด
28 ผู้มีปัญญารู้จักปรีชาญาณ
และชมสรรเสริญทุกคนที่พบปรีชาญาณ
29 ผู้รู้จักพูดแสดงว่ามีปรีชาญาณ
เขาแจกจ่ายคำพิงเพยเหมือนฝนที่หลั่งลงมา^{h135}

การรู้จักบังคับตน

30 อย่าปล่อยตนตามตัณหา
จงควบคุมความปรารถนาของท่าน
31 ถ้าท่านทำตามตัณหาของท่าน
ท่านก็จะเป็นเป้าให้ศัตรูเหยียดหยัน
32 อย่าใช้จ่ายฟุ่มเฟือยเพื่อแสวงหาความสุข
เพราะค่าใช้จ่ายจะทำให้ท่านยากจนⁱ¹³⁶
33 ถ้าท่านไม่มีเงินในกระเป๋าก
อย่าไปยืมเงินเพื่อเลี้ยงฉลอง จะทำให้ตนยากจนลง

19. 1 คนงานขี้เมาจะไม่มียีนร่ำรวย
คนที่ผลาญสิ่งเล็กน้อยที่ตนมีก็จะค่อยๆ ล้มละลาย
2 สราและนารีทำให้ผู้มีปรีชาเสียคน
ผู้ที่ติดข้องโสเภณียิ่งเสี่ยงอันตรายมากขึ้น
3 เขาจะได้ความเนาเปื่อยและหนอนเป็นมรดก
การยอมเสี่ยงอันตรายจะทำให้เขาต้องพินาศ^{a137}

อย่าพูดโดยไม่คิด

⁴คนหุเบาเป็นคนเขล่านักหนา

132^e พระคัมภีร์มักจะมองความเจ็บป่วยเป็นการลงโทษที่คนหนึ่งได้ทำบาป ดังนั้น การกลับใจใช้โทษบาปจึงเป็นการป้องกันมิให้ล้มป่วยอีก

133^f "วันสิ้นชีวิตของท่าน" - แปลตามตัวอักษรว่า "วันแห่งการจบสิ้น" ซึ่งหมายถึง "วันตาย" (เทียบ 1:13) มากกว่า "วันพิพากษา" - บสร ไม่สนใจเรื่องอวสานกาลของมนุษย์

134^g "เมื่อบาปล่อใจ" - แปลตามตัวอักษรว่า "ในวันของบาป"

135^h "แจกจ่ายคำพิงเพย" คงจะหมายถึงหนังสือที่รวบรวมคำพิงเพยต่างๆไว้ ดังที่พบได้ในหนังสือสุภาษิต - สำเนาโบราณภาษากรีก Gk 248 ยังเสริมอีกว่า "วางใจในองค์พระผู้เป็นเจ้าพระองค์เดียวดีกว่านำดวงใจที่ตายแล้ว มาติดไว้กับผู้ตาย"

136ⁱ ข้อนี้ในต้นฉบับภาษาฮีบรูว่า "อย่าพอใจในความสุขที่ไร้ค่า เกรงว่าท่านจะยากจนเป็นสองเท่า"

137^{19 a}. หมายถึงความตายก่อนถึงเวลาอันควร ซึ่งนับได้ว่าเป็นการลงโทษจากพระเจ้า

คนที่ทำบาปก็ทำร้ายตนเอง
5คนที่พึงพอใจความชั่ว^{b138}จะได้รับโทษ
6คนที่เกลียดการพูดโดยไม่คิดก็หลีกเลี่ยงความชั่ว
7อย่าเล่าสิ่งที่ท่านได้ยินมาให้ผู้อื่นฟัง
แล้วจะไม่มีสิ่งใดทำให้ท่านเสียหาย
8อย่าเล่าเรื่องนั้นให้ใครฟังทั้งมิตรและศัตรู
อย่าเปิดเผยให้ใครรู้ นอกจากว่าถ้าไม่พูดจะเป็นบาป
9มีฉะนั้น ผู้ที่ฟังท่านจะไม่ไว้ใจท่าน
และในที่สุดก็จะเกลียดท่าน
10ถ้าท่านได้ยินเรื่องใดมา ก็จงฝังมันไว้ในตัวท่าน
อย่าเกรงกลัวเลยว่าเป็นเรื่องนั้นจะทำให้ท่านอกแตก
11คนโง่เขลาได้ฟังเรื่องใด ถ้าไม่ได้พูดก็เจ็บปวด
เหมือนหญิงเจ็บครรภ์เมื่อจะคลอดบุตร
12ลูกธนูที่ปักเนื้อสะโพกทำให้ปวดฉันท
ความลับในอกของคนโง่เขลาก็ทำให้เจ็บปวดฉันทนั้น

อย่าหุบเมาเชื่อคำเล่าลือ

13จงไปถามเพื่อนว่าเขาได้ทำตามที่เขาเล่าลือหรือไม่ เขาอาจไม่ได้ทำ
หากว่าเขาได้ทำ เขาจะได้ไม่ทำอีก
14จงไปถามเพื่อนบ้านว่าเขาได้พูดตามที่เล่าลือหรือไม่ เขาอาจไม่ได้พูด
หากว่าเขาได้พูด เขาจะได้ไม่พูดอีก
15จงไปถามเพื่อน เพราะหลายครั้งมีการใส่ความ
อย่าหุบเมาเชื่อทุกคำที่เขาเล่าลือกัน
16คนหนึ่งอาจพลั้งปากออกไปโดยไม่เจตนา
ใครบ้างไม่เคยทำผิดด้วยคำพูดเลยสักครั้ง
17จงซักถามเพื่อนบ้าน ก่อนที่จะชมเชยเขา
แล้วท่านจะปฏิบัติตามธรรมเนียมปฏิบัติของพระเจ้าผู้สูงสุด^{c139 (18) (19)}

ปรัชญาญาณแท้และปรัชญาญาณเทียม

20ปรัชญาญาณทั้งหมดคือความยำเกรงองค์พระผู้เป็นเจ้า
ปรัชญาญาณทั้งหมดคือการปฏิบัติตามธรรมเนียมปฏิบัติ^{d140 (21)}
22การรู้จักความชั่วไม่ใช่ปรัชญาญาณ
ความคิดของคนบาปก็มีไขความรอบคอบ
23มีความเฉลียวฉลาดที่น่ารังเกียจ
ผู้ที่ขาดปรัชญาญาณก็เป็นคนโง่เขลา
24คนฉลาดน้อยแต่มีความยำเกรงพระเจ้า
ย่อมดีกว่าคนฉลาดมากแต่ละเมิดธรรมเนียมปฏิบัติ^{e141}
25มีคนเฉลียวฉลาดหลักแหลมที่ไร้ความยุติธรรม
มีคนที่ไม่เสแสร้งมีใจดีเพื่อชนะคดีความ
26มีคนที่ไม่เดิน^{f142} ก้มตัวแสดงความเศร้าโศก
แต่ในใจมีแต่ความหลอกลวง
27เขาก้มหน้าลง แสร้งทำเป็นไม่ได้ยิน
ครั้นไม่มีใครสังเกตเห็น เขาก็จะเอาเปรียบท่าน
28มีคนอดกลั้นไม่ทำบาปเพราะไม่มีกำลัง
ครั้นได้โอกาส เขาก็จะทำผิด
29เรารู้จักคนใดคนหนึ่งได้โดยสังเกตอาการภายนอกของเขา

138^b “ในความชั่ว” – สำเนาโบราณภาษากรีกและสำเนาโบราณฉบับภูเขาซีนาย (Codex Sinaiticus) ว่า “ในใจของเขา” – สำเนาโบราณภาษากรีก Gk 248 เสริมว่า “ผู้ที่ต่อต้านความสุขทำให้ชีวิตของคุณประสบความสำเร็จ 6ผู้ที่บังคับลินของคุณจะดำเนินชีวิตเป็นสุข”

139^c สำเนาโบราณภาษากรีก Gk 248 เสริมว่า “โดยไม่โกรธเคือง 18ความยำเกรงองค์พระผู้เป็นเจ้าเป็นจุดเริ่มต้นเพื่อรับพระเมตตาและปรัชญาญาณ ทำให้เราได้รับความรักจากพระองค์ 19การรู้จักบทบัญญัติขององค์พระผู้เป็นเจ้าเป็นคำสั่งสอนที่ให้อภัย ผู้ปฏิบัติตามพระประสงค์จะเก็บผลจากต้นไม้แห่งชีวิตอมตะ”

140^d เทียบ บสร 1:16,18 ฯลฯ; โยบ 28:28; สดต 111:10; สกษ 1:7; 9:10; 15:33. ที่ปลายข้อนี้ สำเนาโบราณภาษากรีก Gk 248 ยังเสริมอีกว่า “และการรู้จักพระอาณาจักรของพระองค์ 21ผู้รับใช้ที่กล่าวกับนายว่า “ข้าพเจ้าจะไม่ทำตามที่ท่านต้องการ” แม้เขาจะทำในภายหลัง เขาก็ทำให้ผู้เลี้ยงดูเขาโกรธเคือง” (เทียบ มธ 21:28-32)

141^e ไม่ใช่ความเฉลียวฉลาดทุกชนิดเป็นปรัชญาญาณ บางคนใช้ความเฉลียวฉลาดเพื่อทำผิดและหลอกลวงผู้อื่น

142^f “ผู้ที่เดิน” – แปลตามสำเนาโบราณบางฉบับ – ต้นฉบับภาษากรีกซึ่งเป็นที่ยอมรับ (Textus receptus) ว่า “ผู้ที่ทำผิด”

เรารู้จักคนฉลาดได้ทันทีจากใบหน้า
30วิธีแต่งกาย วิธีหัวเราะ และวิธีเดิน
ย่อมแสดงให้เห็นว่าเขาเป็นคนชนิดใด

รู้จักเจียม รู้จักพูด

- 20.** ¹การดีเตียนอาจไม่ถูกกาลเทศะ
บางครั้งคนเจียมเป็นผู้รอบคอบ
²ดีเตียนออกไปยิ่งดีกว่าโกรธเคืองอยู่ในใจ
³ผู้ยอมรับผิดจะพ้นความอับอาย
⁴ผู้ชมขู่อื่นให้ปฏิบัติความชอบธรรม
ก็เป็นเหมือนชนที่ที่ต้องการชมชื่นหญิงสาว
⁵บางคนเจียม ผู้อื่นก็คิดว่าเขาฉลาด
บางคนพูดพาลาม ใครๆ ก็เกลียด
⁶บางคนเจียมเพราะไม่มีอะไรจะพูด
บางคนเจียมเพราะรู้ว่าควรจะพูดเมื่อไร
⁷ผู้มีปรีชาจะเจียมจนถึงเวลาที่เหมาะสม
ส่วนคนโง่เขลาที่พูดพาลามย่อมไม่รู้กาลเทศะ
⁸คนพูดมากเกินไปเป็นที่น่ารังเกียจ
คนพูดโถ้อวด ใครๆ ก็เกลียดชัง

ความจริงที่ดูเหมือนจะเป็นไปไม่ได้

- ⁹บางครั้งโชคร้ายอาจเป็นประโยชน์
ส่วนกำไรอาจเป็นความเสียหาย
¹⁰บางครั้งของขวัญที่ท่านให้อาจไม่อำนวยประโยชน์แก่ท่าน
แต่บางครั้งของขวัญที่ท่านให้อาจคืนประโยชน์ให้ท่านถึงสองเท่า
¹¹บางครั้งผู้รับเกียรติจะได้รับความอับอาย
แต่บางครั้งผู้ถ่อมตนกลับได้รับเกียรติ^{a143}
¹²บางคนซื้อของมากในราคาถูก
แต่บางคนกลับจ่ายเงินเกินราคาถึงเจ็ดเท่า
¹³ผู้มีปรีชาพูดไม่ก็คำก็เป็นที่รักของทุกคน
แต่คนโง่เขลาพูดจาเยินยอก็ไม่เกิดประโยชน์
¹⁴ของกำนัลของคนโง่เขลาไม่เป็นประโยชน์ใดๆ ต่อท่าน
เพราะเขาหวังจะได้รับตอบแทนมากกว่าที่เขาให้^{b144}
¹⁵เขาให้น้อย แต่ดีเตียนมาก
เขาอ้าปากร้องตะโกนคล้ายคนแจ่งข่าว
วันนี้เขาให้ยืม พรุ่งนี้ก็จะทวงคืน
คนประเภทนี้น่าเกลียดชัง
¹⁶คนโง่เขลาจะพูดว่า "ฉันไม่มีเพื่อน
ทำดีเท่าไรก็ไม่มีการบุญคุณ"
¹⁷คนที่กินอาหารของเขาก็กล่าวร้ายต่อเขา
ก็ครั้งก็หนีใครๆ พากันหัวเราะเยาะเขา^{c145}

ควรใช้วาจาให้ถูกกาลเทศะ

- ¹⁸สิ้นไกลลุ่มลงที่พื้นยิ่งดีกว่าปลั่งปากพูดออกไป
เพราะเหตุนี้ คนชั่วจึงลุ่มลงสู่หายนะอย่างรวดเร็ว
¹⁹คนไร้มรรยาทเป็นเหมือนคำพูดที่ไม่ถูกกาลเทศะ
คำพูดเช่นนี้พบได้เสมอในปากของคนไร้การอบรม^{d146}
²⁰ไม่มีใครรับฟังคำฟุ้งเฟ้อของคนโง่เขลา

143^{20 a} ความหมายของข้อนี้ในต้นฉบับไม่ชัด จึงแปลโดยคาดคะเนให้สอดคล้องกับบริบทที่เปรียบเทียบสถานภาพซึ่งตรงกันข้าม คือเกียรติยศอาจนำความตกต่ำมาให้ ส่วนการถ่อมตนจะทำให้ได้รับการยกย่อง – เทียบบทเพลงของพระนางมารีย์ (ลก 1:52): "(พระเจ้า) ทรงคว่าผู้ทรงอำนาจจากบัลลังก์ และทรงยกย่องผู้ต่ำต้อยให้สูงขึ้น"

144^b "เขาหวังจะได้รับตอบแทนมากกว่าที่เขาให้" แปลตามตัวอักษรว่า "ตาของเขามีหลายดวง ไม่ใช่เพียงดวงเดียว" – ส่วนแปลโบราณภาษาซีเรียคและภาษาละตินว่า "ตาของเขามีเจ็ดดวง"

145^c สำเนาโบราณภาษากรีก Gk 248 และสำนวนแปลโบราณภาษาละตินเสริมว่า "เพราะเขาไม่รู้จักรับทรัพย์สมบัติด้วยใจซื่อตรงและไม่รู้จักรับความยากจนด้วยใจสงบ"

146^d ข้อนี้แปลโดยคาดคะเน ต้นฉบับไม่ชัดเจน – ส่วนแปลโบราณภาษาซีเรียคว่า "หางแกะไม่ใส่เกลือไม่มีรสชาติฉันใด คำพูดที่ไม่ถูกกาลเทศะก็ไม่น่าฟังฉันนั้น"

เพราะเขาไม่เคยพูดให้ถูกกาลเทศะ
²¹บางคนทำบาปไม่ได้เพราะยากจน
เมื่อเขาพักผ่อน ใจเขาก็สงบ
²²บางคนทำลายชีวิตของตนเพราะความเกรงใจ
และไม่กล้าพูดแม้ต่อหน้าคนโง่เขลา
²³บางคนสัญญากับเพื่อนเพราะกลัวอัปอาย
ทำให้เพื่อนกลายเป็นศัตรูโดยไม่ได้ประโยชน์อะไร

การพูดเท็จ

²⁴การพูดเท็จเป็นมลทินน่าเกลียดสำหรับมนุษย์
พบได้เสมอในปากคนโง่เขลา
²⁵เป็นขโมยยิ่งดีกว่าพูดเท็จเป็นประจำ
แต่ทั้งคู่กำลังเดินไปสู่หายนะ
²⁶คนติดนิสัยพูดเท็จจะต้องได้รับความอัปอาย
เขาจะต้องอัปอายเสมอไป

คำเตือนสำหรับผู้มีปรีชา

²⁷ผู้มีปรีชาได้รับเกียรติจากถ้อยคำที่พูด
คนเฉลียวฉลาดเป็นที่โปรดปรานของเจ้านาย^{e147}
²⁸คนทำไร้ไถนาจะได้ผลิตผลอุดมสมบูรณ์
คนที่เจ้านายโปรดปรานจะได้รับอภัยความผิด
²⁹ของขวัญและของกำนัลทำให้ผู้มีปรีชาตาบอด
ปิดปากเขามิให้ติเตียนเหมือนตะกร้อครอบปากวัว
³⁰ปรีชาญาณที่ซ่อนไว้ และทรัพย์สมบัติที่ไม่ปรากฏ
ทั้งสองสิ่งนี้มีประโยชน์อะไรเล่า
³¹คนที่ซ่อนความโง่เขลาของตนไว้
ยิ่งดีกว่าคนที่ซ่อนปรีชาญาณ^{f148}ของตน

จงหลีกเลี่ยง

21.

¹ลูกเอ๋ย หากท่านทำบาปไปแล้ว ก็อย่าทำอีก
จงวอนขอร้องความผิดที่ท่านทำมาในอดีต
²จงหลีกเลี่ยงหนีบาปเหมือนหลีกเลี่ยงงูร้าย
ถ้าท่านเข้าไปใกล้ งูก็จะกัดท่านได้
พินของงูเหมือนพินของสิงโต
ทำลายชีวิตมนุษย์ได้
³การละเมิดทุกอย่างเป็นเสมือนดาบสองคม
ทำให้เป็นแผลที่รักษาไม่ได้
⁴การทำให้กลัวและการใช้ความรุนแรงย่อมผลาญทรัพย์สมบัติฉันใด
บ้านของคนเย่อหยิ่งก็จะถูกทำลายฉันนั้น
⁵คำวอนขอของคนยากจนออกจากปากไปถึงพระกรรณของพระเจ้า
เขาจะได้รับความยุติธรรมจากพระองค์โดยเร็ว
⁶ผู้ที่เกลียดคำติเตียนย่อมเดินตามรอยเท้าของคนบาป
แต่ผู้ยำเกรงองค์พระผู้เป็นเจ้าย่อมกลับใจ
⁷คนพูดเก่งเป็นที่รู้จักทั่วไป
แต่เมื่อเขาพูดพลาด คนฉลาดก็จะจับผิดได้ทันที
⁸ผู้ใช้เงินของผู้อื่นสร้างบ้านของตน
เป็นเหมือนผู้เก็บหินไว้สร้างหลุมศพของตน^{a149}
⁹การขมขมของคนธรรมเป็นเหมือนกองมูลฝอย
จุดจบของเขาคือกองไฟลุกโพล่ง
¹⁰หนทางของคนบาปปูหินราบเดินสบาย

^{147e} ปรีชาญาณของธรรมจารย์มุ่งแนะนำให้ประสบความสำเร็จในการดำเนินชีวิต โดยเฉพาะอย่างยิ่งสอนให้รู้จักชะใจของผู้มีอำนาจในสังคม

^{148f} พระเจ้าทรงสร้างปรีชาญาณเพื่อส่องสติปัญญาของมนุษย์ให้เข้าใจความหมายของชีวิตและสรรพสิ่ง ดังนั้น การซ่อนปรีชาญาณไว้จึงผิดพระประสงค์ของพระเจ้า – สานาโบราณภาษากรีก Gk 248 เสริมว่า “การแสวงหาองค์พระผู้เป็นเจ้าอย่างมั่นคงด้วยความพากเพียรย่อมดีกว่าดำเนินชีวิตอย่างสับสนไม่มีจุดหมาย”

^{14921a} “เก็บหินไว้สร้างหลุมศพของตน” แปลตามสำนวนแปลในसानาโบราณภาษากรีก Gk 248 และสำนวนแปลโบราณภาษาซีเรียค – ต้นฉบับภาษากรีกซึ่งใช้กัน (Textus receptus) ว่า “เก็บหินไว้สำหรับถูดิน”

แต่นำไปสู่หลุมแดนมรณะ^{b150}

คนฉลาดและคนโง่เขลา

- ¹¹ผู้ใดปฏิบัติตามธรรมบัญญัติย่อมควบคุมอารมณ์^{c151}ของตนได้
ปรีชาญาณเป็นผลจากความยำเกรงองค์พระผู้เป็นเจ้า
- ¹²ผู้ที่ขาดไหวพริบไม่มีวันจะได้รับการอบรมสั่งสอน
แต่ไหวพริบอาจจะเพิ่มความขมขื่นได้
- ¹³ความรู้ของผู้มีปรีชาเพิ่มขึ้นเหมือนน้ำท่วม
คำแนะนำของเขาเป็นประจักษ์พยานให้ชีวิต
- ¹⁴จิตใจของคนโง่เขลาเป็นเหมือนไพร่
เก็บความรู้ไม่ได้เลย
- ¹⁵เมื่อผู้มีปรีชาได้ยินคำพูดที่ฉลาด
ก็ชมเชยและเสริมให้สมบูรณ์ขึ้น
ส่วนผู้ที่หมกมุ่นในความสนุก เมื่อได้ยินก็ไม่ชอบ
แล้วโยนทิ้งไปเบื้องหลัง
- ¹⁶คำพูดของคนโง่เขลาถ่วงผู้ฟังเหมือนสัมภาระหนักเมื่อเดินทาง
แต่คำพูดของผู้ฉลาดไพเราะน่าฟัง
- ¹⁷ทุกคนในที่ประชุมต้องการฟังคำพูดของผู้เฉลียวฉลาด
และนำถ้อยคำเหล่านั้นไปตรึงตรองในใจ
- ¹⁸คนโง่เขลาคิดว่าปรีชาญาณเป็นเหมือนบ้านที่ปรักหักพัง
และความรู้ของคนโง่เขลาเป็นเพียงคำพูดที่ไร้แก่นสาร
- ¹⁹คนโง่เขลาคิดว่าการศึกษาอบรมเป็นเหมือนตรวนล่ามเท้า
เป็นเหมือนกุญแจมือใส่มือขวา
- ²⁰คนโง่เขลาหัวเราะเสียงดัง
แต่คนฉลาดเพียงแต่ยิ้ม
- ²¹คนที่มีปัญญาคิดว่าการศึกษาอบรมเป็นเหมือนเครื่องประดับทองคำ
เป็นเหมือนกำไลใส่มือขวา^{d152}
- ²²คนโง่เขลารีบเข้าบ้านของผู้อื่น
แต่ผู้มีวุฒิภาวะยอมคอยอยู่ภายนอกด้วยความเกรงใจ^{e153}
- ²³คนโง่เขลาแอบมองทางประตูข้างในบ้าน
ส่วนผู้ได้รับการอบรมอดใจรออยู่ข้างนอก
- ²⁴การแอบฟังที่ประพฤติแสดงว่าไม่ได้รับการอบรมสั่งสอน
ผู้รอบคอบยอมละอายที่จะทำเช่นนั้น
- ²⁵ปากของคนพูดมากพูดซ้ำซากเรื่องที่เขาได้ยินมา^{f154}
แต่ผู้รอบคอบซิงคำพูดของตนอย่างระมัดระวัง
- ²⁶ใจของคนโง่เขลาอยู่ที่ปาก
แต่ปากของผู้มีปรีชาอยู่ที่ใจ
- ²⁷เมื่อคนอธรรมสาปแช่งศัตรู^{g155}
เขาก็สาปแช่งตนเอง
- ²⁸ผู้ที่พูดใส่ร้ายผู้อื่นย่อมทำความเสียหายแก่ตนเอง
เขาจะเป็นที่เกลียดชังของเพื่อนบ้าน

คนเกียจคร้าน

- 22.** ¹คนเกียจคร้านเป็นเหมือนก้อนหินที่เบือนสิ่งโสโครก
ใครๆ ก็ผิวปากดูหมิ่นเขา
- ²คนเกียจคร้านเป็นเหมือนกองปุ๋ย
ใครไปเหยียบเข้าก็ต้องสะบัดมือ

150^b ข้อความในข้อ 9-10 นี้แสดงความเชื่ออย่างชัดเจนว่าพระเจ้าจะทรงลงโทษคนบาปให้ถูกเผาไฟในนรก (เทียบ อสย 50:11; 66:24)

151^c “อารมณ์” – แปลตามสำนวนแปลโบราณภาษาซีเรียค ดันฉบับภาษากรีกว่า “ความเข้าใจของตน(เรื่องธรรมบัญญัติ)”

152^d ข้อ 19 และข้อ 21 มีความคิดคล้องจองกัน ข้อ 20 จึงดูเหมือนจะแทรกเข้ามาไม่ถูกที่

153^e “คอย...ด้วยความเกรงใจ” แปลตามตัวอักษรว่า “เขาอายต่อหน้าใบหน้า”

154^f “เรื่องที่เขาได้ยินมา” แปลตามสำเนาโบราณ Gk 248 - ดันฉบับภาษากรีกไม่ชัด

155^g “ศัตรู” หรือ “ปรปักษ์” ในที่นี้ บางคนเข้าใจว่าผู้เขียนหมายถึง “ซาตาน” (ดู โยบ บทที่ 1-2 – โดยเฉพาะ โยบ 1:6 เชิงอรรถ g) – ในความหมายนี้ ผู้เขียนเทียบอารมณ์ร้ายของตนว่าเป็นเหมือนซาตาน ดังนั้นเมื่อเขาสาปแช่งผู้อื่น เขาก็สาปแช่งตนเองที่มีอารมณ์ร้ายด้วย.

ลูกนอกคอก

³บุตรชายเหลวไหลเป็นความอัปยศของบิดา
แต่บุตรหญิงนำความเสียหายมาให้เขา
⁴บุตรหญิงที่รอบคอบจะได้สามี่
ส่วนบุตรหญิงหน้าด้านนำความทุกข์แก่ผู้ให้กำเนิด
⁵บุตรหญิงหน้าด้านทำให้ทั้งบิดาและสามีต้องอัปยศ
และทั้งสองคนจะดูหมิ่นนาง
⁶การพูดไม่ถูกกาลเทศะเป็นเหมือนงานรื่นเริงในยามไวทุกข์
แต่การเขียนตีดัดนิสัยเป็นปรัชญาญาณในทุกกรณี^{a156 (7) (8)}

ปรัชญาญาณและความโง่เขลา

⁹สอนคนโง่เขลาก็เหมือนนำเศษหม้อดินที่แตกแล้วมาต่อให้ติดกัน
หรือเหมือนปลุกคนที่นอนหลับสนิทให้ตื่นขึ้น
¹⁰การสนทนากับคนโง่เขลาก็เหมือนพูดกับคนที่นอนหลับ
เมื่อพูดจบเรื่อง เขาก็จะถามว่า "พูดเรื่องอะไร"
¹¹จงร้องไห้ไวทุกข์ให้คนตาย เพราะเขาสูญเสียความสว่าง
จงร้องไห้สงสารคนโง่เขลา^{b157} เพราะเขาสูญเสียสติสัมปชัญญะ
จงร้องไห้ไวทุกข์ให้ผู้ตายน้อยกว่า เพราะเขาได้พักผ่อนแล้ว
แต่ชีวิตของคนโง่เขลาละวร้ายยิ่งกว่าความตาย
¹²สำหรับผู้ตาย ไวทุกข์เจ็ดวันก็เพียงพอ
แต่สำหรับคนโง่เขลาและคนอธรรม ต้องไวทุกข์ให้ทุกวันตลอดชีวิตของเขา
¹³อย่าเสียเวลาพูดกับคนโง่เขลา
อย่าเดินไปกับคนเบาปัญญา
จงระวังให้ดี จะได้ไม่มีปัญหา
ท่านจะได้ไม่มีมลทินเมื่อติดต่อกับเขา
จงหลีกเลี่ยงห่างเขาไว้ แล้วท่านจะมีความสุข
ท่านจะไม่ต้องเบื่อหน่ายเพราะความโง่เขลาของเขา
¹⁴สิ่งใดเล้าหนักกว่าตะกั่ว
แล้วคนโง่เขลาจะได้ชื่ออะไรนอกจากชื่อ "คนโง่เขลา"
¹⁵แบกทราย เกือบ หักเหล็ก
ก็ยิ่งง่ายกว่าทนคนโง่เขลา
¹⁶ซื้อคานเมื่อตอกติดกับบ้าน
แม้แผ่นดินไหวก็ไม่หลุดจันใด
จิตใจที่ดัดสันดีเด็ดเดี่ยวเพราะได้ไตร่ตรองอย่างดีแล้ว
ก็จะไม่หวั่นไหวเมื่อมีอันตรายฉับนั้น
¹⁷จิตใจที่มั่นคงเพราะได้ไตร่ตรองอย่างฉลาดรอบคอบแล้ว
เป็นเหมือนปูนฉาบ^{c158} บนกำแพงเรียบ
¹⁸หินก้อนเล็กๆ^{d159} วางบนกำแพงสูงจะต้านลมไม่ได้ฉับใด
จิตใจคนโง่เขลาที่กลัวแม้ความคิดของตนก็จะต้านความกลัวใดๆ ไม่ได้ฉับนั้น

มิตรภาพ

¹⁹จิมตาย่อมทำให้น้ำตาไหล
จิมใจยอมทำให้ความรู้สึกปรากฏ
²⁰ใช้หินขว้างนกอ้อมทำให้นกบินหนีไป
กล่าวร้ายต่อมิตรยอมทำลายมิตรภาพ
²¹ถ้าท่านชกดาบต่อสู้กับมิตร
อย่าเพ็งหมดหวัง เพราะยังอาจกลับมาคืนดีกันได้
²²ถ้าท่านตำหนิเพื่อนต่อหน้า

156²² ^a ผู้มีปรีชาสนับสนุนให้มีการใช้ไม้เรียวตีเด็กในการอบรมสั่งสอน (สภษ 13:24; 19:18; 22:15; 23:13-14; 29:15,17) การตีสอนเยาวชนได้ผลเสมอ แต่การกล่าวตีเตือนต้องระวังคำพูดที่ใช้ด้วย – สำเนาโบราณภาษากรีก Gk 248 เสริมข้อ 17 และ 18 ว่า "17 เด็กๆที่ดำเนินชีวิตดี ไม่ขาดสิ่งใด มักทำให้คนทั้งลายล้มฐานะต่อด้วยของพ่อแม่ 18 ส่วนเด็กที่หยิ่งผยอง ดูถูกผู้อื่น เริ่มร่ำยาท ทำให้ทุกคนดูถูกพ่อแม่ แม้จะมีตระกูลสูง"

157^b "คนโง่เขลา" มิได้หมายถึงผู้ที่ขาดไหวพริบเท่านั้น แต่ยังหมายถึงคนตื้อดิ่งไม่ยอมเชื่ออะไรง่ายๆ และปล่อยตัวเสเพลอีกด้วย

158^c "ปูนฉาบ" แปลโดยคาดคะเน – แปลตามตัวอักษรว่า "ทรายที่เป็นเครื่องประดับ"

159^d "หินก้อนเล็กๆ" – แปลตามสำเนาโบราณบางฉบับ – ด้วยภาษากรีกที่ใช้กัน (Textus receptus) ว่า "ไม้หลัก" – ความเข้าใจเช่นนี้อาจมาจากธรรมเนียมในแผ่นดินปาเลสไตน์ที่จะใช้หินก้อนเล็กๆวางเรียงไว้บนกำแพงรอบสวนองุ่น เมื่อหมาในกระโดดข้ามจะทำให้ก้อนหินเหล่านี้พังลงมา ทำให้เกิดเสียงดังปลุกผู้เฝ้าให้รู้สึกตัว

ก็ยากแล้ว ยังมีทางคืนดีกันได้
แต่ถ้าท่านกล่าวร้าย ดูหมิ่น เหยียดความลับ และทำร้ายลับหลัง
เพื่อนทุกคนของท่านก็จะหนีไป
²³จงทำให้เพื่อนบ้านไว้วางใจท่านในยามที่เขายากจน
เพื่อว่าเมื่อเขาร่ำรวยขึ้น ท่านจะได้ร่วมสุขกับเขา
จงซื่อสัตย์ต่อเขาในยามที่เขาเดือดร้อน
เพื่อว่าเมื่อเขารับมรดก ท่านจะได้รับส่วนแบ่งมรดกนั้นด้วย
²⁴ก่อนมีไฟย่อมมีไอและควันออกมาจากเตาฉันใด
ก่อนจะมีการนองเลือดก็ย่อมมีการกล่าวร้ายต่อกันฉันนั้น
²⁵ข้าพเจ้าจะไม่อับอายที่จะปกป้องเพื่อน
ข้าพเจ้าจะไม่หลบหน้าเขา
²⁶แต่ถ้าเหตุร้ายเกิดขึ้นแก่ข้าพเจ้าเพราะเขา
ทุกคนที่รู้เรื่องก็จะอยู่ห่างจากเขา

การอธิษฐานภาวนา

²⁷ใครเล่าจะเฝ้าระวังปากของข้าพเจ้า
ใครเล่าจะประทับตราไว้บนริมฝีปากให้ข้าพเจ้ารอบคอบ
เพื่อข้าพเจ้าจะได้ไม่พูดผิดพลาด
และลิ้นของข้าพเจ้าจะไม่ทำร้ายข้าพเจ้า

23.

¹ข้าแต่องค์พระผู้เป็นเจ้า พระบิดาและเจ้าชีวิตของข้าพเจ้า
ขออย่าทรงปล่อยให้ข้าพเจ้าพูดโดยไม่ยั้งคิด
และอย่าทรงปล่อยให้ข้าพเจ้าต้องได้รับความเสียหายเพราะคำพูด
²ใครเล่าจะใช้แสเขียนความคิดของข้าพเจ้า
ใครจะอบรมสั่งสอนข้าพเจ้าให้มีปรีชาญาณ
โดยไม่ปราณีต่อความหลงผิดของข้าพเจ้า
ไม่ปล่อยให้บาปของข้าพเจ้าพันโทษไปได้
³เพื่อมิให้ความหลงผิดของข้าพเจ้าทวีขึ้น
และบาปของข้าพเจ้าเพิ่มจำนวนขึ้น
แล้วข้าพเจ้าจะอยู่ในอำนาจของศัตรู
และศัตรูจะหัวเราะเยาะข้าพเจ้า
⁴ข้าแต่องค์พระผู้เป็นเจ้า พระบิดาและพระเจ้าแห่งชีวิตของข้าพเจ้า
ขออย่าทรงปล่อยให้ข้าพเจ้ามีความเย่อหยิ่ง
⁵ขอทรงขจัดตัณหาไปให้พ้นข้าพเจ้า
⁶ขออย่าให้ความโลภอาหารและกามารมณ์มาครอบงำข้าพเจ้า
ขออย่าทรงปล่อยให้ข้าพเจ้าให้ทำตามความปรารถนาที่น่าอับอาย

การสาบาน

⁷ลูกทั้งหลายเอ๋ย จงฟังคำสั่งสอนเรื่องการใช้คำพูดเกิด
ผู้ที่ปฏิบัติตามจะไม่ถูกจับผิด
⁸คนบาปติดกับ^{a160} เพราะปากของตน
ผู้กล่าวร้ายและผู้เย่อหยิ่งก็ติดกับเพราะคำพูดด้วย
⁹อย่าสาบานจนเป็นนิสัย
อย่าออกพระนามของพระผู้ศักดิ์สิทธิ์จนเคยตัว
¹⁰ทาสที่ถูกนายควบคุมอย่างใกล้ชิดตลอดเวลาจะไม่พ้นถูกโบยตี^{b161} ฉันใด
ผู้ที่สาบานและออกพระนามพระเจ้าพร้าเพื่อก็กจะไม่แคล้วจากบาปไปได้ฉันนั้น
¹¹คนที่สาบานพร้าเพื่อก็กยิ่งทวีความชั่ว
บ้านของเขาจะไม่พ้นโทษ
ถ้าเขาไม่ปฏิบัติตามคำสาบาน^{c162} บาปก็จะตกอยู่กับเขา
ถ้าเขาสาบานโดยไม่คิด เขาก็ทำบาปสองเท่า
ถ้าเขาสาบานเท็จ เขาจะแก้ตัวไม่ได้
บ้านของเขาจะรับภัยพิบัติอย่างมาก

160²³ ^a “ติดกับ” แปลตามสำเนาโบราณภาษากรีกบางฉบับ – ดัชนีภาษากรีกที่ใช้กัน (Textus receptus) ว่า “ถูกทอดทิ้ง”

161^b “ถูกโบยตี” – แปลโดยคาดคะเน -- การโบยตีนี้อาจเป็นการทรมานเพื่อสอบสวนเค้นคำสารภาพจากผู้ต้องหา

162^c ในข้อนี้ผู้เขียนพิจารณาการสาบานใน 3 กรณีที่มีความผิดค่อยๆเพิ่มขึ้น คือ (1) เต็มใจสาบาน แต่ต่อมาไม่ปฏิบัติตาม (2) สาบานพล่อยๆ และ (3) สาบานเท็จ

คำพุดหยาบคาย^{d163}

¹²วิธีพุดแบบหนึ่งควรรับโทษถึงตาย
อย่าให้การพุดเช่นนี้พบได้ในเชื้อสายของยาโคบเลย
เพราะผู้ยำเกรงพระเจ้าจะจัดการพุดเช่นนี้ให้ห่างไกล
เขาจะไม่กลิ้งเกลือกอยู่ในบาป
¹³อย่าให้ปากของท่านเคยชินกับคำพุดหยาบคายไร้มรรยาท
ถ้อยคำเหล่านี้เป็นเหตุให้ท่านบาป
¹⁴จงระลึกถึงบิดามารดาเมื่อท่านนั่งอยู่ในหมู่เจ้านาย
เกรงว่าเมื่ออยู่ต่อหน้าเจ้านาย ท่านจะลืมนิ้ว^{e164}พุดจาเหลวไหลตามนิสัย
แล้วอาจจะคิดว่า ถ้าไม่เกิดมาก็จะดีกว่า
และสัปแช่งวันที่ท่านเกิดมาเสียด้วย
¹⁵คนที่พุดหยาบคายจนเป็นนิสัย
จะไม่มีวันแก้ไขนิสัยนี้ได้เลยตลอดชีวิต

การเป็นทาสกามารมณ์

¹⁶คนสองประเภททำบาปมากยิ่งขึ้น^{f165}
คนประเภทที่สามนำพระพิโรธมาสู่ตน
¹⁷ดิ้นหาร้อนแรงเป็นเหมือนไฟที่ลุกโพลง
จะไม่ยอมดับจนกว่าจะสมหวัง
คนที่ทำตามความใคร่ของร่างกาย
จะไม่หยุดยั้งจนกระทั่งไฟจะเผาผลาญเขา
คนลามกคิดว่าอาหารทุกอย่างอร่อย
เขาจะกินไม่รู้จักอิ่มจนตาย
¹⁸ชายที่นอกใจภรรยาพุดกับตนเองว่า “ใครจะเห็นฉัน
ความมืดอยู่รอบฉัน กำแพงกันฉันไว้
ไม่มีใครเห็นฉัน จะกลัวไปทำไม
พระเจ้าผู้สูงสุดจะไม่ทรงจดจำบาปของฉันไว้”
¹⁹สิ่งเดียวที่เขากลัวคือการที่คนอื่นจะเห็นเขา
เขาไม่รู้ว่าพระเนตรขององค์พระผู้เป็นเจ้าสว่างกว่าดวงอาทิตย์ถึงหมื่นเท่า
พระองค์ทรงเห็นการกระทำทั้งปวงของมนุษย์
ทรงสังเกตลึกลงไปในซอกที่เร้นลับที่สุดด้วย
²⁰พระองค์ทรงทราบทุกสิ่งตั้งแต่ก่อนที่จะทรงเนรมิตขึ้นมา^{g166}
และเมื่อทรงเนรมิตเสร็จแล้วด้วย^{h167}
²¹คนนี้จะรับโทษต่อหน้าธารกำนัล
จะถูกจับได้ในเวลาที่เขาคาดไม่ถึง

หญิงผิดประเวณี

²²หญิงที่นอกใจสามีก็เช่นเดียวกัน
นางให้ทายาทที่เกิดจากชายอื่นแก่สามี
²³ประการแรก นางได้ล่วงละเมิดธรรมบัญญัติของพระเจ้าผู้สูงสุด
ประการที่สอง นางทำผิดต่อสามี
ประการที่สาม นางผิดประเวณีโดยการเป็นชู้
และนำบุตรจากชายอื่นเข้ามาในบ้าน
²⁴นางจะต้องถูกนำมาต่อหน้าที่ประชุม
และจะถูกสอบสวนเรื่องบุตรของนางด้วย
²⁵บรรดาบุตรของนางจะไม่มีราก
กิ่งก้านของนางจะไม่เกิดผล

163^d “คำพุดหยาบคาย” – หลังจากประณามการสาบานที่มีความผิด ผู้เขียนประณามผู้ที่“ไม่รู้จักบังคับคำพุดของตน พุดหยาบคายจนเป็นนิสัย คำพุดเช่นนี้จะนำมาซึ่งแต่ความเสื่อมเสีย

164^e “ท่านจะลืมนิ้ว” – แปลตามสำนวนแปลโบราณภาษาซีเรียค – ต้นฉบับภาษากรีกว่า “ลืมนิ้ว(เขา)” – ส่วนสำนวนแปลโบราณภาษาละตินว่า “พระเจ้าทรงลืมนิ้วท่าน”

165^f สุภาษิตข้อนี้เป็น “สุภาษิตใช้ตัวเลข” (เทียบ สภษ 30:15 เขิงอรรถ e) กล่าวถึงคน 3 จำพวกที่เป็นทาสของกามารมณ์ คือ (1) การมีเพศสัมพันธ์กับญาติใกล้ชิด ตามความเข้าใจของบางคนคิดว่าสำนวน “ความใคร่ของร่างกาย” ในข้อ 17 ซึ่งตามตัวอักษรว่า “ความใคร่ในร่างของเนื้อหนังของตน” นั้นหมายถึงการมีเพศสัมพันธ์กับญาติใกล้ชิด (2) การมีเพศสัมพันธ์สาสนอน จากสำนวน “อาหารทุกชนิด” และ (3) การเป็นชู้ผิดประเวณี (ในข้อ 18-27)

166^g ความรู้ของพระเจ้าเกี่ยวกับโลกก่อนทรงเนรมิตคือ “พระปรีชาญาณ” ของพระองค์ (เทียบ สภษ 8:12 เขิงอรรถ f)

167^h หลังจากทรงเนรมิตโลกแล้ว พระองค์ยังทรงดูแลสิ่งสร้างทั้งหมดต่อไปด้วยพระญาณเหนืออาหาร

²⁶ผู้ที่ระลึกถึงนางก็จะสาปแช่ง
ความอับอายของนางจะไม่มีวันถูกลบล้างเลย
²⁷ชนรุ่นหลังจะรู้ว่า
ไม่มีสิ่งใดดีไปกว่าความยำเกรงองค์พระผู้เป็นเจ้า
ไม่มีสิ่งใดน่ายินดีมากกว่าการปฏิบัติตามบทบัญญัติของพระองค์¹⁶⁸ (28)

ปรัชญาณยกย่องตนเอง^{a169}

24. ¹ปรัชญาณยกย่องตนเอง
ประกาศสิริรุ่งโรจน์ในหมู่ประชากรของตน
²ปรัชญาณเปิดปากกล่าวในที่ประชุมของพระผู้สูงสุด
ยกย่องตนเองเฉพาะพระพักตร์พระผู้ทรงสรรพานภาพ ว่า
³“ข้าพเจ้าออกมาจากพระโอษฐ์พระผู้สูงสุด
และปกคลุมแผ่นดินเหมือนหมอก
⁴ข้าพเจ้าตั้งกระโจมอยู่ในที่สูง
บัลลังก์ของข้าพเจ้าอยู่ในกลุ่มเมฆ^{b170}
⁵ข้าพเจ้าโคจรไปทั่วท้องฟ้าตามลำพัง
เดินเตร่ไปจนถึงเหวลึกที่สุด
⁶ข้าพเจ้ามีอำนาจเหนือ^{c171}คลื่นของทะเล และทั่วแผ่นดิน
เหนือประชาชนและชนทุกชาติ
⁷ข้าพเจ้าแสวงหาที่พักผ่อนในหมู่ชนเหล่านี้
ดูว่าจะตั้งค่ายพักในดินแดนของใคร
⁸แล้วพระผู้ทรงเนรมิตสรรพสิ่งทรงมีพระบัญชาแก่ข้าพเจ้า
พระผู้ทรงเนรมิตข้าพเจ้าทรงกำหนดสถานที่ให้ข้าพเจ้าตั้งกระโจม
พระองค์ตรัสว่า “จงตั้งกระโจมของท่านในยาโคบ
จงรับอิสราเอลเป็นมรดกของท่าน”
⁹แต่แรกเริ่ม พระองค์ทรงเนรมิตข้าพเจ้าก่อนกาลเวลา
และข้าพเจ้าจะดำรงอยู่ตลอดนิรันดร์
¹⁰ข้าพเจ้ารับใช้เฉพาะพระพักตร์พระองค์^{d172}ในกระโจมศักดิ์สิทธิ์
ข้าพเจ้าจึงตั้งที่พำนักอยู่ในศิโยน
¹¹พระองค์ทรงให้ข้าพเจ้าพักผ่อนในนครที่ทรงรัก
อำนาจของข้าพเจ้าอยู่ในกรุงเยรูซาเล็ม
¹²ข้าพเจ้าหยิ่งรักในประชากรรุ่งเรือง
ที่องค์พระผู้เป็นเจ้าทรงเลือกไว้เป็นมรดกของพระองค์
¹³ข้าพเจ้าเติบโตขึ้นเหมือนต้นสนในเลบานอน
เหมือนต้นไซเปรสบนภูเขาเฮอร์โมน
¹⁴ข้าพเจ้าเติบโตจุดต้นปาล์มที่เอน-เกตดี^{e173}
จุดต้นกุหลาบที่เมืองเยรีโค
จุดต้นมะกอกเทศงดงามในทุ่งราบ
ข้าพเจ้าเติบโตจุดต้นเพลน
¹⁵ข้าพเจ้าส่งกลิ่นหอมเหมือนอบเชยและกระถิ่นเทศ
ให้กลิ่นหอมเหมือนมดยอบชนิดเยี่ยม

168ⁱ สำนวนโบราณภาษากรีก Gk 248 และสำนวนแปลโบราณภาษาละตินเสริมข้อ 28 ว่า “²⁸การติดตามพระเจ้าเป็นเกียรติสูงส่ง การเป็นที่โปรดปรานของพระองค์ทำให้มีชีวิตยืนนาน”

169²⁴ ^a เราต้องเปรียบเทียบข้อความนี้กับคำปราศรัยอื่นๆของปรัชญาณ ที่กล่าวถึงตนเอง (สภษ 1:20-33; 8:1-36; 9:1-9) และข้อความที่ยกย่องปรัชญาณ (โยบ บทที่ 28; บรค 3:9 – 4:4) ข้อความในบทนี้มีความสำคัญที่สุดในหนังสือบุตรสิรา เพราะสรุปคำสอนทั้งหมดเกี่ยวกับปรัชญาณ โดยกล่าวพาดพิงบ่อยๆถึงข้อความอื่นๆในพระคัมภีร์ ซึ่งผู้เขียนให้ความหมายใหม่ตามความคิดของตน ข้อความบางประโยคในบทนี้ชวนให้คิดถึงคำสอนเรื่องพระตรีเอกภาพมากกว่าที่พบได้ในหนังสือสุภาษิต คือ ปรัชญาณเป็นหนึ่งเดียวอย่างแน่นแฟ้นกับพระเจ้า แม้จะแตกต่างจากพระองค์ มีลักษณะซึ่งในภายหลังจะประยุกต์ใช้กับพระวจนาตถ์และพระจิตเจ้า ดูเหมือนว่าข้อความนี้เป็นแรงบันดาลใจของอาร์มภบทในพระวรสารตามคำบอกเล่าของนักบุญยอห์น ซึ่งกล่าวถึงพระวจนาตถ์ว่ามีคุณลักษณะและกิจการหลายประการของปรัชญาณ

170^b “กลุ่มเมฆ” – ข้อความเก่าแก่ที่สุดในพระคัมภีร์กล่าวถึง “กลุ่มเมฆ” ว่าเป็นการแสดงว่าพระยาห์เวห์ประทับอยู่ที่นั่น

171^c “มีอำนาจเหนือ” แปลตามสำเนาโบราณภาษากรีกฉบับหนึ่งและตามสำนวนแปลโบราณภาษาซีเรียคและภาษาละติน – ต้นฉบับภาษากรีกว่า “ได้รับมาเป็นกรรมสิทธิ์”

172^d บุตรสิราคิดว่าพิธีกรรมในพระวิหารที่กรุงเยรูซาเล็มเป็นผลงานอีกประการหนึ่งของปรัชญาณ เพราะว่าพิธีกรรมแสดงถึงความบริบูรณ์ของพระเจ้าเช่นเดียวกับระเบียบในจักรวาล หรือเพราะว่าธรรมเนียมปฏิบัติซึ่งเป็นผลของปรัชญาณกำหนดรายละเอียดต่างๆสำหรับพิธีกรรมด้วย (ดู บสร 24:23ฯ)

173^e “เอน-เกตดี” – แปลตามสำเนาโบราณภาษากรีก 2 ฉบับ – ด้วยภาษากรีกที่ใช้กัน (Textus receptus) ว่า “ที่ชายทะเล”

เหมือนมหาหิงค์ ชะมดเชียงและกำยาน
 เหมือนครันกำยานในกระโจม¹⁷⁴
¹⁶ข้าพเจ้าแผ่กิ่งก้านเหมือนต้นมะขามเทศ
 กิ่งก้านของข้าพเจ้าส่งงามและอ่อนช้อย
¹⁷ข้าพเจ้าเป็นเหมือนเถาองุ่นที่แตกกิ่งอ่อนงดงาม
 ดอกของข้าพเจ้าให้ผลงามจำนวนมาก^{9175 (18)}
¹⁹ท่านที่ปรารถนาอยากได้ข้าพเจ้า จงมาหาข้าพเจ้าเถิด
 จงกินผลของข้าพเจ้าให้อิ่ม
²⁰เพราะความคิดถึงข้าพเจ้าหวานกว่าน้ำผึ้ง
 การได้ข้าพเจ้าเป็นมรดกหวานยิ่งกว่ารวงผึ้ง
²¹ผู้ที่กินข้าพเจ้าแล้วจะหิวอยากกินอีก
 ผู้ที่ดื่มข้าพเจ้าแล้ว ก็จะไม่หายอยากดื่มข้าพเจ้าอีก
²²ผู้ที่เชื่อฟังข้าพเจ้าจะไม่อับอาย
 ผู้ที่ปฏิบัติตามคำแนะนำของข้าพเจ้าก็จะไม่ทำบาป”

ปรัชญาญาณและธรรมบัญญัติ^{h176}

²³ทั้งหมดนี้เป็นหนังสือพันธสัญญาของพระเจ้าสูงสุด
 เป็นธรรมบัญญัติที่โมเสสประกาศใช้
 เป็นมรดกสำหรับบรรดาชุมชนของยาโคบ^{177 (24)}
²⁵ธรรมบัญญัติเปี่ยมล้นด้วยปรัชญาญาณเหมือนแม่น้ำปิโชน¹⁷⁸
 และเหมือนแม่น้ำไทกริสในฤดูผลไม้
²⁶ธรรมบัญญัติให้ความเข้าใจท่วมล้นตั้งแม่น้ำยูเฟรติส
 ตั้งแม่น้ำจอร์แดนในฤดูเก็บเกี่ยว
²⁷ธรรมบัญญัติให้การสั่งสอนท่วมล้นตั้งแม่น้ำไนล์¹⁷⁹
 ตั้งแม่น้ำคิโชนในฤดูเก็บผลองุ่น
²⁸มนุษย์คนแรกไม่มีวันเข้าใจปรัชญาญาณได้ทั้งหมด
 มนุษย์คนสุดท้ายก็จะยังคิดว่าปรัชญาญาณอย่างสมบูรณ์ไม่ได้เช่นเดียวกัน
²⁹เพราะความคิดของปรัชญาญาณนั้นกว้างกว่าทะเล
 แผนการของปรัชญาญาณลึกกว่าห้วงสมุทรที่ลึกที่สุด
³⁰ข้าพเจ้า บุตรสิรา¹⁸⁰ เป็นเหมือนลำคลองแยกมาจากแม่น้ำ
 เหมือนธารน้ำที่ออกมาเพื่อรดสวน
³¹ข้าพเจ้าพูดว่า “ข้าพเจ้าจะรดสวนของข้าพเจ้า
 ข้าพเจ้าจะรดแปลงดอกไม้ของข้าพเจ้าให้ชุ่มฉ่ำ
 แต่แล้ว ลำคลองของข้าพเจ้าก็กลายเป็นแม่น้ำ
 และแม่น้ำของข้าพเจ้าก็กลายเป็นทะเล^{m181}”

174^f ปรัชญาญาณมีบทบาทในพิธีกรรมของพระวิหารที่กรุงเยรูซาเล็ม (24:10 เซ็งอรรถ d) หลังจากกล่าวถึงเครื่องหอมตามธรรมชาติชนิดต่างๆแล้ว บุตรสิราก็เปรียบปรัชญาญาณกับครันกำยานที่ใช้ในพิธีกรรม * ชื่อเครื่องหอมเหล่านี้ยากที่จะแปลให้ถูกต้องได้ จึงเป็นการแปลโดยคาดคะเน เครื่องหอมหลายชนิดได้มาจากยางไม้ที่มีกลิ่นหอม เมื่อเผาจึงมีควันหอมคล้ายกำยานที่ใช้ในพิธีกรรม (เทียบ อพย 30:23,34)

175^g สำเนาโบราณภาษากรีก Gk 248 และสำนวนแปลโบราณภาษาละตินเสริมข้อ 18 ว่า ¹⁸“ข้าพเจ้าเป็นมารดาแห่งความรักบริสุทธิ์ ความยำเกรง ความรู้ และความหวังแน่วแน่” สำเนาโบราณ Gk 248 ยังเสริมต่อไปว่า “พระเจ้าประทานข้าพเจ้าซึ่งดำรงอยู่ตั้งแต่ นิรันดรให้แก่บรรดาบุตรที่ทรงเลือกสรร” – ส่วนสำนวนแปลโบราณภาษาละตินอ่านข้อความสุดท้ายนี้ว่า “ในข้าพเจ้ามีพระพรหมทานทุกประการที่ทำให้ชีวิตและความจริง ในข้าพเจ้ามีความหวังทุกประการที่น่าชีวิตและพลังกำลัง” ข้อความนี้อาจเป็นคำอธิบายของผู้คัดลอกที่กล่าวพาดพิงถึง ยน 14:6 เพราะคิดว่าพระคริสตเจ้าคือพระปรัชญาญาณของพระเจ้า

176^h คำประกาศของปรัชญาญาณฉบับลงที่นี้ ผู้เขียน (บุตรสิรา) อธิบายว่าปรัชญาญาณก็คือธรรมบัญญัติที่พระเจ้าประทานแก่ชาวอิสราเอลทางโมเสสนั่นเอง

177ⁱ สำเนาโบราณภาษากรีก Gk 248 เสริมข้อ 24 ว่า ²⁴“อย่าเลิกที่จะรับพลังจากองค์พระผู้เป็นเจ้า จงยึดมั่นในพระองค์ พระองค์จะได้ประทานพลังแก่ท่าน องค์พระผู้เป็นเจ้าผู้ทรงอำนาจแต่พระองค์เดียวเป็นพระเจ้า ไม่มีผู้ช่วยให้รอดพ้นใต้ออกจากพระองค์”

178^j ในข้อความตอนนี้ ผู้เขียนคิดถึงสวนเอเดนที่มีแม่น้ำสี่สาย (ปฐม 2:10) ซึ่งเป็นสัญลักษณ์ของความอุดมสมบูรณ์

179^k “ท่วมล้นตั้งแม่น้ำไนล์” แปลตามสำนวนแปลโบราณภาษาซีเรียค – ดันฉบับภาษากรีกว่า “ส่องแสงเหมือนแสงสว่าง”

180^l “ข้าพเจ้า บุตรสิรา” แปลตามตัวอักษรว่า “ข้าพเจ้า” -- แต่จากบริบท เราเข้าใจว่าผู้พูดเวลานี้คือผู้เขียน ซึ่งได้แก่บุตรสิรา กำลังแสดงตนเป็นเหมือน “คลองส่งน้ำ” ที่ผันน้ำเข้ามาในสวนเล็กๆของตนจากแม่น้ำใหญ่ ซึ่งได้แก่ปรัชญาญาณที่ส่งน้ำให้ชีวิตแก่ชนอิสราเอลทั้งชาติ

181^m ผู้เขียนขยายการเปรียบเทียบว่าพระกรุณาของพระเจ้าทำให้น้ำในคลองของตนเพิ่มปริมาณอย่างมาก จนตัวเขาเป็นเสมือนประกาศที่ประกาศพระเจ้าแก่อนุชนชาวอิสราเอลในอนาคตอีกด้วย (ข้อ 33) – ผู้เขียนคงได้รับความคิดนี้มาจากข้อความใน อสย 11:9 และ

³²ข้าพเจ้าทำให้คำสอนของข้าพเจ้าทอแสงดจรัสอรุณ
ให้เป็นที่ลวงรู้จนสุดแดนไกล
³³ข้าพเจ้าจะหลังคำสั่งสอนตจการประกาศพระวาจา
จะมอบให้เป็นมรดกแก่คนชนทุกรุ่นในอนาคต
³⁴ดูซิ ข้าพเจ้ามิได้ทำงานเพื่อข้าพเจ้าเพียงผู้เดียว
แต่ทำงานเพื่อทุกคนที่แสวงหาปรัชญาญาณ”

สภานัด

25. ปรัชญาญาณพูดว่า “จิตใจข้าพเจ้าชื่นชมสามสิ่ง
ซึ่งเป็นที่พอพระทัยองค์พระผู้เป็นเจ้าของและถูกใจมนุษย์^{a182}
คือความปรองดองกันระหว่างพี่น้อง
มิตรภาพระหว่างเพื่อนบ้าน
สามัคคีธรรมที่เข้าใจกันดี
²จิตใจข้าพเจ้าเกลียดชังคนสามประเภท
ชีวิตของเขาน่ารังเกียจมาก
คือคนยากจนที่หยิ่งยโส คนมั่งมีที่พูดเท็จ
คนชราเจ้าชู้ไร้ความคิด

คนชรา

³ถ้าท่านไม่เก็บออมไว้ในวัยเยาว์
เมื่อแก่เฒ่าแล้วท่านจะมีสมบัติอะไร
⁴สิ่งที่น่าชมยั้งคือคนผมขาวที่รู้จักวินิจฉัย
และผู้อาวุโสที่รู้จักให้คำแนะนำ
⁵สิ่งที่น่าชมยั้งคือปรัชญาญาณของผู้ชรา
การรู้จักไตร่ตรองและการตัดสินใจของบุคคลสำคัญ
⁶มงกุฎของผู้ชราคือการมีประสบการณ์มากมาย
ความภูมิใจของเขาคือความยำเกรงองค์พระผู้ผู้ เป็นเจ้า

สภานัดตัวเลข

⁷ข้าพเจ้าคิดว่าสิ่งนำความสุขใจมาให้มีเก้าสิ่ง
และข้าพเจ้ากำลังจะพูดถึงสิ่งที่สิบด้วย
ผู้ยินดีที่มีบุตรหลายคน
ผู้มีชีวิตอยู่จนเห็นศัตรูประสพหายนะ
⁸ผู้อยู่กับภรรยาที่ฉลาดย่อมเป็นสุข
ผู้ไม่ต้องใช้เวลาเทียมคู้กับโคไถนา^{b183}
ผู้ไม่ทำบาปด้วยคำพูด
ผู้ไม่ต้องรับใช้เจ้านายที่ต่ำกว่าตน
⁹ผู้มีความรอบคอบย่อมเป็นสุข
ผู้พูดแล้วมีคนตั้งใจฟังก็ย่อมเป็นสุข
¹⁰ผู้ที่พบปรัชญาญาณย่อมเป็นใหญ่
แต่ไม่มีใครใหญ่กว่าผู้ยำเกรงองค์พระผู้เป็นเจ้า
¹¹ความยำเกรงองค์พระผู้เป็นเจ้าอยู่เหนือทุกสิ่ง
ใครจะเทียบกับผู้มีความยำเกรงองค์พระผู้เป็นเจ้าได้^{c184 (12)}

หญิงร้าย

¹³แผลใดๆ ก็ไม่ร้ายเท่ากับแผลใจ

อสค 47:1-12 * ส่วนแปลภาษาละตินเข้าใจว่าผู้พูดในที่นี้คือ “พระปรัชญาญาณ” ซึ่งได้แก่พระคริสตเจ้า จึงเสริมข้อความว่า “**ข้าพเจ้าจะเข้าไปในขุมลึกของแผ่นดิน จะไปพบทุกคนที่กำลังนอนหลับอยู่ จะส่องแสงทุกคนที่มีความหวังในองค์พระผู้เป็นเจ้า”**

182^{25 a} “จิตใจข้าพเจ้าชื่นชมสามสิ่ง...ถูกใจมนุษย์” – แปลตามสำนวนแปลโบราณภาษาซีเรียคและภาษาละติน – ต้นฉบับภาษากรีก
ว่า “ข้าพเจ้าโดดเด่นในสามสิ่ง และยังคงโดดเด่นอยู่เฉพาะพระพักตร์พระเจ้าและต่อหน้ามนุษย์” ทำให้ข้อความนี้เป็นคำปราศรัยของ
ปรัชญาญาณ

183^b “ใช้เวลาเทียมคู้กับโคไถนา” อาจเข้าใจตามตัวอักษรที่ห้ามเอาสัตว์ต่างชนิดมาใช้ไถนาคู่กัน (เทียบ ลนด 19:19; ฉรบ 22:10) หรือ
อาจเข้าใจเป็นการเปรียบเทียบ ซึ่งน่าจะถูกกว่า กับการจับคู่สองคนที่เข้ากันไม่ได้ (เทียบ 2 คร 6:14) – ต้นฉบับภาษากรีกละข้อความ
บรรทัดนี้ แต่เราเสริมเข้ามาตามสำนวนแปลโบราณภาษาซีเรียค ซึ่งมีต้นฉบับภาษาฮีบรู (ไม่สมบูรณ์) สนับสนุนอยู่ด้วย

184^c สำเนาโบราณภาษากรีก Gk 248 และสำนวนแปลโบราณภาษาละตินเสริมข้อ 12 ว่า “¹²ความยำเกรงองค์พระผู้เป็นเจ้า
เป็นจุดเริ่มต้นความรักต่อพระองค์ แต่มนุษย์เริ่มขัดสนิทกับพระองค์ด้วยความเชื่อ”

ความใจร้ายใดๆ ก็ไม่เท่าความใจร้ายของหญิง
¹⁴ความเสียหายใดๆ ไม่ร้ายเท่ากับความเสียหายที่คู่อรินำมาให้
 การแก้แค้นใดๆ ก็ไม่ร้ายเท่ากับการแก้แค้นของศัตรู
¹⁵ไม่มีพิษใด^{d185}ร้ายเท่ากับพิษงู
 ไม่มีความโกรธใดร้ายเท่ากับความโกรธของหญิง
¹⁶ข้าพเจ้าต้องการอยู่ร่วมบ้านกับสิงห์และมังกร
 มากกว่าอยู่ร่วมบ้านกับหญิงใจร้าย
¹⁷ความใจร้ายของหญิงทำให้โฉมหน้าของนางเปลี่ยนไป
 ทำให้ใบหน้าดำมืดเหมือนหน้าหมီး^{e186}
¹⁸เมื่อสามีของนางไปรวมโต๊ะกับเพื่อนบ้าน
 เขาต้อง^{f187}ถอนใจอย่างขมขื่น
¹⁹ความเลวใดๆ ก็ไม่ร้ายเท่ากับความเลวของหญิง
 ขอให้นางรับเคราะห์ของคนบาปเถิด
²⁰ชายรักสงบที่มีภรรยาช่างพูด
 ก็เหมือนกับชายชราที่ต้องเดินขึ้นเนินทราย
²¹อย่าหลงใหลความงามของหญิง
 อย่าปรารถนานางจนลืมนิ้ว
²²ภรรยาที่ต้องทำงานเลี้ยงสามี
 ย่อมโกรธ ต่อว่า และทำให้เขาอับอาย
²³ภรรยาใจร้ายย่อมทำให้สามีท้อใจ
 มีใบหน้าเศร้า และจิตใจขอกช้า
 ภรรยาที่ทำให้สามีไม่มีความสุข
 ทำให้มือของเขาเฉื่อยชา และขาอ่อนเปลี้ย
²⁴บาปเริ่มจากหญิง
 เราทุกคนต้องตายเพราะนาง^{g188}
²⁵อย่าเปิดทางให้น้ำไหล
 อย่าปล่อยให้หญิงใจร้ายพูดตามสบาย
²⁶ถ้านางไม่ยอมทำตามคำสั่งของท่าน
 ก็จงตัดนางไปเสียจากท่าน^{h189}

หญิงที่นำความสุขมาให้สามี

26. ¹สามีที่มีภรรยาดีย่อมเป็นสุข
 อายุของเขาจะยืนยาวเป็นสองเท่า
²ภรรยาที่เข้มแข็งทำให้สามียินดี
 ตลอดชีวิตเขาจะมีแต่สันติ
³ภรรยาดีเป็นมรดกล้ำค่า
 ที่องค์พระผู้เป็นเจ้าประทานให้ผู้ยำเกรงพระองค์
⁴จะรวยหรือจน จิตใจของเขาก็จะยินดี
 ใบหน้าของเขาจะยิ้มแย้มแจ่มใสตลอดไป

หญิงที่นำความทุกข์มาให้สามี

⁵มีสามสิ่งที่จิตใจของข้าพเจ้ากลัว
 คือการไล่ความไปทั่วเมือง ประชาชนที่ก่อการจลาจล
 และการกล่าวหาเป็นเท็จ ทั้งสามสิ่งนี้ร้ายกว่าความตาย
 สิ่งที่ทำให้ข้าพเจ้าหวาดหวั่น^{a190}

¹⁸⁵^d “พิษ” แปลตามสำนวนแปลโบราณภาษาซีเรียค – ต้นฉบับภาษากรีกและสำนวนแปลโบราณภาษาละตินว่า “หิว” (ต้นฉบับภาษาฮีบรู “ro’sh” แปลได้ทั้ง “พิษ” และ “หิว”)

¹⁸⁶^e ต้นฉบับภาษาฮีบรูว่า “เปลี่ยนโฉมหน้าของสามี ทำให้เขาเหมือนหมီး”

¹⁸⁷^f “เขาจำต้อง” – แปลตามสำเนาโบราณภาษากรีกฉบับหนึ่ง ตามต้นฉบับภาษาฮีบรูและสำนวนแปลโบราณภาษาซีเรียค – ด้วยบทภาษากรีกที่ใช้กัน (Textus receptus) ว่า “เขาถอนใจอย่างขมขื่นเมื่อได้ยิน”

¹⁸⁸^g เป็นการกล่าวพาดพิงถึงบาปแรกของมนุษยชาติ – นักบุญเปาโลกล่าวถึงความผิดของนางเอวาใน 2 คร 11:3; 1 ทธ 2:14; แต่กล่าวถึงบาปของอาดัมใน รม 5:12.

¹⁸⁹^h ข้อนี้แปลตามตัวอักษรได้ว่า “ถ้านางไม่เดินตามมือของท่าน ก็จงตัดนางออกจากเนื้อของท่าน” (เทียบ ปรุก 2:24; อฟ 5:31) – ธรรมเนียมปฏิบัติของโมเสส (ฉธบ 24:1-4) อนุญาตให้หย่าจากภรรยาได้ (ดู มธ 19:3-9 และ //).

¹⁹⁰²⁶^a “สิ่งที่ทำให้ข้าพเจ้าหวาดหวั่น” แปลตามสำเนาโบราณภาษากรีก และตามสำนวนแปลโบราณภาษาละติน -- ส่วนสำนวนแปลโบราณภาษาซีเรียคว่า “เมื่อเผชิญหน้ากับสิ่งที่สี่ ข้าพเจ้าก็คุกเข่าลงภาวนา” – ส่วนด้วยบทภาษากรีกที่ใช้กัน (Textus receptus) ว่า

⁶คือหญิงซึ่งทำให้จิตใจเจ็บช้ำและเป็นทุกข์
 ปากร้ายของนางเป็นภัยพิบัติสำหรับทุกคน^{b191}
⁷ภรรยาใจร้ายเป็นเหมือนแอกหลวมสวมคอโค^{c192}
 ผู้ที่ได้นางเป็นภรรยาก็เป็นเหมือนผู้มีแมลงป่องในมือ
⁸ภรรยาขี้เมาทำให้สามีต้องโกรธมาก
 นางจะปิดบังความอับอายไม่ได้เลย
⁹ความสาส์นของหญิงรู้จักได้จากตาเจ้าชู้
 และจากการมองของนาง
¹⁰จงควบคุมหญิงดื้อรั้นอย่างเคร่งครัด
 เพราะถ้านางเห็นว่ามิอิสระ นางก็จะฉวยโอกาส
¹¹จงระวังสายตาที่ไม่รู้จักอายของนาง
 อย่าประหลาดใจ ถ้านางทรยศต่อท่าน
¹²ผู้เดินทางที่กระหายน้ำยอมอ้าปากและดื่มน้ำใดๆ ที่อยู่ใกล้ฉันท
 หญิงสาส์นก็อ้าแขนต้อนรับชายทุกคนที่เข้ามาหานางฉันทนั้น

ภรรยาที่ดีพร้อม

¹³ความสุขมุ่นมวนวลของภรรยาทำให้สามีสุขใจ
 ความเข้าใจของนางทำให้ชีวิตของเขาสดชื่นขึ้น^{d193}
¹⁴ภรรยาที่รู้จักเจียมเป็นของประทานจากองค์พระผู้เป็นเจ้า
 ไม่มีสิ่งใดประเสริฐกว่าภรรยาที่ได้รับการอบรมอย่างดี
¹⁵ภรรยาสงบเสงี่ยมเป็นเสน่ห์อย่างยิ่ง
 ภรรยาที่รู้จักบังคับตนเป็นคนมีค่าเหลือล้น
¹⁶ดวงอาทิตย์ยามรุ่งอรุณส่องแสงในท้องฟ้าขององค์พระผู้เป็นเจ้าฉันท
 ความงามของภรรยาที่ดีก็ประดับทิวบ้านให้งดงามฉันทนั้น
¹⁷ใบหน้างดงามบนร่างที่ได้สัดส่วน
 เป็นเหมือนตะเกียงที่ส่องสว่างบนคันทึบในพระวิหาร^{e194}
¹⁸ข้างดงามบนเท้าที่มั่นคง
 ก็เป็นเหมือนเสาทองคำบนฐานเงิน^{f195 (19)-(27)}

เรื่องน่าเศร้าใจ

“ข้าพเจ้าถูกทรยศโดยสิ่งที่สี่”

191^b “คนปากร้ายเป็นภัยพิบัติสำหรับทุกคน” – แปลตามตัวอักษรว่า “การเขียนของล้นเกี่ยวข้องกับทุกคน”

192^c แอกหลวมยอมถูดของโค ทำให้คอแสบและอึกเสบ

193^d “ทำให้ชีวิตของเขาสดชื่น” แปลตามตัวอักษรว่า “ทำให้กระดูกของเขามีเนื้อหนังเต็ม”

194^e “คันทึบในพระวิหาร” แปลตามตัวอักษรว่า “คันทึบศักดิ์สิทธิ์” (ดู 1 มคม 4:49-50)

195^f สานาโบราณภาษากรีก Gk 248 และสำนวนแปลโบราณภาษาซีเรียคเสริมข้อ 19-27 ว่า

“¹⁹ลูกเอ๋ย จงรักษาสุขภาพในวัยเยาว์ของท่านไว้
 อย่าเสียกำลังของท่านให้แก่คนแปลกหน้า (เทียบ สภษ 5:9-10)
²⁰จงสำรวจที่ราบทั้งหมดจนพบหญิงที่ดีซึ่งเป็นเสมือนทุ่งนาเนื้อดินดี
 จงหว่านเมล็ดพืชของท่านที่นั่นและวางใจในชาติตระกูลที่ดีของท่าน
²¹และดังนี้ ลูกหลานของท่านจะมีชีวิตสืบต่อไป
 เขาจะเติบโตขึ้นเป็นผู้ยิ่งใหญ่ และภูมิใจในชาติตระกูลของตน
²²แต่หญิงขายตัวมีค่าน้อยกว่าที่จะถ่มน้ำลายรด
 และถ้านางแต่งงานแล้ว ก็จะเป็นเหมือนหอคอยแห่งความตายสำหรับผู้คบค้ากับนาง
²³หญิงที่ไม่ยำเกรงพระเจ้าจะมีชะตากรรมเหมือนคนบาป
 แต่หญิงที่ยำเกรงพระเจ้าจะเป็นภรรยาที่พระเจ้าประทานแก่ผู้ยำเกรงพระองค์
²⁴หญิงหน้าด้านจะทำให้ตนเสียชื่อเสียง
 แต่หญิงที่สงบเสงี่ยมมีความอายแม้กับสามีของตน
²⁵หญิงหน้าด้านมีค่าไม่มากกว่าสุนัข
 แต่หญิงที่สงบเสงี่ยมจะยำเกรงองค์พระผู้เป็นเจ้า
²⁶ทุกคนจะยอมรับว่าภรรยาที่ยกย่องสามีเป็นผู้มีปรีชา
 แต่ภรรยาที่ดูถูกสามีจะเป็นที่รู้จักสำหรับทุกคนว่าเป็นผู้หยิ่งยโสและไม่ยำเกรงพระเจ้า
 สามีที่มีภรรยาดียอมเป็นสุข
 อายุของเขาจะยืนยาวเป็นสองเท่า (= 26:1)
²⁷หญิงปากมากและชอบนินทาเป็นเหมือนแดร็กสัญญาณให้เข้าจู่โจม
 ชายคนใดร่วมชีวิตกับนางจะเป็นเหมือนคนที่อยู่ในการสงครามตลอดชีวิต”

²⁸มีสองสิ่งทำให้ข้าพเจ้าเป็นทุกข์
คือนักรบที่กลายเป็นผู้ยากไร้
และผู้มีปัญญาที่ถูกเหยียดหยาม
สิ่งที่สามทำให้ข้าพเจ้าโกรธ
คือผู้ละทิ้งความชอบธรรมไปทำบาป
องค์พระผู้เป็นเจ้าจะทรงเตรียมให้เขาตายด้วยดาบ

การคำขาย

²⁹พ่อค้าจะพ้นจากความผิดได้ยากมาก
คนขายของก็จะไม่พ้นบาปเช่นเดียวกัน

27.

¹หลายคนทำบาปเพราะเห็นแก่กำไร^{a196}
คนที่แสวงหาความร่ำรวยยอมปิดตาไม่ยอมมองดูว่าสิ่งใดถูกสิ่งใดผิด^{b197}
²หลักปักแน่นระหว่างหินสองก้อนฉันใด
บาปก็แทรกเข้าไป^{c198}ระหว่างการใช้กับการขายฉันนั้น
³ถ้าผู้ใดไม่ยึดความยำเกรงพระเจ้าไว้ให้มั่นคง
ในไม่ช้าบ้านของเขาจะถูกทำลาย

การพูด

⁴เมื่อเขย่าตะแกรง ย่อมเหลือแต่กากฉันใด
เมื่อคนหนึ่งพูด ความบกพร่องของเขาก็ย่อมปรากฏออกมาฉันนั้น
⁵เตาเผาย่อมพิสูจน์ภาชนะดินเผาของช่างหม้อฉันใด
การสนทนาย่อมพิสูจน์นิสัยของมนุษย์ฉันนั้น
⁶ผลไม่ยอมแสดงว่าชาวสวนดูแลต้นไม้ดีหรือไม่ดี
วาจาย่อมเปิดเผยใจของมนุษย์ว่าดีหรือไม่ดีด้วย^{d199}
⁷อย่าชมผู้ใดก่อนที่เขาจะพูด
เพราะการพูดส่อนิสัยของมนุษย์

คุณธรรม

⁸ถ้าท่านแสวงหาความยุติธรรม ท่านจะได้พบ
ท่านจะมีความยุติธรรมเหมือนสวมอาภรณ์งดงามสำหรับวันฉลอง
⁹นกชนิดเดียวกันย่อมอยู่ร่วมกัน
ความจริงย่อมอยู่กับผู้ปฏิบัติความจริง
¹⁰สิ่งใดชุ่มคอยเหยื่อฉันใด
บาปก็ชุ่มคอยผู้ปฏิบัติความอธรรมฉันนั้น
¹¹คำพูดของผู้ยำเกรงพระเจ้าย่อมมีปริชาเสมอ
แต่คนโง่เปลี่ยนแปลงความคิดเห็นเหมือนดวงจันทร์^{e200}
¹²อย่าเสียเวลาพูดคุยกับคนโง่
แต่จงใช้เวลาพูดคุยกับผู้ที่มีปัญญา
¹³การพูดคุยของคนโง่เป็นที่น่ารังเกียจ
เขามักหัวเราะในเรื่องที่ผิดศีลธรรม
¹⁴คำพูดของคนช่างสบถสบานทำให้ชนหัวลูก
การทะเลาะกันของเขาทำให้ท่านต้องอุท
¹⁵การทะเลาะวิวาทของคนหยิ่งจองหองทำให้เสียโลหิต
คำด่าแข่งของเขาทำให้ผู้ฟังทนไม่ได้

ความลับ

¹⁶คนที่เก็บความลับไม่ได้ย่อมไม่มีผู้ใดเชื่อถือ
เขาจะหาเพื่อนสนิทไม่ได้อีกเลย

196^{27a} “เห็นแก่กำไร” – แปลตามสำเนาโบราณฉบับภูเขาซีนาย (S) – ตัวบทภาษากรีกที่ใช้กัน (Textus receptus) ว่า “เพื่อสิ่งเล็กน้อย”

197^b “ปิดตาไม่ยอมมองดูว่าอะไรถูกอะไรผิด” – แปลโดยคาคคะเน ต้นฉบับว่า “หันตาของตน” -- บางคนคิดว่าวลีนี้หมายความว่าเขาไม่ยอมรับความช่วยเหลือจากผู้ใด (เทียบ สภษ 28:27)

198^c แปลโดยคาคคะเน ต้นฉบับไม่ชัดเจน

199^d “วาจาย่อมเปิดเผยใจของมนุษย์ว่าดีหรือไม่ดีด้วย” – แปลโดยคาคคะเน – แปลตามตัวอักษรว่า “วาจาย่อมออกมาจากความรู้สึกในใจมนุษย์”

200^e “อย่าเสียเวลาสนทนากับคนโง่” – แปลโดยคาคคะเน ต้นฉบับไม่ชัดเจน – บางคนแปลว่า “ในหมู่มนุษย์ จงคอยเวลาที่เหมาะ” หมายความว่า “จงระวังตัว”

¹⁷จงรักและวางใจมิตร
แต่ถ้าท่านเปิดเผยความลับของเขา ก็อย่าคบกับเขานีก
¹⁸เพราะท่านได้สูญเสียมิตรภาพกับเพื่อนบ้าน
เหมือนผู้สูญเสียบุคคลที่ตายไปแล้ว
¹⁹ท่านสูญเสียเพื่อนไป เขาจะไม่กลับมาอีก
เหมือนท่านปล่อยนกให้หลุดมือไป
²⁰อย่าตามไป เพราะเขาอยู่ไกลลิบแล้ว
เขารีบหนีไป เหมือนเนื้อทรายหนีบ่วงเร็ว
²¹ผลยังใช้ผ้าพันได้ คำตาแข่งยังให้อภัยได้
แต่ผู้ที่เปิดเผยความลับ ย่อมคาดหวังสิ่งใดไม่ได้

คนหน้าไหว้หลังหลอก

²²คนขยิบต่ายอมวางแผนทำร้าย
ผู้ใดก็ชักชวนให้เขาเลิกไม่ได้
²³เมื่ออยู่ต่อหน้าท่าน เขาพูดจาอ่อนหวาน
ชื่นชมคำพูดทุกคำของท่าน
แต่เมื่ออยู่ลับหลัง เขาจะพูดอย่างอื่น
ใช้คำพูดของท่านทำร้ายท่าน
²⁴ข้าพเจ้าเกลียดชังหลายสิ่งหลายอย่าง แต่ไม่มีสิ่งใดที่ข้าพเจ้าเกลียดชังเท่าคนเช่นนี้
แม้แต่องค์พระผู้เป็นเจ้าก็ทรงเกลียดชังเขา
²⁵ผู้ใดขวางกั้นก่อนหันขึ้นไปข้างบน หินจะตกลงมาบนศีรษะของเขา
ผู้ที่หักหลังทำร้ายผู้อื่น ก็จะได้รับบาดเจ็บด้วย²⁰¹
²⁶ผู้ใดขุดหลุมพราง ก็จะตกลงไปในหลุมนั้น
ผู้ใดวางบ่วงไว้ เท้าของเขาก็จะติดบ่วงเอง
²⁷ผู้ที่ทำร้ายผู้อื่น ผลร้ายก็จะตกแก่เขาด้วย
เขาจะไม่รู้ว่าผลร้ายนั้นมาจากที่ใด
²⁸คนหยิ่งยโสพูดแตกตื้นและด่าหยาบคาย
การแก้แค้นจะชุ่มคอยทำร้ายเขาเหมือนสิงโต
²⁹คนที่พอใจเมื่อเห็นผู้ยาเกรงพระเจ้าล้ม ก็จะติดกับดัก
ความเจ็บปวดจะกัดกินเขาก่อนที่เขาจะตาย²⁰²

ความน้อยใจ

³⁰ความเคียดแค้นและความโกรธเป็นสิ่งน่ารังเกียจ
แต่คนบาปกลับยึดไว้แน่น

28.

¹ผู้ใดแก้แค้นก็จะถูกองค์พระผู้เป็นเจ้าทรงแก้แค้น
พระองค์จะทรงจัดบัญชีบาปไว้อย่างเคร่งครัด
²จงให้อภัยเพื่อนบ้านที่ทำผิดต่อท่าน
แล้วบาปของท่านจะได้รับการอภัย เมื่อท่านอธิษฐานภาวนา
³ถ้าผู้ใดสมความโกรธต่อผู้อื่นไว้
เขาจะขอให้องค์พระผู้เป็นเจ้าทรงรักษาเขาให้หายได้อย่างไร
⁴ถ้าเขาไม่มีเมตตากรุณาต่อเพื่อนมนุษย์ด้วยกัน
เขาจะกล่าวอธิษฐานภาวนาขอภัยบาปของตนได้อย่างไร
⁵เขาเป็นเพียงมนุษย์ที่อ่อนแอ แล้วยังอาฆาตมาดร้าย
ผู้ใดเล่าจะอภัยบาปแก่เขาได้
⁶จงระลึกถึงบันปลายของท่าน แล้วเลิกเกลียดชังเกิด
จงระลึกถึงความเน่าเปื่อยและความตาย แล้วท่านจะปฏิบัติตามบทบัญญัติอย่างซื่อสัตย์
⁷จงระลึกถึงบทบัญญัติและอย่าเคียดแค้นเพื่อนบ้าน
จงระลึกถึงพันธสัญญาของพระเจ้าผู้สูงสุด แล้วมองข้ามการล่วงเกินที่ท่านได้รับ

การทะเลาะวิวาท

⁸จงหลีกเลี่ยงการทะเลาะวิวาท แล้วบาปของท่านจะลดน้อยลง
เพราะคนเจ้าโทสะมักก่อการทะเลาะวิวาท
⁹คนบาปจะทำให้เพื่อนต้องขัดใจกัน
และใส่ร้ายก่อให้เกิดความวุ่นวายในหมู่ผู้ที่อยู่ด้วยกันอย่างสันติ
¹⁰ไฟย่อมไหม้ตามเชื้อเพลิงฉันทิ

²⁰¹f “ผู้ที่หักหลังทำร้ายผู้อื่น ก็จะได้รับบาดเจ็บด้วย” – แปลตามตัวอักษรว่า การลอบตียอมแบ่งบาดแผล”

²⁰²g “ก่อนที่เขาจะตาย” – ผู้เขียนยังคิดว่าการตอบแทนความดีความชั่วจะต้องสำเร็จในชีวิตนี้ เพราะยังไม่มีความรู้เรื่องชีวิตหลังความตาย (เทียบ โยบ 21:20-21)

การทะเลาะวิวาทก็ย่อมจะแพร่ไปตามความรุนแรงฉนั้น
ความโกรธของมนุษย์ขึ้นอยู่กับกำลังของเขา
เขายังร้ายขึ้นเพียงใด ก็ยิ่งเจ้าโทสะขึ้นเพียงนั้น
¹¹การทะเลาะวิวาทที่เกิดขึ้นโดยฉับพลันจุดไฟให้ลุกโพลง
การโต้เถียงอย่างรุนแรงก็อาจทำให้เสียโลหิตได้
¹²ถ้าท่านเป่าประกายไฟ ไฟจะลุกโพลงขึ้น
ถ้าท่านถ่มน้ำลายรด ไฟก็จะดับ
แต่ทั้งสองอย่างนี้ก็เกิดขึ้นจากปากของท่าน

ปากร้าย

¹³ท่านทั้งหลายจงสาปแช่งคนใส่ความและคนพูดตลบตะแลง
เพราะเขาทำให้หลายคนที่อยู่ด้วยกันอย่างสงบสุขต้องพินาศ
¹⁴คนชอบนินทา^{a203}ทำให้หลายคนต้องหวั่นไหว
ขับไล่คนเหล่านี้ให้เร่รอนไปตามชาติต่างๆ
คนชอบนินทาทำลายเมืองที่เข้มแข็ง
และทำลายวงศ์ตระกูลของผู้มีอำนาจ
¹⁵คนชอบนินทาเคยทำให้ภรรยาที่ดีต้องหย่ากับสามี
ทำให้นางต้องสูญเสียผลประโยชน์จากงานของตน
¹⁶ผู้ฟังคำใส่ความนินทาจะไม่มีความสุขอีก
จะอยู่ในบ้านอย่างสันติอีกต่อไปไม่ได้
¹⁷ใช้แส้เขี่ยนินทาให้มีบาดแผล
แต่ใช้ลิ้นเขี่ยนินทาให้กระดูกแหลก
¹⁸คนจำนวนมากตายเพราะคมดาบ
แต่ยังไม่เท่ากับคนที่พินาศเพราะคำพูด
¹⁹ผู้ที่ปลอดภัยจากคำใส่ความนินทาย่อมเป็นสุข
เขาไม่ต้องประสบผลร้ายของถ้อยคำเหล่านั้น
ไม่ต้องแบกแอกของคำใส่ความนินทา
ไม่ต้องถูกถ้อยคำเหล่านั้นสามโซไว้
²⁰เพราะแอกของคำใส่ความนินทาเป็นแอกเหล็ก
โซของคำใส่ความนินทาก็เป็นโซทองสัมฤทธิ์
²¹ไปอยู่ในแดนมรณะยิ่งดีกว่าฟังถ้อยคำใส่ความนินทา
เพราะถ้อยคำเหล่านี้ นำความตายที่ร้ายกาจมาให้
²²คำใส่ความนินทาไม่มีอำนาจเหนือผู้ยาเกรงพระเจ้า
ไฟของถ้อยคำเหล่านี้จะเผาเขาไม่ได้^{b204}
²³ผู้ที่ละทิ้งองค์พระผู้เป็นเจ้าของจะตกเป็นเหยื่อของคำใส่ความนินทา
ซึ่งจะลุกเป็นไฟไม่มีวันดับอยู่ในหมู่เขา
ถ้อยคำเหล่านี้จะกระโจนเข้าใส่เหมือนสิงโต
จะฉีกเนื้อของเขาเหมือนเสือด่า
²⁴ท่านจงทำรั้วหนามล้อมที่ดินของท่าน
จงเก็บเงินและทองของท่านไว้ให้ปลอดภัย
²⁵จงชั่งน้ำหนักคำพูดของท่าน
จงทำประตูใส่กุญแจไว้ที่ปากของท่านด้วย
²⁶จงระวังอย่าพลาดพลั้งในคำพูด
มิฉะนั้นท่านจะตกเป็นเหยื่อของผู้ที่คอยข่มขู่ท่าน

การให้ยืม^{a205}

29. ¹ผู้ให้เพื่อนบ้านยืมก็แสดงความเมตตากรุณา^{b206}
ผู้ช่วยเหลือผู้อื่นก็ปฏิบัติตามบทบัญญัติ
²จงให้เพื่อนบ้านยืมเมื่อเขาขัดสน
จงคืนให้เพื่อนบ้านตามกำหนดเวลา

203²⁸ ^a “คนชอบนินทา” – แปลตามตัวอักษรว่า “ลิ้นที่สาม” – ซึ่งอาจหมายถึงคนที่สามซึ่งเข้ามาแทรกแซงระหว่างสองคนที่กำลังทะเลาะกัน หรืออาจหมายถึงคนปากร้ายที่ทำให้ทั้งสามคนต้องได้รับความเสียหาย คือ (1) ผู้ใส่ร้ายเอง (2) ผู้ฟัง และ (3) บุคคลที่ถูกกล่าวถึง (ดังที่เราพบในหนังสือ Talmud).

204^b เราจะพบการเปรียบเทียบระหว่าง “ลิ้น” กับ “ไฟ” ได้อีกใน ยก 3:5-6.

205²⁹ ^a ธรรมบัญญัติกำหนดให้ชาวอิสราเอลให้พี่น้องร่วมชาติยืมเงินได้โดยไม่คิดดอกเบี้ย (อพย 22:24; ลนต 25:35-37; จธบ 15:7-11; เทียบ สดต 37:21,26; มธ 5:42)

206^b แปลตามสำนวนแปลโบราณภาษาซีเรียค – ต้นฉบับภาษากรีกว่า “ผู้แสดงความเมตตากรุณาจะให้เพื่อนบ้านยืม”

³จงรักษาคำสัญญา จงซื่อสัตย์ต่อเขา
ทุกครั้งที่ท่านขัดสน ท่านจะพบสิ่งที่ท่านต้องการ
⁴หลายคนคิดว่า การไถ่ยืมเป็นโชคดี^{c207}
แต่เขาทำให้ผู้ที่ช่วยเหลือต้องลำบาก
⁵ก่อนจะรับ เขาจับมือผู้ให้ยืม
พูดด้วยความถ่อมตนถึงความร่ำรวยของผู้ให้ยืม
แต่เมื่อถึงวันที่จะต้องคืน เขาก็ผัดวันประกันพรุ่ง
อ้างเหตุผลต่างๆ เพื่อแก้ตัวว่ายังคืนให้ไม่ได้
⁶แม้เขาจะคืนให้ได้ ผู้ให้ยืมจะได้คืนสักครั้งหนึ่งก็ยิ่งยาก
ไต่เต้านั้นก็นับว่าโชคดีแล้ว
ถ้าผู้ยืมคืนไม่ได้ ผู้ให้ยืมก็สูญเสียเงินไปเปล่าๆ
และยังจะมีศัตรูเพิ่มอีกหนึ่งคนเป็นของแถม^{d208}
ผู้ยืมจะตาสาบแห้งเป็นการตอบแทน
จะคืนการสบประมาทแทนความเคารพนับถือ
⁷หลายคนไม่ยอมให้ยืมมิใช่เพราะใจร้าย^{e209}
แต่เพราะเกรงจะถูกโกงโดยไร้เหตุผล

การให้ทาน

⁸จงมีใจเอื้อเฟื้อต่อผู้ขัดสน
อย่าให้เขาต้องรอคอยรับทานจากท่าน
⁹จงช่วยเหลือคนยากจนตามที่พระเจ้าทรงบัญญัติไว้
เมื่อเขามีความต้องการ อย่าไล่เขากลับไปมือเปล่า
¹⁰จงสละเงินเพื่อพี่น้องและมิตรสหาย
อย่าเอาเงินชุกซ่อนไว้ใต้ก้อนหินให้เป็นสนิมเสียไปโดยเปล่าประโยชน์
¹¹จงใช้ทรัพย์สมบัติของท่านตามที่พระเจ้าผู้สูงสุดทรงบัญชา
ท่านจะได้ประโยชน์มากกว่ามีทองคำ
¹²จงสะสมการให้ทานของท่านไว้เหมือนเก็บพืชผลไว้ในยุ้งฉาง
ทานเหล่านี้จะช่วยท่านให้พ้นจากเหตุร้ายทั้งปวง
¹³ทานเหล่านี้จะป้องกันท่านจากศัตรู
ดีกว่าโล่แข็งแกร่งและหอกหนัก

การให้ประกัน

¹⁴คนดียอมเป็นประกันให้เพื่อนบ้าน
ผู้ที่ไม่รู้จักอับอายเท่านั้นจะทอดทิ้งเขา
¹⁵อย่าลืมนบุญคุณของผู้เป็นประกันให้ท่าน
เพราะเขามอบชีวิตของเขาเพื่อท่าน
¹⁶คนบาปล้างผลาญทรัพย์สมบัติของผู้ให้ประกัน
ผู้เนรคุณจงใจทอดทิ้งผู้ที่ช่วยเหลือเขาให้รอดพ้น
¹⁷การให้ประกันทำให้ผู้มีทรัพย์หลายคนต้องล่มจม
ทำให้เขาต้องโคลงเคลงตกลงในทะเล
¹⁸การให้ประกันทำให้ผู้มีอำนาจต้องเนรเทศตนเอง
ต้องเร่ร่อนไปในหมู่ชนต่างชาติ
¹⁹คนบาปที่เสนอดัวเป็นประกันเพราะหวังกำไร
กลับจะต้องขึ้นศาล
²⁰จงช่วยเหลือเพื่อนบ้านตามความสามารถของท่าน
แต่จงระวัง มิฉะนั้นท่านจะล่มจม

การขออาศัยในบ้านคนอื่น

²¹ปัจจัยจำเป็นเพื่อประทังชีวิตคือน้ำ อาหาร เครื่องนุ่งห่ม
และบ้านเพื่ออยู่เป็นสัดส่วน
²²มีชีวิตยากไร้ในกระท่อมมุงจากของตน
ดีกว่ากินเลี้ยงหรูหราในบ้านของคนอื่น
²³จะมีมากหรือน้อยก็จงพอใจ

207^c “โชคดี” – แปลตามตัวอักษรว่า “เหมือนพบบางสิ่งโดยบังเอิญ”

208^d “เป็นของแถม” – แปลตามสำเนาโบราณภาษากรีกหลายฉบับ และตามสำนวนแปลโบราณภาษาซีเรียคและภาษาละติน – ด้วยท
ภาษากรีกที่ใช้กัน (Textus receptus) ว่า “โดยไม่มีเหตุผล”

209^e “มิใช่เพราะใจร้าย” – แปลตามสำเนาโบราณภาษากรีกหลายฉบับ และตามสำนวนแปลโบราณภาษาซีเรียคและภาษาละติน – ด้วย
นภาษากรีกที่ใช้กัน (Textus receptus) ว่า “เพราะความชั่วร้าย(ของผู้ยืม)”

แล้วท่านจะไม่ได้ยินญาติพี่น้องบ่นว่าท่าน²¹⁰

²⁴การออกจากบ้านหนึ่งเข้าไปอีกบ้านหนึ่งอยู่เสมอเป็นชีวิตน่าอนาถ

จะไปพักอยู่ที่ใดก็ไม่กล้าเปิดปาก

²⁵เมื่อเป็นแขกแปลกหน้า แม้ท่านจะรินน้ำให้ดื่มก็จะได้ไม่ได้รับการขอใจ

ทั้งยังจะได้ฟังถ้อยคำที่ทำให้เจ็บใจอีกด้วย

²⁶ว่า "เจ้าคนแปลกหน้า มานี่ จงจัดโต๊ะ

มีสิ่งใดก็เอามาให้ข้ากินบ้าง"

²⁷"เจ้าคนแปลกหน้า จงไปให้พ้น

จงให้ที่แก่แขกที่สำคัญกว่าเจ้า

พี่น้องของข้าจะมาเยี่ยม

ข้าต้องการบ้านให้เขาอยู่"

²⁸ผู้มีปัญญาย่อมรู้สึกว่าคุณภาพเช่นนี้รับได้ยาก

เมื่อถูกคนในบ้านตำหนิ²¹¹ และถูกเจ้าหนี้เหยียดหยาม

การอบรมเลี้ยงบุตร

30.

¹ผู้ที่รักลูกต้องดีเขาเสมอ

เพื่อจะได้ยินดีเพราะเขาในที่สุด

²ผู้รู้จักอบรมลูกของตนจะได้รับประโยชน์จากเขา

และจะภูมิใจवादลูกได้กับคนรู้จัก

³ผู้ที่อบรมลูกอย่างดีจะทำให้ศัตรูอิจฉา

แต่จะมีความยินดีในหมู่มิตรสหาย

⁴เมื่อพ่อตาย ก็เหมือนกับว่ายังไม่ตาย

เพราะเขาทิ้งลูกเหมือนกับตนไว้เบื้องหลัง

⁵เมื่อยังมีชีวิต พ่อมองลูกด้วยความยินดี

เมื่อใกล้จะตาย เขาก็จะไม่มี ความทุกข์

⁶เขาจะทิ้งผู้แค้น^{a212} ศัตรูไว้เบื้องหลัง

และทิ้งผู้ตอบแทนบุญคุณของมิตรสหายไว้ด้วย

⁷ผู้ทำตามใจลูกจะต้องใช้ผ้าพันแผล^{b213}

ได้ยินเสียงร้องที่ไร ใจของเขาก็หวั่นไหว

⁸ม้าที่ไม่หัดให้เชือกก็จะพยศ

ลูกที่ถูกตามใจก็จะกลายเป็นคนหัวรั้น

⁹ถ้าท่านเอาใจลูกมากเกินไป เขาจะทำให้ท่านต้องมีความกลัว

ถ้าท่านเล่นกับเขามากเกินไป เขาจะทำให้ท่านต้องเป็นทุกข์

¹⁰อย่าหัวเราะเล่นกับเขา แล้วท่านจะไม่ต้องร่วมทุกข์กับเขา

และท่านจะไม่ต้องขบฟันด้วยความทุกข์ใจในภายหลัง

¹¹อย่าปล่อยให้ลูกทำตามใจตนในวัยเยาว์

อย่ามองข้ามความผิดของเขา

¹²จงจับเขาให้ก้มหัวตั้งแต่วัยเยาว์

จงติสั้งสอนเขาตั้งแต่เขายังเป็นเด็ก

เขาจะได้ไม่กลายเป็นคนดื้อไม่ยอมเชื่อฟัง

แล้วทำให้ท่านต้องเป็นทุกข์อย่างมาก^{c214}

¹³จงเอาใจใส่อบรมลูกอย่างเคร่งครัดและต่อเนื่อง

แล้วท่านจะไม่ต้องเสียใจเพราะความไม่รู้จักระอายของเขา

สุขภาพ

¹⁴คนจนที่ร่างกายแข็งแรงและมีสุขภาพดี

ย่อมดีกว่าคนร่ำรวยที่มีโรคภัยเบียดเบียน

¹⁵สุขภาพดีและกำลังเข้มแข็งมีค่ามากกว่าทองคำทั้งโลก

210^f ส่วนวนแปลโบราณภาษาละตินว่า "อย่าปล่อยให้เขาทำกับท่านเหมือนเป็นคนแปลกหน้า"

211^g "ถูกคนในบ้านตำหนิ" – ส่วนวนแปลโบราณภาษาละตินว่า "ถูกตำหนิว่าเป็นคนแปลกหน้า"

212^{30 a} "ผู้แค้น" – ในวัฒนธรรมของชาวอิสราเอล หมายถึงญาติสนิทซึ่งมีสิทธิจะไถ่ที่ดินที่เป็นมรดกของตระกูลคืนมา หรือแค้นแทนชีวิตของญาติที่ถูกฆ่า (ดู นคร 2:20 เซ็งอรรถ g; 4:4) แต่ยังมีหมายถึงผู้ที่ป้องกันผู้ถูกเบียดเบียนด้วย

213^b "ใช้ผ้าพันแผล" – ไม่ชัดเจนว่า "บาดแผล" ที่กล่าวนี้หมายถึงบาดแผลที่ลูกจะต้องรับเพราะดำเนินชีวิตเหลวแหลก หรือหมายถึงบาดแผลของพ่อที่ได้รับจากลูกเนรคุณ

214^c ต้นฉบับภาษากรีกละข้อ 11ข – 12ก และข้อ 12ง. แต่ข้อความเหล่านี้พบได้ในสำเนาโบราณภาษากรีก Gk 248, ในต้นฉบับภาษาฮีบรู และสำนวนแปลโบราณภาษาละติน

ร่างกายที่แข็งแรงย่อมดีกว่าทรัพย์สมบัติมหาศาล
¹⁶ไม่มีทรัพย์สมบัติใดดีไปกว่าสุขภาพแข็งแรง
ไม่มีความยินดีใดเหนือกว่าความสุขใจ
¹⁷ความตายย่อมดีกว่าการมีชีวิตขมขื่น
การพักผ่อนนันทินทรีย์ย่อมดีกว่าโรคเรื้อรัง
¹⁸อาหารอร่อยใส่ในปากผู้ป่วยที่เบื่ออาหาร
ย่อมเหมือนของเช่นถวายเป็นบนหลุมศพ^{d215}
¹⁹ของถวายเป็นรูปเคารพมีประโยชน์ใดเล่า
เพราะรูปเคารพกินไม่ได้ ดมกลิ่นไม่ได้
ผู้ป่วยที่ท้องพระผู้เป็นเจ้าของเจ้าทรงลงโทษก็เป็นเช่นนี้^{e216}
²⁰เขาได้แต่มอง แล้วต้องถอนใจ
เช่นเดียวกับคนที่ที่สวมกอดสาวพรหมจารีแล้วต้องถอนใจ

ความยินดี

²¹อย่าปล่อยให้จิตใจให้โศกเศร้า
อย่าคิดมากจนต้องทรมานใจ
²²มนุษย์มีชีวิตอยู่ได้เพราะจิตใจเบิกบาน
ความร่าเริงทำให้มนุษย์อายุยืน
²³จงขจัดความกังวล^{f217} ปลอบใจให้เข้มแข็ง
จงขับไล่ความโศกเศร้าไปเสีย
เพราะความโศกเศร้าทำให้หลายคนต้องล้มจม
และไม่เป็นประโยชน์แก่ผู้ใดเลย
²⁴ความอิจฉาและความโกรธทำให้อายุสั้น
ความกังวลทำให้แก่ก่อนเวลา^{g218}
²⁵ผู้มีใจเบิกบานมีความสุขเมื่อกินอาหาร
เขาจะกินสิ่งใดก็อร่อยทั้งนั้น^{h219}

ทรัพย์สมบัติ

31. ¹นอนไม่หลับเพราะอยากรวยทำให้ร่างกายทรุดโทรม
ความกังวลถึงทรัพย์สมบัติทำให้นอนไม่หลับ
²ความกังวลที่นอนไม่หลับทำให้ความง่วงหายไป^{a220}
เป็นเหมือนโรคภัยทำให้นอนไม่หลับ
³เศรษฐกิจงานเหน็ดเหนื่อยเพื่อสะสมทรัพย์สมบัติ
เมื่อเลิกทำงาน เขาก็จมอยู่กับความสำราญ
⁴คนยากจนทำงานเหน็ดเหนื่อยแทบจะไม่พอกิน
ถ้าเขาเลิกทำงาน เขาก็จะยิ่งขัดสน
⁵ผู้ที่รักทองคำจะเป็นผู้ชอบธรรมไม่ได้
ผู้ที่แสวงหาความร่ำรวย ทรัพย์สมบัติก็จะทำให้เขาหลงทาง^{b221}
⁶หลายคนเสียไปเพราะทองคำ
ทั้งๆ ที่มองเห็นความพินาศอยู่ต่อหน้า^{c222}
⁷ทองคำเป็นกับดัก^{d223}คนที่แสวงหาเงินทองอย่างหลงใหล

215^d "วางบนหลุมศพ" – ดันฉบับภาษาฮีบรูว่า "ต่อหน้ารูปเคารพ"

216^e "ผู้ป่วยที่ท้องพระผู้เป็นเจ้าของเจ้าทรงลงโทษก็เป็นเช่นนี้" หมายถึงผู้ป่วยที่เบื่ออาหาร

217^f "จงขจัดความกังวล" – แปลตามสำเนาโบราณฉบับภูเขาซีนาย (S), ดันฉบับภาษาฮีบรูและตามสำนวนแปลโบราณภาษาซีเรียค – ดันฉบับภาษากรีกที่ใช้กัน (Textus receptus) ว่า "จงรักษาวิญญาณของท่าน"

218^g สำเนาโบราณภาษากรีกทุกฉบับนำข้อความใน 33:16 – 36:10 เข้ามาแทรกไว้ตรงนี้ก่อน 30:25 – 33:16 – แต่สำนวนแปลโบราณภาษาซีเรียคและภาษาละติน รวมทั้งดันฉบับภาษาฮีบรูยังรักษาลำดับข้อความไว้ดังเดิม

219^h "เขาจะกินสิ่งใดก็อร่อยทั้งนั้น" – ดันฉบับภาษาฮีบรูว่า "การมีใจสงบเป็นอาหารบำรุงจิตใจ"

220^{31 a} "ทำให้ความง่วงหายไป" – แปลตามดันฉบับภาษาฮีบรู และสำเนาโบราณภาษากรีกบางฉบับ

221^b "ทรัพย์สมบัติก็จะทำให้เขาหลงทาง" – แปลตามดันฉบับภาษาฮีบรู และสำเนาโบราณภาษากรีกบางฉบับ

222^c "หลายคนเสียไปเพราะทองคำ ทั้งๆ ที่มองเห็นความพินาศอยู่ต่อหน้า" -- ดันฉบับภาษาฮีบรูว่า "เขาว่างใจในไข่มุก แต่ไม่อาจฟันความพินาศไปได้ และจะไม่ได้รับความรอดพ้นในวันที่พระเจ้าทรงตอบแทน"

223^d "กับดัก" – แปลตามตัวอักษรว่า "สิ่งกีดขวางที่ทำให้สะดุด" – แม้ผู้เขียนกล่าวถึงทองคำ แต่เขาคงคิดถึงรูปเคารพที่เป็นทองคำมากกว่า

คนโหดเขลาจะติดกับนั้น
8 เศรษฐีที่คนทั่วไปเห็นว่าไม่มีความผิดยอมเป็นสุข
เขาไม่แสวงหาแต่ทองคำ^{e224}
9 เขาเป็นใคร เราจะได้ยกย่องว่าเป็นสุข
เขาทำสิ่งที่น่าอัศจรรย์ใจในหมู่มนุษย์
10 เขาได้ผ่านการทดลองในเรื่องนี้ แต่เขาดีพร้อม
การทดลองนี้ทำให้เขาภูมิใจ
เขาจะล่วงละเมิดก็ได้ แต่ไม่ได้ล่วงละเมิด
เขาจะทำความชั่วก็ได้ แต่ก็ไม่ได้ทำ
11 ทรัพย์สินของเขาจะมั่นคง
ประชากรที่ขมขื่นจะชมเชยการทำทานของเขา^{f225}

งานเลี้ยง

12 ถ้าท่านไปนั่งโต๊ะงานเลี้ยงใหญ่โต
อย่าแสดงความอยากกินของท่านออกมา
อย่าพูดว่า "มีอาหารกินมากมายอะไรเช่นนี้"
13 จงจำไว้ว่าดาโลภเป็นสิ่งไม่ดี
ไม่มีสิ่งสร้างใดๆ เลวร้ายกว่าดาโลภ
ดาโลภนี้จะร้องไห้ในทุกโอกาส^{g226}
14 เจ้าภาพมองสิ่งใด จงอย่ายื่นมือไปคว้าสิ่งนั้น
อย่าไปแย่งอาหารในงานเดียวกับเขา
15 จงคำนึงถึงความต้องการของผู้อื่นจากความต้องการของท่าน
จงคิดให้ดีกว่าจะทำสิ่งใด^{h227}
16 จงมีมรรยาทⁱ²²⁸ กินสิ่งที่เขาจัดไว้ให้
อย่ากินมูมมาม ท่านจะเป็นที่รังเกียจ
17 จงหยุดกินเป็นคนแรกเพื่อรักษามรรยาท
อย่าเป็นคนตะกละ คนอื่นจะไม่ดูถูกท่าน
18 ถ้าท่านนั่งโต๊ะกับแขกหลายคน
อย่ายื่นมือหยิบอาหารก่อนผู้อื่น
19 ผู้มีมรรยาทกินน้อยพอรองท้อง
เมื่อไปนอน ก็ยังหายใจได้คล่อง
20 กินพอประมาณ จะนอนหลับสบาย
ตื่นแต่เช้า จิตใจปลอดโปร่ง
การนอนไม่หลับ อาเจียน ปวดท้อง
เป็นผลร้ายที่คนตะกละได้รับ
21 ถ้าท่านถูกบังคับให้กินมากเกินไป
จงลุกขึ้น ไปอาเจียน^{j229} แล้วจะรู้สึกดีขึ้น
22 ลูกเอ๋ย จงฟังเถิด อย่าแกล้งทำเป็นไม่ได้ยิน
ในที่สุดท่านจะพบว่าคำพูดของข้าพเจ้าเป็นความจริง
ท่านทำสิ่งใด จงทำแต่พอประมาณ^{k230}
แล้วโรคภัยจะไม่มาฟ้องท่านเลย
23 ทุกคนจะยกย่องผู้จัดงานเลี้ยงใหญ่
และเป็นพยานที่ไว้ใจได้ถึงจิตใจดีของเขา
24 คนทั้งเมืองจะพูดถึงคนตระหนี่ที่จัดงานเลี้ยง
และเป็นพยานถึงความตระหนี่ของเขาอย่างละเอียด

224^e "ทองคำ" – ต้นฉบับภาษาฮีบรูว่า "มันโมน" (mammon) ซึ่งเป็นคำที่ยืมมาจากภาษาอารามิก และพบบ่อยๆ ในหนังสือของบรรดาธรรมจารย์ -- เทียบ มธ 6:24; ลก 16:9,11,13.

225^f "ชมเชยการทำทานของเขา" เป็นการกล่าวพาดพิงถึงธรรมเนียมของชาวยิวที่จะประกาศชื่อของผู้มีพระคุณต่อผู้มาขมขื่นกันในศาลาธรรม

226^g "ทุกโอกาส" – แปลตามต้นฉบับภาษาฮีบรู – ต้นฉบับภาษากรีกว่า "บนใบหน้าของทุกคน"

227^h ประโยคนี้ในต้นฉบับภาษาฮีบรูว่า "จงคิดถึงสิ่งที่ท่านไม่ชอบ"

228ⁱ "จงมีมรรยาท" – แปลตามต้นฉบับภาษาฮีบรู – ต้นฉบับภาษากรีกละคำนี้

229^j "ไปอาเจียน" – แปลตามต้นฉบับภาษาฮีบรูและสำเนาโบราณภาษากรีกบางฉบับ – ต้นฉบับภาษากรีกที่ใช้กัน (Textus receptus) ว่า "ขณะที่กำลังกินเลี้ยงกันอยู่"

230^k "พอประมาณ" -- แปลตามต้นฉบับภาษาฮีบรู – ต้นฉบับภาษากรีกว่า "ท่านจะทำอะไรก็จงพร้อม"

เหล้าองุ่น

²⁵อย่าอวดเก่งเมื่อดื่มเหล้า
เพราะเหล้าทำให้หลายคนต้องพบความหายนะ
²⁶เดาไฟพิสูจน์ว่าเหล็กกล้าแข็งเพียงไร
เหล้าก็แสดงนิสัยของคนยโสโอหัง เมื่อเมาแล้วทะเลาะวิวาท
²⁷เหล้าองุ่นเป็นเหมือนชีวิตสำหรับมนุษย์
ถ้าดื่มแต่พอประมาณ
ถ้าไม่มีเหล้าองุ่น ชีวิตจะเป็นอย่างไร
พระเจ้าทรงสร้างเหล้าองุ่นเพื่อให้มนุษย์มีความยินดี
²⁸การดื่มเหล้าองุ่นพอประมาณตามโอกาส
ทำให้ใจเบิกบาน และจิตวิญญาณเข้มแข็ง
²⁹แต่ถ้าดื่มเหล้าองุ่นมากเพราะกลัดกลุ้มหรืออวดเก่ง²³¹
ก็ทำให้จิตใจขมขื่น
³⁰คนโง่ที่ดื่มจนเมาจะโกรธมากเป็นผลร้ายแก่ตนเอง
ทำให้กำลังถดถอย ทั้งยังก่อให้เกิดบาดแผล
³¹เมื่อกินเหล้าร่วมกัน อย่าตำหนิคนที่นั่งข้างๆ
และอย่าล้อเลียนเขาเมื่อเขากำลังสนุก
อย่าต่อว่าเขาเลยแม้แต่คำเดียว
อย่าทวงหนี้กวนใจเขา

การวางตัวในงานเลี้ยง

32. ¹ถ้าท่านได้รับเชิญให้เป็นผู้จัดงานเลี้ยง^{a232} อย่าหยิ่งผยอง
จงวางตนเหมือนผู้รับเชิญคนอื่นๆ
จงเอาใจใส่ดูแลผู้อื่น แล้วจึงไปนั่ง
²เมื่อทำหน้าที่เสร็จแล้ว ท่านจึงเข้าประจำที่ ร่วมรื่นเริงยินดีกับเขา
ท่านจะได้รับมงกุฎเป็นรางวัล^{b233}ที่ได้จัดงานอย่างดี
³ท่านผู้อาวุโส จงพูดเถิด เพราะท่านมีความเหมาะสม
จงพูดแต่พอควร เพื่อจะไม่รบกวนการเล่นดนตรี^{c234}
⁴เมื่อฟังดนตรี อย่าพูดมากเกินไป
และอย่าอวดฉลาดผิดกาลเทศะ
⁵แก้วโกเมนประดับแหวนตราทองคำฉันใด
วงดนตรีบรรเลงก็ทำให้งานเลี้ยงรื่นเริงฉันนั้น
⁶มรดกประดับหัวแหวนทองคำฉันใด
การขับร้องที่ไพเราะย่อมทำให้การดื่มเหล้าองุ่นชื่นใจฉันนั้น
⁷ท่านที่เป็นหนุ่ม จงพูดเถิด ถ้าจำเป็น
แต่ถ้ามีผู้ถาม อย่าพูดมากกว่าสองครั้ง
⁸จงพูดสั้นๆ ใช้คำน้อย แต่มีเนื้อหามาก
จงทำตนเหมือนคนมีความรู้ แต่พูดให้น้อย
⁹เมื่อท่านอยู่กับคนสำคัญ อย่าติดดินเสมอเขา
อย่าพูดพล่ามเมื่อคนอื่นกำลังพูด
¹⁰ฟ้าแลบนำหน้าฟ้าร้องฉันใด
ชื่อเสียงดีย่อมนำหน้าคนสงบเสงี่ยมฉันนั้น
¹¹จงลุกขึ้นเมื่อถึงเวลา อย่ารออยู่จนเป็นคนสุดท้าย
จงรีบกลับบ้าน อย่าชักช้า
¹²จงสนุกสนานและทำตามใจชอบเมื่ออยู่บ้าน
แต่อย่าทำบาปโดยพูดหยิ่งยโส^{d235}
¹³จงถวายพระพรพระเจ้าผู้ทรงสร้างท่านสำหรับทุกสิ่งเหล่านี้
พระองค์ประทานสิ่งดีๆ แก่ท่านอย่างล้นเหลือ

231^l "อวดเก่ง" – แปลโดยคาดคะเน ต้นฉบับไม่ชัดเจน

232^{32 a} "ผู้จัดงานเลี้ยง" – ในแผ่นดินปาเลสไตน์ ความนิยมจัดงานเลี้ยงใหญ่ได้รับอิทธิพลมาจากชาวกรีกและชาวโรมัน ในงานเช่นนี้ มักจะมีการเลือก "ผู้จัดงาน" โดยจับฉลากหรือลงคะแนนเลือก (ดู 2 มคบ 2:27; ยน 2:8) ต่อมาบรรดาธรรมจารย์มักจะเตือนชาวยิวที่ ยาเกรงพระเจ้าให้ละเว้นการจัดงานเลี้ยงใหญ่ๆเช่นนี้ แต่บุตรสิราไม่ประณามงานเลี้ยงเช่นนี้ เพียงแต่เตือนให้มีมรรยาทในงานเลี้ยง เท่านั้น

233^b "ได้รับมงกุฎเป็นรางวัล" – ดู ปขญ 2:8; อสย 28:1-4.

234^c "การเล่นดนตรี" – คำในภาษากรีกหมายถึงการบรรเลงดนตรี หรือการขับร้องก็ได้

235^d "พูดหยิ่งยโส" -- ต้นฉบับภาษาฮีบรูว่า "เพราะยาเกรงพระเจ้าและไม่ขัดสน"

ความยำเกรงพระเจ้า

¹⁴ผู้ยำเกรงองค์พระผู้เป็นเจ้าย่อมรับการอบรมสั่งสอนจากพระองค์
ผู้แสวงหาพระองค์ตั้งแต่เข้าดรุ ย่อมจะพบความโปรดปราน
¹⁵ผู้ศึกษาธรรมบัญญัติจะได้รับความอึ้งใจ
แต่คนหน้าซื่อใจคดจะสะดุดล้มเพราะธรรมบัญญัติ
¹⁶ผู้ยำเกรงองค์พระผู้เป็นเจ้าจะพบความยุติธรรม
ความชอบธรรมของเขาจะสุกใสเหมือนแสงสว่าง^{e236}
¹⁷คนบาปไม่ยอมรับคำเตือน
เขาจะแก้ตัวเพื่อทำตามใจชอบ^{f237}
¹⁸คนรู้จักคิดไม่ละเลยคำตักเตือน
แต่คนอธรรมและเยอหยิ่งไม่กลัวสิ่งใดทั้งสิ้น^{g238}
¹⁹อย่าทำสิ่งใดโดยไม่คิดเสียก่อน
แล้วท่านจะไม่ต้องเสียใจเมื่อทำเสร็จแล้ว^{h239}
²⁰อย่าเดินไปตามทางที่มีอุปสรรคมากมาย
เพราะท่านจะต้องสะดุดก่อนหิ้นล้มลง
²¹อย่าอันอนใจแม้ทางที่ไม่มีอุปสรรค
²²จงระมัดระวังแม้บุตรของท่าน
²³จงระวังตน²⁴⁰ในทุกสิ่งที่ท่านทำ
การทำเช่นนี้เป็นการปฏิบัติตามบทบัญญัติ
²⁴ผู้วางใจในธรรมบัญญัติย่อมปฏิบัติตามบทบัญญัติ
ผู้วางใจในองค์พระผู้เป็นเจ้าจะไม่ได้รับความเสียหายเลย

33.

¹ผู้ยำเกรงองค์พระผู้เป็นเจ้ายอมเผชิญหน้ากับภัยใดๆ ได้
ถ้าเขาถูกทดลอง พระองค์ก็จะทรงช่วยเขาให้รอดพ้น
²ผู้มีปรีชายอมไม่เกลียดธรรมบัญญัติ^{a241}
ผู้แสวงสร้างปฏิบัติตามธรรมบัญญัติเป็นเหมือนเรือที่อยู่ในพายุ
³มนุษย์ที่รู้จักคิดยอมวางใจในธรรมบัญญัติ^{b242}
สำหรับเขา ธรรมบัญญัตินำเขามาเหมือนคำตอบจากพระเจ้า

⁴จงเตรียมคำพูดของท่านให้ดี แล้วผู้ฟังจะตั้งใจฟังท่าน
จงเรียบเรียงคำสั่งสอนที่ท่านเคยได้รับก่อนจะตอบคำถาม^{c243}
⁵ความรู้สึกของคนโง่เป็นเหมือนล้อเกวียน
ความคิดของเขาเวียนเหมือนแกนล้อ
⁶มิตรที่พูดถากถางเป็นเหมือนม้าที่คึกคะนอง
มันร้องลั่น ไม่ว่าผู้ใดเป็นผู้ขี่

ความแตกต่างในสังคม

⁷ทำไมวันหนึ่งจึงสำคัญกว่าอีกวันหนึ่ง^{d244}
ในเมื่อแสงสว่างของทุกวันตลอดปีก็มาจากดวงอาทิตย์
⁸ก็เพราะว่าองค์พระผู้เป็นเจ้าทรงพระประสงค์ให้ต่างกัน
พระองค์ทรงกำหนดฤดูกาลและงานสมโภชต่างๆ
⁹พระองค์ทรงยกบางวันขึ้นเป็นวันสำคัญและวันศักดิ์สิทธิ์

236^e “พบความยุติธรรม ความชอบธรรมของเขาจะสุกใสเหมือนแสงสว่าง” – ดันฉบับภาษาฮีบรูว่า “เข้าใจความชอบธรรมและจะวางแผนได้เด่นชัดออกมาจากความมืด”

237^f “ทำตามใจชอบ” – ดันฉบับภาษาฮีบรูว่า “บิดเบือนธรรมบัญญัติ”

238^g “ผู้รู้จักคิด.....ไม่กลัวอะไรทั้งสิ้น” – ดันฉบับภาษาฮีบรูว่า “ผู้มีปรีชาไม่ปิดบังปรีชาญาณ คนหยิ่งยโสและไม่ยำเกรงพระเจ้าไม่ปฏิบัติตามธรรมบัญญัติ”

239^h “แล้วท่านจะไม่ต้องเสียใจเมื่อทำเสร็จแล้ว” ยังแปลได้อีกว่า “เมื่อท่านกำลังทำสิ่งใดอยู่ ก็อย่าเปลี่ยนใจ”

240ⁱ “ระวังตน” – แปลตามดันฉบับภาษาฮีบรู – ดันฉบับภาษากรีกว่า “จงวางใจตนเอง”

241^{33 a} “ผู้มีปรีชายอมไม่เกลียดธรรมบัญญัติ” -- ดันฉบับภาษาฮีบรูว่า “ผู้เกลียดธรรมบัญญัติยอมไม่มีปรีชา”

242^b “ยอมวางใจในธรรมบัญญัติ” – ดันฉบับภาษาฮีบรูว่า “ยอมเข้าใจพระวาจาของพระยาห์เวห์”

243^c “ก่อนจะตอบคำถาม” – ดันฉบับภาษาฮีบรูว่า “แล้วท่านจึงจะทำ”

244^d “สำคัญกว่าอีกวันหนึ่ง” – ผู้เขียนไม่ต้องการกล่าวถึงความแตกต่างของวันว่าจะสั้นหรือยาว แต่ต้องการกล่าวถึงความแตกต่างทางศาสนาว่าวันใดเป็นวันสำคัญ วันใดเป็นวันธรรมดา (ดู ข้อ 9)

และทรงปล่อยให้วันอื่นๆ ไว้เป็นวันธรรมดา
¹⁰มนุษย์ก็เช่นเดียวกัน ทุกคนล้วนมาจากฝุ่นดิน
 เพราะพระองค์ทรงสร้างอาดัมขึ้นมาจากฝุ่นดิน
¹¹แต่องค์พระผู้เป็นเจ้าของพระองค์ทรงสร้างมนุษย์ด้วยพระปรีชาญาณ^{e245}ยิ่งใหญ่ให้แตกต่างกัน
 ทรงบันดาลให้วิถีชีวิตของเขาไม่เหมือนกัน
¹²พระองค์ทรงอวยพระพรและทรงยกย่องบางคน
 ทรงบันดาลให้บางคนศักดิ์สิทธิ์และมาอยู่ใกล้ชิดพระองค์
 พระองค์ทรงสาปแช่งบางคน ทรงกดเขาให้ต่ำลง
 และทรงขับไล่เขาออกจากตำแหน่ง
¹³ดินเหนียวอยู่ในมือช่างปั้นหม้อซึ่งจะปั้นให้เป็นรูปใดก็ได้^{f246}ตามใจชอบฉันใด
 มนุษย์ก็อยู่ในพระหัตถ์ของพระผู้สร้าง
 ผู้ทรงตอบแทนเขาตามพระวินิจฉัยฉันนั้น

¹⁴ความดีอยู่ต่อหน้าความชั่ว
 ชีวิตอยู่ต่อหน้าความตาย
 ผู้ยำเกรงพระเจ้าก็อยู่ต่อหน้าคนบาปเช่นเดียวกัน^{g247}
¹⁵จงพิจารณาพระราชกิจทั้งปวงของพระผู้สูงสุด
 ทุกสิ่งอยู่เป็นคู่ตรงข้ามกัน

¹⁶แม้ข้าพเจ้าเป็นคนสุดท้ายที่เข้าเวร
 เหมือนคนเดินตามคนเก็บผลองุ่นเพื่อเก็บผลที่เหลือ
¹⁷ข้าพเจ้าก็บรรลุจุดหมายเดชะพระพรขององค์พระผู้เป็นเจ้าของข้าพเจ้า
 เหมือนคนเก็บผลองุ่นนำมาใส่บ่ออย่างจนเต็ม
¹⁸จงรู้เถิดว่า ข้าพเจ้ามิได้ทำงานเพื่อข้าพเจ้าคนเดียว
 แต่ทำงานเพื่อทุกคนที่แสวงหาการเรียนรู้
¹⁹บรรดาหัวหน้าประชากร โปรดฟังข้าพเจ้าเถิด
 ท่านทั้งหลายผู้นำที่ประชุม^{h248} จงตั้งใจฟังเถิด

การเป็นหัวหน้าครอบครัว

²⁰จงอย่าให้บุตร ภรรยา พี่น้อง หรือมิตรสหาย
 มีอำนาจเหนือท่านตราบเท่าที่ท่านยังมีชีวิตอยู่
 อวยกทรัพย์สมบัติของท่านให้แก่ผู้ใด
 เพราะท่านอาจจะต้องเสียใจและต้องขอลับคืนมา
²¹ตราบเท่าที่ท่านยังมีชีวิตอยู่และยังหายใจ
 จงอวยยอมให้ผู้ใดมีอำนาจเหนือท่าน
²²ให้ลูกๆ วอนขอจากท่าน
 ดีกว่าที่ท่านจะต้องไปวอนขอจากเขา
²³ไม่ว่าท่านจะทำงานใด จงวางตนเป็นนายเสมอ
 อย่าให้ผู้ใดทำให้ชื่อเสียงของท่านต้องมัวหมอง
²⁴เมื่อวันแห่งชีวิตของท่านถึงจุดจบ
 เวลาใกล้จะตาย จงแจกจ่ายมรดกของท่าน

ทาสⁱ²⁴⁹

²⁵หญ้า แล และสัมภาระมีไว้สำหรับลา
 อาหาร การตีสั่งสอน และการทำงานมีไว้สำหรับทาส
²⁶จงให้ทาสทำงาน แล้วท่านจะพักผ่อนได้
 ถ้าปล่อยให้มือของเขาว่างงาน^{j250} เขาจะแสวงหาอิสรภาพ

245^e “ด้วยพระปรีชาญาณ” – แปลตามต้นฉบับภาษาฮีบรู – ต้นฉบับภาษากรีกว่า “ด้วยความรู้”

246^f “ปั้นให้เป็นรูปใดก็ได้” – แปลตามสำเนาโบราณภาษากรีกฉบับหนึ่ง และตามสำนวนแปลโบราณภาษาละติน – ต้นฉบับภาษากรีก
 ว่า “ทุกทางของเขา”

247^g ต้นฉบับภาษาฮีบรูและสำนวนแปลโบราณภาษาซีเรียคเสริมว่า “ดังนั้นความดีอยู่ต่อหน้าแสงสว่างอีกด้วย”

248^h “ที่ประชุม” หมายถึง “ศาลาธรรม” ที่ชาวยิวผู้ยำเกรงพระเจ้ามาชุมนุมเพื่อศึกษาเล่าเรียน

249ⁱ เรื่องการปฏิบัติอย่างเข้มงวดต่อทาส ดู อพย 21:20-21; มธ 18:34; ลก 12:46 – กระนั้นก็ดี มิใช่ว่าทาสต้องขึ้นกับนายในทุกเรื่อง
 เขายังมีสิทธิบางประการที่ธรรมบัญญัติกำหนดไว้อย่างละเอียด (อพย 21:1-6, 26-27; ลนด 25:46; ฉธบ 15:12-18 และดูข้อ 30, 31-33
 ของบทนี้ด้วย) เทียบเท่าที่ของนักบุญเปาโลต่อทาส ใน อพ 6:5-9; คส 4:1; ฟม 16.

250^j “แล้วท่านจะพักผ่อนได้” – ต้นฉบับภาษาฮีบรูว่า “เขาจะหาเวลาพักผ่อน” ** “ถ้าปล่อยให้มือของเขาว่างงาน” – ต้นฉบับภาษาฮีบรู
 บางฉบับว่า “ถ้าเขายกหัวขึ้น”

27 แยกและบังเหียนใช้กับคอคโคเพื่อควบคุมฉันใด
ทาสที่เลวกก็ต้องการทราบและการลงโทษควบคุมฉันนั้น
28 จงจับเขาให้ทำงาน เขาจะได้ไม่อยู่ว่างเปล่า^{k251}
เพราะการอยู่ว่างเปล่าสอนให้ทำความชั่วนานาชนิด
29 จงบังคับให้เขาทำงาน เพราะเป็นหน้าที่ของเขา
ถ้าเขาไม่เชื่อฟัง ก็จงจับเขาล่ามโซ่ไว้
30 แต่อย่าเรียกร้องจากผู้ใดมากเกินไป
อย่าทำสิ่งใดผิดความยุติธรรม

31 ถ้าท่านมีทาสคนเดียว จงทำกับเขาเหมือนทำกับตนเอง
เพราะท่านได้เขามาด้วยโลหิต²⁵²
32 ถ้าท่านมีทาสคนเดียว จงทำกับเขาประหนึ่งว่าเขาเป็นพี่น้อง
เพราะท่านต้องการเขาเหมือนต้องการตนเอง
33 ถ้าท่านทำทารุณกับเขา เขาจะหลบหนีไป
แล้วท่านจะไปตามหาเขาทางใดเล่า

ความฝัน^{a253}

34. 1 คนไร้ความคิดหวังแต่สิ่งไร้สาระและหลอกลวง
ความฝันทำให้คนโง่เขลาคิดฟุ้งซ่าน
2 ผู้เชื่อความฝันเป็นเหมือนคนที่คว่ำเงาและไล่จับลม
3 ความฝันไม่ต่างกับกระจกเงา
เมื่อนำไปส่องหน้า สิ่งที่เห็นก็เป็นเพียงภาพสะท้อน^{b254}
4 สิ่งบริสุทธิ์จะออกมาจากสิ่งสกปรกได้อย่างไร
ความจริงจะออกมาจากสิ่งหลอกลวงได้อย่างไร
5 หมอดู การดูโชคชะตา และความฝัน เป็นเรื่องไร้สาระ
เป็นเหมือนจินตนาการของหญิงเจ็บครรภ์ที่จะคลอดบุตร^{c255}
6 ถ้าความฝันมิได้มาจากพระเจ้าผู้สูงสุด
ก็อย่าปักใจเชื่อความฝันนั้น
7 ความฝันทำให้หลายคนหลงทาง
ผู้ที่เชื่อความฝันก็ผิดหวังมาแล้ว
8 ธรรมเนียมปฏิบัติสมบูรณ์แล้วโดยไม่ต้องมีความหลอกลวงนี้
ปรัชญาญาณที่ผู้มีความเชื่อประกาศก็สมบูรณ์อยู่แล้ว^{d256}

ประโยชน์ของการเดินทาง

9 ผู้เดินทางไปหลายแห่งย่อมมีความรู้กว้างขวาง
ผู้มีประสบการณ์มากย่อมพูดได้อย่างมีปรีชา
10 ผู้ที่ไม่เคยเผชิญความลำบากย่อมมีความรู้น้อย
แต่ผู้ที่เดินทางไปหลายแห่งย่อมได้ความรู้เพิ่มเติม
11 ระหว่างการเดินทาง ข้าพเจ้าได้รู้ได้เห็นสิ่งต่างๆ มากมาย
ข้าพเจ้ามีความรู้มากกว่าที่จะบอกเล่าได้
12 ข้าพเจ้าต้องเสี่ยงชีวิตหลายครั้ง
แต่ข้าพเจ้าก็รอดชีวิตมาได้เพราะประสบการณ์เหล่านี้
13 ผู้ยำเกรงพระเจ้าย่อมมีชีวิตยืนนาน
เพราะเขาวางใจในพระองค์ผู้ทรงช่วยให้รอดพ้น
14 ผู้ยำเกรงองค์พระผู้เป็นเจ้าไม่กลัวสิ่งใด
เขาจะไม่หวั่นไหว เพราะพระองค์ทรงเป็นความหวังของเขา

251^k “เขาจะได้ไม่อยู่ว่างเปล่า” – ดันฉบับภาษาฮีบรูว่า “เกรงว่าเขาจะแข็งข้อ(เป็นกบฏ)”

252^l “ด้วยโลหิต” อาจหมายความว่านายต้องเหน็ดเหนื่อยเพื่อหาเงินมาซื้อทาส หรือต้องเสี่ยงชีวิตในสงครามเพื่อจะได้เขลามาเป็นทาส

253^{34 a} ในพันธสัญญาเดิม บางครั้งพระเจ้าทรงใช้ความฝันเพื่อแนะนำสั่งสอนมนุษย์ (ปฐม 28:10-17; 31:10-13,24; 37:5-11; 41:1-36 ฯลฯ – เทียบ กตว 12:6; ตู มธ 1:20-23; 2:13,22 ด้วย) – ธรรมเนียมปฏิบัติและบรรดาประกาศกประณามการเชื่อฝันว่าไม่ใช่วิธีปฏิบัติเพื่อทราบพระประสงค์ของพระเจ้า หรือเพื่ออนาคต (ลนต 19:26; ฉธบ 13:2-6; 18:9-14; ปญจ 5:6; ยรม 29:8) บุตรสิรา ก็ประณามการเชื่อฝันด้วย แต่ยังคงยอมรับว่าในบางกรณีความฝันมาจากพระเจ้าจริงๆ (ข้อ 6)

254^b ความฝันเป็นเหมือนกระจกเงาซึ่งสะท้อนสิ่งที่มีอยู่แล้ว ไม่เพิ่มสิ่งใดใหม่ ไม่น่าความมั่นใจอะไรให้มากขึ้นเลย (ดูข้อ 5)

255^c “เป็นเหมือนจินตนาการของหญิงเจ็บครรภ์ที่จะคลอดบุตร” – แปลตามตัวอักษรว่า “เป็นเหมือนใจของผู้กำลังคลอดใช้จินตนาการ”

256^d บุตรสิราคิดว่าความฝันอยู่ตรงข้ามกับธรรมเนียมปฏิบัติ เพราะความฝันหลอกลวง แต่ธรรมเนียมปฏิบัติและปรัชญาญาณไม่หลอกลวง

¹⁵จิตใจของผู้ยาเกรงองค์พระผู้เป็นเจ้าของเป็นเจ้าย่อมเป็นสุข
ผู้ใดเล่าเป็นที่พึงของเขา ผู้ใดเล่าเป็นผู้ค้ำจุนเขา
¹⁶องค์พระผู้เป็นเจ้าของเจ้าทอดพระเนตรดูแลผู้ที่รักพระองค์
ทรงเป็นผู้ปกป้องทรงพลังและทรงเป็นผู้ค้ำจุนเขาอย่างมั่นคง
ทรงเป็นที่กำบังจากลมร้อนที่แผดเผา และทรงเป็นร่มบังแดดยามเที่ยงวัน
ทรงปกป้องเขาไว้มิให้สะดุด ทรงช่วยเหลือเขามิให้ล้มลง
¹⁷พระองค์ทรงบันดาลให้เขามีกำลังใจ โปรดให้นัยน์ตาของเขาแจ่มใส
และประทานพลานามัย ชีวิต และพระพร

การถวายเครื่องบูชา

¹⁸การนำสิ่งของที่ได้มาอย่างอุทิศธรรมถวายแด่พระเจ้าเป็นเครื่องบูชา ก็เป็นการหลอกลวงพระองค์
พระองค์ไม่พอพระทัยของถวายจากคนชั่วร้าย
¹⁹พระผู้สูงสุดไม่พอพระทัยเครื่องบูชาของคนอธรรม
แม้เขาจะถวายเครื่องบูชามากมาย พระองค์ก็จะไม่ทรงอภัยบาปให้
²⁰ผู้ยึดสิ่งของจากคนยากจนมาถวายเป็นเครื่องบูชา
ก็เป็นเหมือนผู้ฆ่าลูกต่อหน้าพ่อ
²¹ชวากับเกลือประหังชีวิตของคนยากจน
ผู้ที่แย่งชิงแม่อาหารนี้ก็เป็นชาตกร
²²ผู้แย่งชิงอาหารประหังชีวิตของผู้อื่นไป ก็เท่ากับฆ่าเขา
ผู้ไม่ยอมจ่ายค่าจ้างแก่ลูกจ้าง ก็เท่ากับหลอกลวงของเข
²³ถ้าคนหนึ่งสร้าง แล้วอีกคนหนึ่งรื้อ
เขาทั้งสองคนจะได้อะไรเล่า นอกจากทำงานเหนื่อยเปล่า
²⁴ถ้าคนหนึ่งอธิษฐานภาวนา และอีกคนหนึ่งสาปแช่ง
องค์พระผู้เป็นเจ้าของเจ้าจะทรงฟังเสียงของใครเล่า
²⁵ถ้าคนหนึ่งชำระตนให้พ้นมลทินที่ได้จากการแต่ต้องศพ แล้วไปแต่ต้องศพอีก
การชำระมลทินนั้นจะมีประโยชน์อะไร
²⁶คนที่จำศีลอดอาหารชดเชยบาปที่ได้กระทำ
แล้วกลับไปทำบาปอีกก็เช่นเดียวกัน
ผู้ใดเล่าจะฟังคำภาวนาของเขา
เขาจะได้ประโยชน์อะไรจากการถ่อมตนอดอาหารเช่นนี้

ธรรมบัญญัติและการถวายเครื่องบูชา^{a257}

35. ¹การปฏิบัติตามธรรมบัญญัติก็เป็นเสมือนการถวายเครื่องบูชามากมาย
การปฏิบัติตามบทบัญญัติก็เป็นเสมือนการถวายศานติบูชา
²การรู้บุญคุณก็เป็นเสมือนการถวายแป้งสาเลตีเยี่ยม
การให้ทานก็เป็นเสมือนการถวายเครื่องบูชาสรรเสริญพระเจ้า
³สิ่งที่พอพระทัยองค์พระผู้เป็นเจ้าของเจ้าก็คือการละทิ้งความชั่วร้าย
การละเว้นความอุทิศธรรมก็เป็นเสมือนการถวายเครื่องบูชาชดเชยบาป
⁴อย่าเข้าเฝ้าองค์พระผู้เป็นเจ้าของเจ้าโดยไม่นำของถวายมาด้วย
เพราะบทบัญญัติเรียกร้องให้ถวายสิ่งเหล่านี้ทั้งหมด
⁵เมื่อผู้ชอบธรรมถวายสัตว์อ่อนที่เป็นเครื่องบูชาบนพระแท่น^{b258}
กลิ่นหอมฟุ้งก็ลอยขึ้นไปเฉพาะพระพักตร์พระผู้สูงสุด
⁶เครื่องบูชาของผู้ชอบธรรมเป็นที่พอพระทัยองค์พระผู้เป็นเจ้าของเจ้า
พระองค์จะไม่ทรงลืมนั้นเลย
⁷จงถวายเกียรติแด่องค์พระผู้เป็นเจ้าของเจ้าด้วยใจกว้าง
อย่าตระหนี่ผลิตผลแรกจากผลงานที่ท่านทำ
⁸ทุกครั้งที่ท่านถวายเครื่องบูชา จงมีหน้าตายิ้มแย้ม
จงถวายรายได้หนึ่งในสิบส่วนด้วยความยินดี
⁹จงถวายแด่พระผู้สูงสุดให้สมกับพระพรที่ท่านได้รับจากพระองค์^{c259}
ด้วยใจกว้างตามที่ท่านจะทำได้
¹⁰เพราะองค์พระผู้เป็นเจ้าของเจ้าประทานบำเหน็จตอบแทนเสมอ
พระองค์จะประทานรางวัลให้ท่านถึงเจ็ดเท่า

257**35**^a บุตรสิราทั้งสนับสนุนพิธีกรรมอย่างแข็งขันและเน้นการปฏิบัติตามธรรมบัญญัติอย่างเคร่งครัด โดยเฉพาะในเรื่องความยุติธรรมและความรัก ข้อความตอนนี้รวมลักษณะทั้งสองประการ เขาสอนว่าการปฏิบัติตามธรรมบัญญัติก็เป็นการประกอบพิธีกรรมถวายคารวก็แด่พระเจ้าอยู่แล้ว

258^b “ถวายสัตว์อ่อนที่เป็นเครื่องบูชาบนพระแท่น” – แปลตามตัวอักษรว่า “ทำให้พระแท่นบูชาไม้ไผ่”

259^c ต้นฉบับภาษาฮีบรูเสริมข้อความเพิ่มอีกว่า “ผู้ใดให้ท่านแก่คนยากจนก็เท่ากับให้พระเจ้าทรงยิ้ม ใครจะตอบแทนให้เขา ถ้าไม่ใช่พระองค์” – เทียบ สภษ 19:17.

ความเที่ยงธรรมของพระเจ้า

- ¹¹อย่าตัดสินบนพระเจ้า พระองค์จะไม่ทรงรับ
อย่าไว้ใจเครื่องบูชาที่ไม่ชอบธรรม
¹²เพราะองค์พระผู้เป็นเจ้าทรงเป็นผู้พิพากษา
พระองค์ไม่ทรงเลือกที่รักมักที่ชัง
¹³พระองค์ไม่ทรงล่าเหยียดทำให้ผู้ยากจนต้องได้รับความเสียหาย
แต่ทรงฟังคำวอนขอของผู้ถูกข่มเหง
¹⁴พระองค์ไม่ทรงเมินเฉยต่อคำวอนขอของลูกกำพร้า
และไม่ทรงเมินเฉยเมื่อหญิงม่ายระบายความทุกข์แต่พระองค์
¹⁵น้ำตาของหญิงม่ายไหลลงอาบหน้า
เมื่อนางส่งเสียงร่ำร้องฟ้องผู้ทำให้นางมีความทุกข์มิใช่หรือ
¹⁶ผู้ใดเต็มใจรับใช้พระเจ้า^{d260} ย่อมเป็นที่ยอมรับของพระองค์
คำวอนขอของเขาจะขึ้นไปถึงเมฆ
¹⁷คำอธิษฐานของผู้ตัดอ้อยทะเล^{e261} ขึ้นไป
และไม่หยุดจนกว่าเขาจะได้รับความบรรเทา^{f262}
¹⁸จะไม่หยุดจนกว่าพระเจ้าสูงสุดจะเสด็จมาเยี่ยม
และตัดสินประกาศความบริสุทธิ์ของผู้ชอบธรรม
¹⁹องค์พระผู้เป็นเจ้าจะไม่ทรงชักช้า
พระองค์จะไม่ทรงเพียรทนต่อคนเหล่านี้
²⁰แต่จะทรงทำลายอำนาจของผู้ไร้มตตา
และจะทรงลงโทษนานาชาติ
²¹จนกว่าพระองค์จะทรงทำลายล้างบรรดาผู้หยิ่งโสทั้งหลาย
และทรงหักคทาของคนอธรรม
²²จนกว่าจะทรงตอบสนองมนุษย์ตามกิจการของแต่ละคน
และทรงตัดสินงานของมนุษย์ตามเจตนาของเขา
²³จนกว่าจะประทานความยุติธรรมแก่ประชากรของพระองค์
และโปรดให้เขายินดีเพราะพระเมตตา
²⁴พระเมตตาเป็นที่น่ายินดีในยามทุกข์ยาก
เหมือนเมฆฝนในเวลาที่มีความแห้งแล้ง

คำอธิษฐานภาวนาวอนขอการปลดปล่อยและการฟื้นฟูประชากรอิสราเอล^{a263}

36.

- ¹ข้าแต่องค์พระผู้เป็นเจ้า พระเจ้าแห่งจักรวาล
โปรดทรงพระกรุณาและทอดพระเนตรมายังข้าพเจ้าทั้งหลาย
โปรดบันดาลให้นานาชาติยำเกรงพระองค์
²โปรดทรงยกพระหัตถ์ต่อผู้บรรดาชนต่างชาติ
เขาจะได้เห็นพระอานุภาพของพระองค์
³พระองค์ทรงสำแดงความศักดิ์สิทธิ์ของพระองค์ในหมู่ข้าพเจ้าทั้งหลายให้เขาเห็นฉันท
บัดนี้ โปรดทรงสำแดงความยิ่งใหญ่ของพระองค์ในหมู่เขาให้ข้าพเจ้าทั้งหลายได้เห็นฉันทด้วยเถิด
⁴เขาจะได้ยอมรับดังที่ข้าพเจ้าทั้งหลายยอมรับแล้ว
ว่าไม่มีพระเจ้าอื่นใดนอกจากพระองค์ ข้าแต่องค์พระผู้เป็นเจ้า
⁵โปรดทรงกระทำเครื่องหมายอัศจรรย์ใหม่ๆ และทรงกระทำปาฏิหาริย์อื่นๆ
โปรดทรงสำแดงพระสิริรุ่งโรจน์และพระอานุภาพของพระองค์เถิด
⁶โปรดทรงปลุกพระพิโรธ และหลังความกริ้วของพระองค์ลงมา
โปรดทรงทำลายปรปักษ์และกำจัดศัตรูให้สิ้นไป
⁷โปรดทรงเร่งให้วันเวลามาถึงโดยเร็ว
โปรดทรงระลึกถึงพระสัญญาที่ทรงสาบานไว้เถิด
ประชาชนทั้งหลายจะได้เล่าถึงพระราชกิจยิ่งใหญ่ของพระองค์^{b264}
⁸ขอให้พระพิโรธเป็นเสมือนไฟเผาผลาญผู้ที่พยายามหลบหนีไป

260^d "ผู้ใดเต็มใจรับใช้พระเจ้า" – แปลตามตัวอักษรว่า "ผู้บำบัตริศึกษาในความพอใจ" ซึ่งอาจหมายถึงความพอใจของตน ของเพื่อนมนุษย์ หรือของพระเจ้า ก็ได้

261^e "ทะเลมข" หมายความว่า "ขึ้นไปถึงที่ประทับของพระเจ้า" (ดู สดต 68:34; 104:3).

262^f "จนกว่าเขาจะได้รับความบรรเทา" – ต้นฉบับภาษาฮีบรูว่า "จนกว่าจะได้พักผ่อน"

263^{36 a} คำอธิษฐานภาวนาบทนี้แสดงความรู้สึกของชาวยิวใจศรัทธาในช่วงเวลาราวปี 190 ก.ค.ศ. ไม่นานก่อนที่พวกมัคคาบีจะก่อกบฏต่อราชวงศ์เซเลอซิด ในบทภาวนาบทนี้มีการกล่าวถึงการปลดปล่อยในสมัยของพระเมสสิยาห์อยู่ด้วย ซึ่งตามปรกติแล้วแทบจะไม่พบในหนังสือบุตรสิรา – ต้นฉบับภาษาฮีบรูของหนังสือนี้ยังเสริมเพลงสดุดีที่กล่าวถึงพระเมสสิยาห์อีกด้วย (เทียบ บสร 51:12 เซงอรรด d)

ขอให้ผู้ที่กดขี่ประชากรของพระองค์จงพินาศเถิด
⁹โปรดทรงบดขยี้หัวบรรดาผู้นำของศัตรู
 ที่กล้าพูดว่า “ไม่มีใครเก่งเหมือนพวกเรา”
¹⁰โปรดทรงรวบรวมชนทุกเผ่าของยาโคบ
 โปรดทรงคืนแผ่นดินให้เป็นมรดกของเขาเหมือนอย่างที่เคยเป็นในสมัยก่อน^{e265}
¹¹ข้าแต่องค์พระผู้เป็นเจ้า โปรดทรงพระกรุณาประชากรที่ได้รับชื่อตามพระนามของพระองค์
 โปรดทรงพระกรุณาอิสราเอลที่พระองค์ทรงบันดาลให้เป็นบุตรคนแรก
¹²โปรดทรงส่งสารนครศักดิ์สิทธิ์ของพระองค์
 คือกรุงเยรูซาเล็ม สถานที่พำนักของพระองค์
¹³โปรดให้ศิโยนให้ร่องสรรเสริญความยิ่งใหญ่ของพระองค์
 โปรดให้พระวิหาร^{d266}เปี่ยมด้วยพระสิริรุ่งโรจน์ของพระองค์
¹⁴โปรดทรงเป็นพยานให้แก่ประชากรที่ทรงสร้างไว้ตั้งแต่แรกเริ่ม^{e267}
 โปรดทรงบันดาลให้คำพยากรณ์ที่กล่าวไว้ในพระนามของพระองค์เป็นจริงเถิด
¹⁵โปรดประทานรางวัลแก่ผู้ที่วางใจในพระองค์
 ขอให้บรรดาประกาศกของพระองค์เป็นผู้นำเชื่อถือ
¹⁶ข้าแต่องค์พระผู้เป็นเจ้า โปรดทรงฟังคำอธิษฐานภาวนาของบรรดาผู้รับใช้ของพระองค์^{f268}
 และทรงอวยพระพรประชากรของพระองค์ตามถ้อยคำของสมณะอาโรนด้วยเถิด
¹⁷ทุกคนในแผ่นดินจะได้รับรู้ว่า
 พระองค์ทรงเป็นองค์พระผู้เป็นเจ้า เป็นพระเจ้านิรันดร์

การรู้จักแยกแยะ

¹⁸กระเพาะกินอาหารทุกชนิด
 แต่อาหารทุกชนิดอร่อยไม่เท่ากัน
¹⁹ลึนรู้รสเนื้อสัตว์ว่าเป็นสัตว์ชนิดต่างๆ ฉันทัด
 คนฉลาดก็รู้จักวินิจฉัยว่าคำพูดใดไม่จริงฉันทัน
²⁰ใจคิดโกงทำให้เกิดความทุกข์ร้อน
 คนที่มีประสบการณ์มากย่อมรู้ว่าจะตอบสนองเขาอย่างไร

การเลือกภรรยา

²¹หญิงไม่มีสิทธิ์จะเลือกสามี
 แต่ชายเลือกหญิงสาวที่จะเป็นภรรยาได้^{g269}
²²ความงามของหญิงทำให้ใบหน้าของสามีเปล่งปลั่ง
 ทำให้เขาสมหวังมากกว่าสิ่งใด
²³ถ้านางพูดจากอ่อนโยนและอ่อนหวาน
 สามีย่อมมีความสุขมากกว่าชายใดๆ
²⁴ชายที่แต่งงานก็เริ่มมีทรัพย์สินมบัติล้ำค่า
 มีผู้ช่วยที่เหมาะสม^{h270} และมีเสาสลักคอยพยุงตนไว้
²⁵ที่ดินซึ่งไม่มีริ้วอาจถูกปล้นฉันทัด
 ชายที่ไม่มีภรรยาก็เป็นผู้เร่ร่อนและมีความทุกข์ฉันทัน
²⁶ใครเล่าจะไว้ใจโจรผู้มีอาวุธ
 ที่วิ่งไปมาตามเมืองต่างๆ
²⁷ชายที่ไม่มีครอบครัวⁱ²⁷¹ก็เช่นกัน
 คำที่ไหนกันอนที่นั่น

264^b ดัชนีภาษาฮีบรูของข้อนี้อ่านว่า “โปรดทรงเร่งจุดจบเถิด โปรดทรงระลึกถึงเวลาที่กำหนด ใครจะทูลพระองค์ได้ว่า ‘พระองค์ทรงกระทำอะไรอยู่’”

265^c ชาวอิสราเอลในถิ่นแคว้นมีความหวังว่าชนทุกเผ่าของอิสราเอลจะมารวมกันได้อีกครั้งหนึ่ง ความหวังนี้ยังคงเป็นเอกลักษณ์ของชาวยิวที่กลับจากแคว้นเป็นเวลานานแล้วด้วย ชาวยิวคิดเสมอว่าการที่ชนเผ่าต่างๆต้องกระจัดกระจายไปนั้นเป็นเพียงเหตุการณ์ร้ายชั่วคราว แต่เมื่อพระเมสสิยาห์จะเสด็จมา พระองค์จะทรงรวบรวมชนทุกเผ่าเข้ามาเป็นหนึ่งเดียวกันอีก

266^d “พระวิหาร” แปลตามดัชนีภาษาฮีบรู – ดันฉบับภาษากรีกว่า “ประชากร”

267^e “ประชากรที่ทรงสร้างไว้” แปลตามตัวอักษรว่า “สิ่งสร้างของพระองค์” -- พวกธรรมจารย์เคยสอนว่าประชากรอิสราเอลเป็นหนึ่งในหกสิ่งที่พระเจ้าทรงสร้างก่อนจะทรงเนรมิตโลก

268^f “ผู้รับใช้ของพระองค์” แปลตามดัชนีภาษาฮีบรู – ส่วนดัชนีภาษากรีกที่ใช้กันทั่วไปว่า “ผู้อธิษฐานภาวนาต่อพระองค์”

269^g ข้อนี้แปลโดยคาดคะเน – แปลตามตัวอักษรว่า “ผู้หญิงจะรับชายใดๆเป็นสามี แต่บุตรหญิงคนหนึ่งดีกว่าบุตรหญิงอีกคนหนึ่ง”

270^h “ผู้ช่วยที่เหมาะสม” – ดันฉบับภาษาฮีบรูว่า “เมืองที่มีป้อม”

271ⁱ “ครอบครัว” – แปลตามตัวอักษรว่า “รัง”.

มิตรไม่แท้

- 37.** ¹มิตรทุกคนย่อมกล่าวว่า “ฉันก็เป็นมิตรเหมือนกัน”
แต่บางคนเป็นมิตรแต่ชื่อ
²มิตรสหายและเพื่อนที่กลายเป็นศัตรู
เป็นความทุกข์ถึงตายมิใช่หรือ
³ทำไมมนุษย์จึงมีความโน้มเอียงเลวทรามเช่นนี้^{a272}
ความโน้มเอียงที่จะปกคลุมแผ่นดินด้วยความหลอกลวงนี้มาจากไหน
⁴มิตรสหายแสดงความยินดีกับเพื่อนในยามสุข
แต่ในยามทุกข์ก็กลายเป็นศัตรู^{b273}
⁵มิตรสหายร่วมทุกข์กับเพื่อนเพื่อจะได้มีกิน^{c274}
แต่เมื่อมีการต่อสู้ เขาก็ยกโล่ขึ้นป้องกันตนเอง
⁶อย่าลืมนะเพื่อนร่วมใจของท่าน
อย่าลืมนะเขาเมื่อท่านมีทรัพย์สินสมบัติ

ที่ปรึกษา

- ⁷ที่ปรึกษาย่อมให้คำแนะนำ
แต่มีบางคนให้คำแนะนำเพื่อประโยชน์ของตน
⁸จงระวังผู้ที่ยอมให้คำแนะนำแก่ท่าน
จงถามดูเสียก่อนว่าเขาต้องการอะไร
เกรงว่าเขาจะแนะนำท่านเพื่อจะได้ผลประโยชน์
แล้วปล่อยให้ท่านให้เผชิญชะตากรรมของท่านเอง^{d275}
⁹เขาอาจบอกว่า “ท่านเดินทางถูกแล้ว”
แต่แล้วก็จะยืนอยู่ห่างๆ เพื่อดูว่าอะไรจะเกิดขึ้นกับท่าน
¹⁰อย่าปรึกษาคนที่มองท่านในแง่ร้าย
จงช้อนแผนการของท่านจากคนที่อิจฉาท่าน
¹¹อย่าปรึกษาหญิงถึงคู่แข่งของนาง^{e276}
อย่าปรึกษาคนฉลาดถึงเรื่องสงคราม
อย่าปรึกษาพ่อค้าเรื่องการค้าขาย
อย่าปรึกษาผู้ซื้อเรื่องราคา
อย่าปรึกษาคนอิจฉาเรื่องการรู้จัก
อย่าปรึกษาคนใจร้ายเรื่องความเมตตา
อย่าปรึกษาคนเกียจคร้านเรื่องการทำงานใดๆ
อย่าปรึกษาลูกจ้างชั่วคราวเรื่องผลเก็บเกี่ยวตลอดปี
อย่าปรึกษาผู้รับใช้เกียจคร้านถึงงานใหญ่โต
อย่าฟังคนเหล่านี้เพื่อจะได้คำปรึกษาใดๆ
¹²แต่จงคบค้ากับผู้ยำเกรงพระเจ้า^{f277}
ซึ่งท่านรู้ว่าเป็นผู้ปฏิบัติตามบทบัญญัติ
และมีจิตใจเหมือนใจของท่าน
ถ้าท่านพลาดพลั้ง เขาก็จะเห็นใจท่าน
¹³แล้วท่านจงยึดมั่นคำแนะนำจากใจของท่าน
เพราะไม่มีใครใดน่าวางใจมากกว่าคำแนะนำนั้น
¹⁴บางครั้งมนุญธรรมของมนุษย์เตือนเขา
ดีกว่ายามเจ็ดคนที่เฝ้าอยู่บนหอคอย
¹⁵แต่เหนือทุกสิ่งเหล่านี้ จงอธิษฐานภาวนาต่อพระเจ้าผู้สูงสุด
เพื่อท่านจะดำเนินชีวิตในหนทางแห่งความจริง

272^{37 a}. “ทำไมมนุษย์จึงมีความโน้มเอียงเลวทรามเช่นนี้” – แปลตามตัวอักษรว่า “ความโน้มเอียงเลวทรามเอ๋ย ทำไมเจ้าจึงถูกสร้างขึ้น” * ความโน้มเอียงที่นามมนุษย์ให้ทำบาปเป็นประเด็นสำคัญในคำสอนของบรรดาธรรมจารย์

273^b “มิตรสหาย.....กลายเป็นศัตรู” – ข้อนี้ ต้นฉบับภาษาฮีบรูว่า “ผู้ลวงใจสามารถมัดเท้าอาหารกับท่านเป็นเพื่อนแล้ว ในยามทุกข์ เขาก็จะตีห่างจากท่าน”

274^c “เพื่อจะได้มีกิน” – แปลตามตัวอักษรว่า “เพราะเห็นแก่กระเพาะ” – ต้นฉบับภาษาฮีบรูเน้นความแตกต่างระหว่างมิตรแท้กับมิตรไม่แท้ว่า มิตรแท้ต่อสู้กับศัตรู และหยิบอาวุธสู้กับศัตรูเพื่อป้องกันเพื่อนด้วย

275^d “แล้วปล่อยให้ท่านให้เผชิญกับชะตากรรมของท่านเอง” – แปลโดยคาดคะเน ต้นฉบับภาษาฮีบรูว่า “ทำไมสิ่งนี้จึงเกิดขึ้น”

276^e ข้อ 11 นี้ขยายความข้อ 7-8 โดยให้ตัวอย่างของผู้ที่ให้คำปรึกษาเพื่อจะได้ผลประโยชน์ของตนเอง

277^f “ผู้ยำเกรงพระเจ้า” – เทียบ สภษ 1:7 เซ็งอรรถ a – สำหรับบุตรสิรา ความยำเกรงพระเจ้าเป็นปรัชญาญาณที่เหนือกว่าปรัชญาญาณตามประสาโลก

ปรัชญาอันแท้และไม่แท้

- ¹⁶ก่อนจะทำงานใด ควรพูดจากัน⁹²⁷⁸
ก่อนจะทำสิ่งใด ควรคิดให้ดี
¹⁷ความคิดมีรากอยู่ในใจ
และแตกแขนงออกเป็นสี่แขนง^{h279}
¹⁸คือความดีและความชั่ว ชีวิตและความตาย
แต่สิ้นเป็นนายปกครองทั้งสี่สิ่งนี้อยู่ตลอดเวลา
¹⁹บางคนเชี่ยวชาญในการสอนผู้อื่น
แต่ไม่เป็นประโยชน์สำหรับตนเอง
²⁰บางคนพูดเก่ง แต่เป็นที่รังเกียจของผู้อื่น
เขาจะต้องตายเพราะไม่มีอาหารกิน²⁸⁰
²¹องค์พระผู้เป็นเจ้าไม่ทรงให้เขาเป็นที่โปรดปราน
เพราะเขาไม่มีปรัชญาอันแท้เลย
²²บางคนมีปรัชญาสำหรับตนเอง
คำพูดที่แสดงปรัชญาอันแท้ของเขาบังเกิดผลถาวร²⁸¹
²³บุรุษผู้มีปรัชญาอันแท้สอนประชากรของตน
ความรู้ของเขาบังเกิดผลถาวร^{k282}

²⁴บุรุษผู้มีปรัชญาอันแท้ได้รับพรอย่างเต็มเปี่ยม
ทุกคนที่เห็นเขาย่อมกล่าวว่าเขามีความสุข
²⁵ชีวิตของมนุษย์มีจำนวนวันจำกัดอยู่
แต่จำนวนวันของอิสราเอลนั้นไม่ถ้วน
²⁶ผู้มีปรัชญาอันแท้ได้รับความไว้วางใจในหมู่ประชากรของตน
นามของเขาจะดำรงอยู่ตลอดไป

ความรู้จักประมาณ

- ²⁷ลูกเอ๋ย จงบังคับตนตลอดชีวิต
จงดูว่าสิ่งใดทำร้ายท่าน จงหลีกเลี่ยงสิ่งนั้น
²⁸เพราะทุกสิ่งไม่เหมาะกับทุกคน
และไม่ใช่ทุกคนชอบสิ่งเดียวกัน
²⁹อย่าตะกละอาหารอร่อยทุกอย่าง
อย่ากินเพียงเพื่อความอร่อยเท่านั้น
³⁰เพราะกินมากเกินไปเป็นภัยแก่สุขภาพ
การกินไม่รู้จักอิ่มทำให้ปวดท้อง
³¹หลายคนตายเพราะกินมากเกินไป
ส่วนผู้ที่รู้จักบังคับตนจะมีอายุยืนยาว

โรคภัยไข้เจ็บและยารักษา^{a283}

- 38.** ¹จงให้เกียรติแก่แพทย์ตามที่เขาคควรได้รับ^{b284}จากการดูแลรักษาของเขา
เพราะองค์พระผู้เป็นเจ้าทรงเนรมิตเขาด้วย
²การรักษาให้หายจากโรคมาจากพระผู้สูงสุด
และกษัตริย์ยังประทานรางวัลแก่เขา^{c285}ด้วย

278^g "ก่อนจะทำงานใด ควรพูดจากัน" – แปลตามตัวอักษรว่า "คำพูดเป็นการเริ่มต้นของการงานทุกอย่าง"

279^h "แตกแขนงออกเป็นสี่แขนง" – แปลตามต้นฉบับภาษาฮีบรู – ต้นฉบับภาษากรีกว่า "สี่ส่วนปรากฏมาเป็นเครื่องหมายแสดงการเปลี่ยนแปลงของจิตใจ"

280ⁱ ข้อ 19-20 ในภาษาฮีบรูว่า "¹⁹คนหนึ่งอาจมีปรัชญาเป็นประโยชน์แก่ผู้อื่น แต่เป็นคนโง่สำหรับตนเอง ²⁰อีกคนหนึ่งมีปรัชญา แต่ผู้อื่นไม่ชอบเขาเพราะคำพูด เขาจะไม่มีอาหารอร่อยกินเลย"

281^j "ผลถาวร" – ต้นฉบับภาษาฮีบรูว่า "ผลสำหรับร่างกายของเขา"

282^k "ความรู้ของเขาบังเกิดผลถาวร" – ต้นฉบับภาษาฮีบรูว่า "ผลของความรู้ของเขาเป็นของประชากร"

283^{38 a} ขาวยิวใจศรัทธาบางคนอาจคิดว่า การไปพบแพทย์เมื่อเจ็บป่วยแสดงว่าตนขาดความเชื่อต่อพระเจ้า (เทียบ 2 พศด 16:12) แต่บุตรอิสราเอลไข้ที่ตนคิดเช่นนั้นให้ถูกต้อง

284^b "เกียรติที่เขาคควรได้รับ" อาจหมายถึงคำตอบแทนแก่แพทย์ในการรักษาโรค – ต้นฉบับภาษาฮีบรูว่า "จงเป็นมิตรกับแพทย์"

285^c "กษัตริย์ยังประทานรางวัลแก่เขาด้วย" – ไม่ชัดเจนว่า "เขา" ในที่นี้หมายถึง "ผู้ป่วย" หรือ "แพทย์" – ต้นฉบับภาษาฮีบรูว่า "แพทย์ได้รับริชาความรู้จากพระเจ้า และได้รับของประทานจากกษัตริย์ด้วย"

³ความรู้ของแพทย์ทำให้เขามีความภูมิใจ
 เป็นที่เคารพนับถือต่อหน้าผู้ยิ่งใหญ่ในสังคม
⁴องค์พระผู้เป็นเจ้าทรงเนรมิตสมุนไพรมากมาย จากดิน
 ผู้มีปัญญาย่อมไม่รังเกียจสมุนไพรมากมายเหล่านี้
⁵ไม้ท่อนหนึ่งทำให้น้ำจืดได้
 เพื่อให้มนุษย์เห็นพระอำนาจของพระองค์^{d286}มิใช่หรือ
⁶พระองค์ประทานวิชาความรู้แก่มนุษย์
 เพื่อจะทรงได้รับเกียรติเพราะสิ่งนำพิศวงที่ทรงกระทำ
⁷แพทย์ใช้สมุนไพรมากมายรักษาโรคและบรรเทาความเจ็บปวด
 และคนขายยาผสมสมุนไพรมากมายให้เป็นยา
⁸และดังนี้พระราชกิจของพระองค์ก็จะไม่สิ้นสุด^{f288}
 และมนุษย์ทั่วแผ่นดินก็รับสุขภาพจากพระองค์
⁹ลูกเอ๋ย เมื่อลูกเจ็บป่วย จงอย่าท้อแท้
 จงอธิษฐานภาวนาต่อองค์พระผู้เป็นเจ้า และพระองค์จะทรงรักษาลูกให้หาย
¹⁰จงละทิ้งความชั่วร้าย อย่าให้มือเปื้อน
 จงชำระจิตใจให้พ้นบาปทั้งปวง
¹¹จงถวายเครื่องหอมและแบ่งสาส์นที่ดีให้พระองค์ทรงระลึกถึง
 จงถวายเครื่องบูชาดีที่สุดในกำลังความสามารถของลูก^{g289}
¹²แล้วจงเรียกแพทย์เข้ามา เพราะองค์พระผู้เป็นเจ้าทรงเนรมิตเขาด้วย
 อย่าให้เขาทิ้งลูกไปตลอดเวลาที่ลูกต้องการเขา
¹³บางครั้ง แพทย์เท่านั้นอาจรักษาลูกให้หายจากโรคได้
¹⁴เพราะแพทย์ก็อธิษฐานภาวนาต่อองค์พระผู้เป็นเจ้า
 ขอให้ทรงช่วยตนบรรเทาความเจ็บปวด
 และรักษาผู้ป่วยให้หายจากโรค ทำให้กลับมีชีวิต^{h290}
¹⁵ผู้ที่ทำบาปผิดต่อพระผู้สร้างตนมา
 ก็ขอให้เขาต้องเจ็บป่วยจนต้องไปพบแพทย์เถอะⁱ²⁹¹

การไว้อาลัย²⁹²

¹⁶ลูกเอ๋ย จงร้องไห้ไว้อาลัยผู้ตายเถิด
 จงคร่ำครวญแสดงว่าลูกได้รับความทุกข์สาหัส
 แล้วจงปลงศพของเขาตามธรรมเนียม
 จงเอาใจใส่ดูแลหลุมศพของเขาด้วย^{k293}
¹⁷จงร้องไห้อย่างซบซึ้ง คร่ำครวญด้วยความทุกข์ใจ^{l294}
 จงไว้อาลัยให้ผู้ตายอย่างสมเกียรติ
 เป็นเวลาหนึ่งวันหรือสองวัน^{m295}เพื่อมิให้ถูกตำหนิ
 แล้วจงควบคุมความทุกข์ให้คลายโศก
¹⁸เพราะความทุกข์ย่อมนำความตาย
 และใจโศกเศร้าย่อมทำให้หมดกำลังใจ
¹⁹เมื่อมีเคราะห์ร้าย ความทุกข์ก็คงอยู่

286^d "พระอำนาจของพระองค์" – แปลตามต้นฉบับภาษาฮีบรู – ต้นฉบับภาษากรีกชวนให้คิดว่า บุตรสิราไม่นับว่าเรื่องน่าที่ "มาราห์" (อพย 15:25) เป็นอัศจรรย์จากพระเจ้า แต่เป็นเพียงผลตามธรรมชาติจากไม้ที่ทำให้น้ำจืดได้

287^e "สมุนไพรมากมาย" – ต้นฉบับว่า "สิ่งเหล่านี้"

288^f พระราชกิจของพระเจ้าไม่จบลงที่การเนรมิตเท่านั้น แต่ยังคงดำเนินอยู่ต่อไป โดยเฉพาะในการรักษาโรค ที่พระองค์ประทานอำนาจส่วนหนึ่งแก่มนุษย์ (แพทย์) และแก่สิ่งของ (สมุนไพรมากมาย)

289^g "ตามกำลังความสามารถ" – แปลตามต้นฉบับภาษาฮีบรู -- ต้นฉบับภาษากรีกไม่ชัด

290^h "ทำให้ผู้ป่วยกลับมีชีวิต" -- ข้อความนี้อาจเป็นแรงบันดาลใจของความคิดใน ยก 5:14-15 แต่มีเจตนาไม่เหมือนกัน

291ⁱ "ขอให้เขาต้องเจ็บป่วยจนต้องไปพบแพทย์เถอะ" หมายความว่า "ขอให้เขาเจ็บป่วย" เป็นการลงโทษที่เขาได้ทำบาป

292^j พิธีศพของชาวยิวและชาวตะวันออกกลางมักเป็นงานใหญ่ ที่มีกฎระเบียบและข้อปฏิบัติกำหนดไว้อย่างละเอียด ระเบียบต่างๆเหล่านี้เห็นได้จาก ยรม 9:17-18; อสค 24:15-24; อมส 5:16; มธ 9:23; มก 5:38.

293^k "จงเอาใจใส่ดูแลหลุมศพของเขาด้วย" – ต้นฉบับภาษาฮีบรูว่า "อย่าหลบหนีไปเมื่อเขาตาย"

294^l "คร่ำครวญด้วยความทุกข์ใจ" – แปลตามตัวอักษรว่า "ขออนอกจรร้อน" – การขออนอกเป็นเครื่องหมายแสดงการไว้อาลัย – ต้นฉบับภาษาฮีบรูว่า "จงปฏิบัติตามกฎพิธีไว้อาลัย"

295^m "วันหนึ่งหรือสองวัน" – ตาม บสร 22:12 ชาวยิวต้องไว้อาลัยผู้ตายเป็นเวลาเจ็ดวัน แต่เวลาไว้อาลัยอาจสั้นกว่าได้ ตามแต่ว่าพิธีศพจะยิ่งใหญ่ขนาดน้อยเท่าไร

ชีวิตของคนยากจนⁿ²⁹⁶ทำให้ใจเป็นทุกข์
20อย่าปล่อยให้ใจให้อยู่ในความทุกข์
จงไล่ความทุกข์ไป และจงระลึกถึงวาระสุดท้าย^{o297}
21อย่าลืมว่าผู้ตายจะกลับมาอีกไม่ได้
และลูกจะไม่ใช่ประโยชน์แก่เขา แต่จะทำร้ายตนเอง
22“จงระลึกว่าบ้านปลายชีวิต^{p298}ของฉันทจะเป็นบ้านปลายชีวิตของท่านด้วย
เมื่อวานนี้เป็นวาระของฉันท วันนี้เป็นวาระของท่าน”^{q299}
23เมื่อคนตายได้พักผ่อนแล้ว ลูกต้องปล่อยให้การระลึกถึงเขาพักผ่อนด้วย
เมื่อจิตของเขาจากไปแล้ว ก็จงคิดถึงเขาด้วยใจสงบเถิด

งานใช้สติปัญญาและงานฝีมือ^{r300}

24ธรรมชาติต้องการเวลาว่างเพื่อจะมีปรัชญา
ผู้ปฏิบัติงานในหน้าที่น้อยย่อมมีโอกาสเป็นผู้มีปรัชญา
25คนไหนจะเป็นผู้มีปรัชญาได้อย่างไร
เขาภาคภูมิใจเฉพาะการใช้ปฏิภาณ
เพื่อต้อนรับผู้ใด เร่งให้มันทำงาน
เขาคุยถึงแต่เรื่องโคกระบือ
26ใจเขาจดจ่ออยู่เฉพาะรอยไถ
เขานอนไม่หลับเพราะต้องคอยให้อาหารแก่แม่โค
27ช่างไม้และช่างออกแบบตราตราทำงานทั้งวันทั้งคืนก็เช่นเดียวกัน
ช่างแกะสลักตราพยายามคิดหาแบบใหม่ๆ อยู่เสมอ
เขาดังใจแกะสลักให้เหมือนของจริง
ยอมอดนอนเพื่อทำงานให้เสร็จ
28ช่างเหล็กที่นั่งอยู่ใกล้ทั้งก็เช่นเดียวกัน
เขาดังใจตีเหล็ก
ไอร้อนของไฟทำให้ผิวหนังเกรียม
แต่เขาก็ทนสู้ความร้อนจากเตาไฟ
เสียงค้อนทำให้แก้วหูของเขาแทบแตก^{s301}
ตาของเขาจับอยู่ที่แบบของสิ่งที่เขากำลังทำ
เขาดังใจทำงานให้สำเร็จ
แล้วต้องอดนอนเพื่อจะได้ผลงานที่ประณีตงดงาม
29ช่างปั้นหม้อที่นั่งทำงานอยู่ก็เช่นเดียวกัน
เขาใช้เท้าปั้นล้อให้หมุน
หมกมุ่นอยู่กับงานตลอดเวลา
คอยระวังใช้มืออย่างไม่ผิดพลาด^{t302}
30เขาใช้มือปั้นดินเหนียว
ใช้เท้าทำให้ดินอ่อน
เขาดังใจเคลือบผิวภาชนะให้สวยงาม
แล้วต้องอดนอนเพื่อทำความสะอาดเตาไฟ
31คนเหล่านี้วางใจในฝีมือของตน
ต่างก็เชี่ยวชาญ^{u303}ในอาชีพ
32ถ้าไม่มีผู้มีฝีมือเหล่านี้ จะสร้างเมืองขึ้นไม่ได้
ผู้คนจะไม่มีที่อาศัย จะไม่มีคนสัญจรไปมา

296ⁿ “ชีวิตของคนยากจน” – บางคนแปลโดยคาดคะเนว่า “ชีวิตที่มีความทุกข์”

297° “วาระสุดท้าย” – คำภาษากรีกว่า “eschata” แปลยาก อาจหมายถึง “วาระสุดท้าย, อวสานกาล, หรือ อนาคต” ก็ได้ ดู บสร 7:36; 48:24.

298^p “บ้านปลายชีวิตของฉันท” – ผู้เขียนสมมุติว่าผู้ตายกำลังพูดกับผู้อ่าน หมายความว่ามนุษย์ทุกคนต้องตาย (ดู ปฐก 2:17; 3:3-4)

299^q “เมื่อวานนี้เป็นวาระของฉันท วันนี้เป็นวาระของท่าน” – ประโยคนี้อาจหมายความว่า “เมื่อวานนี้ฉันทยังมีชีวิตอยู่ เหมือนกับที่ท่านมีชีวิตอยู่วันนี้”

300^r ข้อความตอนนี้คล้ายกับข้อเขียนในวรรณกรรมของอียิปต์ที่เยาะเย้ยงานอาชีพต่างๆ แต่ บสร กล่าวถึงเพียงงานอาชีพของชาวปาเลสไตน์เท่านั้น

301^s “เสียงค้อนทำให้แก้วหูแทบแตก” – แปลโดยคาดคะเน ต้นฉบับไม่ชัด

302^t “คอยระวังใช้มืออย่างไม่ผิดพลาด” – แปลโดยคาดคะเน – แปลตามตัวอักษรว่า “กิจการของเขาถูกนับไว้” ซึ่งบางคนคิดว่าหมายถึงจำนวนภาชนะที่ช่างปั้นจะต้องผลิตออกมา

303^u “เชี่ยวชาญ” – แปลตามตัวอักษรว่า “มีปรัชญา” – การเป็นช่างฝีมือนับเป็นระดับแรกของปรัชญา (ดู อพย 35:30 – 36:1; 1 พกษ 5:20; 7:13-14) – แต่ “ปรัชญา” ของนายช่างเปรียบไม่ได้กับปรัชญาของธรรมชาติ (ดู บสร 39:1-11)

³³แต่เขาไม่ได้รับเชิญให้เป็นที่ปรึกษาของประชากร
เขาไม่มีตำแหน่งสูงในที่ประชุม
เขาไม่นั่งบนบัลลังก์ผู้พิพากษา
และไม่รู้ข้อกำหนดของกฎหมาย^{v304}
³⁴เขาไม่เด่นในการอบรมสั่งสอน ในการตัดสินความ
เขาแต่งสุภาพไม่เป็นที่^{w305}
แต่งงานของเขาค้าจนโลกไว้
และคำอธิษฐานภาวนาของเขาเกี่ยวกับงานอาชีพของตน

ธรรมจารย์

39. ¹ผู้พิศต้นศึกษาและไต่ตรองธรรมเนียมปฏิบัติของพระเจ้าผู้สูงสุด
ต่างกับผู้ใช้แรงงาน
เขาแสวงหาปรัชญาของบรรดาผู้มีปรีชาในอดีต
เขาใช้เวลาศึกษาคำสอนของบรรดาประกาศก^{a306}
²เขารวบรวมถ้อยคำของบรรดาผู้เรื่องนามไว้
พยายามเข้าใจความคิดลึกซึ้งของคำอุปมา^{b307}
³เขาแสวงหาความหมายที่แฝงอยู่ในสุภาษิต
ครุ่นคิดไตร่ตรองถึงปริศนาของเรื่องอุปมา
⁴เขารับใช้บุคคลสำคัญ
ปรากฏตัวในหมู่ผู้ปกครอง
เขาเดินทางไปต่างแดน^{c308}
เพื่อรู้จักความดีความชั่วของมนุษย์จากประสบการณ์
⁵ตั้งแต่เข้าตรู เขามอบจิตใจแด่องค์พระเจ้าผู้ทรงสร้างเขามา
และวอนขอเฉพาะพระเจ้าผู้สูงสุด
เขาเปล่งเสียงอธิษฐานภาวนา
วอนขอภัยบาปที่ได้ทำ
⁶ถ้าองค์พระเจ้าผู้ยิ่งใหญ่ทรงพระประสงค์
เขาก็จะได้รับจิตแห่งความเข้าใจอย่างเต็มเปี่ยม
เขาจะกล่าวถ้อยคำมากมายที่มีปรีชา
และจะอธิษฐานภาวนาสรรเสริญองค์พระเจ้าผู้เป็นเจ้า
⁷เขาจะปรับปรุงคำแนะนำและความรู้ของตน
จะไต่ตรองถึงความลึกซึ้งของพระเจ้า
⁸เขาจะเปิดเผยคำสั่งสอนที่เขาได้เรียนรู้มาแก่ผู้อื่น
และจะภูมิใจในธรรมเนียมปฏิบัติแห่งพันธสัญญาที่องค์พระเจ้าผู้เป็นเจ้า
⁹คนจำนวนมากจะสรรเสริญสติปัญญาของเขา
จะไม่มีวันลืมเขาเลย
การระลึกถึงเขาจะไม่เสื่อมสลายไป
ชื่อเสียงของเขาจะคงอยู่ทุกยุคทุกสมัย
¹⁰นานาชาติจะกล่าวขวัญถึงปรัชญาของเขา
และที่ประชุมจะยกย่องสรรเสริญเขา
¹¹ถ้าเขามีชีวิตยืนนาน นามของเขาจะรุ่งเรืองมากกว่าคนอื่นนับพัน
และถ้าเขาตาย เขาก็จะมีชื่อเสียงเช่นเดียวกัน^{d309}

การสรรเสริญพระเจ้า

¹²ข้าพเจ้ามีความคิดเต็มเปี่ยมเหมือนดวงจันทร์วันเพ็ญ
ข้าพเจ้าจึงจะอธิบายความคิดเห็นต่อไป

304^v “รู้ข้อกำหนดของกฎหมาย” – แปลตามตัวอักษรว่า “ไต่ตรองถึงพันธสัญญาของการตัดสิน” (เทียบ บสร 45:17)

305^w “แต่งสุภาพไม่เป็นที่” – บางคนแปลว่า “ไม่มีใครพบเขาในหมู่นักปราชญ์”

306^{39 a} คำว่า “ธรรมเนียมปฏิบัติ” “ปรัชญา” และ “คำสอนของบรรดาประกาศก” น่าจะหมายถึงทั้งสามภาคของพระคัมภีร์ (ดู “คำนำของผู้แปล” ข้อ 1,8-10,24-25)

307^b บทบาทสำคัญของธรรมจารย์คือดูแลรักษาพระคัมภีร์ แต่เขายังมีหน้าที่จะต้องอธิบายพระคัมภีร์ให้ประชาชนเข้าใจด้วย (ดู อสร 7:6 เชิงอรรถ c) – สนวนเรื่อง “คำอุปมา” หรือ “mashal” ดู “ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับวรรณกรรมประเภทปรัชญา” ข้อ 3)

308^c บ่อยครั้ง “ธรรมจารย์” ยังเป็นข้าราชการ นักบริหาร หรือทูตด้วย จึงมีโอกาสเดินทางไปต่างประเทศได้

309^d “เขาก็จะมีชื่อเสียงเช่นเดียวกัน” – แปลตามตัวอักษรว่า “เขาทำเพียงพอแล้วสำหรับตน” (ekpoiei) – เป็นข้อความที่เข้าใจยาก บางคนจึงเปลี่ยนพยัญชนะตัวหนึ่งเป็น “empoiiei” ซึ่งน่าจะแปลว่า “เขาทำสำหรับตนเอง” และดูเหมือนจะหมายความว่า “ถ้าธรรมจารย์ตายก่อนที่เขามีชื่อเสียง เขาก็ไม่ควรจะเสียใจ เพราะได้ทำงานสำหรับตนเองจนมีชื่อเสียงแล้ว”

¹³บรรดาลูกใจศรัทธาทั้งหลาย จงฟังข้าพเจ้าเถิด จงเติบโตขึ้น
 เหมือนต้นกุหลาบที่ปลูกไว้ริมธารน้ำ
¹⁴จงส่งกลิ่นหอมให้กระจายไปเหมือนกำยาน
 จงผลิดอกเหมือนต้นลิลลี่
 จงร้องเพลงสรรเสริญประดุจกลิ่นหอมที่กระจายไป
 จงถวายพระพรแด่องค์พระผู้เป็นเจ้าของเจ้าเพราะพระราชกิจทั้งปวงของพระองค์
¹⁵จงประกาศความยิ่งใหญ่แห่งพระนามของพระองค์
 จงประกาศสรรเสริญพระองค์ด้วยเสียงเพลงและเสียงพิณ
 ท่านจะต้องประกาศสรรเสริญพระองค์ดังนี้
¹⁶“พระราชกิจทั้งปวงขององค์พระผู้เป็นเจ้าของเจ้าล้วนดีเยี่ยม
 ทุกสิ่งที่ทรงกำหนดย่อมสำเร็จในเวลาเหมาะสม”
 อย่าถามว่า “ทำไมจึงเป็นเช่นนั้น สิ่งนี้ใช้เพื่ออะไร”
 ทุกสิ่งจะได้รับคำตอบในเวลาเหมาะสม^{e310}
¹⁷เมื่อพระองค์ตรัส น้ำก็หยุดไหล รวมตัวกันเป็นกำแพง
 เมื่อพระองค์เปล่งพระสุรเสียง อ่างน้ำก็เกิดขึ้น³¹¹
¹⁸เมื่อพระองค์ทรงบัญชา ทุกสิ่งก็เกิดขึ้นตามพระประสงค์
 ไม่มีสิ่งใดยับยั้งพระประสงค์ที่จะทรงช่วยให้รอดพ้นได้
¹⁹กิจการทุกอย่างของมนุษย์อยู่เฉพาะพระพักตร์พระองค์
 ไม่มีสิ่งใดพ้นสายพระเนตรไปได้
²⁰พระองค์ทอดพระเนตรเห็นทุกสิ่งตั้งแต่แรกเริ่มจนถึงจุดจบของกาลเวลา
 ไม่มีสิ่งใดน่าประหลาดสำหรับพระองค์
²¹อย่าถามว่า “ทำไมจึงเป็นเช่นนั้น สิ่งนี้ใช้เพื่ออะไร”
 ทุกสิ่งถูกสร้างไว้โดยมีจุดประสงค์
²²พระพรของพระองค์ไหลท่วมทันเหมือนแม่น้ำ^{g312}
 ทำให้แผ่นดินชุ่มเหมือนน้ำท่วม
²³นานาชาติจะได้รับโทษจากพระองค์
 ดังที่ทรงเปลี่ยนน้ำให้กลายเป็นทะเลเกลือ
²⁴หนทางของพระองค์ย่อมตรงสำหรับผู้ศักดิ์สิทธิ์
 แต่สำหรับคนอธรรม หนทางนั้นเต็มไปด้วยอุปสรรค
²⁵พระองค์ทรงสร้างสิ่งดีสำหรับคนดีตั้งแต่แรกเริ่ม
 แต่ทรงเตรียมสิ่งเลวร้าย^{h313}สำหรับคนบาป
²⁶ปัจจัยที่จำเป็นสำหรับชีวิตมนุษย์
 คือน้ำ ไฟ เหล็ก เกลือ
 แ่งสาลี น้ำมัน น้ำผึ้ง
 น้ำมันคั้น น้ำมัน และเครื่องนุ่งห่ม
²⁷สิ่งเหล่านี้ล้วนเป็นสิ่งดีสำหรับผู้ยาเกรงพระเจ้า
 แต่สำหรับคนบาปเป็นสิ่งไม่ดี
²⁸พระเจ้าทรงสร้างลมบางชนิดเพื่อลงโทษ
 และเมื่อทรงพระพิโรธ พระองค์ทรงใช้ลมเหล่านี้เป็นเหมือนแสⁱ³¹⁴
 ในวาระสุดท้าย ลมเหล่านี้จะส่งพลังออกมาอย่างรุนแรง
 และจะดับพระพิโรธของพระผู้สร้าง
²⁹ไฟ ลูกเห็บ ความอดอยาก และความตาย
 ล้วนเป็นสิ่งที่ดีที่ทรงสร้างไว้เพื่อลงโทษ^{j315}

310^e “อย่าถามว่า.....เหมาะสม” – ข้อความสองบรรทัดนี้พบได้ในตัวบทภาษากรีกเท่านั้น เป็นข้อความเกือบซ้ำกับข้อ 21 น่าจะหมายความว่า การทวนถามถึงการจัดการเกี่ยวกับโลกนี้ไม่มีประโยชน์ สักวันหนึ่ง บาปหนึ่งจรวงวัลหรือการลงโทษจากพระเจ้าจะอธิบายความหมายของปรากฏการณ์ที่เรายังไม่เข้าใจในเวลานี้ (ข้อ 21,34) – ผู้มีปรีชาที่ศึกษาไตร่ตรองจะเข้าใจ “เมื่อถึงเวลา” -- ข้อความนี้อาจมีเจตนาตอบโต้ข้อความบางข้อที่แสดงความคิดในแง่ร้ายของปัญญาจารย์

311^f ข้อความในข้อนี้กล่าวพาดพิงถึงอัศจรรย์หลายเรื่องเกี่ยวกับ “น้ำ” ในพระคัมภีร์ เช่น การเนรมิต (ปฐม 1:9), น้ำวินาศ (ปฐม 7:11-12), การข้ามทะเลต้นกก (อพย 14:21-22), การข้ามแม่น้ำจอร์แดน (ยชว 3:16) และบางที่อาจกล่าวถึงความลึกลับของเมฆซึ่งเป็น “อ่างเก็บน้ำ” ที่ไม่มีวันเหือดแห้ง (ดู สดต 104:6-13)

312^g “ท่วมทันเหมือนแม่น้ำ” – ผู้เขียนอาจคิดถึงการที่แม่น้ำในลุ่มน้ำท่วมทำให้เกิดผลดีแก่การกสิกรรม -- ต้นฉบับภาษาฮีบรูว่า “เหมือนแม่น้ำในลุ่ม”

313^h “เลวร้าย” – ต้นฉบับภาษาฮีบรูว่า “ดีหรือเลว”

314ⁱ “เมื่อทรงพระพิโรธ พระองค์ทรงใช้ลมเหล่านี้เป็นเหมือนแส” -- แปลตามสำเนาโบราณภาษากรีก Gk 248 และสำนวนแปลโบราณภาษาซีเรียค – ตัวบทภาษากรีกที่ใช้กัน (Textus receptus) ว่า “ลมเหล่านี้เขียนดีด้วยความโกรธกริ้ว”

315^j หนังสือนอกสารบบพระคัมภีร์ที่ชื่อ “พันธสัญญาของบรรพบุรุษ 12 ท่าน” ว่า “(สวรรค์เบื้องล่าง)เก็บไฟ หิมะ และน้ำแข็งไว้สำหรับวันพิพากษา เพื่อพระเจ้าจะทรงใช้ลงโทษอย่างยุติธรรม เพราะจิตแห่งการแก้แค้นอยู่ที่นั่นเพื่อลงโทษมนุษย์” (ลอนด 3:2) – บุตรสิริศักดิ์

³⁰ ฟันของสัตว์ร้าย แมลงป่อง งูพิษ
และดาบที่ใช้แก้แค้นมิไว้เพื่อทำลายคนอธรรม
³¹ สิ่งเหล่านี้จะยินดีปฏิบัติตามพระบัญชาของพระองค์
อยู่บนแผ่นดิน พร้อมเสมอที่จะตอบสนองความต้องการ
และในเวลาที่กำหนด จะไม่ขัดขึ้นพระบัญชา
³² เพราะเหตุนี้ ข้าพเจ้าจึงมั่นใจตั้งแต่แรกเริ่ม
เมื่อไตร่ตรองแล้ว ก็เขียนว่า^{k316}
³³ "พระราชกิจทั้งปวงขององค์พระผู้เป็นเจ้าล้วนดี
พระองค์จะทรงจัดหาสิ่งจำเป็นทุกอย่างตามเวลา
³⁴ อย่าพูดว่า "สิ่งนี้เร็วกว่าสิ่งนั้น"
ทุกคนจะยอมรับว่าทุกสิ่งมีค่าเมื่อถึงเวลา
³⁵ บัดนี้จงร้องเพลงสุดจิตใจและสุดเสียง
จงถวายพระพรแด่พระนามขององค์พระผู้เป็นเจ้าเถิด"

สภาพน่าสมเพชของมนุษย์^{a317}

40. ¹ ความทุกข์ยากยิ่งใหญ่นี้เป็นชะตากรรมของมนุษย์ทุกคน
ลูกหลานของอาดัมจำต้องแบกแอกหนัก
ตั้งแต่วันคลอดจากครรภ์มารดา
จนถึงวันที่จะต้องกลับ^{b318} ไปสู่แผ่นดินที่เป็นมารดาของทุกคน
² ความกังวลเรื่องอนาคตและวันตาย
ทำให้มนุษย์ครุ่นคิดและมีความกลัวในใจ
³ ตั้งแต่ผู้ประทุษร้ายบนบัลลังก์รุ่งเรือง
จนถึงผู้ต่ำต้อยที่นั่งบนพื้นดินและกองขี้เถ้า
⁴ ตั้งแต่ผู้สวมเสื้อผ้าสีม่วงแดงและสวมมงกุฎ
จนถึงผู้สวมเสื้อผ้าเนื้อหยาบ
ล้วนมีแต่ความโกรธแค้น ความอิจฉา ความวุ่นวายใจ ความกังวล
ความกลัวตาย การชิงดี และการทะเลาะวิวาท
⁵ แม้ในเวลาพักผ่อนคนเดียว
ฝันร้ายในเวลากลางคืนก็มารบกวนจิตใจของเขา^{c319}
⁶ เขาเพิ่งนอนพักผ่อนเพียงชั่วครู่
ขณะที่นอน ก็เหน็ดเหนื่อยเหมือนในเวลากลางวัน^{d320}
ตกใจเพราะฝันร้าย
เหมือนคนที่เพิ่งหนีรอดมาได้จากสนามรบ
⁷ ขณะที่ฝันว่าเพิ่งปลอดภัย เขาก็ตื่นขึ้น
แปลกใจที่กลัวโดยไร้เหตุผล
⁸ นี่เป็นชะตากรรมของสิ่งมีชีวิตทั้งหลาย ตั้งแต่มนุษย์จนถึงสัตว์
แต่คนบาปต้องรับทุกข์ยิ่งกว่านี้ถึงเจ็ดเท่า
⁹ ความตาย เลือด การทะเลาะวิวาท ดาบ
ภัยพิบัติ ความอดอยาก ความทุกข์เข็ญ และโรครະบาด
¹⁰ สิ่งเหล่านี้ล้วนถูกสร้างมาสำหรับคนบาป
เพราะคนเหล่านี้จึงเกิดน้ำวินาศ
¹¹ ทุกสิ่งที่มาจากดินจะต้องกลับไปเป็นดิน
และทุกสิ่งที่มาจากน้ำก็ต้องกลับไปสู่ทะเลอีก^{e321}

คิดด้วยว่าพระเจ้าทรงสงวนภัยพิบัติเหล่านี้ไว้ใช้ลงโทษมนุษย์ แต่ไม่คิดว่าการลงโทษจะเกิดขึ้นเพียงในวาระสุดท้ายเท่านั้น

³¹⁶^k ข้อความตอนนี้เป็นคำนำอย่างสง่าเพื่อสรุปในแง่ดีว่า ทุกสิ่งที่พระเจ้าทรงประสงค์นั้นมีจุดหมายเจาะจง – พระองค์ทรงควบคุมทุกสิ่งไว้และมนุษย์ไม่มีเหตุผลที่จะต้องบ่นว่า ถ้าเขาได้รับความทุกข์ ก็เป็นเพราะเขาสมจะได้รับความทุกข์นั้น

³¹⁷⁴⁰^a ข้อความตอนนี้เกี่ยวกับสภาพน่าสมเพชของมนุษย์ ตรงข้ามกับข้อความในบทที่แล้ว แต่ก็มิได้หมายความว่าผู้เขียนมีความคิดไม่ต่อเนื่องกัน – ความทุกข์ยากของมนุษย์มีเหตุผลอธิบายได้ คือ เป็นผลของบาป (ข้อ 10)

³¹⁸^b "จะต้องกลับไปสู่แผ่นดิน" – แปลตามสำเนาโบราณภาษากรีก Gk 248 และตามต้นฉบับภาษาฮีบรู -- ต้นฉบับภาษากรีกที่ใช้กัน (Textus receptus) ว่า "จะต้องฝังในดิน"

³¹⁹^c ต้นฉบับภาษาฮีบรู (ไม่แน่) และบริบทเสนอความคิดว่า "การนอนหลับนำความคิดที่เจ็บปวดไม่น้อยกว่ามาให้ด้วย" (เทียบ ปรญจ 2:22,23)

³²⁰^d "เหมือนในเวลากลางวัน" – แปลโดยคาดคะเน – ต้นฉบับภาษากรีกว่า "ประหนึ่งวันเฝ้ายาม"

³²¹^e "ทุกสิ่งที่มาจากน้ำก็ต้องกลับไปสู่ทะเลอีก" – ต้นฉบับภาษาฮีบรูว่า "สิ่งที่มาจากเบื้องบนก็กลับไปสู่เบื้องบนอีก" (เทียบ ปรญจ 12:7)

คำคม

- ¹²การให้สินบนและความอยุติธรรมจะถูกขจัดให้สิ้น
แต่ความซื่อสัตย์จะคงอยู่ตลอดไป
- ¹³ทรัพย์สินสมบัติของคนอธรรมจะสูญสิ้นไปเหมือนธรราน้ำที่แห้งอย่างรวดเร็ว
เหมือนฟ้าร้องเสียงดังก่อนมีพายุฝน
- ¹⁴เมื่อผู้ใดใจกว้างให้ของขวัญ ผู้นั้นก็มีความยินดี^{f322}
แต่ผู้ละเมิดธรรมบัญญัติจะพินาศโดยสิ้นเชิง
- ¹⁵ลูกหลานของผู้ไม่ยำเกรงพระเจ้าจะเป็นเหมือนต้นไม้ที่มีกิ่งก้านน้อย
เพราะรากของเขาเน่าอยู่บนหินแข็ง
- ¹⁶ต้นอ้อที่ขึ้นในน้ำหรือตามริมแม่น้ำ
จะถูกตัดก่อนพืชอื่นๆ^{g323}
- ¹⁷แต่คุณความดีเป็นเหมือนอุทยานที่ร่มรื่น
และการให้ทานจะคงอยู่ตลอดไป^{h324}
- ¹⁸ชีวิตของผู้อยู่ได้ด้วยตนเองและมีงานทำก็สุขสบาย
แต่ผู้ที่พบขุมทรัพย์จะสุขสบายมากกว่านั้น
- ¹⁹ลูกหลานและการสร้างเมืองทำให้ชื่อคงอยู่³²⁵
แต่ภรรยาไม่มีที่ใดจะได้รับเกียรติมากกว่านั้น
- ²⁰เหล้าองุ่นและดนตรีกล่อมใจให้เบิกบาน
แต่ความรักปรีชาญาณ^{j326}ทำให้จิตใจเราเริงมากกว่านั้น
- ²¹ขลุ่ยและพิณใหญ่ทำให้การขับร้องไพเราะยิ่งขึ้น
แต่เสียงขับร้องไพเราะน่าจับใจมากกว่านั้น
- ²²ความมีเสน่ห์และความสวยงามทำให้ชื่นตา
แต่ทุ่งหญ้าเขียวน่าชื่นตามากกว่านั้น
- ²³เพื่อนและมิตรสหายยินดีพบกันเสมอ
แต่ภรรยาที่สามียอมยินดีมากกว่านั้น
- ²⁴พี่น้องและผู้อุปถัมภ์ช่วยได้ในยามยาก
แต่การให้ทานช่วยให้รอดพ้นได้มากกว่านั้น
- ²⁵เงินทองทำให้ชีวิตมั่นคง
แต่คำแนะนำที่ดีมีค่ามากกว่านั้น
- ²⁶ทรัพย์สินสมบัติและอำนาจทำให้จิตใจรู้สึกปลอดภัย
แต่ความยำเกรงองค์พระผู้เป็นเจ้าดีกว่านั้น
ผู้ยำเกรงองค์พระผู้เป็นเจ้าไม่ขาดแคลนสิ่งใด
ถ้ามีความยำเกรงพระเจ้า ก็ไม่ต้องการแสวงหาความช่วยเหลืออื่นใดอีก
- ²⁷ความยำเกรงองค์พระผู้เป็นเจ้าเป็นเหมือนอุทยานที่ร่มรื่น
ให้ความคุ้มครองดีกว่าเกียรติยศทั้งปวง

การขอทาน

- ²⁸ลูกเอ๋ย อย่าเลี้ยงชีพด้วยการขอ
ตายเสียดีกว่าเป็นขอทาน
- ²⁹มนุษย์ที่เกาะผู้อื่นกิน
มีชีวิตที่ไม่ควรเรียกว่าชีวิต
การกินอาหารของผู้อื่นทำให้ตนมีมลทิน
บุรุษผู้มีปรีชาและได้รับการอบรมสั่งสอนย่อมระวังตนไม่ทำเช่นนั้น^{k327}
- ³⁰อาหารที่คนไม่มีความละอายขอเขากินหวานในปาก
แต่จะเป็นไฟเผาในท้องของเขา

322^f “เมื่อผู้ใดมีใจกว้างให้ของขวัญ ผู้นั้นก็มีความยินดี” – ดัชนีบทไม่ชัดเจน อาจหมายความว่า “ผู้ชอบธรรมที่มีใจกว้างยอมทำให้ผู้อยู่โดยรอบมีความยินดี”

323^g “ก่อนพืชอื่นๆ” – ดัชนีบทภาษาฮีบรูว่า “ก่อนฝนจะตก”

324^h “คุณความดีเป็นเหมือนสวนอุทยานที่ร่มรื่น และการให้ทานจะคงอยู่ตลอดไป” – ดัชนีบทภาษาฮีบรูว่า “ความเลื่อมใสจะไม่สิ้นคลอน และคุณธรรมคงอยู่ตลอดไป”

325ⁱ ดัชนีบทภาษาฮีบรูเสริมว่า “แต่การค้นพบปรีชาญาณดีกว่าทั้งสองสิ่งนี้ การปลูกพืชและเลี้ยงสัตว์ทำให้ท่านมีชื่อเสียง”

326^j ดัชนีบทภาษาฮีบรูของข้อนี้ว่า “เหล้าองุ่นและการดื่มทำให้ใจเบิกบาน แต่ความรักดีกว่านั้นอีก”

327^k “บุรุษผู้มีปรีชาและได้รับการอบรมสั่งสอนย่อมระวังตนไม่ทำเช่นนั้น” – ดัชนีบทภาษาฮีบรูว่า “การทำเช่นนี้เป็นการทรมานภายในสำหรับผู้มีปรีชา”

ความตาย

41.

¹ความตายเอ๋ย ความคิดถึงเจ้าช่างน่าขมขื่นยิ่งนัก
สำหรับผู้ที่สุขสบายอยู่กับทรัพย์สินสมบัติ
สำหรับผู้ที่ไม่ต้องกังวลกับสิ่งใด และประสบความสำเร็จในกิจการทุกอย่าง
และยังหาความสุขสำราญได้ในชีวิต^{a328}
²ความตายเอ๋ย คำตัดสินของเจ้าเป็นที่น่าปรารถนาสำหรับคนยากไร้อ่อนกำลัง
สำหรับผู้ชรามากและกังวลใจในทุกสิ่ง
ผู้ไม่ยอมรับสภาพของตนและหมดความพากเพียร
³อย่ากลัวคำตัดสินของความตาย
จงระลึกถึงบรรดาผู้ที่มาก่อนและจะมาภายหลังท่าน
⁴เป็นกฎที่องค์พระผู้เป็นเจ้าทรงกำหนดไว้สำหรับมนุษย์ทุกคน
แล้วทำไมท่านจึงไม่ยอมรับพระประสงค์ของพระผู้สูงสุดเล่า
ท่านจะมีชีวิตอยู่สิบปี ร้อยปี หรือพันปี
ในแดนมรณะ ก็ไม่มีผู้ใดบังคับชีวิตอีกต่อไป^{b329}

ชะตากรรมของคนอธรรม

⁵บุตรของคนบาปเป็นเด็กน่ารังเกียจ
ที่เติบโตขึ้นในสังคมของผู้ไม่ยำเกรงพระเจ้า
⁶มรดกของบุตรคนบาปจะพินาศ
ความอับอายจะคงอยู่กับลูกหลานของเขาตลอดไป
⁷บรรดาบุตรจะสาปแช่งบิดาที่ไม่ยำเกรงพระเจ้า
เขาต้องอับอายเพราะความชั่วของบิดา
⁸ท่านทั้งหลายผู้ไม่ยำเกรงพระเจ้าเอ๋ย วิบัติจงเกิดแก่ท่านเถิด
ท่านได้ละทิ้งธรรมบัญญัติของพระเจ้าผู้สูงสุด
⁹เมื่อท่านเกิดมา ท่านก็เกิดมาเพื่อถูกสาปแช่ง^{c330}
เมื่อท่านจะตาย ท่านก็จะรับค่าสาปแช่งเป็นผลตอบแทน
¹⁰ทุกสิ่งทีมาจากดินจะกลับเป็นดินอีกฉันใด
ผู้ไม่ยำเกรงพระเจ้าก็จะผ่านจากค่าสาปแช่งไปสู่ความพินาศฉันนั้น
¹¹การไว้ทุกข์มีไว้สำหรับผู้ตาย
แต่ชื่อเสียงไม่ดีของคนบาปจะไม่ถูกลบล้าง^{d331}
¹²จงเอาใจใส่รักษาชื่อเสียงของท่านไว้ให้ดี เพราะชื่อเสียงนี้จะคงอยู่
มากกว่าทรัพย์สินสมบัติทองคำนับพันเสียอีก
¹³จำนวนวันของชีวิตที่ดีมีอยู่จำกัด
แต่ชื่อเสียงดีจะคงอยู่ตลอดไป

ความรู้จักละอาย

¹⁴ลูกทั้งหลายเอ๋ย จงรักษาคำอบรมสั่งสอนไว้และอยู่ในสันติ
ทั้งปรีชาญาณที่ซ่อนอยู่และขุมทรัพย์ที่ไม่ปรากฏจะมีประโยชน์ใด
¹⁵คนที่ซ่อนความโง่เขลาของตน
ย่อมดีกว่าคนที่ซ่อนปรีชาญาณของตน
¹⁶เพราะฉะนั้น จงตั้งใจฟังคำพูดของข้าพเจ้าเถิด
เพราะเป็นการไม่ดีที่จะละอายในทุกเรื่อง
เช่นเดียวกับเป็นการไม่ดีที่จะขมทุกสิ่ง
¹⁷เมื่อท่านประพฤติผิดศีลธรรม จงละอายบิดามารดา
เมื่อท่านพูดเท็จ จงละอายผู้นำและผู้มีอำนาจ
¹⁸เมื่อท่านได้ทำผิด จงละอายผู้พิพากษาและผู้ปกครอง
เมื่อท่านทำผิดกฎหมาย จงละอายที่ประชุมของประชากร
¹⁹เมื่อท่านทุจริต จงละอายผู้ร่วมงานและเพื่อน
เมื่อท่านลักขโมย จงละอายคนในละแวกเดียวกัน
²⁰จงละอายที่ไม่ปฏิบัติตามคำสาบานและคำสัญญาต่อพระเจ้า

328^a “ยังหาความสุขสำราญได้” – แปลตามต้นฉบับภาษาฮีบรู – ต้นฉบับภาษากรีกว่า “ยังรู้รสอาหารได้”

329^b “ในแดนมรณะ ก็ไม่มีใครบังคับชีวิตอีกต่อไป” – ชีวิตในแดนมรณะเหมือนกันสำหรับทุกคน ดังนั้น เมื่อชีวิตในโลกแม้จะยืนยาวมาก
จบลง ก็ไม่ใช่เรื่องที่ใครจะคิดอีกต่อไป

330^c ด้วยภาษาฮีบรูเสริมว่า “ถ้าท่านให้กำเนิดบุตร เขาก็จะมีความทุกข์ ถ้าท่านสะดุดล้ม ก็เพื่อจะย็นดีตลอดไป”
(แต่ประโยคสุดท้ายนี้น่าจะแปลตามสำนวนแปลภาษาซีเรียคที่ว่า “ถ้าท่านสะดุดล้ม คนอื่นๆจะดีใจ”)

331^d “ชื่อเสียงไม่ดีของคนบาปจะไม่ถูกลบล้าง” – ต้นฉบับภาษาฮีบรูว่า “ร่างกายมนุษย์ล้วนอนิจจัง แต่ชื่อเสียงของผู้ทำความดีจะไม่ถูกลบล้าง”

จงละอายที่จะวางข้อศอกบนขนมปังที่โต๊ะอาหาร^{e332}
²¹จงละอายที่จะดูถูกทั้งผู้ให้และผู้รับ
 จงละอายที่จะไม่ยอมตอบคำทักทาย
²²จงละอายที่จะจ้องมองหญิงโสเภณี
 จงละอายที่ไม่ได้ช่วยเหลือญาติพี่น้อง
²³จงละอายที่ได้ยึดส่วนมรดกและของขวัญของผู้อื่นมาเป็นของตน
 จงละอายที่หมายปองภรรยาของผู้อื่น
²⁴จงละอายที่จะสนิทสนมกับหญิงรับใช้
 และอย่าเข้าไปใกล้เตียงของนาง
²⁵จงละอายที่ได้ด่าว่าเพื่อน
 เมื่อได้ของขวัญแล้วก็อย่าดูหมิ่นเขา
²⁶จงละอายที่จะนำถ้อยคำที่ได้ฟังมาไปเล่าให้ผู้อื่นฟัง
 จงละอายที่ได้เปิดเผยความลับของผู้อื่น
²⁷ถ้าท่านรู้สึกละอายอย่างแท้จริงเช่นนี้
 ท่านจะเป็นที่เคารพรักของทุกคน

42.

¹แต่อย่าละอายในเรื่องต่อไปนี้^{a333}
 และอย่าทำบาปเพราะเกรงใจผู้อื่น
²อย่าละอายธรรมเนียมปฏิบัติของพระเจ้าผู้สูงสุดและพันธสัญญากับพระองค์
 และอย่าละอายที่จะประกาศว่าผู้ไม่ยำเกรงพระเจ้าเป็นผู้บริสุทธิถ้าเขาไม่ผิด^{b334}
³อย่าละอายที่จะช่วยแบ่งค่าใช้จ่ายกับผู้ร่วมงานและเพื่อนเดินทาง^{c335}
 อย่าละอายที่จะแบ่งมรดกกับผู้อื่น
⁴อย่าละอายที่จะตรวจสอบความถูกต้องของตาชั่งและตมน้ำหนัก
 และอย่าละอายที่จะหาคำไร ไม่ว่าจะมากหรือน้อย
⁵อย่าละอายที่จะต่อรองกับพ่อค้า^{d336}
 อย่าละอายที่จะอบรมสั่งสอนบุตรของท่านเสมอๆ
 อย่าละอายที่จะโบยตีผู้รับใช้เลวทรามจนเลือดไหล
⁶ถ้าภรรยาอยาก رؤอยากเห็น ก็ควรใช้ตราผืนกนางไว้
 ถ้ามีคนจำนวนมาก ก็จงเก็บสิ่งของสิ้นกุญแจ
⁷อย่าละอายที่จะนับและชั่งสิ่งของท่านจะฝากไว้กับผู้อื่น
 อย่าละอายที่จะบันทึกทุกอย่างที่ท่านให้หรือรับ
⁸อย่าละอายที่จะตดนิสัยคนโง่
 และอย่าละอายที่จะตดนิสัยผู้ชราคนที่ถกเถียงกับเยาวชน^{e337}
 แล้วท่านจะเป็นผู้ได้รับการอบรมสั่งสอนโดยแท้จริง
 และจะได้รับเกียรติจากทุกคน

บิดาต้องห่วงใยบุตรหญิงของตน

⁹บุตรหญิงทำให้บิดามีความกังวลใจ แม้ไม่แสดงให้ปรากฏ^{f338}
 เป็นความห่วงใยจนทำให้เขาอ่อนไม่หลับ
 เมื่อเธอยังสาว เขาก็เกรงว่าจะไม่มีชายมาสู่ขอ
 เมื่อเธอแต่งงานแล้ว เขาก็เกรงว่าเธอจะไม่ใช่ที่รักของสามี
¹⁰เมื่อยังสาว บิดาก็เกรงว่าเธอจะถูกหลอกหลวง
 ตั้งครรภ์ขณะที่ยังอยู่ในบ้านของบิดา
 เมื่อเธออยู่กับสามีแล้ว เขาก็เกรงว่าเธอจะคิดนอกใจ
 และเมื่อแต่งงานแล้ว เขาก็เกรงว่าเธอจะเป็นหมั้นไม่มีบุตร
¹¹ถ้าบุตรหญิงดีธำรง ก็จงเฝ้าระวังเธอไว้ให้ดี

332^e “วางข้อศอกบนขนมปังที่โต๊ะอาหาร” น่าจะเป็นมรรยาทในการนั่งโต๊ะ – แต่ความเข้าใจเช่นนี้ไม่เข้ากับบริบท -- ด้วยภาษาฮีบรูก็ไม่ชัดเจนเช่นกันเมื่อมีว่า “ไม่ปฏิบัติตามคำสาบานและคำสัญญาต่อพระเจ้า และยื่นข้อศอกบนขนมปัง”

333^{42 a} บุตรสาวจะบอกว่ามีกิจการบางอย่างที่ทำได้ แม้สังคมอาจรังเกียจหรือมีอคติต่อต้าน

334^b “ผู้ไม่ยำเกรงพระเจ้า” อาจหมายถึงคนต่างชาติ -- ชาวอิสราเอลต้องปฏิบัติกับเขาเหมือนปฏิบัติกับชาวอิสราเอลด้วยกัน

335^c “อย่าละอายที่จะช่วยแบ่งค่าใช้จ่าย” – แปลตามตัวอักษรว่า “อย่าอายบัญชีของ...” ** “ผู้ร่วมงานและเพื่อนเดินทาง” – บางคนแปลโดยคาดคะเนว่า “เพื่อนร่วมเดินทาง”

336^d “ต่อรองกับพ่อค้า” – เทียบ บสร 26:29 และ 27:2 ที่กล่าวว่าการค้าขายเป็นบาป แต่ที่นี้บุตรสาวบอกว่าการค้าขายเป็นกิจการถูกต้อง แต่ก็ยังเป็นโอกาสให้ทำบาปได้

337^e “ถกเถียงกับเยาวชน” – ต้นฉบับภาษาฮีบรูว่า “ทำบาปฐานชู้สาว”

338^f “บุตรหญิงทำให้บิดามีความกังวลใจ” – ต้นฉบับภาษาฮีบรูว่า “บุตรหญิงเป็นทรัพย์สมบัติที่ทำให้บิดาผิดหวัง”

เพราะเธอจะทำให้ท่านเป็นที่เยาะเย้ยของศัตรู
เป็นที่ครหาของคนทั้งเมือง มีเรื่องให้คนเขานินทา
ท่านจะต้องอับอายคนทั้งปวง

จรรยาวัตร

- ¹²อย่าจ้องมองความงามของมนุษย์ใดๆ
อย่านั่งจับกลุ่มคุยกับสตรี⁹³³⁹
¹³เพราะแมงกินผ้าออกมาจากเสื้อผ้าฉันใด
ความชั่วร้ายของสตรีก็ออกมาจากสตรีฉันนั้น
¹⁴ความชั่วร้ายของชายยิ่งดีกว่าความใจดีของสตรี
สตรียอมนำความอับอายจนถูกเยาะเย้ย^{h340}

II. พระสิริรุ่งโรจน์ของพระเจ้า

ก. ในธรรมชาติ

- ¹⁵บัดนี้ ข้าพเจ้าจะระลึกถึงพระราชกิจขององค์พระผู้เป็นเจ้า
และจะกล่าวถึงสิ่งต่างๆ ที่ข้าพเจ้าได้เห็น
พระราชกิจขององค์พระผู้เป็นเจ้าเกิดขึ้นด้วยพระวาจาของพระองค์³⁴¹
และสิ่งสร้างทั้งปวงก็เชื่อฟังพระประสงค์ของพระองค์³⁴²
¹⁶ดวงอาทิตย์แสงจ้าส่องสว่างเหนือทุกสิ่ง
พระราชกิจขององค์พระผู้เป็นเจ้าเปี่ยมด้วยพระสิริรุ่งโรจน์ของพระองค์
¹⁷แม้องค์พระผู้เป็นเจ้าไม่ประทานอำนาจแก่บรรดาผู้ศักดิ์สิทธิ์³⁴³
ให้บอกเล่าสิ่งน่าอัศจรรย์ที่ทรงเนรมิตไว้ทั้งหมด
องค์พระผู้เป็นเจ้าผู้ทรงสรรพานภาพก็ทรงบันดาล
ให้ทุกสิ่งตั้งมั่นอยู่ในพระสิริรุ่งโรจน์ของพระองค์³⁴⁴
¹⁸พระองค์ทรงหยั่งดูห้วงสมุทรและใจมนุษย์
และทรงรู้วิถีทางของสิ่งเหล่านี้
พระผู้สูงสุดทรงทราบทุกสิ่ง
และทรงสังเกตเห็นเครื่องหมายแห่งอนาคต^{m345}
¹⁹พระองค์ทรงประกาศทั้งสิ่งที่เกิดขึ้นแล้วและสิ่งที่จะเกิดขึ้น
และทรงเปิดเผยร่องรอยของสิ่งที่ซ่อนเร้นอยู่
²⁰ไม่มีความคิดใดจะหนีพ้นพระองค์ไปได้
ไม่มีแม้แต่ถ้อยคำเดียวที่ซ่อนเร้นจากพระองค์
²¹พระองค์ทรงจัดระเบียบของโลกให้แสดงพระปรีชาญาณยิ่งใหญ่ของพระองค์
เพราะพระองค์ทรงดำรงอยู่เหมือนเดิมตลอดมาตราบนิรันดร์
ไม่มีสิ่งใดมาเพิ่มหรือลดจากพระองค์
พระองค์ไม่ทรงต้องการคำแนะนำของผู้ใด
²²พระราชกิจทั้งปวงของพระองค์น่าประหลาดอย่างยิ่ง
แม้มนุษย์จะเห็นได้เพียงประกายน้อยนิด
²³ทุกสิ่งเหล่านี้มีชีวิตอยู่และดำรงอยู่ตลอดไป
ทุกสิ่งเชื่อฟังพระองค์ในทุกกรณี
²⁴ทุกสิ่งอยู่ตรงข้ามกันเป็นคู่ๆ

339^g “อย่าจ้องมองความงามดงามของมนุษย์ใดๆ อย่านั่งจับกลุ่มคุยกับสตรี” – ต้นฉบับภาษาฮีบรูของข้อนี้ว่า “อย่าปล่อยให้เธออวดความงามแก่ชายใด อย่าให้เธอจับกลุ่มนินทากับสตรีอื่นๆ”

340^h หนังสือสุภาษิต (สภข 5:15 เชิงอรรถ b) กล่าวถึงสตรีในแง่ลบอยู่แล้ว แต่นบรูสิรายังมองสตรีอย่างเคร่งครัดยิ่งกว่านั้นอีก แม้เราจะไม่ต้องคิดว่าข้อความนี้แสดงพฤติกรรมของสตรีโดยทั่วไปเสมอ ถึงกระนั้นคำสอนของธรรมจารย์ในสมัยต่อมาก็ยังอยู่ในแนวเดียวกัน

341ⁱ “พระวาจา” – ข้อนี้สะท้อนคำสอนที่ว่าพระวาจาของพระเจ้าทรงพลังในการเนรมิต (เทียบ บสร 43:26; ปฐก บทที่ 1; สดต 33:6; ปชญ 9:1-2; ยน 1:1 เชิงอรรถ a) – วรรณกรรมประเภทปรีชาญาณโดยทั่วไปมักจะกล่าวว่า “พระปรีชาญาณ” ทรงพลังเนรมิต (ดู สภข 8:22 เชิงอรรถ f)

342^j ข้อความในบรรทัดนี้ไม่มีในต้นฉบับภาษากรีก จึงแปลตามสำเนาโบราณฉบับภูเขาซีนาย (S); ต้นฉบับภาษาฮีบรู และสำนวนแปลโบราณภาษาซีเรียค

343^k “บรรดาผู้ศักดิ์สิทธิ์” หมายถึง “บรรดาทูตสวรรค์” (ดู โยบ 5:1 เชิงอรรถ a)

344^l “ที่องค์พระผู้เป็นเจ้า....ในพระสิริรุ่งโรจน์ของพระองค์” – ต้นฉบับภาษาฮีบรูว่า “องค์พระผู้เป็นเจ้าประทานพลังแก่พลโยธาของพระองค์ให้ตั้งอยู่ต่อหน้าพระสิริรุ่งโรจน์ของพระองค์”

345^m ดวงดาวเป็น “เครื่องหมายของอนาคต” ไม่เพียงแต่เพราะกำหนดความแตกต่างของฤดูกาล (บสร 43:6; ปฐก 1:14-18) แต่ยังเป็นเพราะคนโบราณเชื่อว่าอนาคตถูกเขียนไว้บนท้องฟ้าแล้ว (ยรม 10:2) ข้อนี้ยังอาจกล่าวพาดพิงถึงเครื่องหมายพิเศษที่ประชาชนรอคอยว่าจะกล่าวล่วงหน้าถึงการเสด็จมาของพระเมสสิยาห์ด้วย (มธ 24:29-31)

พระองค์ไม่ทรงสร้างสิ่งใดไว้ให้ภพพระองค์³⁴⁶
²⁵สิ่งหนึ่งส่งเสริมความดีของอีกสิ่งหนึ่ง
ผู้ใดเล่าจะชมความรุ่งเรืองของพระองค์จนอ้อมได้

ดวงอาทิตย์³⁴⁷

43. ¹แผ่นฟ้าแจ่มใสเป็นความภูมิใจของท้องฟ้า
เมื่อมองท้องฟ้า เราก็มองภาพงดงามน่าดู
²ดวงอาทิตย์ที่กำลังขึ้นจากขอบฟ้า
ประกาศว่าพระราชกิจของพระผู้สูงสุดน่าพิศวงยิ่งนัก
³เวลาเที่ยง ดวงอาทิตย์แผดเผาแผ่นดินจนแห้ง
ผู้ใดเล่าจะต้านทานความร้อนของดวงอาทิตย์ได้
⁴เราต้องเป่าไฟในเตาเมื่อทำงานที่ต้องการความร้อน
ดวงอาทิตย์แผดเผาภูเขาเป็นสามเท่า
ส่งเปลวไฟร้อนแรงออกมา
สงรัศมีจนทำให้ตามืดมัว
⁵องค์พระผู้เป็นเจ้าผู้ทรงเนรมิตดวงอาทิตย์ทรงยิ่งใหญ่
ทรงใช้พระวาจาเร่งการโคจรของดวงอาทิตย์

ดวงจันทร์

⁶ดวงจันทร์ตรงต่อเวลาเสมอ
เมื่อกำหนดฤดูกาล และเป็นเครื่องหมายแห่งกาลเวลา
⁷เราดูดวงจันทร์เพื่อกำหนดวันสมโภชต่างๆ
ดวงจันทร์เต็มดวง^{b348}แล้วค่อยๆ ลดขนาดลงจนถึงที่สุด
⁸เดือนได้ชื่อมาจากดวงจันทร์^{c349}
ซึ่งค่อยๆ ขยายตัวขึ้นอย่างน่าพิศวง และมีข้างขึ้นข้างแรม
เป็นเหมือนธงนำกองทัพในที่สูง
ส่องสว่างอยู่บนแผ่นฟ้า

ดาวดาว

⁹ความรุ่งเรืองของดวงดาวเป็นความงามของท้องฟ้า
เป็นเครื่องประดับส่องแสงในที่สูงสุดขององค์พระผู้เป็นเจ้า
¹⁰ดาวดาวทั้งหลายอยู่ประจำที่ตามพระบัญชาของพระเจ้าผู้ศักดิ์สิทธิ์
ไม่เห็นดเนิน้อยที่จะอยู่เวรยามของตน

สายรุ้ง

¹¹จงดุสายรุ้ง และสรรเสริญพระผู้ทรงเนรมิตสายรุ้งขึ้นมาเกิด
รุ้งที่ส่องแสงขางามเหลือเกิน
¹²เป็นสายโค้งสดใสข้ามท้องฟ้า
เหมือนคันธนูซึ่งพระหัตถ์ของพระผู้สูงสุดทรงนำเตรียมยิง

ปรากฏการณ์น้ำพิศวงในธรรมชาติ

¹³พระเจ้าทรงบัญชาให้หิมะตก
ทรงให้ฟ้าแลบวิ่งเร็วตามพระประสงค์
¹⁴เมื่อทรงเปิดพระคลังบนท้องฟ้า
หมู่เมฆก็บินออกมาเหมือนฝูงนก
¹⁵พระอำนาจของพระองค์ทำให้เมฆแข็งตัว
แล้วทรงบดให้เล็กลงเป็นลูกเห็บ
¹⁷เสียงฟ้าร้องของพระองค์ทำให้แผ่นดินหวาดกลัว

346ⁿ ดันฉบับภาษาฮีบรูของข้อนี้ว่า “ทุกสิ่งแตกต่างกัน ไม่มีสิ่งใดถูกสร้างโดยไร้ประโยชน์”

347**43**^a จงเปรียบเทียบความบรรยายความงดงามของธรรมชาติในบทนี้กับข้อความใน ดนล 3:52-90 และ สดต 19:4^a; 136; 145 และ 148 – ดันฉบับภาษากรีกเข้าใจยากสักหน่อย และดันฉบับภาษาฮีบรูซึ่งแตกต่างกับดันฉบับภาษากรีกก็เข้าใจยากด้วยเช่นกัน จึงช่วยอะไรไม่ได้มากนัก

348^b “ดวงจันทร์เต็มดวง” – วันฉลองสำคัญของชาวยิวสองวัน คือฉลองปีสกาและเทศกาลอยู่เพิง (ดู อพย 23:14 เซิงอรรถ d) เริ่มตั้งแต่คืนเดือนเพ็ญ (วันที่ 14 ของเดือน) และมีการฉลองเป็นเวลา 8 วัน.

349^c “เดือนได้ชื่อมาจากดวงจันทร์” – อาจเป็นเพราะว่าคำภาษาฮีบรูที่หมายถึง “ดวงจันทร์” และ “เดือน” เป็นคำเดียวกัน คือคำว่า “y-r-h” – หรือเพราะคำ “hodesh” ซึ่งแปลว่า “ใหม่” ก็เป็นอีกคำหนึ่งที่มีหมายถึง “เดือน” ด้วย – เทียบคำภาษาอังกฤษ “New Moon” ซึ่งแปลว่า “วันขึ้น 1 ค่ำ”

¹⁶เมื่อทรงสำแดงพระองค์ ภูเขาที่สิ้นสะเทือน
 ลมจากทิศใต้พัดมาตามพระประสงค์
¹⁷ลมพายทางทิศเหนือและพายหมันก็เช่นเดียวกัน^{d350}
¹⁸ทรงโปรยหิมะลงมาดลฝูงนกที่บินลงมาบนพื้นดิน
 หิมะตกเหมือนฝูงตึกแดนที่ลงมาเกาะ
 ความขวางามของหิมะขึ้นดำน่าพิศวง
 ภาพหิมะตกชวนให้ประหลาดใจ
¹⁹พระองค์ทรงเทน้ำค้างลงบนแผ่นดินเหมือนเกลือ
 เมื่อน้ำค้างแข็งตัวก็เป็นเหมือนหนามแหลม
²⁰เมื่อลมหนาวจากทิศเหนือพัดมา
 น้ำก็แข็งตัวอยู่บนผิวน้ำ
 และปกคลุมผิวน้ำทั้งหมด
 หิมน้ำไว้เหมือนสวมเสื้อเกราะ
²¹เมื่อลมจากทิศตะวันออกพัดมา ภูเขาที่แห้ง ถิ่นทรก้นดาร์ถูกเผาผลาญ
 หนาก็ถูกทำลายเหมือนถูกไฟเผา
²²แต่เมื่อเมฆหมอกพัดผ่านมา ทุกสิ่งก็มีชีวิตใหม่
 น้ำค้างทำให้แผ่นดินแห้งผากได้รับความสดชื่น
²³พระเจ้าทรงควบคุมห้วงสมุทรตามแผนการของพระองค์
 และทรงปลุกเกาะต่างๆ ไว้ที่นั่น
²⁴ผู้แล่นเรือเล้าถึงภัยในทะเล
 เมื่อฟังเรื่องที่เขาล่า เราก็แปลกใจ
²⁵ที่นั่นมีสิ่งแปลกประหลาดน่าพิศวงมากมาย
 มีสัตว์นานาชนิดและสัตว์ทะเลใหญ่โต
²⁶พระองค์ทรงบันดาลให้ผู้ส่งข่าวของพระองค์เดินทางอย่างปลอดภัย
 ทุกอย่างดำเนินไปตามพระวาจา
²⁷เรายังพูดถึงเรื่องนี้ได้อีกมากมายไม่มีวันจบสิ้น
 ขอพูดแต่เพียงว่า “พระองค์ทรงเป็นทุกสิ่ง”^{e351}
²⁸เราจะมีกำลังสรรเสริญพระองค์ได้จากที่ใดเล่า
 พระองค์ทรงยิ่งใหญ่เหนือพระราชกิจทุกสิ่งที่ทรงกระทำ
²⁹องค์พระผู้เป็นเจ้าทรงเป็นที่เกรงขามและทรงยิ่งใหญ่
 พระอานุภาพของพระองค์น่าพิศวง
³⁰จงถวายพระเกียรติยกย่ององค์พระผู้ผู้ เป็นเจ้าตามความสามารถของท่าน
 จงยกย่องพระองค์เต็มกำลังของท่าน
 อย่าเหน็ดเหนื่อยเลย
 เพราะท่านไม่มีวันจะทำให้เสร็จสิ้นไปได้
³¹ผู้ใดเล่าได้เห็นพระองค์ แล้วพรรณนาถึงพระองค์ได้
 ผู้ใดเล่าจะสรรเสริญความยิ่งใหญ่ของพระองค์ได้ดังที่ทรงเป็น
³²ยังมีสิ่งเร้นลับอีกมากมายที่ใหญ่กว่านี้
 เพราะเราเห็นพระราชกิจของพระองค์เพียงเล็กน้อยเท่านั้น
³³องค์พระผู้เป็นเจ้าทรงเนรมิตทุกสิ่ง
 และประทานปรีชาญาณแก่ผู้ที่ยำเกรงพระองค์

ข. พระสิริรุ่งโรจน์ของพระเจ้าในประวัติศาสตร์ของชาวอิสราเอล

คำยกย่องบรรพบุรุษ^{a352}

- 44.** ¹เราจงสรรเสริญบุคคลเรื่องนาม^{b353} เกิด
 คือบรรพบุรุษของเราตามลำดับมา
²องค์พระผู้เป็นเจ้าประทานเกียรติยศ^{c354} มากมายแก่เขา

350^d ข้อ 16-17 นี้ได้เรียงลำดับใหม่ตามต้นฉบับภาษาฮีบรู

351^e “พระองค์ทรงเป็นทุกสิ่ง” – ไม่ใช่ในความหมายของปรัชญา “สรรพเทวนิยม” (Pantheism) – บุตรสิดาคิดว่าสิ่งสร้างทั้งหลายล้วนมาจากพระเจ้า เขาย้ำอยู่เสมอว่าพระองค์ทรงอยู่เหนือสรรพสิ่ง (ข้อนี้ และข้อ 28) และสรรพสิ่งล้วนเป็นของพระองค์

352⁴⁴ ^a คำยกย่องบรรพบุรุษในบทนี้สะท้อนความคิดของชาวยิวใจศรัทธาคนหนึ่งในศตวรรษที่ 2 ก.ค.ศ. เกี่ยวกับประวัติศาสตร์ของประชากรของตน (เทียบ 1 มคบ 2:51-64)

353^b “บุคคลเรื่องนาม” – คำในต้นฉบับภาษาฮีบรูที่นี้ (hesed) เป็นคำเดียวกันกับที่ใช้ในข้อ 10 ซึ่งในภาษากรีกแปลโดยใช้คำว่า “มีคุณธรรม” – “บรรดาผู้มีคุณธรรม” (‘hasidim’ ในภาษาฮีบรู – ดู 1 มคบ 2:42; 7:13) หมายถึงชาวยิวที่ซื่อสัตย์ต่อพระเจ้าและธรรมบัญญัติในสมัยที่ถูกราชวงศ์เซเลเวอขัดเบียดเบียน และพวกมีคดาบีก่อการกบฏต่อต้าน

354^c “เกียรติยศ” – ข้อ 2-9 อาจหมายถึง “เกียรติยศ” ประสามมนุษย์ที่เข้าใจกันโดยทั่วไป แม้นอกแวงดวงของชาวอิสราเอล คือผู้ที่เคย

ทรงสาแดงความยิ่งใหญ่ของพระองค์ตั้งแต่โบราณกาล

³บางคนเป็นกษัตริย์ปกครองอาณาจักรของตน

เป็นคนเรื่องนามเพราะอำนาจ

บางคนให้คำปรึกษาที่ชาญฉลาด

และประกาศพระวาจาของพระเจ้า

⁴บางคนให้คำปรึกษา เป็นผู้นำประชากร

อบรมสั่งสอนประชากรด้วยถ้อยคำที่มีปรีชา^{d355}

⁵บางคนแต่งทำนองเพลงไพเราะ

และเขียนบทประพันธ์เล่าเรื่องต่างๆ

⁶บางคนเป็นเศรษฐีมีอำนาจ

ดำเนินชีวิตอยู่ในบ้านอย่างสงบ

⁷คนเหล่านี้ทุกคนได้รับเกียรติจากผู้คนร่วมสมัย

ซึ่งภูมิใจในตัวเขาตลอดชีวิต

⁸เขาบางคนทิ้งชื่อเสียงไว้ให้ชนรุ่นหลังคิดถึง

และสรรเสริญเขาจนถึงวันนี้

⁹แต่บางคนไม่มีผู้ใดระลึกถึงเลย

เขาสูญไปเหมือนไม่เคยเกิดมา

เหมือนไม่เคยมีชีวิตอยู่

ทั้งตัวเขาและบุตรหลานต่อจากเขา

¹⁰แต่บรรพบุรุษของเราเป็นผู้มีคุณธรรม

คุณงามความดีของเขาไม่มีวันถูกลืม^{e356}

¹¹มรดกมีค่ายังคงอยู่กับเชื้อสายของเขา

คืออยู่กับลูกหลาน

¹²เชื้อสายของเขาชื่อสัตย์ต่อพันธสัญญา

ลูกหลานต่อมาก็ชื่อสัตย์ตามแบบเขาด้วย

¹³เชื้อสายของเขาจะดำรงอยู่ตลอดไป

ความรุ่งเรืองของเขาจะไม่ถูกลบล้างเลย

¹⁴ศพของเขาถูกฝังไว้อย่างสงบ

แต่ชื่อเสียงของเขาจะคงอยู่ตลอดไป

¹⁵ชุมชนต่างๆ จะประกาศปรีชาญาณของเขา

ที่ประชุมจะสรรเสริญเขา

เอโนค

¹⁶เอโนคเป็นที่พอพระทัยขององค์พระผู้เป็นเจ้า พระองค์จึงทรงรับเขาไปอยู่กับพระองค์

เป็นแบบอย่างให้ชนรุ่นหลังได้กลับใจ^{f357}

โนอาห์

¹⁷พระเจ้าทรงพบว่าโนอาห์เป็นคนชอบธรรมและดีพร้อม

เมื่อพระองค์ทรงลงโทษมนุษยชาติ ก็ทรงใช้เขารักษามนุษยชาติไว้

เพราะเห็นแก่เขา คนกลุ่มหนึ่งจึงรอดชีวิตอยู่บนแผ่นดิน^{g358}ในสมัยที่เกิดน้ำวนาศ^{h359}

¹⁸พระเจ้าทรงทำพันธสัญญานี้ⁱ³⁶⁰กับเขา

เพื่อมิให้น้ำวนาศทำลายสิ่งมีชีวิตทั้งหลายอีก

บาเพ็ญความดีในชีวิตจะมีผู้ระลึกถึงตลอดไป ส่วนตั้งแต่ข้อ 10 ผู้เขียนคิดถึง "เกียรติยศ" ที่แตกต่างออกไปของบรรพบุรุษชาวอิสราเอลเท่านั้น – แต่บางคนคิดว่าข้อ 2-9 หมายถึงเกียรติยศของชาวยิวบางคนด้วยโดยไม่เจาะจง และตั้งแต่ข้อ 10 จะยกย่องเจาะจงเพียงบางคนโดยละเอียด

355^d ข้อ 4 ของต้นฉบับภาษาฮีบรูว่า "บางคนปกครองนานาชาติโดยวางแผน บางคนเป็นข้าราชการมีความคิดลึกซึ้ง บางคนเป็นนักประพันธ์ที่เชี่ยวชาญ เป็นผู้สั่งสอนตามธรรมประเพณี"

356^e "คุณงามความดีของเขาไม่มีวันถูกลืม" – ต้นฉบับภาษาฮีบรูว่า "ความหวังของเขาไม่มีสิ้นสุด" ซึ่งสะท้อนความหวังจะมีชีวิตอมตะ แต่ต้นฉบับภาษากรีกไม่มีความคิดนี้เลย

357^f "เป็นแบบอย่างให้ชนรุ่นหลังกลับใจ" – ต้นฉบับภาษาฮีบรูว่า "เป็นตัวอย่างของความเข้าใจ" ซึ่งอาจเป็นการพาดพิงถึงหนังสือออกสารบบพระคัมภีร์ที่ชื่อว่า "ความลับของเอโนค" ซึ่งกล่าวว่าเอโนคเป็นพยานถึงความรู้สึกกล้าที่เขาเปิดเผยให้มนุษย์ได้รู้ – ต้นฉบับภาษาละตินว่า "เพื่อนานาชาติให้กลับใจ"

358^g "คนกลุ่มหนึ่งจึงรอดชีวิตเหลืออยู่บนแผ่นดิน" – แปลโดยคาดคะเน – บุตรหลานาคำสอนของประกาศกเรื่อง "คนที่เหลือรอดชีวิต" (the remnant) ซึ่งจะเป็นผู้นำความรอดพ้นมาให้เพื่อนร่วมชาติหลังภัยพิบัติ (ดู อสย 4:3 เซ็งอรรถ C) มาใช้กับเรื่องของโนอาห์

359^h "ในสมัยที่เกิดน้ำวนาศ" – ต้นฉบับภาษาฮีบรูว่า "น้ำวนาศจบลงเพราะพันธสัญญาของเขา"

360ⁱ "พันธสัญญานี้" – เอกสาร P (ตำนานสงฆ์) กล่าวถึง "พันธสัญญาหลายครั้ง(ในรูปพหูพจน์)กับโนอาห์" -- แต่ต้นฉบับภาษาฮีบรูกล่าวถึง "พันธสัญญา" เพียงครั้งเดียว (ในรูปเอกพจน์) คือพันธสัญญาที่มี "สายรุ้ง" เป็นเครื่องหมาย ใน ปลุก 9:12-13.

อับราฮัม

¹⁹อับราฮัมเป็นบรรพบุรุษยิ่งใหญ่ของชนหลายชาติ
ไม่มีใครใดได้รับเกียรติเท่ากับเขา³⁶¹
²⁰เขาปฏิบัติตามธรรมบัญญัติของพระเจ้าผู้สูงสุด
และทำพันธสัญญากับพระองค์
เขามีเครื่องหมายแห่งพันธสัญญาในร่างกายของตน
และเมื่อพระองค์ทรงทดสอบเขา ก็ทรงพบว่าเขามีความซื่อสัตย์³⁶²
²¹ พระองค์จึงทรงปฏิญาณสัญญา
ว่าจะทรงอวยพระพรชนชาติต่างๆ ทางเชื้อสายของเขา
จะทรงเพิ่มพูนเชื้อสายของเขาให้มากดุจฝุ่นผงบนแผ่นดิน
และจะทรงยกเชื้อสายให้สูงเหมือนดวงดาว
จะประทานแผ่นดินให้เป็นมรดก
จากทะเลหนึ่งถึงอีกทะเลหนึ่ง
จากแม่น้ำยูเฟรติสไปจนสุดปลายแผ่นดิน

อิสอัคและยาโคบ

²²พระองค์ทรงรับรองพระสัญญาแก่อิสอัคด้วย
เพราะเห็นแก่อับราฮัมบิดาของเขา
²³พระองค์ทรงวางพระพรสำหรับมนุษย์ทุกคนและพันธสัญญาไว้บนศีรษะของยาโคบ
ทรงรับรองจะทรงอวยพระพรเขา³⁶³
และประทานแผ่นดินให้เป็นมรดกแก่เขา
ทรงแบ่งแผ่นดินเป็นหลายส่วน
มอบให้ลูกหลานทั้งสิบสองเผ่า

โมเสส

45.

¹พระเจ้าทรงบันดาลให้บุรุษผู้มีจิตใจดงามผู้หนึ่งเกิดจากเชื้อสายของยาโคบ
ทุกคนนิยมชมชอบเขา³⁶⁴
เขาเป็นที่รักของพระเจ้าและมนุษย์
บุรุษผู้นี้คือโมเสส ทุกคนที่ระลึกถึงเขายอมได้รับพระพร
²พระองค์ทรงบันดาลให้เขามีสิริรุ่งโรจน์เหมือนบรรดาผู้ศักดิ์สิทธิ์
ทรงบันดาลให้เขายิ่งใหญ่ เป็นที่เกรงขามของบรรดาศัตรู
³ทรงบันดาลให้เกิดเครื่องหมายอัศจรรย์ขึ้นด้วยวาจาของเขา
ทรงทำให้เขามีชื่อเสียงเฉพาะพระพักตร์บรรดาศัตรู
พระองค์ประทานบทบัญญัติให้เขาสำหรับประชากรของพระองค์
และทรงสำแดงพระสิริรุ่งโรจน์ส่วนหนึ่งของพระองค์แก่เขา
⁴พระองค์ทรงบันดาลความศักดิ์สิทธิ์แก่เขา
เพราะความซื่อสัตย์และความอ่อนโยน
ทรงเลือกเขาจากมวลมนุษย์
⁵พระองค์โปรดให้เขาได้ยินพระสุรเสียง
ทรงนำเขาเข้าไปในกลุ่มเมฆหนาที่
ประทานบทบัญญัติแก่เขาโดยตรง
ซึ่งเป็นธรรมบัญญัติที่ให้ความชีวิตและความเข้าใจ
เพื่อสอนพันธสัญญาแก่ยาโคบ
และสอนพระวินัยแก่อิสราเอล

อาโรน

⁶พระองค์ทรงยกอาโรนขึ้นให้เป็นผู้ศักดิ์สิทธิ์เหมือนโมเสส
เขาเป็นพี่ชายของโมเสส จากชนเผ่าเลวี
⁷พระองค์ทรงกระทำพันธสัญญานี้ร่วมกับเขา

361^j “ไม่มีใครใดได้รับเกียรติเท่ากับเขา” – ต้นฉบับภาษาฮีบรูว่า “ไม่มีใครจะทำความรุ่งโรจน์ของเขาต่างพร้อย”

362^k เกี่ยวกับความเชื่อของอับราฮัม ดู ปรุก 12:1; 15:6 เซ็งอรรถ c; 22:1; รม 4:1-25; กท 3:6-14.

363^l “ทรงรับรองจะทรงอวยพระพรเขา” – ต้นฉบับภาษาฮีบรูว่า “เหนือศีรษะของอิสราเอล” – ดู ปรุก 32:28 -- คำอธิบายที่เขียนเพิ่ม
ไว้หน้าถ้อยคำ (marginal gloss) เขียนคำว่า “สิทธบุตรคนแรก” (b^orokah) แทนคำว่า “พระพร” (b^orakah) – ดู ปรุก 25:29ฯ; 1 พศต
5:1 ซึ่งแปลว่า “สิทธบุตรคนแรก” ในภาษาฮีบรูเป็นภาษากรีกว่า “พระพร”

364⁴⁵ ^a ในบริบทปัจจุบัน ข้อความสองข้อนี้เข้ากันได้ดีกับโมเสส แต่อาจเป็นไปได้ที่ข้อความแต่เดิมอาจกล่าวถึงโยเซฟ ซึ่งไม่ได้รับ
การกล่าวถึงเลย นอกจากการกล่าวชมโดยสรุปใน บสร 49:15 ซึ่งถ้าเป็นเช่นนั้นจริง คำชมโยเซฟแต่เดิมคงได้สูญหายไป

ทรงแต่งตั้งเขาให้เป็นสมณะแห่งประชากรของพระองค์
 ประทานอาภรณ์งดงามแก่เขา
 ให้เขาสวมเครื่องแต่งกายทรงเกียรติ^{b365}
⁸พระองค์โปรดให้เขาสวมเครื่องประดับทรงเกียรติที่สุด
 ประทานอาภรณ์ล้ำค่าให้เขาสวมใส
 คือกางเกง เสื้อยาวและเสื้อเอโฟด
⁹พระองค์ทรงประดับชายเสื้อของเขาด้วยฟูรูปผลทับทิม
 และลูกพรวนทองคำจำนวนมากโดยรอบ
 เพื่อส่งเสียงดังเมื่อเขาย่างก้าวเดิน
 ให้ทุกคนในพระวิหารได้ยินเสียง
 เป็นเครื่องเตือนลูกหลานของประชากรให้ระลึกถึงพระองค์
¹⁰พระองค์ทรงให้เขาสวมอาภรณ์ศักดิ์สิทธิ์
 ปีกอย่างประณีตด้วยดินทอง ด้ายสีม่วง และสีม่วงแดง
 เครื่องประดับบอกสำหรับทราบพระประสงค์ บรรจูลูกเต่าอูริมและทุมิม^{c366}
 ปีกอย่างประณีตด้วยด้ายสีแดงเข้ม
¹¹มีรัตนชาติสีต่างๆ ติดเรียงไว้ สลักกลดลายเป็นตรา
 ยึดติดกับเรือนทองคำฝีมือประณีตของช่างทอง
 มีค่าจารึกเพื่อเตือนใจ
 ถึงอิสราเอลทั้งสิบสองเผ่า
¹²พระองค์ทรงวางมงกุฎทองคำเหนือผ้าโพกศีรษะ
 จารึกถ้อยคำศักดิ์สิทธิ์
 เป็นเครื่องประดับมีเกียรติ เป็นผลงานชั้นเยี่ยม
 เป็นเครื่องประดับงดงามชวนมอง
¹³ไม่มีผู้ใดเคยเห็นสิ่งงดงามเช่นนี้มาก่อน
 ไม่มีผู้ใดเคยสวมเลยเพราะสงวนไว้สำหรับ
 ลูกหลานของเขาและเชื้อสายของเขาตลอดไป
¹⁴เครื่องบูชาของเขาถูกเผาทั้งหมด
 วันละสองครั้งเป็นประจำ
¹⁵โมเสสมอบตำแหน่งสมณะแก่เขา
 และเจิมเขาด้วยน้ำมันศักดิ์สิทธิ์
 พิธีนี้เป็นพันธสัญญาตลอดไปสำหรับเขา
 และสำหรับลูกหลานของเขาตราที่ฟ้ายังคงอยู่^{d367}
 เขาจะต้องปฏิบัติหน้าที่สมณะรับใช้พระเจ้า
 และอวยพรประชากรในพระนามของพระองค์
¹⁶องค์พระผู้เป็นเจ้าทรงเลือกเขาจากมวลมนุษย์
 เพื่อถวายเครื่องบูชาแด่พระองค์
 ถวายกายานและเครื่องหอมเพื่อพระองค์ทรงระลึกถึงประชากร
 และประทานอภัยบาปแก่ชาวอิสราเอล
¹⁷พระองค์ทรงมอบบทบัญญัติแก่เขา
 ประทานอำนาจให้เขาวินิจฉัยพันธสัญญา^{e368}
 เพื่อสอนพระกฤษฎีกาแก่ยาโคบ
 และอธิบายธรรมเนียมปฏิบัติให้อิสราเอลเข้าใจแจ่มแจ้ง
¹⁸ขณะที่อยู่ในถิ่นทุรกันดารคนจากครอบครัวอื่นอีกฉา
 และร่วมกันต่อต้านเขา
 คือพรรคพวกของดาธานและอาบีรัม
 บริวารของโคราห์ก็โกรธและเคียดแค้นเขาด้วย
¹⁹องค์พระผู้เป็นเจ้าทอดพระเนตรเห็นคนเหล่านี้ก็กริ้ว
 ทรงทำลายล้างเขาด้วยพระพิโรธแรงกล้า
 ทรงทำสิ่งปาฏิหาริย์เพื่อลงโทษเขา
 ทรงส่งไฟโชติช่วงมาทำลายเขา
²⁰แต่พระองค์ทรงเพิ่มเกียรติให้อาโรน
 ประทานมรดกแก่เขา

365^b เราเคยให้ข้อสังเกตแล้วว่า บุตรสิรานิยมชมชอบความสง่างามของพิธีกรรมในพระวิหารเป็นอย่างมาก ดู บสร 35:1-10; 50:1-21.

366^c "อูริมและทุมิม" – แปลตามตัวอักษรว่า "ลูกเต่าแห่งความจริง" ซึ่งเป็นความหมายที่ LXX ใช้แปลคำว่า "อูริมและทุมิม" ใน
 อพย 28:30 – แต่ต้นฉบับภาษาฮีบรูว่า "เสื้อเอโฟดและผ้าคาดเอว" น่าจะถูกต้องกว่า (ดูบรรทัดถัดไป)

367^d "ตราที่ฟ้ายังคงอยู่" – แปลตามต้นฉบับภาษาฮีบรู – ต้นฉบับภาษากรีกว่า "ในวันของท้องฟ้า"

368^e "วินิจฉัยพันธสัญญา" – แปลตามตัวอักษรว่า "พันธสัญญาแห่งคำพิพากษา" – สำหรับผู้แปล บสร คำว่า "พันธสัญญา" มักจะมี
 ความหมายว่า "ข้อกำหนด" รวมอยู่ด้วย – แน่ทีเดียว มหาสมณะมีอำนาจเกี่ยวกับธรรมเนียมปฏิบัติ (ดู ลนด 10:11; จฉบ 33:10)

ทรงสงวนพืชผลแรกไว้ให้เป็นของเขา
โดยเฉพาะอย่างยิ่งประทานขนมปังให้เขาตามที่เขาต้องการ
21บรรดาสมณะกินของถวายแต่องค์พระผู้เป็นเจ้า
เพราะพระองค์ทรงมอบสิทธินี้แก่อาโรนและลูกหลานของเขา
22แต่เขาไม่มีมรดกของตนในแผ่นดินอิสราเอล
เขาไม่ได้รับส่วนมรดกในหมู่ประชากร
เพราะพระองค์เคยตรัสว่า
“เราเป็นส่วนมรดกของท่าน”

ฟีเนหัส

23ฟีเนหัสบุตรเอเลอาซาร์เป็นคนที่สามที่ได้รับเกียรติ
เพราะมีความกระตือรือร้นให้ทุกคนยำเกรงองค์พระผู้เป็นเจ้า
เมื่อประชากรเป็นกบฏ เขายังยืนหยัดมั่นคง มีใจกว้างและกล้าหาญ
อิสราเอลจึงได้รับอภัยโทษเพราะเขา
24 พระเจ้าจึงทรงทำพันธสัญญาสันติกับเขา
เขาจะได้รับผิชอบดูแลสักการสถาน³⁶⁹และประชากร
เขาและลูกหลานจึงได้รับตำแหน่งมหาสมณะตลอดไป
25พระเจ้ายังทรงทำพันธสัญญากับกษัตริย์ดาวิด
บุตรของเจสซึจากเผ่ายูด้า
ให้โอรสเพียงพระองค์เดียวสืบราชสมบัติต่อมา³⁷⁰
แต่สมณภาพของอาโรนตกทอดสืบต่อมาแก่บุตรหลานทุกคน
26ขอพระเจ้าประทานปรีชาญาณแก่ดวงใจของท่านทั้งหลาย³⁷¹
เพื่อปกครองประชากรของพระองค์ด้วยความยุติธรรม
เพื่อคุณธรรมความดีของบรรพบุรุษจะได้ไม่สูญสิ้นไป
และความรุ่งโรจน์ของเขาจะได้คงอยู่ตลอดไป

โยชูวา

46.

1โยชูวา บุตรของนูน เป็นนักรบแกลั๊ก
สืบตำแหน่งประกาศกต่อจากโมเสส³⁷²
ตามความหมายของชื่อ³⁷³
เขาเป็นผู้ยิ่งใหญ่ที่ช่วยผู้ที่พระเจ้าทรงเลือกสรรให้รอดพ้น
เขาลงโทษบรรดาศัตรูที่เป็นกบฏ
ช่วยให้อิสราเอลได้รับแผ่นดินเป็นมรดก
2เขาได้รับสิริรุ่งโรจน์ยิ่งนักเมื่อยกมือขึ้น
กวัดแกว่งดาบเข้าโจมตีเมืองต่างๆ
3ก่อนหน้าเขา มีผู้ใดบ้างเข้มแข็งเช่นนี้
ทำสงครามเพื่อองค์พระผู้เป็นเจ้า³⁷⁴
4ดวงอาทิตย์หยุดนิ่งเมื่อเขายกมือขึ้นสั่ง
และวันหนึ่งก็ยาวเท่ากับสองวันมิใช่หรือ
5เขาเรียกขานพระเจ้าผู้สูงสุดผู้ทรงสรรพานภาพ³⁷⁵
ขณะที่ถูกศัตรูล้อมอยู่ทุกด้าน
องค์พระผู้เป็นเจ้าผู้ทรงสรรพานภาพทรงฟังเขา
ทรงส่งลูกเห็บลงมาเหมือนก้อนหินอย่างรุนแรง

369^f “สักการสถาน” – แปลตามต้นฉบับภาษาฮีบรู – ต้นฉบับภาษากรีกว่า “บรรดาผู้ศักดิ์สิทธิ์”

370^g แปลโดยคาดคะเน ต้นฉบับไม่ชัดเจน

371^h ข้อนี้เป็นถ้อยคำที่บุตรสิราวอนขอพระเจ้าสำหรับสมณะลูกหลานของอาโรนร่วมสมัยกับตน – ต้นฉบับภาษาฮีบรูของข้อนี้ต่างกับต้นฉบับภาษากรีกมากกว่า **“บัดนี้ จงถวายพระพรแด่องค์พระผู้เป็นเจ้าผู้พระทัยดี ผู้ประทานสิริรุ่งโรจน์แก่ท่านอย่างบริบูรณ์ ขอพระองค์ประทานปรีชาญาณของดวงใจแก่ท่าน เพื่อกิจการดีและความสำเร็จยิ่งใหญ่ของท่านจะไม่ถูกอนุชนรุ่นหลังลืมไปเลย”**

372^{46 a} “สืบต่อจากโมเสส” – ต้นฉบับภาษาฮีบรูว่า “ผู้รับใช้ของโมเสส” (ดู อพย 33:11)

373^b “ตามความหมายของชื่อ” – คำว่า “โยชูวา” เป็นคำย่อของ “เยโฮชูวา” ซึ่งแปลว่า “พระยาห์เวห์ทรงช่วยให้รอดพ้น”

374^c “ทำสงครามเพื่อองค์พระผู้เป็นเจ้า” – แปลตามสำเนาโบราณภาษากรีก Gk 248 และต้นฉบับภาษาฮีบรู – ต้นฉบับภาษากรีกที่ใช้กัน (Textus receptus) ว่า “องค์พระผู้เป็นเจ้าทรงช่วยเขาให้รอดพ้นจากศัตรู”

375^d “พระเจ้าผู้สูงสุด ผู้ทรงสรรพานภาพ” เป็นคำแปลจากคำภาษาฮีบรูว่า “elyon” หรือ “el elyon” ซึ่งปรากฏใน บสร ถึง 14 ครั้งตั้งแต่บทที่ 41 แต่ในภาคแรกของหนังสือใช้คำว่า “พระเจ้า” หรือ “พระยาห์เวห์” ซึ่งในภาษากรีกแปลว่า “Kyrios” (องค์พระผู้เป็นเจ้า)

⁶เขาจูโจมข้าศึกต่างชาติ^{e376}
และทำลายล้างศัตรูที่วิ่งลงตามลาดเขา
เพื่อนานาชาติจะได้ยอมรับความสามารถของเขา
และเข้าใจว่าเขากำลังทำสงครามเพื่อองค์พระผู้เป็นเจ้า^{f377}

คาเลบ

⁷โยชูवादิตตามพระผู้ทรงสรรพานภาพอย่างซื่อสัตย์
และในสมัยโมเสสเขามีความจงรักภักดีต่อพระองค์
เขากับคาเลบ บุตรเยฟูเนห์
ต่อต้านประชากรที่มาชุมนุมกัน
ห้ามปรามมิให้ทำบาป^{g378}
ทำให้ประชากรหยุดบ่นใส่ร้ายพระองค์
⁸พระเจ้าจึงทรงไว้ชีวิตเขาสองคนนี้เท่านั้น
จากหมู่ทหารราบหกแสนคน
เพื่อนำประชากรอิสราเอลเข้ารับมรดก
ในแผ่นดินที่มีน้ำนมและน้ำผึ้งไหลบริบูรณ์
⁹องค์พระผู้เป็นเจ้าประทานกำลังแก่คาเลบ
และพลังนี้คงอยู่กับเขาจนวัยชรา
เขาจะได้ขึ้นไปยังที่สูงของแผ่นดิน
ซึ่งลูกหลานจะรักษาไว้เป็นมรดก
¹⁰ชาวอิสราเอลทุกคนจะรู้ว่า
เป็นการดีที่จะติดตามองค์พระผู้ผู้ เป็นเจ้าอย่างใกล้ชิด

ผู้วินิจฉัย

¹¹ผู้วินิจฉัยแต่ละคนมีชื่อเสียงเฉพาะของตน
ล้วนมีจิตใจที่ไม่เคยทรยศ
ไม่เคยละทิ้งองค์พระผู้เป็นเจ้าเลย
ขอให้อนุชนรุ่นหลังที่ระลึกถึงเขาได้รับพระพรเถิด
¹²ขอให้ลูกหลานสืบทอดความดีของเขาเหมือนต้นไม้ที่งอกขึ้นใหม่จากหลุมศพ^h
ขอให้นามรุ่งโรจน์ของเขาดำรงอยู่ต่อไปในบรรดาลูกหลาน

ซามูเอล

¹³ซามูเอลเป็นที่รักขององค์พระผู้เป็นเจ้า
เป็นประกาศกของพระองค์
เป็นผู้สถาปนาระบบกษัตริย์ⁱ³⁷⁹
และเจิมผู้ปกครองประชากรของพระองค์
¹⁴เขาพิพากษาชุมนุมชนตามธรรมบัญญัติขององค์พระผู้เป็นเจ้า
และองค์พระผู้เป็นเจ้าทรงเอาพระทัยใส่ดูแลยาโคบ
¹⁵เขาแสดงตนเป็นประกาศกเพราะความซื่อสัตย์ต่อพระองค์
ประชากรยอมรับว่าเขาเป็นผู้ทำนายนาเชื่อถือจากคำพูดของเขา
¹⁶เมื่อศัตรูห้อมล้อมเขาทุกด้าน เขาร้องทูลองค์พระผู้เป็นเจ้าผู้ทรงสรรพานภาพ
ถวายลูกแกะที่ยังไม่อดนมเป็นเครื่องบูชา
¹⁷องค์พระผู้เป็นเจ้าโปรดให้เสียงฟ้าร้องของพระองค์ดังก้องท้องฟ้า
พระองค์ทรงทำให้ทุกคนได้ยินพระสุรเสียงดังกึกก้อง

376^e “เขาจูโจมข้าศึกต่างชาติ” – แปลตามสำนวนแปลโบราณภาษาละติน – ต้นฉบับภาษากรีกว่า “เขาทำสงครามกับชนต่างชาติ” ซึ่งอาจหมายถึงชัยชนะของอิสราเอลต่อชาวอามอไรต์ที่กิเบโอน (ยชว 10:10-15; เทียบ คำว่า “ลาดเขา” ที่เบธ-โฮโรน ใน ยชว 10:10-11)

377^f “เข้าใจว่าเขาเหล่านั้นกำลังต่อสู้กับองค์พระผู้เป็นเจ้า” – แปลตามสำเนาโบราณที่เมืองเวนิส (Codex Venetus) – สำนวนแปลโบราณภาษาละตินว่า “ไม่เป็นการง่ายที่จะต่อสู้กับองค์พระผู้เป็นเจ้า”

378^g “ห้ามมิให้ทำบาป” – ต้นฉบับภาษาฮีบรูว่า “หันพระพิโรธไปจากชุมชน”

379^h ต้นไม้ที่งอกขึ้นใหม่จากหลุมศพ – บางคนแปลว่า “เจริญรุ่งเรืองขึ้นมาอีก” – เทียบบสร49.10, อสย66.14-ข้อความนี้ไม่ยืนยันคำสอนเรื่องการกลับคืนชีพของบรรดาผู้ตาย เพียงแต่แสดงว่าจะมีผู้วินิจฉัยที่มีความสามารถคล้ายกันขึ้นมาแทนที่ในสมัยบุตรสิรา หนังสือนี้เขียนไม่นานก่อนที่พวกเขาจะมาถือการกบฏต่อราชวงศ์เซเลวซิดเพื่อปกป้องความเชื่อของชาวยิว

ⁱ ต้นฉบับภาษาฮีบรูของข้อนี้ว่า “ซามูเอลเป็นผู้วินิจฉัยและสมณะ เป็นที่รักของประชากรและเป็นผู้ที่พระผู้สร้างโปรดปราน เขาได้รับการถวายแด่พระเจ้าตั้งแต่ในครรภ์มารดา เป็นนาศีร์ของพระยาห์เวห์ ทำหน้าที่ประกาศกสถาปนาระบบกษัตริย์ตามพระบัญชาของพระเจ้า”

¹⁸ทรงทำลายล้างบรรดาผู้นำของศัตรู³⁸⁰
และเจ้านายทุกคนของชาวฟิลิเตีย
¹⁹ก่อนจะถึงเวลาที่เขาจะต้องพักผ่อนตลอดนิรันดร
เขายืนยันเฉพาะพระพักตร์องค์พระผู้เป็นเจ้าของพระองค์ว่า
“ข้าพเจ้าไม่เคยได้รับเงินหรือแม้รองเท้าจากผู้ใดเลย”
และไม่มีใครกล่าวหาเขา
²⁰แม้เมื่อเขาสิ้นชีวิตแล้ว เขาก็ยังทำนายอนาคต
และทูลให้กษัตริย์ทรงทราบถึงวาระสุดท้ายของพระองค์
เขายังเปล่งเสียงพยากรณ์จากหลุมฝังศพ
เพื่อปลงความอธรรมของประชากร

ประกาศนาอัน

47. ¹หลังจากซามูเอล ประกาศนาอันก็มา
ประกาศพระวาจาในรัชสมัยของกษัตริย์ดาวิด

กษัตริย์ดาวิด

²เมื่อถวายศานติบูชา ไขมันย่อมถูกแยกออกมาฉันใด
ดาวิดก็ได้รับเลือกสรรออกมาจากชาวอิสราเอลทั้งปวงฉันนั้น
³เขาเคยเล่นกับสิงโตเหมือนเล่นกับลูกแพะ
เล่นกับหมีเหมือนเล่นกับลูกแกะ
⁴เมื่อเป็นหนุ่ม เขาได้ฆ่ายักษ์มิไซหรือ
เขาลบล้างความอับอายของประชากร
ใช้สลิงขว้างก้อนหิน
ทำให้โกลิอัทผู้โหดต้องล้มคว่ำลง
⁵เขาร้องทูลองค์พระผู้เป็นเจ้าของผู้สูงสุด
พระองค์จึงประทานกำลังแก่มือขวาของเขา
เพื่อทำลายนักรบที่แกร่งกล้า
และยกอำนาจ^{a381}ประชากรของตนขึ้นมาอีก
⁶ดังนั้น ประชาชนจึงให้เกียรติเขา
ว่าได้ฆ่าคนเป็นหมื่น
สรรเสริญเขา ถวายพระพรแด่องค์พระผู้เป็นเจ้าของเจ้า
และนำมางกุฎรุ่งโรจน์มาถวายให้เป็นกษัตริย์
⁷พระองค์จึงทรงปราบศัตรูโดยรอบ
ทรงทำลายล้างชาวฟิลิเตียที่เป็นศัตรู
ทรงโค่นอำนาจของเขาจนถึงทุกวันนี้^{b382}
⁸ในพระราชกิจทุกอย่าง พระองค์ทรงถวายพระพรแด่พระเจ้าผู้ศักดิ์สิทธิ์และสูงสุด
ด้วยถ้อยคำสรรเสริญพระเจ้า^{c383}
ทรงขับร้องสรรเสริญพระเจ้าสุดจิตใจ
และทรงรักพระเจ้าผู้ทรงสร้างพระองค์มา
⁹ทรงจัดให้มีนักดนตรีบรรเลงเพลงสดุดีต่อหน้าพระแท่นบูชา
ทำให้เพลงขับร้องไพเราะยิ่งขึ้นด้วยเสียงดนตรี
¹⁰ทรงจัดการฉลองให้สง่างาม
ทำให้วันสมโภชประจำปียิ่งใหญ่ที่สุด
เพื่อสรรเสริญพระนามศักดิ์สิทธิ์ของพระเจ้า
และทำให้สักการสถานก็ก้องด้วยเสียงขับร้องสรรเสริญตั้งแต่เช้าตรู่
¹¹องค์พระผู้เป็นเจ้าของเจ้าทรงอภัยบาปของกษัตริย์ดาวิด
ทรงทวีอำนาจของพระองค์ให้มากยิ่งขึ้นอยู่เสมอ
ประทานพันธสัญญาให้มีผู้สืบราชสมบัติต่อจากพระองค์^{d384}

380^j “ของศัตรู” – แปลตามต้นฉบับภาษาฮีบรู – ต้นฉบับภาษากรีกว่า “ของชาวโทะเร” ที่อาจมาจากความสับสนคำภาษาฮีบรู “tzar” (ศัตรู) กับคำ “tzor” (เมืองโทะเร)

381^{47 a} “อำนาจ” – แปลตามตัวอักษรว่า “เขา(สัตว์)” ซึ่งเป็นภาพเปรียบเทียบที่ใช้บ่อยมากในพระคัมภีร์ (โดยเฉพาะเพลงสดุดี) เพื่อหมายถึงพลังอำนาจทางร่างกายหรือจิตใจ

382^b ต้นฉบับภาษาฮีบรูของข้อ 6-7 นี้ว่า “บรรดาสตรีร้องเพลงสรรเสริญเขา เรียกชื่อเขาว่า ‘หนึ่งหมื่นคน’ เมื่อเขารับมงกุฎแล้วก็สู้รบ ⁷และปราบศัตรูโดยรอบ สร้างเมืองในหมู่ชาวฟิลิเตีย และโค่นอำนาจของพวกเขาจนถึงวันนี้”

383^c “ถ้อยคำสรรเสริญพระเจ้า” หมายถึง “เพลงสดุดี” – ดู 2 ซมอ 23:1.

384^d “พันธสัญญาให้มีผู้สืบราชสมบัติต่อจากพระองค์” – แปลตามสำเนาโบราณภาษากรีก Gk 248 และต้นฉบับภาษาฮีบรู – ต้นฉบับ

และประทานราชบัลลังก์รุ่งโรจน์ในอิสราเอล

กษัตริย์ซาโลมอน

¹²ต่อจากกษัตริย์ดาวิด ราชโอรสผู้มีปรีชาพระองค์หนึ่งสืบราชสมบัติต่อมา เพราะเห็นแก่กษัตริย์ดาวิด³⁸⁵ ราชอาณาจักรจึงดำรงอยู่อย่างปลอดภัย

¹³กษัตริย์ซาโลมอนทรงครองราชย์ในช่วงเวลาที่มีสันติภาพ พระเจ้าประทานความสงบให้โดยรอบ เพื่อกษัตริย์จะได้ทรงสร้างพระวิหารถวายแด่พระนามของพระเจ้า และทรงเตรียมสักการสถานซึ่งจะดำรงอยู่ตลอดไป

¹⁴เมื่อทรงพระเยาว์ พระองค์ทรงปรีชายิ่งนัก พระปัญญาเป็นเหมือนแม่น้ำทวมล้นฝั่ง

¹⁵ความรู้ของพระองค์แผ่ขยายไปทั่วแผ่นดิน ทำให้แผ่นดินเต็มไปด้วยค่าน้ำที่เป็นปรีชา

¹⁶พระนามของพระองค์เป็นที่เลื่องลือไปจนถึงหมู่เกาะห่างไกล ทุกคนล้วนรักพระองค์ เพราะสันติภาพที่ทรงนำมาให้³⁸⁶

¹⁷บทเพลง สุภาซัด คำพิงเพย และคำตอบของพระองค์³⁸⁷ ทำให้ชนชาติต่างๆ ประหลาดใจ

¹⁸เดชพระนามขององค์พระผู้เป็นเจ้าของเจ้า ซึ่งเป็นพระนามที่ใช้เรียกพระเจ้าแห่งอิสราเอล³⁸⁸ พระองค์ทรงสะสมทองคำไว้เหมือนดินบุก และทรงรวบรวมเงินไว้เหมือนตะกั่ว

¹⁹แต่พระองค์ทรงมอบพระกายแก่บรรดาสตรี ทรงยอมเป็นทาสของดิ้นหา

²⁰ทรงทำให้ศักดิ์ศรีของพระองค์ต้องมัวหมอง ทำให้พระราชวงศ์ต้องมีมลทิน ทรงนำพระพิโรธลงมายังพระราชวงศ์ และทรงนำความทุกข์เพราะความโงเขลาของพระองค์³⁸⁹

²¹พระอาณาจักรต้องแบ่งออกเป็นสองส่วน อาณาจักรที่เป็นกบฏก็เกิดขึ้นจากเผ่าเอฟราอิม

²²แต่องค์พระผู้เป็นเจ้าของเจ้ามิได้ทรงละทิ้งพระเมตตา มิได้ทรงลบล้างพระวาจา พระเจ้ามิได้ทรงทำลายเชื้อสายของผู้ที่พระองค์ทรงเลือกสรร มิได้ทรงทำลายลูกหลานของผู้ที่รักพระองค์ พระองค์จึงประทานชนกลุ่มหนึ่งที่เหลือรอดชีวิตอยู่แก่ยาโคบ ประทานหน่อจากเชื้อสายของกษัตริย์ดาวิดให้เป็นราชวงศ์ของพระองค์

เรโหโบอัม

²³กษัตริย์ซาโลมอนสิ้นพระชนม์ถูกฝังไว้กับบรรพบุรุษ ราชโอรสพระองค์หนึ่งทรงสืบราชสมบัติต่อมา โอรสพระองค์นี้ทรงโงเขลากว่าทุกคน ไม่มีสติปัญญา คือเรโหโบอัม³⁹⁰ ซึ่งพระวินิจฉัยผลักดันให้ประชาชนเป็นกบฏ

ภาษากรีกที่ใช้กัน (Textus receptus) ว่า "พันธสัญญาของบรรดากษัตริย์"

385^e "เพราะเห็นแก่กษัตริย์ดาวิด" – กษัตริย์ซาโลมอนได้รับประโยชน์หลายประการจากผลงานทางวัตถุของกษัตริย์ดาวิด และในด้านศาสนาก็ยังเป็นที่เข้าใจอีกว่าพระเจ้าทรงโปรดปรานกษัตริย์ซาโลมอนเพราะเห็นแก่กษัตริย์ดาวิดด้วย (เทียบข้อ 20,22; 1 พกษ 11:12)

386^f "เพราะสันติภาพที่ทรงนำมาให้" เป็นการกล่าวพาดพิงถึงรากศัพท์ของพระนาม "ซาโลมอน" ซึ่งแปลว่า "ผู้รักสันติ" – ดูข้อ 13.

387^g "บทเพลง.....ของพระองค์" (เทียบ พนม) – ดู 1 พกษ 5:9-14 เกี่ยวกับผลงานด้านปรีชาญาณและวรรณกรรมของกษัตริย์ซาโลมอน – ส่วนเรื่อง "คำตอบ" ดู 1 พกษ 10:1-10 (เรื่องพระราชนิพนธ์เขมา)

388^h ด้วยทฤษฎีของบรรทัดนี้ว่า "พระองค์ทรงได้รับพระนามทรงเกียรติที่ประชากรเรียกขานให้ประทานพระพรแก่อิสราเอล" ซึ่งอาจเป็นการพาดพิงถึงพระนามที่กษัตริย์ซาโลมอนทรงได้รับเมื่อทรงสมภพ คือ "เยดีดีياهو" ซึ่งแปลว่า "ที่รักของพระยาห์เวห์" (2 ซมอ 12:25)

389ⁱ "ทรงนำความทุกข์เพราะความโงเขลาของพระองค์" – ต้นฉบับภาษาฮีบรูว่า "ความทุกข์บนที่บรรทมของพระองค์" ซึ่งหมายถึงผู้สืบเชื้อสาย

390^j "โงเขลากว่าใครๆ ไม่มีสติปัญญาเสียเลย" เป็นการเล่นคำกับพระนาม "เรโหโบอัม" ในภาษาฮีบรู ซึ่งมาจากคำว่า "rahab" = "กว้าง" และคำ "am" = "ประชากร" – ต้นฉบับภาษาฮีบรูตามตัวอักษรว่า "มีความโงเขลากว้างขวาง" ส่วนด้วยทฤษฎีกรีกตามตัวอักษรว่า "ความโงเขลาของประชากร" -- แต่ละภาษาจึงรักษารากศัพท์ของพระนามไว้เพียงส่วนเดียวเท่านั้น

เยโรโบอัม

²⁴เยโรโบอัม บุตรของเนบัท นำอิสราเอลให้ทำบาป
และเปิดทางบาปให้แก่เอเฟราอิม
อิสราเอลทำบาปมากขึ้น
จนต้องถูกเนรเทศไปจากแผ่นดินของตน
²⁵เขาปล่อยตัวทำความชั่วทุกชนิด
จนกระทั่งพระเจ้าทรงลงโทษเขา

ประกาศกเอลียาห์

48.

¹ต่อจากนั้นก็มีการกล่าวของประกาศกเอลียาห์ซึ่งเป็นเหมือนไฟ
วาจาของเขาเผาผลาญเหมือนคบไฟ
²เขาทำให้เกิดขาดแคลนอาหารในหมู่ประชากร
ความกระตือรือร้นของเขาทำให้ประชากรลดจำนวนลง
³เขาปิดท้องฟ้าตามพระบัญชาขององค์พระผู้เป็นเจ้า
ทำให้ไฟลงมาจากท้องฟ้าถึงสามครั้ง
⁴ข้าแต่เอลียาห์ ท่านช่างมีชื่อเสียงรุ่งเรืองเพราะการอัศจรรย์ที่ได้กระทำ
ใครบ้างจะอดตัวได้ว่าตนเท่าเทียมกับท่าน
⁵ท่านปลุกผู้ตายคนหนึ่งให้กลับคืนชีพ
และพ้นจากแดนมรณะตามพระบัญชาของพระผู้สูงสุด
⁶ท่านผลัดภักษัตริย์หลายพระองค์ให้พินาศ
และผลัดบรรดาผู้ทรงเกียรติลงจากที่นั่ง
⁷ท่านได้ยืมพระวาจาดีเตียน^{a391}ที่ภูเขาซีนาย
ได้ยืมพระวินิจฉัยลงโทษบนภูเขาโฮเรบ
⁸ท่านเจิมภักษัตริย์หลายพระองค์ให้ลงโทษผู้กระทำผิด
และเจิมบรรดาประกาศกให้สืบตำแหน่งต่อจากท่าน
⁹ท่านถูกยกขึ้นไปในพายุหมุนที่เป็นไฟ
บนรถเทียมม้าเพลิง
¹⁰ท่านถูกกำหนดไว้ให้มาดำเนินประชากรในอนาคต
เพื่อจะได้ระงับพระพิโรธก่อนที่จะลุกเป็นไฟ
เพื่อนำจิตใจของบิดามาคืนดีกับบุตร
และแต่งตั้งบรรดาเผ่าของยาโคบขึ้นใหม่
¹¹บรรดาผู้ที่เคยเห็นท่านย่อมเป็นสุข เขาตายในความรัก
เพราะเขาทั้งหลายจะได้มีชีวิตอย่างแน่นอนอีกด้วย^{b392}

ประกาศกเอลีชา

¹²เมื่อเอลีชาถูกยกขึ้นไปในพายุหมุน
เอลีชาก็ได้รับจิตของเขาอย่างเต็มเปี่ยม
เขาไม่เคยหวาดกลัวผู้ทรงอำนาจใดๆ ตลอดชีวิต
ไม่มีผู้ใดบังคับเขาได้
¹³ไม่มีสิ่งใดยากเกินไปสำหรับเขา
แม้ในหลุมศพ ร่างกายของเขาก็ยังประกาศพระวาจา^{c393}
¹⁴ขณะที่มีชีวิตอยู่ เขาทำปาฏิหาริย์ต่างๆ
แม้เมื่อเขาตายแล้ว กิจการของเขาก็ยังน่าพิศวง
¹⁵แต่ ประชากรก็ไม่ยอมกลับใจ
ไม่ยอมละทิ้งบาปของตน
จนกระทั่งประชากรถูกเนรเทศไปไกลจากดินแดนของตน
และกระจัดกระจายไปทั่วแผ่นดิน
¹⁶เหลือประชากรเพียงจำนวนน้อย

391^a “พระวาจาดีเตียน” – เหตุการณ์นี้อาจหมายถึงเหตุการณ์ที่มีเล่าใน 1 พกษ 19:9-18 เมื่อประกาศกเอลียาห์พบกับพระเจ้าที่ภูเขาโฮเรบ พระองค์ทรงดำเนิรประกาศกเอลียาห์ (แต่ไม่โดยตรง) ที่เขาท้อแท้คิดว่าตนเป็นเพียงคนเดียวที่ยังซื่อสัตย์ต่อพระองค์ แต่อันที่จริงยังมีประชาชนที่ซื่อสัตย์ต่อพระองค์อยู่ถึง 7,000 คน (ข้อ 18)

392^b ต้นฉบับของข้อนี้ไม่ชัดเจน – แปลโดยคาดคะเน – หลังจากยกย่องบรรดาประกาศกแล้ว ผู้เขียนยังยืนยันว่าผู้ที่จะเห็นประกาศกเอลียาห์เมื่อเขาจะกลับมาอีกในยุคพระเมสสิยาห์ จะมีชีวิตตลอดไปเช่นเดียวกับผู้ที่ได้สิ้นใจ “ในความรัก” (ต่อพระเจ้า) – ข้อความนี้ยืนยันอย่างชัดเจนถึงความหวังในชีวิตอมตะ อย่างไรก็ตาม ต้นฉบับภาษาฮีบรูที่ตรงนี้ไม่สมบูรณ์ (“ผู้ที่เคยเห็นท่านย่อมเป็นสุข”) อาจเป็นการกล่าวพาดพิงถึงประกาศกเอลีชาที่เห็นประกาศกเอลียาห์ถูกพระเจ้าทรงยกไป (2 พกษ 2:10,12) ถ้าเป็นเช่นนั้น ข้อความในข้อนี้ก็เพียงตัวเชื่อมกับข้อความต่อไปในข้อ 12-14 เท่านั้น

393^c “แม้ในหลุมศพ ร่างกายของเขาก็ยังประกาศพระวาจา” – ต้นฉบับภาษาฮีบรูว่า “เนื้อหนังถูกสร้างขึ้นภายใต้เขา” – เมื่อสิ้นชีวิตแล้วประกาศกเอลีชาก็ปลุกผู้ตายให้กลับคืนชีพได้อีก (2 พกษ 13:20-21)

พร้อมกับผู้ปกครองคนหนึ่งจากราชวงศ์ดาวิด
คนเหล่านี้บางคนปฏิบัติเป็นที่พอพระทัยพระเจ้า
แต่คนอื่นกลับทำบาปมากขึ้น

กษัตริย์เฮเซคียาห์

¹⁷กษัตริย์เฮเซคียาห์ทรงเสริมสร้างนครของพระองค์ให้แข็งแรง
ทรงขุดอุโมงค์ระบายน้ำเข้ากลางเมือง
ทรงใช้เครื่องมือเหล็กเจาะหิน
และสร้างบ่อเก็บน้ำไว้หลายบ่อ
¹⁸ในรัชสมัยของพระองค์ กษัตริย์เซนาเคอริบทรงยกทัพมาทำสงคราม
ทรงส่งรับซาเคห์^{d394} มาทำทนายศิโยน
อวดตัวโอหังด้วยความหยิ่งยโส
¹⁹ประชาชนก็วุ่นวายใจไม่รู้อะไรจะทำอย่างไร
มีความเจ็บปวดตึงตึงเจ็บครรภ์จะคลอดบุตร
²⁰เขาทั้งหลายทูลวอนขอองค์พระผู้เป็นเจ้าของเขาผู้ทรงพระเมตตา
ยกมือขึ้นขอความช่วยเหลือจากพระองค์
พระผู้ศักดิ์สิทธิ์ก็ทรงฟังจากสวรรค์ทันที
ทรงช่วยเขาให้พ้นภัยอาศัยประกาศกอิสยาห์
²¹พระองค์ทรงโจมตีค่ายของชาวอัสซีเรีย
และทูลสวรรค์ของพระองค์ก็ทำลายล้างเขาทั้งหลาย

ประกาศกอิสยาห์

²²กษัตริย์เฮเซคียาห์ทรงกระทำสิ่งที่พอพระทัยองค์พระผู้เป็นเจ้าของเขา
และทรงดำเนินตามหนทางของกษัตริย์ดาวิดบรรพบุรุษอย่างมั่นคง^{e395}
ตามคำแนะนำของประกาศกอิสยาห์
ผู้ยิ่งใหญ่และน่าเชื่อถือเมื่อเห็นนิมิต
²³ในสมัยของเขา ดวงอาทิตย์ถอยกลับ
ทำให้กษัตริย์มีพระชนมายุยืนยาวต่อไป
²⁴อาศัยพลังจิตใจของพระเจ้า เขามองเห็นอนาคต
และบรรเทาใจผู้เป็นทุกข์ในศิโยน
²⁵เขาเปิดเผยอนาคตจนถึงวาระสุดท้าย
เปิดเผยสิ่งซ่อนเร้นก่อนที่จะอุบัติขึ้น^{f396}

กษัตริย์โยสิยาห์

49. ¹การระลึกถึงกษัตริย์โยสิยาห์นำขึ้นชมเสมือนกายาน
ที่ผู้ปรุงเครื่องหอมเตรียมไว้อย่างดี
พระนามของพระองค์หวานน่าดูจน้ำผึ้งในปากของทุกคน
ไพบเราะดูจเสียงดนตรีในงานเลี้ยง
²พระองค์ทรงทรมานเทพพลังเพื่อทำให้ประชากรกลับใจ^{a397}
ทรงจัดรูปเคารพน่ารังเกียจที่ขัดต่อธรรมเนียมปฏิบัติ
³พระองค์ทรงมุ่งพระทัยไปยังองค์พระผู้เป็นเจ้าของเขา
ในสมัยที่ประชากรฝ่าฝืนธรรมเนียมปฏิบัติ
พระองค์ทรงฟื้นฟูความยำเกรงพระเจ้า

กษัตริย์พระองค์สุดท้ายและประกาศกเยเรมีย์

⁴นอกจากกษัตริย์ดาวิด เฮเซคียาห์ และ โยสิยาห์แล้ว
กษัตริย์อื่นทุกพระองค์ทรงกระทำบาปมากมาย
ทรงละทิ้งธรรมเนียมปฏิบัติของพระผู้สูงสุด
บรรดากษัตริย์แห่งยูดาห์ก็สูญสิ้นไป
⁵เพราะทรงมอบอำนาจของตนให้ผู้อื่น^{b398}
ทรงมอบศักดิ์ศรีของตนให้ชนต่างชาติ

394^d “รับเซคาห์” – ผู้แปลหนังสือบุตรสราคิดว่าเป็นวิสามานนาม แต่อันที่จริงเป็นชื่อตำแหน่งในราชสำนัก หมายถึง “หัวหน้าผู้เชิญเครื่องดื่มถวาย”

395^e “ทรงดำเนิน.....อย่างมั่นคง” เป็นการเล่นคำจากรากศัพท์ของพระนาม “เฮเซคียาห์” ซึ่งแปลว่า “พระยาห์เวห์ทรงทำให้แข็งแรง”

396^f “เปิดเผยสิ่งซ่อนเร้นก่อนที่จะอุบัติขึ้น” อาจหมายถึงคำพยากรณ์ว่าการเนรเทศที่กรุงบาบิโลนใกล้จะสิ้นสุด (อสย บทที่ 40-55) หรือหมายถึงข้อความในบทที่ 24-27 หรือบทที่ 61.

397**49**^a “ทรงทรมานเทพพลังเพื่อทำให้ประชากรกลับใจ” – ต้นฉบับภาษาฮีบรูว่า “พระองค์ทรงเป็นทุกข์เพราะความช่วยเหลือของพวกเขา”

⁶ศัตรูเหล่านี้เฝ้านครศักดิ์สิทธิ์พร้อมกับพระวิหาร
ทำให้ถนนหนทางร้างผู้คน
⁷ตามคำพยากรณ์ของประกาศกเยเรมีย์^{c399}ซึ่งกษัตริย์เหล่านั้นทรงทำร้าย
ทั้งๆ ที่เขาได้รับเจิมเป็นประกาศกตั้งแต่อยู่ในครรภ์มารดา
ให้เป็นผู้รื้อถอน ทำลาย และทำให้พังพินาศ
จะได้สร้างและปลูกขึ้นอีก

ประกาศกเอเสเคียล

⁸ประกาศกเอเสเคียลเห็นนิมิตรุ่งโรจน์
ที่พระเจ้าทรงสำแดงบนราชรถที่บรรดาเศรพบยงไว้
⁹เขาระลึกถึงบรรดาศัตรูเมื่อประกาศลวงหน้าถึงพายุหมุน^{d400}
และได้ทำติดต่อผู้ดำเนินตามหนทางตรง

ประกาศกน้อยสิบสององค์

¹⁰ขอให้ประกาศกทั้งสิบสององค์^{e401}มีผู้สืบทอดคุณธรรม
เหมือนต้นไม้ที่งอกขึ้นใหม่จากหลุมศพ
เพราะเขาเหล่านั้นเคยให้กำลังใจยาโคบ
และช่วยประชากรให้รอดพ้น มีความเชื่อและความหวัง

เศรพบาเบลและโยชูวา

¹¹เราจะยกย่องสรรเสริญเศรพบาเบลได้อย่างไร
เขาเป็นดั่งแหวนตราที่สวมอยู่บนมือขวา
¹²โยชูวา บุตรโยชาดักก็เช่นเดียวกัน
ในสมัยของเขาและเศรพบาเบล เขาทั้งสองคนเป็นผู้สร้างพระวิหาร
และถวายพระวิหารศักดิ์สิทธิ์แด่องค์พระผู้เป็นเจ้าของเจ้า
พระวิหารใหม่จะมีความรุ่งเรืองตลอดไป

เนหะมีย์

¹³ประชากรจะระลึกถึงเนหะมีย์ต่อไปเป็นเวลานาน
เขาเป็นผู้สร้างกำแพงกรุงเยรูซาเล็มที่ถูกทำลายขึ้นมาใหม่ให้พวกเรา
สร้างประตูเมืองที่มีดาลกันขวางไว้
และสร้างบ้านให้เราใหม่

ทบทวนอดีต

¹⁴ไม่มีผู้ใดถูกสร้างบนแผ่นดินเหมือนกับเอโนค
พระเจ้าทรงรับเขาจากแผ่นดินไปอยู่กับพระองค์
¹⁵ไม่มีมนุษย์ใดเกิดมาเหมือนโยเซฟ เขาเป็นผู้นำพี่น้อง
และเป็นผู้ค้ำจุนประชากรของตน
แม้กระดูกของเขาก็ยังได้รับความเคารพ
¹⁶เขมและเสทเป็นผู้มีเกียรติสูงสุดในหมู่มนุษย์
แต่อาศัยอยู่เหนือสิ่งสร้างที่มีชีวิตทั้งปวง

ซีโมนมหาสมณะ

50. ¹ซีโมนมหาสมณะ บุตรของโอนียาห์^{a402}
ขณะที่มีชีวิตอยู่ได้ซ่อมแซมพระวิหาร

398^b “ทรงมอบอำนาจของตนให้แก่ผู้อื่น” – ข้อความนี้อาจหมายถึงการที่กษัตริย์แห่งยูดาห์ทำสนธิสัญญากับชนต่างชาติ หรืออาจหมายถึงการที่พระเจ้าทรงลงโทษบาปของบรรดากษัตริย์โดยให้ประชาชนถูกเนรเทศไปต่างแดน – ในต้นฉบับภาษาฮีบรู ประธานของประโยคคือพระเจ้า (กริยาในเอกพจน์) ไม่ใช่ “บรรดากษัตริย์” (ซึ่งกริยาในต้นฉบับภาษากรีกอยู่ในพหูพจน์)

399^c “ตามคำพยากรณ์ของประกาศกเยเรมีย์” – แปลตามตัวอักษรว่า “ในมือของประกาศกเยเรมีย์”

400^d “ระลึกถึงศัตรู.....พายุหมุน” – ข้อความนี้อาจกล่าวพาดพิงถึงคำพยากรณ์ของประกาศกเอเสเคียลประณามโลกและมาโคก ใน อสคบทที่ 38-39 (โดยเฉพาะ 38:22) – ต้นฉบับภาษาฮีบรูของข้อ 9 ว่า **“เขายังกล่าวถึงโยบอีกด้วย ซึ่งปฏิบัติตามหนทางตรงทั้งสิ้น”** (เทียบ อสค 14:14,20) – คำว่า “ศัตรู” ในต้นฉบับภาษากรีกอาจเกิดขึ้นเพราะผู้แปลสับสนคำว่า “โยบ” (‘iyob) กับคำว่า “ศัตรู” (‘oyeb) ซึ่งมีรากศัพท์เหมือนกัน (คือ ‘ - y - b)

401^e “ประกาศกน้อยสิบสององค์” เป็นหนังสือเล่มเดียวกันในหมวด “ประกาศกสมัยหลัง” (Later Prophets) ต่อจากหนังสือ อสย, ยรม และ อสค ในสารบบพระคัมภีร์ของชาวยิว แสดงว่าในสมัยของบุตรสิรา หนังสือพระคัมภีร์ภาษาฮีบรูสมบูรณ์แล้วโดยแบ่งเป็นสามภาค คือ “ธรรมบัญญัติ” (Torah) – “ประกาศก” (Nebiim) – และ “ข้อเขียน” (Ketubim)

402**50**^a ข้อความในบทนี้กล่าวถึงมหาสมณะซีโมนที่ 2 บุตรของมหาสมณะโอนีอัสน์ที่ 3 – เขาอยู่ในตำแหน่งราวปี 220-195 ก.ค.ศ.

และในสมัยของเขายังได้สร้างป้อมปราการปกป้องสักการสถาน
²เขาได้วางรากฐานสองชั้นรองรับกำแพงสูง
 คำจวนบริเวณลานพระวิหาร^{b403}
³ในสมัยของเขา มีการขุด^{c404}ป่อเก็บน้ำ
 เป็นอ่างใหญ่เหมือนทะเล
⁴เขาเอาใจใส่ป้องกันประชากรมิให้ต้องล่มจม
 จึงสร้างกำแพงป้องกันมิให้ศัตรูล้อมเมืองได้
⁵เขาช่างสง่างามเมื่ออยู่กับประชากรที่ห้อมล้อมเขา
 เมื่อเขาออกมาจากสถานที่ศักดิ์สิทธิ์ที่สุดของพระวิหาร^{d405}
⁶เขาเป็นเหมือนดาวประจักษ์ที่ส่องแสงในหมู่เมฆ
 เป็นเหมือนดวงจันทร์ในวันเพ็ญ^{e406}
⁷เป็นเหมือนดวงอาทิตย์ที่สาดแสงลงมาเหนือพระวิหารของพระเจ้าผู้สูงสุด^{f407}
 เป็นเหมือนสายรุ้งที่ฉายแสงในหมู่เมฆสกุไส
⁸เป็นเหมือนดอกกุหลาบในฤดูใบไม้ผลิ^{g408}
 เป็นเหมือนดอกลิลลี่ที่ริมลำธาร
 เป็นเหมือนหน่อต้นสนเลบานอนในฤดูร้อน
⁹เป็นเหมือนกำยานบนไฟในถาดเผากำยาน^{h409}
 เป็นเหมือนภาชนะทองคำบริสุทธิ์
 ประดับด้วยรัตนชาตินานาชนิด
¹⁰เป็นเหมือนต้นมะกอกเทศใบเขียวสด มีผลดก
 และเป็นเหมือนต้นสนไซเปรสมียอดสูงเทียมเมฆ
¹¹เมื่อเขารับอาภรณ์สง่างาม
 และสวมเครื่องประดับงามระยับ
 เมื่อเขาก้าวขึ้นบนพระแท่นบูชาศักดิ์สิทธิ์
 ก็ทำให้บริเวณสักการสถานมีความสง่างามน่าชม
¹²เมื่อเขารับส่วนเครื่องบูชาจากมือของบรรดาสมณะ
 ยืนอยู่ข้างกองไฟเผาเครื่องบูชา
 มีบรรดาพี่น้องห้อมล้อมอยู่เป็นวง
 ดั่งต้นสนเลบานอนมีกิ่งใบปกคลุมเหมือนต้นปาล์มตั้งอยู่โดยรอบ
¹³ขณะที่บุตรหลานทุกคนของอาโรนยืนอยู่อย่างสง่า
 ถือของถวายสำหรับองค์พระเจ้าผู้เป็นเจ้าของ
 ต่อหน้าชาวอิสราเอลทุกคนที่มาชุมนุมกัน
¹⁴ซีโมนประคอบพืธินมัสการ ณ พระแท่นบูชา
 และเตรียมเครื่องบูชาถวายแด่พระเจ้าผู้สูงสุดผู้ทรงสรรพานภาพ
¹⁵เขายื่นมือไปหยิบถ้วยⁱ⁴¹⁰
 เทเหล้าองุ่นถวาย
 ลงโดยรอบเชิงพระแท่นบูชา
 เป็นเครื่องหอมถวายแด่พระเจ้าผู้สูงสุด กษัตริย์จอมจักรวาล
¹⁶หลังจากนั้น บรรดาบุตรหลานของอาโรนก็ส่งเสียงร้องตะโกน
 และเป่าแตรที่ทำด้วยโลหะ
 ก่อให้เกิดเสียงดังกึกก้อง
 เป็นสัญญาณให้พระเจ้าผู้สูงสุดทรงระลึกถึง

403^b เราไม่รู้ว่า "รากฐานสองชั้น" และ "กำแพงสูง" ที่กล่าวถึงในข้อนี้หมายถึงอะไร -- ต้นฉบับภาษาฮีบรูว่า "ในสมัยของเขามีการสร้างกำแพงและยานที่อยู่อาศัยติดกับพระราชวัง" -- พระคัมภีร์ไม่เคยกล่าวถึงการบูรณะพระวิหารตามที่เล่าถึงนี้ในที่ไหนเลย แต่โยเซฟัส นักประวัติศาสตร์ชาวยิว บันทึกไว้ว่ากษัตริย์อันทิออกัสที่ 3 (223-187 ก.ศ.ศ.) ประทานเงินจำนวนหนึ่งเพื่อบูรณปฏิสังขรณ์พระวิหาร ซึ่งดูเหมือนจะยืนยันข้อความที่บุตรสิราเขียนไว้

404^c "ขุด" -- แปลตามต้นฉบับภาษาฮีบรู -- ต้นฉบับภาษากรีกว่า "ถูกขุดลง"

405^d "สถานที่ศักดิ์สิทธิ์ที่สุดของพระวิหาร" -- แปลตามตัวอักษรว่า "จากบ้านของมาน" ซึ่งหมายถึงห้องชั้นในสุดของพระวิหารที่เรียกว่า "สถานที่ศักดิ์สิทธิ์ที่สุด" และมีผ้ามานกันไว้จากห้องที่เรียกว่า "สถานที่ศักดิ์สิทธิ์" (ดู อพย 36:35-38) ในบทนี้ บุตรสิรากล่าวถึงพิธีกรรมที่มหาสมณะประกอบในวันชดเชยบาป (หรือ "Yom Kippur") -- ดู ลนต 16.

406^e "วันเพ็ญ" -- ต้นฉบับภาษาฮีบรูเสริมว่า "ในวันฉลอง"

407^f "พระวิหารของพระเจ้าผู้สูงสุด" -- ต้นฉบับภาษาฮีบรูว่า "พระราชวัง"

408^g "ดอกกุหลาบในฤดูใบไม้ผลิ" -- ต้นฉบับภาษาฮีบรูว่า "เหมือนดอกไม้ที่อยู่บนกิ่งในวันฉลอง"

409^h "ในถาดเผากำยาน" -- ต้นฉบับภาษาฮีบรูว่า "เพื่อถวายเครื่องบูชา"

410ⁱ "หยิบถ้วย" เป็นการกล่าวพาดพิงถึงพิธีเทเหล้าองุ่นถวายแด่พระเจ้า -- อย่างไรก็ตาม หนังสือ ลนต ไม่กล่าวถึงพิธีนี้เลย -- แต่ อพย 29:12 และ ลนต 8:15 กล่าวถึงพิธีเทเลือดสัตว์ถวายพระเจ้า

17 แล้วประชากรทั้งปวงก็พร้อมใจกัน กราบลงหน้าจรดพื้นทันที
เพื่อนมัสการองค์พระผู้เป็นเจ้าของเขา พระผู้ทรงสรรพานภาพ พระเจ้าสูงสุด
18 บรรดานักขับร้องก็ร้องเพลงสรรเสริญ
ด้วยเสียงเพลงที่มีทำนองไพเราะจับใจ
19 ประชากรก็วอนขอองค์พระผู้เป็นเจ้าของเขา พระผู้สูงสุด
ถวายคำอธิษฐานภาวนาแด่พระผู้ทรงพระเมตตา
จนกระทั่งคารวกิจ⁴¹¹ แด่องค์พระผู้เป็นเจ้าของเขาจบลง
และพิธีกรรมสิ้นสุด
20 แล้วซีโมนก็ลงมา ขู่มือขึ้น
เหนือชาวอิสราเอลทั้งหมดที่มาชุมนุมกัน
เพื่อกล่าวคำอวยพรจากองค์พระผู้เป็นเจ้าของเขา
ด้วยความภูมิใจที่ได้ออกพระนามของพระองค์⁴¹²
21 แล้วประชากรก็กราบลงนมัสการอีกครั้งหนึ่ง
เพื่อรับพระพรจากพระผู้สูงสุด

คำเตือนใจ

22 บัดนี้ จงถวายพระพรแด่พระเจ้าจอมจักรวาล⁴¹³ เกิด
พระองค์ทรงกระทำกิจการยิ่งใหญ่ทุกแห่งหน
ทรงยกย่องชีวิตของเราตั้งแต่ยังอยู่ในครรภ์
ทรงปฏิบัติต่อเราตามพระเมตตา
23 ขอพระองค์ประทานจิตใจที่เบิกบานให้พวกเรา
และทรงให้เราดำเนินชีวิตอย่างสันติในอิสราเอลตลอดไป
24 ขอพระองค์ทรงพระกรุณาต่อเราอย่างมั่นคง
และทรงช่วยเราให้รอดพ้นในสมัยของเรา⁴¹⁴

ชนชาติที่น่ารังเกียจ

25 ข้าพเจ้ารังเกียจชนสองชาติ
ชนชาติที่สามไม่น่าจะเรียกเป็นชนชาติเลย
26 คือชนชาติที่ฟานักอยู่บนภูเขาเสอีร์⁴¹⁵ ชาวฟีลิสเตีย
และประชาชนโง่เขลาซึ่งอยู่ที่เมืองเซเคม⁴¹⁶

บทสรุป

27 คำสั่งสอนเปี่ยมด้วยสติปัญญาและความรู้ในหนังสือเล่มนี้
เยชู บุตรสิรา บุตรเอเลอาซาร์ ชาวเยรูซาเล็ม⁴¹⁷ ได้เขียนไว้
ปรัชญาของเขาล้ำฟ้าไหลออกมาจากใจดังสายฝน
28 ผู้ที่ตรึกตรองคำสั่งสอนเหล่านี้ย่อมเป็นสุข
ผู้ที่เก็บรักษาคำสั่งสอนนี้ไว้ในใจจะเป็นผู้มีปรีชา
29 ถ้าเขานำไปปฏิบัติ เขาก็จะเข้มแข็งในทุกกรณี
เพราะแสงสว่างขององค์พระผู้เป็นเจ้าของเขาจะชี้ทางให้เขา⁴¹⁸

ภาคผนวก

บทเพลงขอบพระคุณพระเจ้า

411^j "คารวกิจ" – แปลตามต้นฉบับภาษาฮีบรู – ต้นฉบับภาษากรีกว่า "เครื่องประดับ"

412^k "วันชดเชยบาป" เป็นวันเดียวในรอบปีที่มหาสมณะออกพระนามพระยาห์เวห์อวยพรประชากรได้

413^l "พระเจ้าจอมจักรวาล" – แปลตามตัวอักษรว่า "พระเจ้าของทุกสิ่ง" – ต้นฉบับภาษาฮีบรูว่า "พระยาห์เวห์ พระเจ้าของอิสราเอล"

414^m ข้อนี้ในต้นฉบับภาษาฮีบรูว่า "ขอให้พระกรุณาของพระองค์สถิตอยู่กับซีโมนอย่างมั่นคง ขอให้พันธสัญญาที่ทรงทำไว้
กับฟิเนหัสเป็นจริงในตัวเขา ขออย่าให้พันธสัญญานี้ถูกยกเลิกจากเขาและลูกหลานชั่วฟ้าดินสลาย"

415ⁿ "ภูเขาเสอีร์" – แปลตามต้นฉบับภาษาฮีบรูและสำนวนแปลโบราณภาษาละติน หมายถึง "ชาวเอโดม" – ต้นฉบับภาษากรีกว่า "ภูเขาสะมาเรีย"

416° "เมืองเซเคม" คือเมืองของชาวสะมาเรีย

417^p ต้นฉบับภาษาฮีบรูของข้อนี้ว่า "คำสั่งสอนที่มีปรีชาและสุภาพที่คมคายของซีเมโอน บุตรของเยชู บุตรของเอเลอาซาร์
บุตรของสิรา"

418^q "แสงสว่าง.....หนทางให้เขา" – ต้นฉบับภาษาฮีบรูว่า "ความยำเกรงพระยาห์เวห์เป็นชีวิต" *** สำเนาโบราณภาษากรีก Gk 248
เสริมว่า "พระเจ้าประทานปรัชญาแก่ผู้ยำเกรงพระองค์ ขอถวายพระพรแด่องค์พระผู้เป็นเจ้าของเขาตลอดไป อาเมน อาเมน"

¹ข้าแต่องค์พระผู้เป็นเจ้า พระราชา ข้าพเจ้าจะขอบพระคุณพระองค์
 ข้าแต่พระเจ้าผู้ทรงช่วยข้าพเจ้าให้รอดพ้น ข้าพเจ้าจะสรรเสริญพระองค์
 ข้าพเจ้าจะถวายพรแต่พระนามของพระองค์
²เพราะพระองค์ทรงปกป้องคุ้มครองและช่วยเหลือข้าพเจ้า
 ทรงช่วยปลดปล่อยร่างกายของข้าพเจ้าให้พ้นความพินาศ^{a419}
 ให้พ้นจากบ่วงแร้วของผู้ใส่ความกล่าวหาข้าพเจ้า
 และจากริมฝีปากของผู้กล่าวเท็จ
 ต่อหน้าผู้ที่ห้อมล้อมข้าพเจ้า
 พระองค์ก็ทรงช่วยเหลือและปลดปล่อยข้าพเจ้า
³ตามพระเมตตายิ่งใหญ่และเพราะเห็นแก่พระนามของพระองค์
 พระองค์ทรงช่วยข้าพเจ้าให้พ้นจากผู้ที่พยายามจะกดขี่ข้าพเจ้า
 ให้พ้นจากเงื้อมมือของผู้ที่แสวงหาชีวิตของข้าพเจ้า
 ให้พ้นจากความทุกข์ยากมากมายที่ข้าพเจ้าต้องเผชิญ
⁴ให้พ้นจากเปลวเพลิงที่ห้อมล้อมข้าพเจ้าไว้จนหายใจไม่ออก
 จากกลางกองไฟที่ข้าพเจ้ามิได้จุดขึ้น
⁵ให้พ้นจากขมุขลิคของแดนมรณะ
 จากปากที่โสมมและจากคำพูดเท็จ
⁶กษัตริย์ทรงไต่ถามค่างกล่าวร้ายจากปากของคนอธรรม
 วิญญาณของข้าพเจ้าอยู่ใกล้ความตาย
 ชีวิตของข้าพเจ้าอยู่ที่ประตูแดนมรณะ
⁷บรรดาศัตรูห้อมล้อมข้าพเจ้าทุกด้าน ไม่มีผู้ใดช่วยเหลือข้าพเจ้าเลย
 ข้าพเจ้าแสวงหาผู้ที่จะช่วยพยุงไว้ แต่ก็ไม่มีพบ
⁸ข้าแต่องค์พระผู้เป็นเจ้า ขณะนั้นข้าพเจ้าจึงระลึกถึงพระเมตตาของพระองค์
 ระลึกถึงพระราชกิจที่ทรงกระทำเสมอมา
 เพราะพระองค์ทรงช่วยเหลือบรรดาผู้ที่รอดคอยพระองค์ด้วยความพากเพียร
 ทรงช่วยเขาให้พ้นจากเงื้อมมือของศัตรู
⁹ข้าพเจ้าอธิษฐานภาวนาถึงพระองค์จากแผ่นดิน^{b420}
 วอนขอให้ทรงปลดปล่อยข้าพเจ้าจากความตาย
¹⁰ข้าพเจ้าร้องว่า "ข้าแต่องค์พระผู้เป็นเจ้า พระองค์ทรงเป็นพระบิดาของข้าพเจ้า
 พระองค์ทรงเป็นวีรบุรุษผู้ช่วยข้าพเจ้าให้รอดพ้น^{c421}
 ขออย่าทรงทอดทิ้งข้าพเจ้าในยามทุกขร้อน
 ในยามที่ถูกผู้หยิ่งยโสเบียดเบียนและไม่มีผู้ใดช่วยเหลือ
 ข้าพเจ้าจะสรรเสริญพระนามของพระองค์เสมอ
 จะขับร้องเพลงสรรเสริญเป็นการขอบพระคุณ"
¹¹พระองค์จะทรงฟังคำวอนขอของข้าพเจ้า
 จะทรงช่วยข้าพเจ้าให้พ้นจากความพินาศ
 และจะทรงจุดข้าพเจ้าขึ้นมาจากสถานการณ์เลวร้าย
¹²เพราะฉะนั้น ข้าพเจ้าจะขอบพระคุณและสรรเสริญพระองค์
 และถวายพระพรแต่พระนามขององค์พระผู้เป็นเจ้า^{d422}

41951^a ต้นฉบับภาษาฮีบรูของข้อ 2 นี้ว่า "พระองค์ทรงเป็นป้อมปราการของชีวิตข้าพเจ้า เพราะทรงช่วยชีวิต
 ข้าพเจ้าจากความตาย ทรงช่วยเนื้อหนังข้าพเจ้าจากขมุขลิค ทรงช่วยเท้าข้าพเจ้าจากแดนมรณะ ทรงป้องกัน
 ข้าพเจ้าจากคำกล่าวร้ายของประชาชน..."

420^b "จากแผ่นดิน" – ต้นฉบับภาษาฮีบรูว่า "จากประตูของแดนมรณะ"

421^c "ข้าแต่องค์พระผู้เป็นเจ้า พระองค์ทรงเป็นพระบิดาของข้าพเจ้า พระองค์ทรงเป็นวีรบุรุษผู้ช่วยข้าพเจ้าให้รอดพ้น" – แปลตาม
 ต้นฉบับภาษาฮีบรู – ต้นฉบับภาษากรีกว่า "ข้าพเจ้าเรียกองค์พระผู้เป็นเจ้า พระบิดาขององค์พระผู้เป็นเจ้าของข้าพเจ้า" – ข้อความนี้
 อาจเป็นคำอธิบายของคริสตชนที่แทรกเข้ามาในต้นฉบับภาษากรีก แต่ก็ยังเป็นไปได้ที่ผู้แปลใช้จินตนาการแปลจากต้นฉบับที่ไม่สมบูรณ์
 – ดู สดต 2:7; และ 110:1 (LXX).

422^d ต้นฉบับภาษาฮีบรูยังเพิ่มเพลงสดุดีสรรเสริญที่คล้ายกับ สดต 136 และ "ความสุขแท้ 18 ประการ" ที่ชาวอิวอธิสฐานภาวนาเป็น
 ประจำทุกวันด้วย – ดู บสร 36:1-17 – ข้อความเพิ่มเติมที่ว่านี้มีดังนี้

"จงสรรเสริญพระยาห์เวห์เกิด เพราะความรักมั่นคงของพระองค์ดำรงอยู่เป็นนิตย์
 จงสรรเสริญพระเจ้าผู้สร้างสรรเสริญเกิด เพราะความรักมั่นคงของพระองค์ดำรงอยู่เป็นนิตย์
 จงสรรเสริญพระผู้ทรงพิทักษ์อิสราเอลเกิด เพราะความรักมั่นคงของพระองค์ดำรงอยู่เป็นนิตย์
 จงสรรเสริญพระผู้ทรงสร้างจักรวาลเกิด เพราะความรักมั่นคงของพระองค์ดำรงอยู่เป็นนิตย์
 จงสรรเสริญพระผู้ทรงไถ่กู้อิสราเอลเกิด เพราะความรักมั่นคงของพระองค์ดำรงอยู่เป็นนิตย์
 จงสรรเสริญพระองค์ผู้ทรงรวบรวมอิสราเอลที่กระจัดกระจายไป เพราะความรักมั่นคงของพระองค์ดำรง
 อยู่เป็นนิตย์
 จงสรรเสริญพระองค์ผู้ทรงสร้างพระนครและพระวิหารของพระองค์ เพราะความรักมั่นคงของพระองค์

บทประพันธ์เชิญชวนให้แสวงหาปริญญาณ^{e423}

- ¹³เมื่อยังหนุ่ม ก่อนจะเดินทางไปต่างๆ
ข้าพเจ้าอธิษฐานแสวงหาปริญญาณ
¹⁴ข้าพเจ้ายืนอยู่หน้าพระวิหาร ปรารถนาจะได้ปริญญาณ
และจะแสวงหาปริญญาณจนถึงที่สุด
¹⁵จิตใจข้าพเจ้ายินดีเมื่อปริญญาณเจริญเติบโต
เหมือนเถาองุ่นออกดอกจนเกิดผลสุก
เท้าของข้าพเจ้าเดินไปตามทางตรง
ข้าพเจ้าติดตามรอยเท้าของปริญญาณตั้งแต่วัยหนุ่ม
¹⁶เมื่อเจียหูฟังเพียงเล็กน้อย ข้าพเจ้าก็ได้รับปริญญาณ
และพบคำสั่งสอนมากมายสำหรับตน
¹⁷เมื่อข้าพเจ้าก้าวหน้าเพราะปริญญาณ
ข้าพเจ้าจะถวายเกียรติแก่ผู้สอนปริญญาณให้ข้าพเจ้า^{f424}
¹⁸ข้าพเจ้าตกลงใจจะนำปริญญาณมาปฏิบัติ
ข้าพเจ้าเคยมีความกระตือรือร้นใฝ่หาความดี
ข้าพเจ้าจะไม่ต้องอับอาย^{g425}
¹⁹ข้าพเจ้าทุ่มเทจิตใจใฝ่หาปริญญาณ
ปฏิบัติตามธรรมเนียมปฏิบัติอย่างเคร่งครัด
ข้าพเจ้าขมื่อสูเบื่องบน
เป็นทุกขใจที่หลายคนไม่รู้จักปริญญาณ^{h426}
²⁰จิตใจข้าพเจ้าใฝ่หาปริญญาณ
ข้าพเจ้าก็พบปริญญาณในความบริสุทธิ์
ข้าพเจ้าได้รับความเข้าใจพร้อมกับปริญญาณตั้งแต่แรก
ข้าพเจ้าจึงจะไม่ละทิ้งⁱ⁴²⁷ปริญญาณเป็นอันขาด
²¹จิตใจข้าพเจ้ากระตือรือร้นแสวงหาปริญญาณ
ข้าพเจ้าจึงได้รับปริญญาณเป็นสมบัติล้ำค่า
²²องค์พระผู้เป็นเจ้าของข้าพเจ้าประทานคำพูดแก่ข้าพเจ้าเป็นรางวัล
ข้าพเจ้าจึงใช้ถ้อยคำเหล่านี้สรรเสริญพระองค์
²³ท่านทั้งหลายที่ต้องการคำสั่งสอน จงเข้ามาพบข้าพเจ้าเถิด
จงมาพำนักอยู่ในบ้านอบรมของข้าพเจ้า
²⁴ทำไมท่านจึงบ่นว่าท่านไร้คำสั่งสอน
ขณะที่จิตใจของท่านกระหายหาคำสั่งสอนเหล่านี้อย่างมาก
²⁵ข้าพเจ้าได้อ้าปากพูดว่า

คำร้องอยู่เป็นนิตย์

จงสรรเสริญพระองค์ผู้ประทานอำนาจรุ่งเรืองแก่ราชวงศ์ดาวิด เพราะความรักมั่นคงของพระองค์ดำรงอยู่เป็นนิตย์

จงสรรเสริญพระองค์ผู้ทรงเลือกสรรบุตรหลานของศาโตกให้เป็นสมณะ เพราะความรักมั่นคงของพระองค์ดำรงอยู่เป็นนิตย์

จงสรรเสริญพระองค์ผู้ทรงเป็นโล่ของอับราฮัม เพราะความรักมั่นคงของพระองค์ดำรงอยู่เป็นนิตย์

จงสรรเสริญพระองค์ผู้ทรงเป็นศิลาแห่งอิสราเอล เพราะความรักมั่นคงของพระองค์ดำรงอยู่เป็นนิตย์

จงสรรเสริญพระองค์ผู้ทรงสรรพานภาพของยาโคบ เพราะความรักมั่นคงของพระองค์ดำรงอยู่เป็นนิตย์

จงสรรเสริญพระองค์ผู้ทรงเลือกสรรภูเขาศิโยนเกิด เพราะความรักมั่นคงของพระองค์ดำรงอยู่เป็นนิตย์

จงสรรเสริญพระองค์ผู้ทรงเป็นพระมหากษัตริย์ของกษัตริย์ทั้งหลายเกิด เพราะความรักมั่นคงของพระองค์ดำรงอยู่เป็นนิตย์

พระองค์ทรงยกย่องประชากรของพระองค์ให้ทรงอำนาจ และโปรดให้ผู้เชื่อสัตย์ทุกคนของพระองค์ได้รับคำสรรเสริญ

คือบุตรหลานของอิสราเอล ประชากรใกล้ชิดพระองค์
อัลเลลูยา”

423^e ในภาษาฮีบรู บทประพันธ์บทนี้อยู่ในแบบ “กลบทอักษร” (acrostic) คือแต่ละบาทขึ้นต้นด้วยอักษรภาษาฮีบรูเรียงตามลำดับ - เทียบสภข 31:10-31 -- แต่ต้นฉบับตอกทอดมาถึงเราไม่สมบูรณ์

424^f “ข้าพเจ้าจะถวายเกียรติแก่ผู้สอนปริญญาณให้ข้าพเจ้า” -- ต้นฉบับภาษาฮีบรูว่า “แอกของปริญญาณเป็นเกียรติสำหรับข้าพเจ้า ข้าพเจ้าจะขอบคุณผู้ที่สั่งสอนข้าพเจ้า”

425^g “ข้าพเจ้าจะไม่ต้องอับอาย” - ต้นฉบับภาษาฮีบรูว่า “เมื่อข้าพเจ้าพบปริญญาณแล้ว ข้าพเจ้าจะไม่ละทิ้งปริญญาณเป็นอันขาด”

426^h “ข้าพเจ้า...เป็นทุกขใจที่หลายคนไม่รู้จักปริญญาณ” - ต้นฉบับภาษาฮีบรูว่า “ปริญญาณข้าพเจ้าสวมกอดปริญญาณไว้ ไม่ได้เห็นหน้าหนีไปจากปริญญาณ มือของข้าพเจ้าเปิดประตูและจ้องมองดูปริญญาณ”

427ⁱ “ข้าพเจ้าจะไม่ละทิ้ง” - แปลตามต้นฉบับภาษาฮีบรู - ต้นฉบับภาษากรีกว่า “ปริญญาณจะไม่ละทิ้งข้าพเจ้า”

"จงมาซื้อหาคำสั่งสอนโดยไม่ต้องเสียเงิน
26 จงรับคำสั่งสอนเป็นเสมือนแอกมาสวมคอไว้
จิตใจของท่านจงรับคำสั่งสอนเถิด⁴²⁸
คำสั่งสอนนี้อยู่ใกล้ชิดและพบได้โดยง่าย
27 ท่านทั้งหลายจงมองด้วยตนเองเถิด ข้าพเจ้าออกแรงเพียงเล็กน้อย
แต่ได้รับการพักผ่อนมากมาย
28 จงซื้อหาคำสั่งสอนไม่ว่าจะต้องใช้เงินจำนวนเท่าใด⁴²⁹
แล้วท่านจะได้ทองคำมากมายเพราะคำสั่งสอนนั้น
29 จจิตใจของท่านจงยินดีในพระเมตตาขององค์พระผู้เป็นเจ้าเถิด
อย่าละอายที่จะสรรเสริญพระองค์
30 จงทำงานของท่านให้เสร็จก่อนกำหนดเวลา
แล้วพระเจ้าจะประทานบำเหน็จรางวัลแก่ท่านตามกำหนดเวลาของพระองค์⁴³⁰

(การลงนามรับรอง)^{m431}

ปรีชาญาณของเยซู บุตรสิรา

428ⁱ "จิตใจของท่านจงรับคำสั่งสอนเถิด" – ต้นฉบับภาษาฮีบรูใช้คำว่า "ภาระ" แทนคำว่า "คำสั่งสอน" – และยังเสริมข้อความที่ปลายประโยคอีกว่า "ผู้ที่พยายามทำเช่นนี้จะพบปรีชาญาณ"

429^k ข้อนี้ดูเหมือนจะขัดแย้งกับข้อ 25 ที่กล่าวว่าผู้มีปรีชาที่มีความภูมิใจจะสอนความรู้ให้โดยไม่รับค่าจ้าง

430^l ต้นฉบับภาษาฮีบรูเสริมว่า "จงถวายพระพรแด่พระยาห์เวห์ตลอดไป ขอให้พระนามของพระองค์ได้รับการสรรเสริญทุกชั่วอายุชั่ว"

431^m ต้นฉบับภาษาฮีบรูของคำลงนามรับรองนี้มีว่า "จนถึงบัดนี้คือถ้อยคำของซีเมโอน บุตรของเยชู ที่มีชื่อว่า "บุตรสิรา" – ปรีชาญาณของซีเมโอน บุตรของเยชู บุตรของเอลาซาร์ บุตรสิรา ขอให้พระนามของพระยาห์เวห์จึงได้รับพระพรตั้งแต่นั้นและตลอดไปเทอญ"